

2017/03 ReVa

Vriendelijk verzoek reeds beschikbare gegevens op te sturen (geaggregeerde gegevens, bijv. aantal bezoekers, aantal activiteiten of aantal gehouden spreekuren; bijv. geen deelnemerslijsten of verslagen en agenda's van bijeenkomsten).

Beoogde output	Wordt hierover data verzameld?	Welke gegevens zijn tot nu toe beschikbaar?	Welke gegevens verwacht je nog te kunnen leveren t/m 31 augustus?
Zoveel mogelijk bewoners stimuleren en activeren	Ja, in het project ReVa connect wordt een database aangelegd van alle aanwezigen bij ontmoetingen, dialogen en gesprekken Hier valt ook uit te halen welke bewoners, welke dingen doen. Aan tafel gesprekken heeft inmiddels 200 mensen bereikt in 4 bijeenkomsten. De debatmobiel heeft al op verschillende plekken gestaan, onder andere op het Newtonplein		
Initiatieven in de wijk met elkaar en professionals verbinden	Ja, zie hierboven		
Initiatieven zichtbaar maken in de Maex Den Haag	Ja, De MAEX is een website waarop initiatieven	In Segbroek staan er 12 initiatieven op, doel is eind dit jaar minimaal 25 initiatieven op	

Wijkaanpak Den Haag – Output project

	zelf een profiel kunnen aanmaken, initiatieven die zich melden voor subsidie zijn ook verplicht zich aan te melden op de MAEX.	de site.	
Ontmoetingen tussen bewoners, professionals en ondernemers	Ja, binnen alle projecten die er lopen wordt een databestand gemaakt bij ReVa connect		
Een actieve bewonersgroep rondom De Electriciteitsfabriek	Er is een projectplan ingediend door de DCR om een feest te organiseren om de buurt beter met elkaar te verbinden. Tevens wordt de openbare ruimte aangepakt, nav een bewonersavond.		
Bewoners onderhouden Newtonplein???	Dit gaan we niet doen, wel samen leefbaarder maken plein. En kijken op welk manier we achter de voordeur kunnen komen ism de Pandenbrigade		

Wijkaanpak Den Haag – Output project

	en de Vve balie		
Leefbare straten	Inzet van de Debatmobiel.		
Een basisnetwerk van Midden en Oost- Europese migranten	Nog niet aan toegekomen.		
Kinderen uit uitzichtloze situatie halen	Er wordt een projectplan opgesteld samen met de Toermalijn en de klimopschool om extra's voor kinderen te gaan doen. Denk aan SMW, ontbijt, sport etc.		
Afname van de schuldenproblematiek van diverse bevolkingsgroepen	Geen project voor op dit moment		
Aanvulling output (indien aan de orde)			

Den Haag

Aan

Wethouder SWWS

Ter attentie van

Rabin Baldewsingh

Datum

3 maart 2017

Onderwerp

Programma 'Samenwerken aan ReVa Zuid'

MEMO**Afzender**

5.1.2,e

Dienst

Dienst Publiekszaken

Afdeling

Stadsdelen en Wijken

Doorkiesnummer

5.1.2,e

E-mailadres

5.1.2,e @denhaag.nl

Beste Rabin,

In de vergadering van de Combistaf DPZ op maandag 30 januari jl. gaf jij aan graag nieuwe projectvoorstellen van de Wijkaanpak te willen ontvangen, ook wanneer deze nog niet volledig zijn uitgewerkt of intern zijn afgestemd. Bijgaand tref je, vergelijkbaar als het programma uit Nieuw Waldeck, het eerste concept aan van het Programma uit ReVA : "Samenwerken aan ReVa Zuid".

ReVa Zuid is een wijk met veel Haagse Kracht. Bewoners zetten zich op allerlei manieren in, starten initiatieven en zorgen daarmee voor leven in de brouwerij. In potentie heeft de wijk ook mooie pleinen en lanen en er wordt gewerkt aan het verbeteren van de fysieke leefomgeving. Echter is ReVa Zuid, zoals blijkt uit verschillende sociale indicatoren, een wijk dat aan het 'afzakken' is. Zo ligt het aantal minimahuishoudens rond de 15% ten opzichte van 10% voor heel Segbroek, het percentage mensen met schulden is ook 5% hoger dan voor heel Segbroek. De diversiteit in het woningaanbod (veel particuliere verhuur, gesplitste woningen, winkelpanden) zorgt voor een hoge doorstroom (ruim 40% verhuisde in de afgelopen drie jaar) en lege panden. Het veiligheidsgevoel is relatief laag en er vindt ondermijning plaats. Er zijn veel meldingen van overlast en is er een groeiende armoede bij kinderen van Turkse, Marokkaans en Midden Europese afkomst. Dit afzakken is grotendeels te wijten aan een gebrek aan sociale cohesie in de wijk hetgeen leidt tot anonimiteit, verloedering, armoede en problematiek met jongeren. Een extra impuls in deze wijk is daarom meer dan nodig.

Om de zwakke punten op het gebied van anonimiteit, verloedering, armoede en de problematiek van jongeren aan te pakken heeft het stadsdeel in de afgelopen periode een goede basis gelegd voor het programma: 'Samenwerken aan ReVa Zuid'. Dit in nauwe samenwerking met bewoners en verschillende partners in ReVa.

Het vertrekpunt van dit programma is de kracht van de bewoners en partners van de wijk, waarmee de Haagse Kracht en de sociale infrastructuur van ReVa Zuid kan worden verduurzaamd en waarbij wordt ingezet op het vergroten van de eigenaarschap van de wijk, het verbeteren van de toegang tot voorzieningen, het vergroten van de sociale veiligheid en daarmee een meer positieve uitstraling van de wijk. Het voorliggende programma is gebaseerd op de kansen en mogelijkheden die zich nu voordoen.

Gekozen is voor een concentratie van inzet op drie locaties: Newtonplein, Constant de Rebecqueplein en de Regentesselaan. Hiermee kan de gewenste beweging in ReVa Zuid op gang komen.

Typ tekst

Met het voorgestelde programma kan de sociale infrastructuur worden versterkt en kunnen bewoners uit hun anonimiteit worden gehaald en verloedering en armoede in ReVa Zuid worden aangepakt. Groepen bewoners en partners worden gestimuleerd om in partnerschap zich in te (blijven) zetten voor hun wijk en op termijn een sociale coalitie te gaan vormen (ReVa connect).

Momenteel staat een aantal projecten in de startblokken en een aantal nog niet. Het Programmabureau Wijkaanpak heeft in de afgelopen periode samen met het stadsdeel ingezet op een bundeling van de diverse projecten op de genoemde locaties om hiermee de impact te vergroten.

Gevraagd akkoord op het concept-programma en de geraamde kosten, zodat het programma verder kan worden uitgewerkt en een aantal projecten kunnen starten.

Aan
MT Stadsdelen en Wijken
Ter attentie van
5.1.2.e
Afdeling
DPZ / S&W

MEMO

Afzender
Wijkmanagers DPZ
Dienst
DPZ
Afdeling
Stadsdelen en Wijken

Datum
27 oktober 2017

Onderwerp
Wijkaanpak nieuw stijl; wijkmanagement 2.019

“Alles wat wij doen, is er op gericht om actief samen met bewoners, ondernemers en instellingen de sociale en fysieke leefbaarheid in de wijken te versterken. Wij doen dit vanuit de overtuiging dat dit een gezamenlijke verantwoordelijkheid is en het beste resultaat oplevert.”

Bovenstaande missie is de wijkmanagers op het lijf geschreven. De afgelopen 4 jaar hebben de wijkmanagers in de aandachts- en kantelwijken samen met bewoners gewerkt aan een integrale gebiedsgerichte aanpak, onder het motto Wijkaanpak Nieuwe Stijl.

Momenteel wordt door Platform 31 gewerkt aan de evaluatie van de Wijkaanpak, die binnenkort verschijnt. Met deze memo geven we vanuit de wijkmanagers een aanvulling op basis van onze inzet en ervaring van de afgelopen jaren en doen we een aantal aanbevelingen voor de doorontwikkeling van de wijkaanpak -en wijkmanagement in het bijzonder- voor de komende jaren en de volgende collegeperiode.

1. Werkwijze en resultaten

De werkwijze en aanpak van de wijkmanagers onderscheiden zich als volgt van de reguliere uitvoering en taken:

- We pakken de dieper gewortelde problemen aan en werken hierbij integraal, gebiedsgericht, programmatisch en dienst overstijgend;
- We smeden coalities, zowel in de wijk als met collega's in het stadhuis, zien gedeelde belangen en benutten de kracht van de samenwerking;
- We zorgen voor een duurzame verbinding tussen de reguliere inzet en de extra inzet vanuit de wijkaanpak;
- We werken primair vanuit de wijk en activeren hierbij bewoners en organisaties en ondersteunen hun initiatieven;
- We agenderen specifieke problemen bij de diensten en op bestuurlijk niveau en vragen om maatwerk;
- We organiseren tijd, geld en draagvlak om te experimenteren met (nieuwe) oplossingen voor hardnekkige problemen.

Wijkmanagers werken (vooral) aan projecten en programma's waarbij meerdere disciplines en domeinen zijn betrokken. Zij coördineren en geven leiding aan de projecten en programmateams en zorgen voor integrale aanpak en verbinding. Zij hebben (meer) mandaat en werken met gemeentelijke partners en organisaties uit de wijk die ook mandaat hebben. Op allerlei manieren vestigen ze de (bestuurlijke) aandacht op de wijken en projecten en vertalen bestuurlijke speerpunten in concrete acties in de wijk, met de buurt.

De wijkmanagers hebben met deze werkwijze de afgelopen jaren structurele verbeteringen in de wijk gerealiseerd. In de bijlage is een overzicht van projecten opgenomen die de afgelopen jaren in het kader van de wijkaanpak zijn uitgevoerd. Daarbij is ook aangegeven hoe de projecten geborgd worden en stedelijk kunnen worden uitgerold. De opgedane kennis is bruikbaar voor vervolgprojecten, de interne organisatie DPZ en de positionering van DPZ in het gemeentelijk concern. Ook vragen we aandacht voor het uitrollen van de wijkaanpak op meer plekken in de stad. Er zijn meer buurten en wijken in de stad die een stevige integrale aanpak verdienen.

2. Aanbevelingen wijkaanpak nu en straks

Met deze aanpak en resultaten hebben de wijkmanagers de afgelopen periode laten zien dat wijkmanagement forse meerwaarde heeft. Het geeft een zichtbare impuls aan het gebiedsgericht werken en het verbinden van de systeemwereld van het stadhuis en de leefwereld van de stad. Dit is echter een proces van lange adem, zoals ook in het Actieplan burgerparticipatie staat. Het vereist een cultuurverandering en wijzigingen in procedures en systemen; daarvoor is geduld en doorzettingsvermogen nodig. De wijkmanagers spelen daarbij een sleutelrol en onderstrepen het belang om door te gaan met de wijkaanpak en wijkmanagement in het bijzonder. Wij hebben daarbij de volgende aanbevelingen:

- De wijken die extra inzet van wijkmanagement nodig hebben verschillen van elkaar. In kantelwijken zijn (grote) fysieke ingrepen vaak niet aan de orde (veel particuliere voorraad of woningen die nog te jong zijn), maar met alleen sociale projecten red je het daar niet. In de krachtwijken zijn fysieke ingrepen juist wel aan de orde. Wijkaanpak in kracht- én kantelwijken moet dus een combinatie zijn van fysieke én sociale aanpak.
- Wijkmanagement moet als manier van werken vaker en sneller ingezet worden in wijken en buurten die (tijdelijk) extra aandacht verdienen. Wijkmanagement is ook een kans om in meer thematische gebieden de bewoners en belanghebbenden te betrekken. Juist het gebiedsgericht werken kan in die gebieden een meerwaarde hebben (bv. Binnenstad, Kust). De aanpak moet niet uitsluitend gebaseerd zijn op een vooraf vastgestelde lijst van wijken en gebieden.
- Wijkmanagement is een integrale opgave en moet daarom college breed worden ingezet, met een heldere programmaopgave. Zo creëren we een grotere transparantie in de besluitvorming over projecten en een sterkere verbinding tussen de beleidsvelden en portefeuilles.
- Wijkmanagement moet een langjarige aanpak zijn en minder afhankelijk van incidenteel geld. Interventies in wijken en buurten vragen tijd en lange adem. De wijkmanager moet zichzelf misbaar kunnen maken.
- Het programmabureau Wijkaanpak moet een stevige(re) rol hebben bij het betrekken en committeren van de vakdiensten bij de wijkaanpak in het algemeen en aan projecten en wijken/gebieden specifiek. Dat geldt ook voor de inzet van middelen en capaciteit (integraal team) vanuit de vakdiensten.
- Het programmabureau kan een duidelijke rol vervullen in het creëren van samenhang tussen wijken en projecten over de stad heen. Zij hebben het overzicht van wat er allemaal gebeurt in het kader van de wijkaanpak in de stadsdelen.
- De wijkmanager moet als informant en kenner van de wijk een belangrijke rol spelen bij de (inhoudelijke) bestuurlijke afstemming over projecten en plannen van de wijkaanpak en kan ook inhoudelijk bijdragen aan beleidsdocumenten van diensten.

- Om projecten vanuit wijkmanagement goed op te kunnen opzetten is meer budget en ondersteuning nodig. Hetzelfde geldt voor het vervolg van de projecten. Dat kan d.m.v. een 'light' projectorganisatie, met de wijkmanager als trekker en vaste ondersteuning door frontlijnwerkers en (wijk)secretariaat. Voor de uitvoering van fysieke projecten moeten we kunnen beschikken over projectleiders binnen de gemeente die (ook) de relatief kleine fysieke projecten kunnen begeleiden.

3. Wijkaanpak; het vervolg

In de afgelopen periode is de basis gelegd voor een adequate wijkaanpak die er toe doet. Zoals de verschillende voorbeelden en resultaten uit de bijlage aantonen, blijkt dat de wijkaanpak werkt en het verschil maakt in wijken en buurten die een impuls nodig hebben. Maar wijkaanpak is lange termijn werk. Een impuls geven is niet genoeg. Er moet ook een vervolg zijn, anders ebt het effect weer weg.

Met bovenstaande aanbevelingen kan de wijkaanpak en wijkmanagement de komende jaren verder worden versterkt en ook de cultuurverandering t.a.v. het gebiedsgericht werken binnen de gemeente worden doorgezet.

De wijkmanagers willen ook de komende tijd hier stevig hun schouders onder zetten. En dat niet alleen op hun eigen stadsdeel of wijk. Zij gaan de krachten bundelen en elkaars kwaliteiten breder inzetten en versterken. In de praktijk betekent dit dat er daadwerkelijk invulling wordt gegeven aan de flexibele pool, waarbij meer onderling wordt opgetrokken en samengewerkt en waar nodig projecten in gezamenlijkheid of vanuit een specifieke expertise binnen de pool worden opgepakt als de situatie in de wijk daar om vraagt. Dit vraagt om een andere werkbenadering, waarbij ruimte moet zijn om te experimenteren en in elkaar te investeren. Op deze manier kan het verschil in de wijken nog beter worden gemaakt.

Bijlage: Projectenoverzicht

- Tab 1: Wijkaanpak 2015-2018
- Tab 2: Wijkaanpak 2019 en verder
- Tab 3: Kanswijken 2018 en verder

De droom van Regentessekwartier en Valkenbos Zuid: groeien vanuit eigen kracht!

Het is nog geen vijf jaar geleden sinds we met de wijkaanpak voor ReVa Zuid zijn gestart. Een hele uitdaging, waarbij een aantal hardnekkige problemen de oorzaak waren dat dit deel van de wijk niet tot bloei kon komen. Althans niet op een organische manier. Inmiddels kunnen we trots zijn op wat is bereikt. Dat is te danken aan vooral de ondernemers en bewoners in de wijk. Er bleek meer *Haagse Kracht* te liggen dan we voor mogelijk hielden.

De wijk groeit

Zo hebben, gedragen door de wijk zelf, de 'quick wins' ervoor gezorgd dat ReVa Zuid inmiddels versmolten lijkt met ReVa Noord. Niet met oog om hetzelfde te worden. In ReVa Zuid wonen andere groepen mensen, al zie je dat door de transformatie van onder andere de Regentessestraat tot woonstraat jonge hoogopgeleide huizenkopers opschuiven naar ReVa Zuid. Ze brengen koopkracht mee en zijn in de wijk op zoek naar trendy eettentjes, koffiebarretjes en speciaalzaken. De ontwikkeling rondom de Energiecentrale en de renovatie en vernieuwing van de Verademing heeft de impuls gebracht die we hadden gehoopt. Er kwam met de nieuwe bewoners ook een nieuwe dynamiek.

Denken in kansen

Als gemeente hebben we vooral gefaciliteerd, meegeholpen om 'quick wins' mogelijk te maken. Onderzocht wat de sterktes en zwaktes waren en samen met de mensen keuzes gemaakt. Wijkwerkers zijn effectiever aan elkaar verbonden zodat er een vliegwiel ontstond. Aan de betrokkenheid hoefden we niets te doen, die was er al. Veel informatie was ook beschikbaar, maar niet iedereen maakte hier effectief gebruik van. Denk aan de koppeling van bepaalde panden in de wijk en de hulpvragen bij de sociale wijkteams. Maar ook de koppeling tussen achterstallig woning onderhoud en de problemen die nog meer achter de voordeur bleken te spelen. De integrale aanpak die we toen zijn begonnen heeft inmiddels zoveel resultaat opgeleverd dat het een 'best practice' is geworden.

Doorpakken zonder repressie

Maar het is ook onze, soms onorthodoxe, aanpak geweest die resultaat heeft opgeleverd. Repressie was bij de Zevensprong en op andere locaties niet meer nodig. We hebben, in overleg met de eigenaren van de panden, nieuwe exploitanten hebben gevonden die met hun horecaconcept inmiddels iets wezenlijks toevoegen aan de wijk. Wat dat betreft maar goed dat we de horeca ook niet zomaar hebben wegbestemd. En de BOM ReVa heeft in deze verandering ook een prima rol kunnen spelen. We zijn natuurlijk met het door hen eerste aangehuurde winkelpand zelf in de wijk terecht gekomen, waarbij we ineens veel dichterbij ondernemers en bewoners kwamen te zitten, met alle positieve gevolgen van dien. De acties van de Bom ReVa daarna hebben de veranderingen voor elkaar gekregen in Beeklaan en Weimarstraat, waardoor eindelijk de weg naar boven kon worden ingeslagen.

Bewoners en ondernemers namen het voortouw

Groepen bewoners die geen betrokkenheid leken te tonen voor de wijk waarin ze wonen zijn nu actief met hun buurt aan de slag. Het Newtonplein is hiervan een mooi voorbeeld. Een deel van de Poolse gemeenschap was eerst één van de probleemveroorzakers, maar trekt er nu het hardst aan om het plein één van de mooiste te laten zijn in Den Haag. Over pleinen gesproken, veel jongeren zorgden op diverse pleinen in de wijk voor overlast. Deze jongeren zelf aan het woord laten, ook de jongens die bij de shishalounges zitten, hebben ons inzicht gegeven in wat er bij die jongeren speelt. Ze kwamen niet allemaal uit ReVa, maar dat is ook logisch, de wijk is tenslotte geen eiland. Dat ze nu bijdragen aan verschillende projecten in de wijk en een aantal ook stage lopen bij een aantal ondernemers in de winkelstraten is een mooi resultaat.

Wat we hebben geleerd in de wijkaanpak hier in ReVa Zuid is wel dat dat je de sterktes en kansen van de wijk moet benutten. Dat je moet uitgaan van de kracht van de mensen zelf. En die kracht is soms groter dan je denkt. De uitdaging is ze aan te boren. Als gemeente en wijkwerkers moeten we vervolgens een stip op

de horizon zetten en hier samen met de wijk naartoe werken. En onze manier van werken moet daarin hard zijn waar nodig, maar moet vooral ook durf hebben en creativiteit.

1. De wijk anno 2016

In 2016 start de wijkaanpak in het zuidelijk deel van Regentesse- en Valkenboskwartier. ReVa Zuid is het wijkdeel dat wordt omgrensd door de koningin Emmakade, de Loosduinseweg, de Valkenboskade en de Weimarstraat. Het wijkdeel ligt op het raakvlak van zand en veen.

Er zijn een aantal dingen mis in de wijk, maar laten we toch eens beginnen met de positieve punten. De wijk beschikt over veel sociaal kapitaal en partijen die vrijwillig hun bijdrage leveren aan de omgeving. Binnen ReVa-Zuid zijn meer dan 40 vrijwilligersgroepen en zelforganisaties actief die elk een eigen bijdrage leveren aan de wijk op sociaal en fysiek vlak. Soms zijn deze gebundeld in platforms zoals IPS en IBS, soms werken deze zelfstandig zoals Klep & Co en de bewonersgroep Blauwe Pannenbuurt. Er zijn partijen die alleen samenkomen voor activiteiten zoals Koningsdag Newtonplein en Beeklaan Bruist. Als laatste zijn er ook organisaties die op thema zijn gegroepeerd, zoals Hindoestaanse zelforganisaties, Bewonersgroep Regentesselaan en bewoners van de Swindenstraat. Jaarlijks worden er tussen de 10 en de 20 straatfeesten georganiseerd. Basketbalvereniging St4R, Haagse Directe en Breekpunt zijn sportverenigingen binnen de wijk die ook een sociale bijdrage leveren en ook op cultureel vlak staat de wijk niet stil met theater De Nieuwe Regentes, Projazz en Jazz in de Regentes. Een jaarlijks festival waar veel van deze partijen samen komen is tijdens het wijkfestival Het Circus. Verbindende schakel tussen veel partijen zijn daarnaast de wijkkrant Konkreetnieuws en Den Haag Media Producties. Hoewel partijen elkaar soms weten te vinden, is hier veel ruimte voor verbetering. Er zijn nog teveel mensen die niet meedoen. Het is de kunst nu in te zetten op het activeren van die mensen met behulp van de actieve organisaties en of bewoners in de wijk.

Ook fysiek zijn er positieve punten te noemen. ReVa is in potentie een prachtige wijk! Er zijn mooie pleinen, zoals het Koningsplein, het Regentesseplein en het Newtonplein en de wijk heeft van oudsher lange, statige lanen. Denk daarbij aan de Beeklaan, de Regentesselaan en de Valkenboslaan. Het stadspark 'De Verademing' dat in 2017 opnieuw wordt ingericht en een industrieel ogend gebied met een energiecentrale dat een geweldige potentie heeft om een creatieve en culturele impuls te geven aan het gebied. Ook de woningvoorraad is prachtig. Grote herenhuizen, prachtige panden waar onlangs kluspanen zijn gerealiseerd, zoals de Kepplerstraat en een beperkte, maar goed onderhouden sociale woningvoorraad. Uiteraard moet ook het arbeiderswijkje de Blauwe Pannenbuurt niet worden vergeten met haar pittoreske huisjes. De sportvelden, zoals het Hondiusterrein, de Groene slof en het Newtonplein en de mooie binnenplaatsen, zoals het hofje van Darwin en Newtonstraat. Binnentuinen zoals Vlindertuin en Van Swindenstraat dragen bij aan het leefklimaat. Daarnaast is stadslandbouw in opmars (Gaslaan, Valkenboskade, Gras van de Buren).

Toch moet er het één en ander worden aangepakt op het gebied van leefbaarheid, veiligheid, economie en wonen. De aanpak is deels gebaseerd op het rapport 'ReVa Noord achterna; Inzicht achter de voordeur wijkwerkers en ondernemers', het verhaal van de wijkprofessionals en ondernemers in het plangebied. Het is een momentopname, een eerste stand van zaken en een werkdocument om verdere acties te kunnen ondernemen. Ook bewoners uit de wijk hebben geïnspireerd tot bepaalde projecten. Zij zien en voelen de situatie in de wijk iedere dag opnieuw. Het is de stellige overtuiging dat het verbeteren van de wijk een gedeelde verantwoordelijkheid is van de bewoners, instellingen en ondernemers. En dat we samen richting en uitvoering geven aan de gezamenlijk gekozen prioriteiten.

De inzet voor ReVa Zuid richt zich op het verbeteren van het gebied onder 4 pijlers, te weten 1) Het stimuleren van Haagse Kracht, 2) Het verbeteren van de sociale infrastructuur, 3) Het verbeteren van het economisch klimaat en 4) Het verbeteren van de fysieke leefbaarheid.

2. Pijlers voor verbetering

Pijler 1: Het stimuleren van Haagse Kracht

Haagse kracht is de basis van de inzet in de wijk. Haagse kracht is de voorwaarde voor het laten aansluiten van projecten op de behoefte van de bewoners in de wijk. Haagse kracht is ook het investeren in de sociale cohesie en het bouwen aan een netwerk van sterke partijen rond de kwetsbare bewoners in de wijk. In ReVa zie je Haagse Kracht terug op de Regentesselaan waar bewoners het initiatief nemen om hun leefomgeving een impuls te geven en in de Van Swindenstraat waar bewoners een inzamelingsactie hebben gehouden voor de nieuwkomers (statushouders) in hun straat. Om de sociale cohesie te versterken in de buurt nemen ze een terrein in bruikleen en richten deze in als buurttuin. Zo zijn er tal van andere voorbeelden waaruit blijkt dat Haagse Kracht aanwezig is in de wijk. Haagse kracht is het samen benutten van de aanwezige “burgerkracht” of het wijkpotentieel om de hele wijk verder te helpen. Het stimuleren van kansen en het versterken van zwakkeren. Haagse Kracht is in elk project het vertrekpunt.

Pijler 2: De Sociale infrastructuur: Het verbeteren van veiligheid en samenleven

Voor ReVa is het van belang om mensen uit de anonimiteit te halen. Dit kan door het faciliteren van initiatieven die gericht zijn op verbeteren van ontmoeting; het kennen en leren kennen. Het langs elkaar heen leven is een probleem. De sociale opbouw in de wijk is zeer divers en de sociale infrastructuur is gefragmenteerd. Het is een groot punt van zorg dat er te weinig sociale netwerken zijn en dat diegene die er zijn, langs elkaar heen werken. Een aantal dilemma's springen in het oog.

Armoede, taalproblemen, illegale huisvesting, slechte woonomstandigheden, gebroken gezinnen zijn veel voorkomende problemen bij migranten uit Midden en oost Europa. Kinderen worden vaak aan het lot overgelaten door de lange werkdagen van hun ouders. Bovendien pendelen ouders veel naar hun thuisland, waardoor het risico bestaat dat kinderen zich nergens meer thuis voelen. Omdat deze kinderen vooral binnen zijn en dus geen directe overlast veroorzaken in de buitenruimte is er geen tot weinig aandacht voor de groep.

Met de afbouw van het aantal bedden in de psychiatrie en het feit dat dat de wijk zoveel goedkope kamers heeft waar je zonder inschrijfduur kunt wonen, maakt dat de wijk een toename van verwarde personen kent. Deze veranderingen leiden ertoe dat er overmatig overlast wordt gemeld bij de politie en meer zorg wordt gevraagd van wijkbewoners en het welzijnswerk, zonder dat ze daar op zijn toegerust.

De overheid en partners geven al meer dan 10 jaar veel geld uit aan repressieve maatregelen voor de aanpak van de horecagelegenheden en detailhandel in de omgeving van kruispunt de Zevensprong. Deze gelegenheden fungeren als ontmoetingsplaats voor criminele jongeren of er is sprake van ondermijnende criminaliteit zoals witwassen, illegale gokhuizen of hennepkwekerijen. Er moet beter worden samengewerkt tussen de drie betrokken stadsdelen, politiebureaus en handhaving teams. Door het voeren van regie, bundelen van budgetten, doorzettingsmacht, bestuurlijke steun en rugdekking kan er veel worden bereikt.

Er is een aantal pleinen in ReVa waar het prima toeven zou kunnen zijn, als er meer aansluiting zou zijn met de omwonenden en de huidige gebruikers van het plein. De straten om het Newtonplein en het plein zelf zijn toe aan een opknapbeurt.

De Ciske de Ratjes van nu zijn arm, achtergesteld, vaak allochtoon, anders, hebben schulden, komen moeilijk aan een stageplek of werk, vangen veel klappen op, onttrekken zich aan iedere vorm van hulpverlening en kiezen het leven van de straat. Als we niet oppassen behoren deze probleemjongeren tot een verloren generatie en drijven we deze groep tot criminaliteit of radicalisering. Wat weten we van deze jongeren, wie zijn ze, wat houdt ze bezig, wat willen ze, wat zijn hun problemen, hoe is hun thuissituatie, hoe kunnen we

ze helpen om geen overlast te veroorzaken en op het rechte pad te blijven, praten we überhaupt met ze, hebben we ze in kaart gebracht? Het is tijd voor een grote nulmeting en onorthodoxe acties en maatwerk voor jongeren die extra aandacht nodig hebben.

Pijler 3: Het economisch klimaat; verbeteren van het voorzieningen en bedrijven

Er is op dit moment een ruimhartig horecabeleid. Dit betekent dat iemand kan starten met een sigarenzaak en dit langzaam veranderd naar een eethuisje om te eindigen als shishalounge met overlast voor de buurt. Er is behoefte aan duidelijke regels en handhaving op de regels. Daarnaast schort het bij veel ondernemers aan goed ondernemerschap en het nemen van verantwoordelijkheid van de directe omgeving.

De bruine kroegen, cafés, coffeeshops en shishalounges trekken veel kwetsbare burgers met een lage sociaal economische status. Er zitten een paar rotte appels tussen deze horecapanden. Een aantal horecapanden is eigendom van speelautomatenhandelaren. Bij hen gaat het om winst maken. De exploitant en zijn ondernemersplan doet er niet toe als ze maar geld verdienen met speelautomaten. Het vermoeden is dat het grootste probleem ligt bij 4 horecapanden op de Regentesselaan en Beeklaan, die waarschijnlijk gerund worden door bepaalde, beruchte families. De exploitanten komen vaak niet uit de wijk zelf.

Maar laten we de horecabranche ook niet criminaliseren. Horeca kan een belangrijke functie hebben in de wijk. Problemen in horecapanden ligt niet aan de functie 'horeca', maar aan de exploitant in combinatie met de pandeigenaar. Het weg bestemmen van de functie is mogelijk, maar kost ook geld. In gesprek met de eigenaar en de exploitant geraken en samen naar oplossingen zoeken en eigenaarschap creëren, lijkt een kansrijke mogelijkheid.

De ondernemers in de Beeklaan, Regentesselaan en delen van de Weimarstraat kwijnen weg. Er zijn veel eenmanszaken met weinig opvolging en er is een concentratie van zwakke en noodlijdende ondernemers. Dat terwijl het gebied de potentie kan hebben van een levendig winkelgebied waar je alles kunt kopen.

Pijler 4: Fysieke leefbaarheid; verbeteren van wonen en woonomgeving

Er is veel particulier bezit en verhuur en er is in delen van de wijk sprake van achterstallig onderhoud. Illegale kamerverhuur vormt nog steeds een probleem. Alhoewel er steeds minder sprake van grootschalige matrasverhuur aan arbeidsmigranten in een enkel pand, lijken de bewoners zich steeds vaker over meerdere panden te verspreiden. Hierdoor is het probleem minder zichtbaar en minder gemakkelijk op te sporen.

Daarnaast is de openbare ruimte op veel plekken in de wijk, om meerdere redenen, niet geschikt als ontmoetingsplek. De openbare ruimte is sleets en vervallen en wordt vaak gebruikt als plek om afval te storten en om fietsen en auto's te parkeren. Het gaat daarbij zowel over de grote lanen, zoals de Regentesselaan en de Beeklaan, maar ook over pleinen en achterterreinen.

3. 2017: Samen aan de slag!

Er is een goede basis voor ReVa om te groeien. Met onderstaande projecten of programma's zijn soms al in werking getreden en soms moet er nog een programma geschreven worden. Doel is te laten zien dat een samenhangend programma, met middelen uit verschillende potjes, ReVa Zuid de goede kant op gaan laten kantelen.

Pijler 1: Het stimuleren van Haagse kracht

Wees zichtbaar en bekend in de wijk

Het is van belang om de huidige netwerken steviger te verankeren in de wijk en beter met elkaar te verbinden. De wijkmanager en projectgroep ReVa Zuid moeten op een laagdrempelige en zichtbare plek in de wijk zitten, bijvoorbeeld in een leegstaand winkelpand in de Weimarstraat. Hier kunnen bewoners en ondernemers gemakkelijk naar binnen lopen.

Activeren van de BOM ReVa

De gemeente heeft 3 ex-gemeente panden in ReVa- zuid aangeboden gekregen om terug te kopen op basis van een anti-speculatiebeding. Twee adressen zijn van de BOM ReVa. De gemeente is in onderhandeling om deze panden in eigendom over te nemen en om de BOM ReVa nieuw leven in de blazen als instrument en vitale coalitiepartner voor de wijkontwikkeling. De BOM ReVa kan een belangrijke strategische partner zijn. Laat de BOM panden van criminele huisbazen of ondernemers kopen en weer verhuren en/of verkopen aan zorgvuldig uitgezochte ondernemers met kansrijke plannen op zwakke en beruchte plekken rond de Zevensprong.

Participatiestrategie

Meedoen is belangrijk voor alle mensen in onze samenleving. Dit is in eerste instantie de verantwoordelijkheid van de burgers zelf. De gemeente en het stadsdeel in het bijzonder heeft een rol in het bevorderen van participatie in de maatschappij: wij zijn er om burgers te faciliteren om in hun kracht te zetten. Dat doen we door burgerinitiatieven te faciliteren en stimuleren. Onze inzet op het gebied van participatie is gebaseerd op eigen verantwoordelijkheid, participatie en zelfredzaamheid. Voor ReVa dient een goede participatiestrategie te komen en daarvoor moeten de verschillende community's in kaart worden gebracht. Dat is een goede manier om het sociaal kapitaal in de wijk zichtbaar te maken.

Pijler 2: De sociale infrastructuur: Het verbeteren van veiligheid en samenleven

Welkom nieuwkomers door inzet Idhem en bewoners

In 2016 heeft wethouder Baldewsingh een pakket maatregelen ingevoerd om nieuwkomers welkom te heten. In samenwerking met Stichting Idhem en bewoners als rolmodel, zouden we dit gericht in kunnen zetten, dus niet alleen de informatie over hen uitstorten, maar ook een helpende hand bieden.

Programma kinderen van MOElanders

Het in beeld krijgen van de problematiek van de kinderen van Moelanders moet prioriteit krijgen. In samenwerking met Kindcentrum de Toermalijn, basisschool de Klimop, Idhem, Centrum Jeugd en Gezin en VOOR Welzijn wordt een programma opgesteld. Dit programma volgt in de loop van 2017 en zal inzetten op taal, integratie, participatie, sport en ouderbetrokkenheid. Er is al veel beschikbaar voor de integratie van arbeidsmigranten, maar het is te gefragmenteerd en onbekend bij de doelgroep. Dit programma zet een plus op de bestaande inzet.

Uitvindershof

In de van Swindenstraat hebben 23 nieuwkomers (statushouders) hun intrek gevonden in een gerenoveerd schoolgebouw. Om de nieuwkomers op weg te helpen hebben buurtbewoners een inzamelingsactie opgezet. Dit heeft veel bruikbare spullen opgeleverd en bijgedragen aan de verbinding tussen de nieuwkomers en buurtbewoners. Deze zelfde groep buurtbewoners heeft het initiatief genomen voor de aanleg en onderhoud van een buurttuin op een aangrenzend terrein. Het initiatief voor een buurttuin,

inmiddels omgedoopt tot 'Uitvindershof', wordt breed gedragen in de buurt. De nieuwkomers hebben reeds aangegeven te willen helpen met de aanleg van de tuin. In het ontwerp van de tuin is een beschutte ruimte gecreëerd waar activiteiten kunnen plaatsvinden in de zomermaanden. Voor de koudere maanden is contact gelegd met het Dialooghuis op de Beeklaan zodat de activiteiten ook in die periode doorgang kunnen vinden. De activiteiten die plaatsvinden hebben naast een bezigheid en een educatieve functie, ook als doel de sociale cohesie in de wijk te bevorderen. Het leren van de Nederlandse taal en de 'wegen' in de nieuwe stad zijn onderdeel van het programma. Er wordt budget aan de aan de bewonersgroep, Stichting Dialooghuis en Stichting Vluchtelingenwerk beschikbaar gesteld met als voorwaarde dat daar activiteiten mee worden georganiseerd die bijdragen aan de integratie van de statushouders en het versterken van de onderlinge contacten tussen bewoners en statushouders en de bewoners onderling. De invulling moet bijdragen aan het "samen" gevoel in de buurt. Door samen bezig te zijn worden de onderlinge contacten versterkt.

Electriciteitsfabriek

De plannen van de bewoners rondom de Electriciteitsfabriek kunnen doorgang vinden als de openbare ruimte eerst wordt aangepakt. In 2017 wordt de straat heringericht in het kader van de fietssterroute. Uniper is akkoord met het verplaatsen van het hek aan de voorkant. Dat geeft meer ruimte om, samen met bewoners, een nieuw en samenhangend plein te gaan ontwerpen, waarop de door hen eerder geuite wensen kunnen worden bewerkstelligd. Aan de kant van het Energiekwartier begint de vernieuwing ook door te zetten. De brug tussen de twee gebieden wordt voorlopig nog niet geopend. Vanuit het stadsdeel wordt geld geïnvesteerd in de openbare ruimte, zo ook komt er geld uit de GREX en uit de fietssterroute. Zaal 3 kan meer worden ingezet voor de buurt, zoals op cultureel gebied als in werk- of leerplekken.

Opvolging in de particuliere voorraad: Portiekgesprekken

Winst is er bijvoorbeeld te halen bij opvolging van interventies. Op basis van cijfers uit de digischouw van de Haagse Pandbrigade is een aantal straten naar boven gekomen die, op basis van de kale cijfers, er slecht voor staan. Uit de digischouw kwam ook naar voren dat er in het gebied 800 adressen leegstaan. Of deze ook allemaal leegstaan is nagelopen door VOOR Welzijn. Er wordt een gezamenlijk plan van aanpak op deze straten gemaakt, deels zal dat zijn door het inzetten van portiekgesprekken, waarbij men achter de voordeur komt en toe kan leiden naar hulp. Waar dat niet vanzelf gaat worden actieve bewoners uit de straat gevraagd hier een rol in te spelen.

Jong: participatie in ReVa

De jeugd in ReVa hangt rond en komt samen om te sporten op de vele pleinen die ReVa rijk is. Soms gaat dit gemoedelijk maar af en toe zorgen ze voor overlast. Een aantal groepen dreigt af te glijden en in de criminaliteit terecht te komen. Ook blijven er zorgen rondom radicalisering.

Om te zorgen dat de jeugd zich in ReVa optimaal kan ontwikkelen wordt de jeugd in kaart gebracht en een plan gemaakt om ze te betrekken bij zaken die zij belangrijk vinden. Wie is onze jeugd, wat houdt ze bezig, wat willen ze en hoe kunnen we ze nog beter bereiken zijn vragen die centraal staan in dit onderzoek. Om de vragen te beantwoorden gaan we in gesprek met de jongerenwerkers, de wijkagenten maar ook met de jongeren zelf. We praten niet alleen over maar vooral met de jeugd. Aan de hand van de resultaten stellen we een plan op om de jeugd te activeren waarbij we zoveel mogelijk uitgaan van hun eigen inbreng.

ReVa Connect

Den Haag is een verdeelde stad. De microkosmos in één wijk. Het is de kunst om de twee bij elkaar te brengen. Het idee is dat er een community in Segbroek wordt opgericht: ReVa Connect, een organische manier van werken. Een comité van goedwillenden die de handen uit de mouwen steekt. Er worden zoveel bijeenkomsten in de wijk georganiseerd als nodig is. Er wordt een jaarkalender gemaakt, met in iedere maand tenminste één event. Thema's zijn niet verboden, het mag gaan over festival, woningisolatie, vergroening enz. Iedere maand wordt een straat van de maand benoemd. Met koffie en thee en of eten op straat. De openbare ruimte is 'veilig' want van iedereen, je maakt er makkelijk contact!

De activiteiten ontstaan organisch uit de input van stakeholders en bewoners. Eindresultaat is een meer verbonden wijk, mensen weten elkaar te vinden, helpen elkaar en voelen zich meer 'connected'; een vorm van verlicht burgerschap.

Debatmobiel

Een groep creatieve en ondernemende bewoners die wonen in het Regentessekwartier hebben het aangedurfd om met bewoners uit de straat het gesprek aan te gaan over zaken die zij belangrijk vinden. Dit doen ze met behulp van een omgebouwde aanhangwagen die dient als ontmoetingsplek. Inmiddels hebben zij meerdere debatomobielen ontworpen en geproduceerd in samenwerking met ROC Mondriaan. Zij willen deze graag inzetten om op meerdere plekken in de wijk de straat te gebruiken als plek om het gesprek aan te gaan.

Zorg coöperatie

Burgerinitiatieven in zorg en ondersteuning nemen toe. Ze worden opgericht vanuit de overtuiging dat de burger dichterbij de mensen zorg en ondersteuning kan organiseren en ook betere zorg kan leveren. In ReVa wordt een zorgcoöperatie opgezet. Een zorgcoöperatie van waaruit de signalering en toeleiding, cliëntondersteuning, laagdrempelige ontmoeting, dagbesteding, huishoudelijke zorg en ondersteuning voor wijkbewoners met een zorgvraag wordt gecoördineerd. De kern bestaat uit Vertrouwenspersonen, Sasa Zorg, Slimme Senior en Bethel. Vertrouwenspersonen en zorgprofessionals houden spreekuur op verschillende locaties in de wijk. Waar mogelijk wordt aangesloten bij het netwerk van formele en informele zorgbieders in de wijk om de keten te sluiten. Veel zzp'ers uit de buurt die al actief zijn in de zorg worden gecontracteerd voor de zorgverlening: hulp in de huishouding en verzorgende thuiszorg. Bij een tekort aan veerkrachtige vrijwilligers zou via PEP of via VoorWelzijn uitbreiding gezocht kunnen worden.

Wijkpsychiatrie

ReVa kent een groot aantal panden (Fahrenheitstraat, Keplerstraat, Noorderbeekdwarstraat) waar Anton Constandse jeugdigen huisvest in kader van beschermd wonen. De jeugdigen die hier wonen worden betrokken bij initiatieven uit de wijk. Een aantal jeugdigen hebben afgelopen zomer geholpen bij het organiseren van een jeugdfestival 'BlokJamXL' op het Newtonplein. Daarnaast helpen zij ook bij het onderhoud van de speelplek 'Vlindertuin' op een binnenterrein aan de Noorderbeekdwarstraat.

De toename van overlast van verwarde personen in de wijk is een gevolg van veranderingen in WMO. Deze veranderingen leiden ertoe dat er meer zorg gevraagd wordt van wijkbewoners en welzijnswerk. Deze mensen zijn hier niet altijd toe uitgerust. In een wijk met veel kwetsbare bewoners is deze zorg een onevenredig grote belasting. De aanpak wordt opgezet in samenwerking tussen de cliëntenraad van Parnassia, welzijnswerk, naar voorbeeld het idee van de wijkpsychiatrie in Rotterdam. Het project betreft een samenwerking tussen ReVa en Nieuw Waldeck.

Pleinaanpak Newtonplein

Op initiatief van jongeren zijn al sporttoestellen geplaatst. De sporttoestellen zijn een dermate succes dat er behoefte is aan uitbreiding. Daarnaast wordt in overleg met belanghebbenden het Haagse Hopje vervangen. Het plein heeft echter meer nodig. VOOR Welzijn gaat een integraal plan maken voor het Newtonplein, in samenspraak met professionals en buurtbewoners.

Pijler 3: Het economisch klimaat versterken

Aanpak Zevensprong

De Zevensprong drukt zwaar op de leefbaarheid van het meest zuidelijke deel van de Regentessestraat en de Beeklaan. Met de drie stadsdelen, drie politieteam en drie handhavingsteam wordt op dit moment inzichtelijk gemaakt welke beruchte families de zaak verstieren. Duidelijke regels, strikte handhaving en gezamenlijk optreden zal deels helpen. Daarnaast moet in gesprek worden gegaan met de uitbaters en pandeigenaren die wellicht wel beter willen. We gaan toe naar een programma waarin goed

ondernemerschap wordt beloond en goede ondernemers de kans krijgen om te pionieren in dit moeilijke gebied. Dat programma wordt in de loop van 2017 geformuleerd.

Werkplaatsen en sociale ondernemingen in de wijk: Big in Beeklaan

Om buurtbewoners en ondernemers van ReVa te mobiliseren om zich in te zetten voor de Beeklaan is Big in Beeklaan bedacht. Big in Beeklaan is een project waarbij buurtbewoners en ondernemers van ReVa uitgenodigd worden om in een winkelpand aan de Beeklaan een sociale onderneming te lanceren. Doelgroepen voor dit project zijn de creatieve ondernemers en jongeren tussen 20 en 35 jaar. De stimulerende beloning of incentive hiervoor is dat de beste vier ideeën beloond zullen worden met een jaar lang gratis huur van een winkelpand aan de Beeklaan. Zo krijgen vier sociale ondernemingen in ReVa een kickstart en de kans om groot te worden op de Beeklaan – Big in Beeklaan.

Pijler 4 Fysieke leefbaarheid; verbeteren van woning en woonomgeving

Opvolging in de particuliere voorraad: pimp your portiek

Winst is er bijvoorbeeld te halen bij opvolging van interventies. Op basis van cijfers uit de digischouw van de Haagse Pandbrigade is een aantal straten naar boven gekomen die, op basis van de kale cijfers, er slecht voor staan. Uit de digischouw kwam ook naar voren dat er in het gebied 800 adressen leegstaan. Of deze daadwerkelijk leeg staan is nagelopen door VOOR Welzijn. Er wordt een gezamenlijk plan van aanpak gemaakt op deze straten, deels zal dat zijn door het inzetten van portiekgesprekken, waarbij men achter de voordeur komt en toe kan leiden naar hulp. Deels zal dat ook samengaan met Pimp your Portiek, waarbij jongeren die tussen wal en schip zijn geraakt, portieken en of kozijnen gaan opknappen. Met de bewoners wordt dan in ruil afgesproken dat zij gezamenlijk het portiek op orde blijven houden.

Samenbrengen fysiek en sociaal: VvE balie & Pandbrigade en Zorg & Welzijn

Op verschillende manieren wordt gewerkt aan het verbeteren van de wijk. Ook bestaande programma's richten hun pijlen op ReVa Zuid. Zo gaat de VvE balie op de Regentesselaan in gesprek met eigenaar bewoners, doel is 'zien wie er wonen', voorlichting geven aan bewoners over rechten en plichten. Daar waar ze bewoners tegen komen die de regie over hun leven kwijt zijn, wordt het sociaal wijkzorgteam ingeschakeld. Het eerste deel van de Regentesselaan is voornamelijk in bezit van particuliere verhuurders. Een projectinspecteur van de Haagse Pandbrigade inventariseert op dit moment de stand van zaken.

Reuring op de Regentesselaan

Midden door ReVa Zuid loopt de Regentesselaan. Veel van bovengenoemde thema's in ReVa Zuid concentreren zich aan de Regentesselaan of in de nabije omgeving. Verborgene armoede, anonimiteit, criminaliteit en achterstallig onderhoud. Een aantal actieve bewoners van de Regentesselaan wil het anders. Zij willen hun burens uitnodigen in de openbare ruimte, juist om ze uit de anonimiteit te halen. Het gebied is echter totaal niet aantrekkelijk als verblijfsgebied en is zwaar verloederd. Dat terwijl de laan een enorme potentie heeft en een prachtige, statige laan met allure kan zijn. De huidige middenberm van de Regentesselaan is vervuild met afval, weesfietsen en hondenpoep. De berm wordt gebruikt om auto's te parkeren en fietsen te stallen. De middenberm is een scheiding in de straat in plaats van een verbindende ontmoetingsplek waar bewoners trots op zijn.

Algemene gegevens	Programma 'samenwerken aan ReVa'
Stadsdeel en wijk	Segbroek-ReVa Zuid
Looptijd van project/initiatief	2017-2018
Opdrachtgever	Stadsdeeldirecteur Segbroek
Opdrachtnemer	Bewoners en partners in de wijk
Totale kosten	5.1,2,b
Totale aanvraag vanuit wijkenaanpak	5.1,2,b

I Inleiding

In 2017 start het programma: 'Samenwerken aan ReVa Zuid' in het zuidelijk deel van Regentesse- en Valkenboskwartier. ReVa Zuid is het wijkdeel dat wordt omgrensd door de Koningin Emmakade, de Loosduinseweg, de Valkenboskade en de Weimarstraat. Het wijkdeel ligt op het raakvlak van zand en veen. Er wonen ruim 12.000 mensen.

Analyse

Uit verschillende sociale indicatoren blijkt dat de wijk aan het 'afzakken' is. Zo ligt het aantal minimahuishoudens rond de 15%, voor heel Segbroek is dat 10%, het percentage mensen met schulden is ook 5% hoger dan voor heel Segbroek. De diversiteit in het woningaanbod (veel particuliere verhuur, gesplitste woningen, winkelpanden) zorgt voor een hoge doorstroom (ruim 40% verhuisde in de afgelopen drie jaar) en lege panden. Het veiligheidsgevoel is relatief laag en er vindt ondermijning plaats. Tot slot zijn er meldingen van overlast en is er een groeiende armoede bij kinderen van Turkse, Marokkaans en Midden Europese afkomst. Dit afzakken is grotendeels te wijten aan een gebrek aan sociale cohesie in de wijk. Dit leidt tot anonimiteit, verloedering, armoede en problematiek met jongeren (om welke problematiek dit exact gaat en wat de behoeften van de jongeren zijn wordt nu onderzocht, de resultaten zijn eind maart bekend).

Er zijn ook positieve punten te melden. De wijk heeft veel Haagse Kracht. Bewoners zetten zich op allerlei manieren in, starten initiatieven en zorgen daarmee voor leven in de brouwerij. In potentie heeft de wijk ook mooie pleinen en lanen en er wordt gewerkt aan het verbeteren van de fysieke leefomgeving.

Om de zwakke punten op het gebied van anonimiteit, verloedering, armoede en eventueel jongeren aan te pakken starten we met het programma: 'Samenwerken aan ReVa Zuid.' Vertrekpunt van dit programma is de kracht van de bewoners van de wijk. Zo versterken en verduurzamen we vanuit Haagse Kracht de sociale infrastructuur van ReVa Zuid en vergroten we het eigenaarschap van de wijk, verbeteren we de toegang tot voorzieningen, de sociale veiligheid en daarmee de positieve uitstraling van de wijk.

II Omschrijving van het programma 'samenwerken aan ReVa Zuid'

Het programma: 'Samenwerken aan ReVa Zuid' is een integrale aanpak. Het bevat projecten die inzetten op sociale en fysieke veiligheid, wonen, werkgelegenheid, Haagse Kracht en sociale cohesie, waarmee we de komende vijf jaar de wijk naar een hoger niveau te tillen.

Zo komt er een gezamenlijke aanpak van de drie stadsdelen die betrokken zijn bij de Zevensprong (Escamp, Centrum en Segbroek), er wordt er een bestuurlijke criminaliteit beeld analyse (BCBA) opgesteld waarin vastgoed, bedrijvigheid en crimineel vermogen worden onderzocht, worden er experimenten gedaan met zelfbeheer van woningen, wordt diefstal en inbraak zoveel mogelijk tegengegaan en worden er jaarlijks banenmarkten georganiseerd en zijn we met ondernemers in de wijk in gesprek om te kijken naar de kansen en mogelijkheden om de winkelstraten aantrekkelijk te maken.

De aanpak van de sociale infrastructuur, uitgaande van Haagse kracht, richt zich op anonimiteit, verloedering, armoede en risicojongeren.

Voor dit deel van het programma vragen we een bijdrage van de wijkaanpak nieuwe stijl, 'Opwaartse Kracht'. Simpelweg omdat daar de komende twee jaar de meeste kansen liggen en tegelijkertijd de meeste impulsen nodig zijn om deze kansen te kunnen benutten. Zo willen we een

beweging in gang zetten om de sociale infrastructuur te versterken en zo bewoners uit hun anonimiteit te halen en verloedering en armoede tegen te gaan. We doen dit op drie plaatsen: Regentesselaan, Newtonplein en Constant de Rebecqueplein.

De andere projecten die bijdragen aan het oplossen van de problematiek verliezen we vanzelfsprekend niet uit het oog. We leggen verbindingen daar waar ze meerwaarde hebben en versterken de sociale component van al lopende projecten daar waar nodig. Deze projecten worden gefinancierd door het stadsdeel.

Anonimiteit

Diverse groepen leven in anonimiteit en langs elkaar heen. De sociale opbouw in deze wijk is zeer divers en de sociale infrastructuur is zeer gefragmenteerd en onvoldoende op elkaar aangesloten. Het langs elkaar heen leven is een probleem. Het is een groot punt van zorg dat er te weinig sociale netwerken zijn en dat diegene die er zijn, langs elkaar heen werken. Voor ReVa is het van belang om mensen uit de anonimiteit te halen. Dit kan door het faciliteren van bewonersinitiatieven die gericht zijn op verbeteren van ontmoeting; het kennen en leren kennen. En dit vanuit Haagse Kracht. Dat is immers het investeren in sociale cohesie en het bouwen van een netwerk van sterke partijen rond de kwetsbare bewoners in de wijk.

Verloedering

In een deel van ReVa Zuid ligt verloedering op de loer. Het gaat dan vooral om de omgeving van de Zevensprong, Regentesselaan, Beeklaan en Weimarstraat. Op een aantal van deze plaatsen willen bewoners en professionals gezamenlijk de verloedering tegengaan. Het gaat om de Electriciteitsfabriek, het Newtonplein en de Regentesselaan, waarbij verbindingen worden gelegd tussen fysieke problemen en sociale problematiek. Door de gemeenschappelijke aanpak wordt niet alleen de verloedering tegen gegaan maar ontstaan ook weer nieuwe netwerken waardoor de sociale cohesie en eigenaarschap voor de straat, buurt of wijk worden versterkt en de wijk krijgt weer een positievere uitstraling.

Armoede

Uit cijfers blijkt dat de laatste jaren de armoede in de wijk toeneemt. Het gaat dan vooral om armoede onder gezinnen met kinderen van specifieke doelgroepen zoals Turken, Marokkanen en Hindoestanen en meer in het bijzonder van Midden- en Oost- Europese Migranten. Deze doelgroepen weten ook de toegang naar voorzieningen het minst goed te vinden. Daarom streven we naar een gemeenschappelijke aanpak waarbij de problematiek in kaart wordt gebracht en gaan we samen met VOOR Welzijn, CJG, scholen en stichting IdHEM een aanpak vormgeven die ertoe leidt dat de doelgroep betrokken wordt bij het aanpakken van de eigen problematiek. En dat het onderlinge netwerk steviger verankerd wordt.

Dit moet leiden tot een aanpak waarbij de toegang tot voorzieningen wordt vergroot, eigenaarschap voor de eigen problematiek wordt opgepakt en sociale cohesie in de wijk wordt versterkt.

Risicjongeren

Op dit moment voert een bureau genaamd 'Jonge Honden' een onderzoek uit naar de leefwereld van jongeren in ReVa. Half maart worden hiervan de resultaten verwacht. Zodra helder is welke problematiek specifiek is voor ReVa Zuid, wat de behoeften zijn van de jongeren en hoe zij willen participeren, wordt hier een aanpak op geformuleerd die gericht is op het versterken van de uitgangspositie van jongeren en deelname van jongeren aan de beweging om ReVa Zuid te laten groeien vanuit eigen kracht.

Drie plaatsen voor community building

We willen op drie plaatsen in de wijk een sociaal netwerk van bewoners, ondernemers en professionals bouwen om zo saamhorigheid te organiseren en een vliegwiel op gang te brengen om de sociale problematiek gezamenlijk op te pakken. Het gaat om

1. Regentesselaan
2. Newtonplein
3. Constant de Rebecqueplein

De drie plaatsen kennen allemaal een actieve groep bewoners die wat willen met hun sociale leefomgeving. Om deze bewoners te versterken en te verbinden helpen we hen met de inzet van de Debatmobiel, Aan tafelgesprekken en de voorbereiding van het Circus.

We verbinden en versterken de beweging op deze plaatsen door middel van ReVa Connect. Dit project vormt het hart van de aanpak en zorgt ervoor dat actieve bewoners professionals, ambtenaren en ondernemers in de wijk elkaar vaker ontmoeten en op termijn een sociale coalitie gaan vormen zoals in stadsdeel Laak eerder is gebeurd.

Zo ontstaat weer meer eigenaarschap voor de wijk, groter gevoel van sociale veiligheid en krijgt de wijk een positievere uitstraling.

A Doelen voor de periode tot en met 2018

Om de situatie in REVA Zuid te versterken richten het programma wijkaanpak zich op het bereiken van de volgende deel doelstellingen/resultaten.

Anonimiteit

- Zoveel mogelijk bewoners stimuleren en activeren
- Initiatieven in de wijk met elkaar en professionals verbinden
- Initiatieven zichtbaar maken in de Maex Den Haag, een platform voor initiatiefnemers in de stad.
- Ontmoetingen tussen bewoners, professionals en ondernemers en gezamenlijke aanpak van problemen in de wijk
- ReVa Zuid kent tevreden bewoners en heeft een goede uitstraling.

Verloedering

- Een actieve bewonersgroep rondom De Electriciteitsfabriek
- Het Newtonplein is weer van de buurt, omwonenden helpen elkaar om dat zo te houden
- Leefbare straten (Regentesselaan, Weimarstraat, Beeklaan en pleinen (Newtonplein)

Armoede

- Een basisnetwerk van Midden en Oost- Europese Migranten van waaruit deze groep zelf verbindingen maakt met elkaar en zo een sociaal netwerk vormt, waarmee zij blijvend eigenaarschap kunnen nemen voor hun eigen problematiek
- Kinderen uit uitzichtloze situatie halen
- Afname van de schuldenproblematiek van diverse bevolkingsgroepen

B Doelgroepen

Alle bewoners van ReVa Zuid en in het bijzonder:

- Actieve initiatiefnemers,
- Potentiële initiatiefnemers
- ondernemers en winkeliers
- (Kinderen van) migranten uit Midden en Oost Europa
- Risicjongeren

IV Projecten binnen het programma

A. Het stimuleren, versterken en verbinden van bewonersinitiatieven rondom de Regentesselaan om zo mensen uit de anonimiteit te halen, verloedering en armoede tegen te gaan.

Reuring op de Regentesselaan

Veel van de onderwerpen op het gebied van anonimiteit in Reva Zuid concentreren zich aan de Regentesselaan of in de nabije omgeving. Een aantal inwoners rondom de Regentesselaan wil het anders. Zij willen hun burens uitnodigen in de openbare ruimte, juist om ze uit de anonimiteit te halen. Voordat dit kan, moet hier echt eerst de basis op orde. Het gebied is niet aantrekkelijk als verblijfsgebied en is zwaar verloederd. Daarom wordt er nu hard aan gewerkt om dit te verbeteren. Weesfietsen worden weggehaald, hondenpoep verwijderd en de middenberm van de laan wordt op deze manier aantrekkelijker gemaakt als ontmoetingsplek. De bewoners hebben een plan bedacht om van de Regentesselaan een leuke bruisende en leefbare laan te maken. Zij willen een stichting oprichten die ervoor zorgt dat er diverse ontmoetingsplaatsen, evenementen en kunstenaarsplekken (o.a. kiosken) op de laan komen voor alle bewoners. Daarnaast wordt op basis van de resultaten van de aanbestedingen van de VvE Balie gekeken naar hoe bewoners betrokken kunnen worden bij dit project.

Doel: Het stimuleren van sociale cohesie op de Laan, het creëren van eigenaarschap voor de omgeving en de openbare ruimte en de mogelijkheid tot het exposeren van kunst uit de wijk om ontmoeting te stimuleren.

Gewenst resultaat: een netwerk van bewoners en professionals die met elkaar zorgen voor een sfeervollere Regentesselaan en bijdragen aan de sociale coalitie ReVa Zuid.

Uitvindershof in Van Swindenstraat

Aan de Van Swindenstraat 10a is een voormalig schoolgebouw omgebouwd tot 12 units waar 23 statushouders zijn geplaatst voor de duur van maximaal tien jaar. Er is al een inzamelingsactie geweest door de buurt en statushouders en bewoners hebben al ontmoetingen gehad. Om op deze start voort te borduren en ter bevordering van de integratie van de statushouders en om de onderlinge verstandverhoudingen met de buurt te versterken, stelt de gemeente het achter terrein beschikbaar voor sociale activiteiten. De tuin is een gezamenlijk project door en voor buurtbewoners. Deze buurtbewoners hebben zich inmiddels verenigd in Stichting 'De Uitvindershof'. Ze zijn zelf bezig met het maken van een ontwerp voor de tuin en worden betrokken bij aanleg, activiteiten, onderhoud en beheer van de tuin. De activiteiten die plaatsvinden hebben naast een bezigheid en een educatieve functie, ook als doel de sociale cohesie in de wijk te bevorderen. De invulling moet bijdragen aan het "samen" gevoel in de buurt. Door samen bezig te zijn worden de onderlinge contacten versterkt.

Bewoners willen activiteiten organiseren gerelateerd aan tuinieren en daarbij worden actief kinderen, ouderen en mensen met een achterstand tot de maatschappij en de statushouders betrokken. De tuin moet een plek worden waar mensen elkaar kunnen ontmoeten, ontspannen en genieten. Een groene, kleurige en geurende oase van rust in het Regentessekwartier, aanvullend op de al bestaande buurttuinen als Emma's Hof en Sunny Court.

Doel: stimuleren van sociale cohesie en het bevorderen van taal en integratie in de wijk door o.a. leertrajecten en taal in de buurt

Gewenst resultaat: binnen twee jaar beheren bewoners de tuin en zetten projecten op voor andere bewoners. Het doelbereik van het project ligt eind 2018 rond de 100 bewoners. De bewoners helpen mee de community rondom de Regentesselaan vorm te geven.

Debatmobiel

Een groep creatieve en ondernemende bewoners die wonen in het Regentessekwartier hebben het aangedurfd om met bewoners uit de straat het gesprek aan te gaan over zaken die zij belangrijk vinden. Dit doen ze met behulp van een omgebouwde aanhangwagen die dient als ontmoetingsplek. Inmiddels hebben zij meerdere Debatmobielen ontworpen en geproduceerd in samenwerking met ROC Mondriaan. Zij willen deze graag inzetten om op meerdere plekken in de

wijk de straat te gebruiken als plek om het gesprek aan te gaan over het gebruik van de openbare ruimte.

Doel: Het bevorderen van sociale cohesie en het gesprek aangaan over het gebruik van de openbare ruimte

Gewenst resultaat: 250 bewoners bereikt, verbeterpunten voor de openbare ruimte een door bewoners gedragen plan om de openbare ruimte op de drie community buildingsplaatsen te verbeteren.

Aan tafel gesprekken 'Recepten voor een betere buurt'

Om nieuwe doelgroepen beter te bereiken hebben bewoners en sociaal ondernemers het project 'Aan tafel gesprekken, recept voor een betere buurt', bedacht. Het gaat dan om de wijkbewoners met een sociale economische achterstand die voornamelijk in ReVa Zuid wonen. 'Eten delen verbindt' met dit motto in het achterhoofd organiseren bewoners en sociaal ondernemers vier momenten in ReVa Zuid, waarbij bewoners niet alleen hun favoriete gerechten delen, maar bovenal delen wat hen zoal bezighoudt. Wat zijn de wensen van deze doelgroepen? Wat inspireert hen? Als zij zelf iets mogen organiseren voor de wijk, wat zou dat dan zijn? Wat kunnen en willen zij zelf bijdragen aan het verbeteren van de leefbaarheid van hun wijk? Al hun wensen en ideeën worden geïnventariseerd en waar mogelijk meegenomen in het programma: 'Samenwerken aan ReVa Zuid.'

Doel: het stimuleren van ontmoeting door samen te eten en je wensen voor een betere buurt uit te spreken en ideeën hiervoor te pitchen. Zowel de recepten als de ideeën worden verzameld. De recepten in een boekje, de ideeën dienen als input voor het programma.

Gewenst resultaat: Minimaal 500 buurtbewoners bereikt die met elkaar de community op de drie plaatsen en de sociale coalitie ReVa Zuid een versnelling geven.

Circus

Het Circus wordt al diverse jaren georganiseerd in de wijk. Het is een festival voor en door bewoners. Echter niet alle bewoners van de wijk worden in gelijke mate bereikt. Om het bereik te vergroten en ook de moeilijk bereikbare doelgroepen in de wijk te betrekken en het festival meer te laten wortelen in de wijk, gaat het Circus een vernieuwende aanpak toepassen. In 2017 wordt een week georganiseerd om Het Circus van 2018 samen vorm te geven. Een week lang worden er ontmoetingen georganiseerd op diverse thema's en op basis van waar er energie en behoefte is in de wijk. De opbrengsten van deze week worden benut om het Circus van 2018 met elkaar te organiseren. Zo wordt de betrokkenheid van de wijk bij het Circus vergroot en de diversiteit aan deelnemers verbreed.

Doel: vergroten sociale cohesie en eigenaarschap voor de wijk.

Gewenst resultaat: minimaal 100 actief betrokken mensen in de organisatie van het Circus en een divers bereik van zo'n 500 wijkbewoners. De bewoners vormen een onderdeel van de sociale coalitie ReVa Zuid.

B Het stimuleren, versterken en verbinden van bewonersinitiatieven rondom de het Newtonplein om zo mensen uit de anonimiteit te halen, verloedering en armoede tegen te gaan.

Samenwerking rondom Newtonplein

Op dit plein is nu sprake van alcohol en drugsoverlast in de avond en nacht. Dit zijn vooral volwassen mannen. Blanke Nederlanders mijden het plein omdat het gestigmatiseerd is. De werkgroep Newtonplein is gestopt omdat er geen aansluiting is met de huidige gebruikers van het plein. Jonker Frans is het buurthuis dat vlakbij ligt. De straten om het plein en het plein zijn toe aan een opknapbeurt. De uitdaging is om de behoeften van buurtbewoners als uitgangspunt te nemen. Daarom wordt door de wijkmanager een samenwerking geïnitieerd tussen bewoners en professionals om te komen tot een integrale aanpak van de problematiek gebaseerd op een analyse van de huidige situatie en de behoeften van de bewoners.

Doel: eind 2017 is de huidige situatie in kaart gebracht en zijn er oplossingsrichtingen gekozen door een actieve samenwerkingsgroep 'Newtonplein' die bestaat uit sleutelfiguren (bewoners,

ondernemers) rondom het plein, vertegenwoordigers van de gemeente en professionals o.a. van Voor Welzijn.

Gewenst resultaat: in 2018 is er een actieve duurzame coalitie van bewoners, professionals en ondernemers die samen zorgen voor een leefbaar en aantrekkelijk Newtonplein.

Samenwerking aanpak Midden- en Oost- Europese Migranten

ReVa Zuid huisvest naar schatting tegen de 2200 migranten van Oost Europese herkomst. Het is voor hen lastig gebleken om de weg te vinden naar allerlei (hulp) voorzieningen. Taal en armoedeproblemen zijn naast slechte woonomstandigheden aan de orde van de dag en het komt voor dat kinderen zich onthecht voelen om dat vader en moeder de hele dag werken.

Uit een eerste sessie met zelforganisatie IdHem, Voor Welzijn, CJG en basisscholen (de Toermalijn en de Klimopschool) blijkt dat we te maken hebben met een gesloten gemeenschap. Het eerste wat moet gebeuren, is het winnen van vertrouwen. Daarom starten we een project waarbij we in een aantal stappen het vertrouwen van deze mensen kunnen winnen en door hen te helpen (bijvoorbeeld met schoolmaatschappelijk werk) een relatie opbouwen met de doelgroep. We gaan naar deze mensen toe bijvoorbeeld op vindplaatsen als, kerken, supermarkten of het arbeidsbureau. We vragen naar de behoeften en vervolgens op basis van deze behoeften een gezamenlijk (ook met bewoners uit de doelgroep) plan gaan maken om de problematiek aan te pakken. Ideeën nu zijn events voor en met de doelgroep, ontbijtsessies op scholen, uitbreiding van het spreekuur in de Regenvalk.

Doel: het bouwen van een netwerk op basis van vertrouwen, het betrekken van een aantal Midden en Oost-Europese Migranten om zo de problematiek inzichtelijk te krijgen en gezamenlijk de problematiek aan te pakken waar zij mee te kampen hebben.

Gewenst resultaat: een gezamenlijke aanpak, met grote inbreng van de doelgroep zelf, die leidt tot een onderling steviger netwerk. Kinderen krijgen hulp op school om hun kansen te vergroten en de doelgroep zet zich actief in voor de wijk en is betrokken bij zijn leefomgeving.

Versterken zichtbaarheid, aanwezigheid en bekendheid in de wijk

Een project dat nauw samenhangt met ReVa Connect is het idee om als gemeente en coalitie in oprichting fysiek zichtbaarder en bereikbaarder aanwezig te zijn in de wijk. De wijkmanager en projectgroep ReVa Zuid moeten op een laagdrempelige en zichtbare plek in de wijk zitten, bijvoorbeeld in een leegstaand winkelpand. Het is van belang om de huidige netwerken steviger te verankeren in de wijk en beter met elkaar te verbinden. Dit pand vormt het hart van de samenwerking. Hier kunnen alle samenwerkingspartners zoals bewoners, ondernemers en professionals gemakkelijk naar binnen lopen.

Doel: een laagdrempelige ontmoetingsplek pand in de wijk als hart van het programma 'samenwerken aan ReVa Zuid'

Gewenst resultaat: een plek in de wijk vanwaaruit de community wordt opgebouwd en de gezamenlijke problematiek in de wijk wordt aangepakt.

Samenbrengen fysiek en sociaal: VvE balie & Pandbrigade en Zorg & Welzijn

Op verschillende manieren wordt gewerkt aan het verbeteren van de wijk. Ook bestaande programma's richten hun pijlen op ReVa Zuid. Zo gaat de VvE balie op de Regentesselaan en Beeklaan in gesprek met eigenaar/bewoners.

Doel: 'zien wie er wonen', voorlichting geven aan bewoners over rechten en plichten. Daar waar ze bewoners tegen komen die de regie over hun leven kwijt zijn, wordt het sociaal wijkzorgteam ingeschakeld.

Gewenst resultaat: we weten wat er speelt 'achter de voordeur', minder anonimiteit en verloederings, meer sociale cohesie, ook door verbinding met initiatieven Regentesselaan en Van Swindenstraat.

Debatmobiel, aan tafel gesprekken en Circus zoals bij A beschreven

C Het stimuleren, versterken en verbinden van bewonersinitiatieven rondom de het Constant Rebecqueplein om zo mensen uit de anonimiteit te halen, verloederings en armoede tegen te gaan.

Electriciteitsfabriek

De plannen van de bewoners rondom de Electriciteitsfabriek kunnen doorgang vinden als de openbare ruimte eerst wordt aangepakt. In 2017 wordt de straat heringericht in het kader van de fietssteroute. Uniper is akkoord met het verplaatsen van het hek aan de voorkant. Dat geeft meer ruimte om, samen met bewoners, een nieuw en samenhangend plein te gaan ontwerpen, waarop de door hen eerder geuite wensen kunnen worden bewerkstelligd. Aan de kant van het Energiekwartier begint de vernieuwing ook door te zetten. Vanuit het stadsdeel wordt geld geïnvesteerd in de openbare ruimte, zo komt er geld uit de GREX en uit de fietssteroute. Zaal 3 kan meer worden ingezet voor de buurt, zoals op cultureel gebied als in werk- of leerplekken. Zo kan dit relatief geïsoleerde stukje van de wijk vanuit de eigen kracht en eigenheid, weer verbinding krijgen met omliggende buurten en worden meegenomen in de beweging die ReVa Zuid weer opwaarts laat gaan.

Doel: samen met bewoners een nieuw en samenhangend plein ontwerpen om een aantrekkelijke leefomgeving en een culturele ontmoetingsplek te krijgen voor zowel huidige als nieuwe bewoners rondom de Electriciteitsfabriek en het Energiekwartier.

Gezocht resultaat: een stevig en duurzame netwerk van actieve bewoners die eigenaarschap pakken voor hun buurt en verbindingen leggen met de omliggende buurten.

Debatmobiel, aan tafelgesprekken en Circus zoals bij A beschreven.

D Hart van de aanpak het stimuleren, versterken en duurzaam verbinden van de drie bewegingen het vormen van een wijkcoalitie.

Hart van de samenwerking: Reva Connect

Behalve eerder genoemde burgerinitiatieven om de sociale infrastructuur in de wijk te vergroten, zijn er nog talloze anderen zoals: Klep en Co, Dialooghuis, Emma's Hof, Sunny Court en de Nieuwe Regentes. Soms kennen de initiatiefnemers elkaar, vaak ook niet. Voor de culturele initiatiefnemers is er 17 januari 2017 al een succesvolle bijeenkomst geweest om hen met elkaar in verbinding te brengen. Het ligt voor de hand om de komende twee jaar dit netwerk steeds verder uit te breiden. Als initiatiefnemers elkaar en elkaars behoeften leren kennen en elkaars netwerk kunnen benutten, kunnen zij veel slagkrachtiger optreden. Hiermee wordt de sociale infrastructuur in de wijk versterkt en verduurzaamd. Vooral dit laatste is nodig in een wijk als ReVa Zuid waar de doorstroom hoog is en mensen van elkaar vaak niet weten wat er speelt.

Daarom wordt het project ReVa Connect verbreed naar initiatieven buiten de zogenaamde cultuurankers maar ook naar ondernemers, professionals en bedrijven in de wijk. Zo ontstaat, naar voorbeeld van Coalitie Laak en Quartier Laak, een breed netwerk van actieve bewoners die gezamenlijk een aantal uitdagingen in de wijk gaan oppakken.

Dit project verbindt en versterkt mensen, projecten en de vier pijlers met elkaar. De initiatieven worden zichtbaar gemaakt via www.denhaag.maex.nl. Een platform waar initiatiefnemers, fondsen, bedrijven en overheid elkaar vinden. Zo kunnen op termijn voorzieningen als servicepunten in de wijk ook beter gaan doorverwijzen naar initiatieven en netwerken in de wijk die bijvoorbeeld iets doen aan eenzaamheid of mantelzorg.

Het project wordt ook benut om de communicatie naar en met bewoners van de wijk vorm te geven. Behoeften, waarden en overtuigingen van bewoners worden uitgevraagd om zo de branding van de wijk ter hand te nemen. We zoeken het antwoord op de vragen: wat maakt ReVa Zuid uniek? en hoe vergroten we de positieve uitstraling van de wijk?.

Doel: organiseren van de ontmoeting en verbinding om zo van elkaar te leren, elkaar te versterken en gezamenlijke problematiek in Reva Zuid aan te pakken.

Gewenst resultaat: een sociale coalitie ReVa zuid waarin bewoners, professionals en ondernemers met elkaar de sociale problematiek in de wijk aanpakken. De initiatieven zijn vindbaar in de Maex Den Haag.

Markering van de start

Voor het begin van de zomer markeren we de start van het sociale deel van het programma 'Samenwerken aan ReVa Zuid' met een startbijeenkomst voor de bewoners, ondernemers en professionals in de buurt. Hier kan de wethouder zijn ambities voor de sociale infrastructuur in de wijk toelichten.

Randvoorwaarden en draagvlak vanuit de wijk

Zoals in het programma-omschrijving is weergegeven, is de versterking van de informele infrastructuur en essentiële randvoorwaarde bij het realiseren van de doelen van dit programma. Dit vormt dan ook een integraal onderdeel van alle projecten.

V Projectorganisatie

De wijkmanager coördineert de verschillende projecten in het programma. De projectleiders sturen de verschillende projecten aan.

VI Begroting (kosten en opbrengsten)

Project	2017 aanvraag wijkaanpak	2017 cofinanciering	2018 aanvraag wijkaanpak	2018 cofinanciering	Totaal project	Aanvraag wijkaanpak
Reuring Regentesselaan	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
Uitvindershof	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
Circus	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
Aan tafel gesprekken	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
ReVa Connect inclusief communicatie/branding	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
Zichtbaar in de wijk	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
Electriciteits fabriek	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
Newtonplein	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
Fysiek sociaal	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	Bestaande inzet VvEbalie SWZT, Haagse pandbrigade	5.1,2,b	5.1,2,b
Debatmobiel	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
Midden en Oost Europese Migranten	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
Risicjongeren	PM volgt eind maart	PM volgt	PM volgt eind maart	PM volgt eind maart	PM volgt eind maart	PM volgt eind maart
Totaal	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b

Samenwerken versterken ReVa Zuid

Samenwerken versterken ReVa Zuid is gebaseerd op integrale analyse van de wijk, waarin nadrukkelijk wensen van wijkbewoners zijn meegenomen. Het programma omvat 12 projecten die inzetten op het tegengaan van verloedering, anonimiteit en het versterken van de sociale cohesie. De belangrijkste projecten zijn: Newtonplein, Midden en Oosteuropese migranten, Uitvindershof, Regentesselaan, Circus, Debatmobiel, Aan tafel gesprekken en Cultuurkwartier.

Samenwerken versterken ReVa Zuid is onder deel van het programma ReVa Zuid. Hierin is, naast het stimuleren van sociale cohesie en het tegengaan van verloedering en armoede, ook aandacht is voor de fysieke omgeving en het wonen, het economisch klimaat en veiligheid.

Resultaten Samenwerken versterken ReVa Zuid

- A. Anonimiteit
 - Zoveel mogelijk bewoners stimuleren en activeren
 - Initiatieven in de wijk met elkaar e met professionals verbinden
 - Initiatieven zichtbaar maken in de Maex Den Haag
 - Ontmoetingen tussen bewoners, professionals en ondernemers en een gezamenlijke aanpak van problemen in de wijk
 - ReVa kent tevreden bewoners en heeft een goede uitstraling
- B. Verloedering
 - Een actieve bewonersgroep rondom de Electriciteitsfabriek
 - Het Newtonplein is weer van de buurt; omwonenden helpen elkaar dat zo te houden
 - Leefbare straten en pleinen (Weimarstraat, Beeklaan en Newtonplein)
- C. Armoede
 - Een basisnetwerk van midden- en Oost Europeaanse migranten van waaruit deze groep zelf verbindingen maakt met elkaar en zo een sociaal netwerk vormt, waarmee zij blijvend eigenaarschap kunnen nemen voor hun eigen problematiek
 - Kinderen uit een uitzichtloze situatie halen
 - Afname van schuldenproblematiek van diverse bevolkingsgroepen

Stedelijke uitruil mogelijk

Het stimuleren van sociale cohesie is overal mogelijk. Wat ReVa uniek maakt is dat er ook een groep hoogopgeleide, heel actieve bewoners woont die gemakkelijk te bewegen zijn.

Wijze van borging

Samenwerken aan ReVa Zuid is één van de pijlers (pijler 2) van een breder programma voor ReVa Zuid. Enkel het stimuleren van sociale cohesie is niet genoeg om een wijk te verbeteren. Om die reden is een breder programma opgezet op het gebied van wonen (pijler 1), economie (pijler 3) en veiligheid (pijler 4). Daarnaast blijft de versteende, drukbevolkte openbare ruimte een aandachtspunt. Een aantal projecten binnen pijler 2 dienen te worden voortgezet. Het gaat dan om voorzetting van

- Het Cultuurkwartier (ReVa Connect)
- De aanpak Moelanders
- Een gedeelte van de herinrichting van het Newtonplein en het blijven stimuleren van een bewonerscoalitie

Andere projecten binnen pijler 2 kunnen deels via het L&B budget worden voortgezet. Voor de andere onderdelen van het programma ReVa Zuid moet alternatieve financiering worden gezocht.

Aandachtspunten/Lessons learned

- Enkel het stimuleren van sociale cohesie is niet genoeg om een wijk te verbeteren.
- Ook is budget voor het stimuleren van participatie noodzakelijk voor meerdere jaren. Twee jaar is daarvoor te weinig.

Financiën

Ervan uitgaande dat de gereserveerde financiële middelen van 2017 beschikbaar blijven voor 2018, zal de besteding binnen budget blijven.

Wens om de volgende projecten voort zetten

- Newtonplein
- De aanpak Moelanders
- Het Cultuurkwartier

Newtonplein

Op het Newtonplein is sprake van alcohol en drugsoverlast in de avond en nacht. Dit zijn vooral volwassen mannen. Autochtone Nederlanders mijden het plein omdat het gestigmatiseerd is. De werkgroep Newtonplein is gestopt omdat er geen aansluiting is met de huidige gebruikers van het plein. Tenminste; dit was het beeld bij professionals. Bewoners dachten er anders over. De straten om het plein en het plein zijn toe aan een opknapbeurt. De uitdaging is om de behoeften van buurtbewoners als uitgangspunt te nemen. Daarom wordt een samenwerking geïnitieerd tussen bewoners en professionals om te komen tot een integrale aanpak van de problematiek gebaseerd op een analyse van de huidige situatie en de behoeften van de bewoners.

Beoogde resultaten

Een goed beeld van de bewoners aan het plein.

Inzicht in de staat van de woningen

Inzicht in de mogelijkheden tot het vormen van een coalitie op het Newtonplein.

Resultaten

- Een coalitie van omwonenden, Jonker Frans en andere partijen die samen verantwoordelijkheid nemen voor het plein.
- Bijna alle bewoners aan het plein zijn bezocht door een combinatie van collega's uit de sociaal en een fysiek team. (Haagse Pandbrigade/VvEbalie en sociaal wijkzorgteam/Voor Welzijn).
- De controle op de subsidie voor de particuliere woningverbetering is afgerond.
- Er is een, door bewoners, goedgekeurd ontwerp voor de herinrichting van een groot deel van het Newtonplein. Dit ontwerp wordt grotendeels voor het einde van het jaar uitgevoerd.
- Er komt een nieuw Haags Hopje
- Er zijn extra activiteiten op het plein, zoals het Circus, extra streetsport, Dzien Dziecka
- De werkwijze 'Newtonplein' staat op papier en is een inspiratie voor andere gebieden/pleinen/straten.

Stedelijke uitruil mogelijk

De combinatie van een team van sociaal en fysieke collega's die achter de voordeur gesprekken doen is een werkwijze die overal in de stad toegepast kan worden.

De werkwijze 'Newtonplein' staat op papier en is beschikbaar.

Wijze van borging

Om de coalitie gaande te houden is er een trekker nodig. VOOR Welzijn kan die rol vervullen met het opbouwwerk.

Aandachtspunten/Lessons learned

Altijd de denkbeelden van professionals en bewoners aan elkaar toetsen, voordat je iets gaat doen.

Financiën

Vanuit 2017 is budget meegekomen naar 2018. Daarnaast is er vanuit het stadsdeel extra budget vanuit groen, spelen en wegbeheer ingezet. Ook wordt er aanspraak gedaan op L&B geld. Daarmee kan het grootste deel van het ontwerp voor het einde van 2018 worden uitgevoerd.

Midden- en Oosteuropese migranten

ReVa Zuid huisvest naar schatting tegen de 2200 migranten van Oost Europese herkomst. Het is voor hen lastig gebleken om de weg te vinden naar allerlei (hulp) voorzieningen. Taal en armoedeproblemen zijn, naast slechte woonomstandigheden, aan de orde van de dag en het komt voor dat kinderen zich onthecht voelen omdat vader en moeder de hele dag werken. Er is gestart met een inventarisatie onder de professionele partijen zoals IDHEM, VOOR Welzijn, basisscholen de Toermalijn en de Klimopschool. Daarna is onderzoek door een Poolse onderzoeksbureau in samenwerking met een Poolse inwonster van ReVa naar de behoeften en wensen van 12 Poolse gezinnen in ReVa. Dit onderzoek is vervolgens de basis voor een gezamenlijk plan gaan maken om de problematiek aan te pakken. De community builder ReVa, gestart in mei, is hiervan de trekker.

Resultaten

- Een gezamenlijke aanpak, met grote inbreng van de doelgroep zelf, die leidt tot het oplossen van de problematiek en een onderling steviger netwerk.
- Basisschool Toermalijn krijgt extra schoolmaatschappelijk werk.
- Spreekuren van IDHEM in de Regenvalk op donderdagavond
- Dzien Dziecka; Dag van het kind. Een buurtpicknick waar 700 Poolse bewoners van Den Haag op 3 juni 2018 samenkwamen op het Newtonplein. Deze dag was georganiseerd met afgevaardigden van Poolse bewoners, ondernemers en zorgprofessionals.
- Een netwerk van Poolse vrouwen die zich richten op het vergroten van participatie onder de Poolse bewoners

Stedelijke uitruil mogelijk

Zeker, de samenwerking met Laak en Rustenburg-Oostbroek

Wijze van borging

Als we op de ingeslagen weg door willen gaan en, na de Poolse gemeenschap, ook andere Oost Europese bewoners willen benaderen, dan is er extra inzet nodig.

Aandachtspunten/ Lessons learned

- Afstemming van activiteiten in de verschillende stadsdelen.
- De stedelijke bezuiniging op IDHEM. De doelgroep trekt zich letterlijk terug.
- Door onderzoek te laten doen door iemand uit de doelgroep krijg je beter inzicht in drijfveren, culturele verschillen en kansen.
- Poolse vrouwen zijn veel meer gericht op participatie dan Poolse mannen.
- De slechte woon- en arbeidssituatie wordt o.a. door de gemeente oogluikend toegestaan.
- Poolse kinderen die op latere leeftijd naar Nederland komen, komen terecht in Internationale Schakelklassen. In deze klassen zitten voornamelijk Poolse kinderen, waardoor integreren en Nederlands leren praten en schrijven nog steeds een uitdaging blijft.

Financiën

Voldoende budget voor nu. Voor het vervolg zijn extra financiële middelen nodig.

Wijkbrede bewonersinitiatieven

Onder 'wijkbrede bewonersinitiatieven' worden een aantal projecten zoals de Debatmobiel, Aan Tafel Gesprekken, Het Circus en Cultuurkwartier (voormalig ReVa Connect) gebundeld. Al deze projecten komen vanuit de bewoners uit de buurt en zijn gericht op het vergroten van de sociale cohesie en om de participatie te bevorderen.

Hieronder per project

Aan tafel gesprekken “Recepten voor een betere buurt”

Naar aanleiding van het Circus 2016 en het beter bereiken van nieuwe doelgroepen is het project “Aan tafel gesprekken, recept voor een betere buurt” bedacht. Hoewel het Circus bijzonder succesvol is verlopen en veel bewoners uit het Stadsdeel van het festival hebben genoten, bleek een deel van Segbroek nog onvoldoende bereikt. Met name ReVa zuid. Een deel van het stadsdeel Segbroek waar veel wijkbewoners met een sociale economische achterstand wonen. Opvallend was dat tijdens het Buurtdiner van het Circus de publiekssamenstelling anders was. Het publiek dat eten kwam delen bleek zeer divers. Eten delen verbindt. Met dit in gedachte is “Aan tafel gesprekken” bedacht. Vier momenten in ReVa waarbij bewoners niet alleen hun favoriete gerechten delen, maar bovenal delen wat hen zoal bezighoudt. Wat zijn de wensen van deze doelgroepen? Wat inspireert hen? Als zij zelf iets mogen organiseren voor de wijk, wat zou dat dan zijn? Wat kunnen en willen zij zelf bijdragen aan het verbeteren van de leefbaarheid van hun wijk? Al hun wensen en ideeën worden geïnventariseerd en meegenomen.

Doel: het stimuleren van ontmoeting door samen te eten en je wensen voor een betere buurt uit te spreken en ideeën hiervoor te pitchen. Zowel de recepten als de ideeën worden verzameld.

Resultaat

- 500 buurtbewoners bereikt
- Zowel de recepten als de ideeën zijn verzameld in een receptenboek

Stedelijke uitruil mogelijk

Zeker

Wijze van borging

Minimale kosten, kan altijd op L&B

Aandachtspunten/ Lessons learned

?

Financiën

Voldoende om het 1 jaar te doen.

Debatmobiel

Een groep creatieve en ondernemende bewoners die wonen in het Regentessekwartier hebben het aangedurfd om met bewoners uit de straat het gesprek aan te gaan over zaken die zij belangrijk vinden. Dit doen ze met behulp van een omgebouwde aanhangwagen die dient als ontmoetingsplek. Inmiddels hebben zij meerdere Debatmobielen ontworpen en geproduceerd in samenwerking met ROC Mondriaan. Zij willen deze graag inzetten om op meerdere plekken in de wijk de straat te gebruiken als plek om het gesprek aan te gaan over het gebruik van de openbare ruimte. Daarnaast worden de mobielen in ReVa zuid vooral ingezet om met mensen in gesprek te gaan en/of ideeën op te halen. De nadruk ligt hier meer op ontmoeten en samen tot activiteiten komen.

Resultaat

- De Debatmobiel heeft op 14 plekken in de wijk gestaan.
- In ReVa Zuid ligt de nadruk op De Constant Rebecqueplein, Weimarstraat, Beeklaan en Newtonplein. In 2018 gaat de inzet naar Newtonplein, Cartesiusstraat, Kepplerstraat, Hondiusplein en Kamerlingh Onnesplein.
- Op de Iepaan, Copernicusstraat, Suezkade, Noorwitzstraat, Buijs Ballotstraat en Fultonstraat zijn straatinitiatieven zelf aan de slag gegaan met het nadenken over hun straat.

Stedelijke uitruil mogelijk

Zeker mogelijk

Wijze van borging

- Project is overgelopen in de pilot Vrijstraten, vanuit DSO/Mobiliteit
- Voor ReVa Zuid kan de Mobiel op verzoek van het Stadsdeel of VOOR Welzijn ingezet worden.

Aandachtspunten/Lessons learned

- Met dergelijke experimenten is het noodzakelijk om je handhavingpartners te interesseren en mee te hebben
- 's Winters moet de mobiel in de stalling. Er groeit niets op, de mobiel is een sta in de weg. Hij gaat mensen ergeren

Financiën

Voor nu voldoende.

Cultuurkwartier (voormalig ReVa Connect)

ReVa Connect brengt zoveel mogelijk bewonersinitiatieven, professionele instellingen en voorzieningen, ondernemers en ZZP-ers in het Regentesse- en Valkenboskwartier in beeld en maakt verbinding tussen de verschillende partijen zodat er duurzame coalities ontstaan. Deze coalities werden verdeeld in verschillende bloedgroepen of pilaren. Om te beginnen met Cultuur, Religie en Zelforganisaties en later nog met Duurzaamheid, Ondernemers en Jeugd.

Na een uitgebreide discussie en stemming werd de naam ReVa Connect veranderd in **Het Cultuurkwartier** als paraplu van alle pilaren. Dit was het eerste resultaat van de samenwerking van de verschillende organisaties uit de wijk. Bijna vanzelfsprekend gefaciliteerd door de gemeente, bedacht door de deelnemers uit de pilaren en uitgevoerd door ondernemers, ZZP'ers en vrijwilligers uit de wijk.

Het Cultuurkwartier zorgt ervoor dat actieve bewoners, culturele instellingen, religieuze instellingen en ondernemers in de wijk elkaar vaker ontmoeten en op termijn een sociale coalitie gaan vormen. Zo ontstaat weer meer eigenaarschap voor de wijk, groter gevoel van sociale veiligheid en krijgt de wijk een positievere uitstraling. Een bewonersorganisatie 2018

Resultaat

- Om van alle ideeën co-creërende projecten te maken is er een openbaar projectenoverzicht gemaakt, zodat iedereen die real-time kan inzien. Tevens kan iedere projectleider haar/zijn project bewerken en verantwoordelijkheid nemen. Deze synergie levert meer afstemming op, meer samenwerking en meer activiteiten (en een efficiëntere besteding van gemeenschapsgeld).
- Het dynamische projectenoverzicht telt bijna 40 actieve projecten verdeeld over de verschillende pilaren die onderling ook weer samenwerken.

Stedelijke uitruil mogelijk

Zeker

Wijze van borging

- Wordt nog over nagedacht komend half jaar. Verschillende opties worden onderzocht.

Aandachtspunten/ Lessons learned

- Valt of staat met een sterke trekker.
- ZZP-ers zien hun kans tot werk

Financiën

Voldoende voor dit jaar en voor 2018. Voor volgend jaar een probleem.

Festival Het Circus

Festival Het Circus bestaat sinds 2015 en is inmiddels niet meer weg te denken uit het Regentesse/Valkenboskwartier en is enig in zijn soort in Den Haag en wijde omstreken. Festival Het Circus is een eigentijdse versie van het alom bekende concept van circus. Het Circus staat voor het circus van het leven, een sociaal-cultureel festival dat als podium fungeert voor de meest culturele wijk van Den Haag - Regentesse/Valkenboskwartier. Het thema 'circus' breidt alle parels uit de wijk, van kunstenaars en ondernemers, tot scholen, wijkorganisaties en vooral bewoners, samen in een driedaags volwaardig festival met camping en al!

Festival Het Circus brengt een uitgebreid programma met acts, muziek en activiteiten voor jong en oud. Bijzonder daarbij is de inzet voor een duurzame samenleving, te beginnen bij het festival zelf. Het festival maakt gebruik van restmateriaal voor het decor, maakt zo veel mogelijk gebruik van de lokale economie, wekt zoveel mogelijk zelf energie op, heeft geen acts met dieren en serveert zelfs geen dieren op de foodcourt.

Wegens groot bewezen succes in eerdere jaren, zullen dit jaar in ieder geval het buurtdiner en de buurtcamping terugkomen. In aanloop naar Het Circus zal ook het Newtonplein centraal staan als locatie voor de pre-party. Samen met bewoners, ondernemers en organisaties op en rondom het Newtonplein zal er een buurtdiner georganiseerd worden waar omheen ook programmering door deze bewoners en andere belanghebbenden verzorgd zal worden.

Nieuw in 2018 is dat dat de wijk wordt uitgedaagd door middel van een Circulair Circus Challenge om met ludieke, praktische, aansprekende, sprankelende of nuttige initiatieven te komen op het gebied van duurzaamheid. Ook zullen nog meer wijkgroepen en organisaties dan voorheen bij de voorbereiding en uitvoering van Het Circus betrokken worden. Alle wijkbewoners, - ondernemers en -organisaties worden uitgedaagd uit om mee te denken, mee te doen en als het even kan een (financiële) bijdrage te leveren.

Resultaat

Nog niet bekend

Stedelijke uitruil mogelijk

Mogelijk, maar niet wenselijk. Echt een ReVa ding

Wijze van borging

Moet over nagedacht worden. Het festival wordt steeds groter en professioneler, maar het budget droogt op.

Aandachtspunten/Lessons learned

- Is bedoeld voor een gemixed publiek, maar het publiek is gemixed wit.

- In 2017 werd 1 van de dagen georganiseerd op het Newtonplein. Dit trok een veel gemixter publiek

Financiën

Moet over nagedacht worden. Het festival wordt steeds groter en professioneler, maar het budget droogt op.

Aanpak ReVa Zuid

Het gebied

De aanpak richt zich op het gebied dat wordt begrensd door Weimarstraat-Valkenboskade-Loosduinseweg-Noord West Buitensingel, Constant Rebecquestraat-Conradkade, met als "hot spots" de Weimarstraat, de Regentesselaan en de Beeklaan (het zgn. zevensprong gebied).

Problematiek

- terugdringen van de overlast door illegale woonsituaties en overlast in en rondom horecabedrijven,
- verminderen van het aantal zwakke winkeltjes
- verruimen van de mogelijkheden voor het combineren van wonen en werken
- verbeteren kwaliteit openbare ruimte
- het ondersteunen en faciliteren van initiatieven uit de buurt gericht op de versterking van het woon- en leefklimaat
- aanpak van de sociale problematiek in delen van het gebied (armoede, vereenzaming, integratie, radicalisering).

De cijfers

Valkenboskwartier heeft op 1 januari 2015 11.582 bewoners

	Buurt 55 Valkenboskwartier	Stadsdeel 3 Segbroek	Gemeente Den Haag
<u>Aantal minimahuishoudens tot 105%</u>	588	2.374	33.970
<u>% minimahuishoudens tot 105%</u>	9,3	7,5	13,2
<u>Aantal minimahuishoudens tot 110%</u>	826	3.220	44.270
<u>% minimahuishoudens tot 110%</u>	13,1	10,2	17,2
<u>Aantal minimahuishoudens tot 130%</u>	1.188	4.745	60.593
<u>% minimahuishoudens tot 130%</u>	18,8	15,0	23,5
<u>Aantal minimahuishoudens met kinderen van 4-18 jr.</u>	235	899	15.497

	Buurt 55 Valkenboskwartier	Stadsdeel 3 Segbroek	Gemeente Den Haag
<u>% minimahuishoudens met bijzondere bijstand</u>	12,8	12,5	11,0
<u>% minimahuishoudens met vergoeding schoolkosten</u>	39,6	41,4	47,9
<u>% minimahuishoudens met een Ooievaarspas</u>	72,6	75,5	76,0

Rond de Energiecentrale heeft op 1 januari 2015 5.688 bewoners

	Buurt 10 Rond de Energiecentrale	Stadsdeel 3 Segbroek	Gemeente Den Haag
<u>Aantal minimahuishoudens tot 105%</u>	488	2.374	33.970
<u>% minimahuishoudens tot 105%</u>	15,2	7,5	13,2
<u>Aantal minimahuishoudens tot 110%</u>	633	3.220	44.270
<u>% minimahuishoudens tot 110%</u>	19,7	10,2	17,2
<u>Aantal minimahuishoudens tot 130%</u>	849	4.745	60.593
<u>% minimahuishoudens tot 130%</u>	26,4	15,0	23,5
<u>Aantal minimahuishoudens met kinderen van 4-18 jr.</u>	157	899	15.497

	Buurt 10 Rond de	Stadsdeel 3	Gemeente Den
--	------------------	-------------	--------------

	Energiecentrale	Segbroek	Haag
<u>% minimahuishoudens met bijzondere bijstand</u>	12,3	12,5	11,0
<u>% minimahuishoudens met vergoeding schoolkosten</u>	47,1	41,4	47,9
<u>% minimahuishoudens met een Ooievaarspas</u>	75,6	75,5	76,0

Huisvesting;

- Eenoudergezinnen;
- Families(gezinsstructuur);
- Studentenwoningen(aantal)
- Huisjesmelkers(die bekend zijn)
- Etniciteit

School;

- Scholen
- kinderopvang

Politie/justitie/reclassering;

- wijkagenten
- politie
- Reclasseringscontacten met bewoners in dat gebied,

Vrije tijdsbesteding;

- welke organisaties zitten in dat gebied die inspelen op activiteiten/sporten

Drugs/alcohol/gokken;

- Hoeveel sishabar gelegenheden zijn er in dat gebied?
- Hoeveel coffeeshops
- Uitgaansgelegenheden
- Cafés

- **(nacht)Winkeltjes die alcohol en tabak verkopen**

Financiële zaken:

- **Zitten er veel mensen met schulden/leningen in dat gebied,**
- **Uitkeringen, etc**

Psychische/lichamelijke gezondheid;

- **Zijn er veel mensen met psychische/lichamelijk belemmeringen**

Leefbaarheid;

- **Overlast gevende plekken**
- **Vervuiling etc.**

Organisaties;

- **Welke organisaties zitten in dat gebied.**

Korte termijn doelen;

- **Wat kan binnen 3 maanden bereikt zijn?(realistische doelen)**

Lange termijn doelen:

- **Wat zijn de doelen op lange termijn?**

Toekomst;

- **Wat willen we bereikt hebben in de toekomst?**

Bestemming wijzigen

Overlastgevende horeca

-

Panden op de veiling

Op een andere manier veilen, via de kavelwinkel.

Handhavinsproblematiek in kaart

Type problematiek

Bewoners in beeld en

Jongeren in beeld

- Shisalounges

Wat kunnen partijen daar samen in betekenen?

Project aanvraag Wijkaanpak Nieuwe Stijl 2017 t/m 2018

I Inleiding

In 2017 start het programma: 'Samenwerken aan ReVa Zuid' in het zuidelijk deel van Regentesse- en Valkenboskwartier. ReVa Zuid is het wijkdeel dat wordt omgrensd door de Koningin Emmakade, de Loosduinseweg, de Valkenboskade en de Weimarstraat. Het wijkdeel ligt op het raakvlak van zand en veen. Er wonen ruim 12.000 mensen.

Analyse

Uit verschillende sociale indicatoren blijkt dat de wijk aan het 'afzakken' is. Zo is de werkloosheid (11%), zorgt de diversiteit in het woningaanbod (veel particuliere verhuur, gesplitste woningen, winkelpanden) voor een hoge doorstroom en lege panden, is het veiligheidsgevoel laag en vindt er ondermijning plaats en tot slot zijn er meldingen van overlast en is er een groeiende armoede bij kinderen van Turkse, Marokkaans en Midden Europese afkomst. Dit afzakken is grotendeels te wijten aan een gebrek aan sociale cohesie in de wijk. Dit leidt tot anonimiteit, verloedering, armoede en waarschijnlijk ook jongerenproblematiek (dit wordt momenteel onderzocht, de resultaten zijn eind maart bekend).

Er zijn ook positieve punten te melden. De wijk heeft veel Haagse Kracht. Bewoners zetten zich op allerlei manieren in en zorgen voor leven in de brouwerij. In potentie heeft de wijk ook mooie pleinen en lanen en er wordt ook gewerkt aan het verbeteren van de fysieke leefomgeving.

Om de zwakke punten op het gebied van anonimiteit, verloedering, armoede en eventueel jongeren aan te pakken en dat te doen vanuit de eigen kracht van de wijk, starten we met het programma: 'Samenwerken aan ReVa Zuid.' Daarmee versterken en verduurzamen we vanuit Haagse Kracht de sociale infrastructuur van ReVa Zuid en vergroten we het eigenaarschap van de wijk, verbeteren we de toegang tot voorzieningen, de sociale veiligheid en daarmee de positieve uitstraling van de wijk.

II Omschrijving van het programma 'samenwerken aan ReVa Zuid'

Het programma: 'Samenwerken aan ReVa Zuid' is een integrale aanpak waarbij de aanpak van de anonimiteit, verloedering, armoede en eventueel jongeren verbonden wordt om zo de komende vijf jaar de wijk naar een hoger niveau te tillen. Voor de wijkaanpak nieuwe stijl, 'Opwaartse Kracht', geldt dat we vooral inzetten op Haagse Kracht en sociale infrastructuur: simpelweg omdat daar de komende twee jaar de meeste kansen liggen en tegelijkertijd de meeste impulsen nodig zijn om deze kansen te kunnen benutten. We verliezen daarbij andere projecten die bijdragen aan het oplossen van de problematiek vanzelfsprekend niet uit het oog. We leggen verbindingen daar waar ze meerwaarde hebben en versterken de sociale component van al lopende projecten daar waar nodig.

Anonimiteit

Diverse groepen leven in anonimiteit en langs elkaar heen. De sociale opbouw in deze wijk is zeer divers en de sociale infrastructuur is zeer gefragmenteerd en onvoldoende op elkaar aangesloten. Het langs elkaar heen leven is een probleem. Het is een groot punt van zorg dat er te weinig sociale netwerken zijn en dat diegene die er zijn, langs elkaar heen werken. Voor ReVa is het van belang om mensen uit de anonimiteit te halen. Dit kan door het faciliteren van initiatieven die gericht zijn op verbeteren van ontmoeting; het kennen en merken kennen. En dit vanuit Haagse Kracht. Dat is immers ook het investeren

in sociale cohesie en het bouwen van een netwerk van sterke partijen rond de kwetsbare bewoners in de wijk.

Daarom zetten we in op Burgerinitiatieven als:

Ontmoetingen op Regentesselaan

Uitvindershof op Van Swindenstraat

Aan Tafel gesprekken 'Recepten voor een betere buurt'

En verbinden we deze projecten door middel van ReVa Connect.

Zo ontstaat weer meer eigenaarschap voor de wijk, groter gevoel van sociale veiligheid en krijgt de wijk een positievere uitstraling.

Verloedering

In een deel van ReVa Zuid ligt verloedering op de loer. Het gaat dan vooral om de omgeving van de Zevensprong, Regentesselaan, Beeklaan en Weimarstraat. Op een aantal van deze plaatsen willen burgers en professionals gezamenlijk de verloedering tegen gaan. Het gaat om de omgeving van de Electriciteitsfabriek, het Newtonplein, een aantal straten die worden bezocht door de Debat Mobiel en aanbel acties op Regentesselaan en Beeklaan waarbij verbindingen worden gelegd tussen fysieke problemen en sociale problematiek. Door de gemeenschappelijke aanpak wordt niet alleen de verloedering tegen gegaan maar ontstaan ook weer nieuwe netwerken waardoor de sociale cohesie en eigenaarschap voor de straat, buurt of wijk worden versterkt en de wijk krijgt weer een positievere uitstraling.

Armoede

Uit cijfers blijkt dat de laatste jaren de armoede in de wijk toeneemt. Het gaat dan vooral om armoede onder kinderen van specifieke doelgroepen zoals Turken, Marokkanen en Hindoestanen en meer in het bijzonder van Midden en Oost Europese Migranten. Deze doelgroepen weten ook de toegang naar voorzieningen het minst goed te vinden. Daarom streven we naar een gemeenschappelijke aanpak waarbij de problematiek nog beter in kaart wordt gebracht en gaan we samen met de Stichting Kaabassi, VOOR Welzijn, scholen en stichting Idhem een aanpak vormgeven die ertoe leidt dat de doelgroep betrokken wordt bij het aanpakken van de eigen problematiek.

Dit moet leiden tot een aanpak waarbij de toegang tot voorzieningen wordt vergroot, eigenaarschap voor de eigen problematiek wordt opgepakt en sociale cohesie in de wijk wordt versterkt.

Jongeren

Op dit moment voert een bureau genaamd 'Jonge Honden' een onderzoek uit naar de leefwereld van jongeren in ReVa. Half maart worden hiervan de resultaten verwacht. Zodra helder is welke problematiek specifiek is voor ReVa Zuid wordt hier een aanpak op geformuleerd.

Totaalprogramma Samenwerken aan ReVa Zuid

Naast de genoemde thema's waarop we inzetten voor de wijkaanpak Nieuwe Stijl, Opwaartse kracht, bevat het programma 'Samenwerken aan ReVa Zuid' projecten die inzetten op veiligheid, wonen en werkgelegenheid. Zo komt er een gezamenlijke aanpak van de drie stadsdelen die betrokken zijn bij de Zevensprong, wordt er een bestuurlijke criminaliteit beeld analyse (BCBA) gemaakt waarin vastgoed, bedrijvigheid en crimineel vermogen worden onderzocht, worden er experimenten gedaan met zelfbeheersing van woningen, wordt diefstal en inbraak zoveel mogelijk tegengegaan en worden er jaarlijks banenmarkten georganiseerd en zijn we met ondernemers in de wijk in gesprek om te kijken naar de kansen en mogelijkheden om de winkelstraten aantrekkelijk te maken.

III Doelen voor de periode tot en met 2018

Anonimiteit

- 50 bewoners hebben zich aangesloten bij een al bestaand initiatief in de wijk of zijn een nieuw initiatief gestart
- 20 initiatieven in de wijk zijn met elkaar verbonden en zichtbaar gemaakt in de Maex Den Haag.
- 400 bewoners, professionals en ondernemers ontmoeten elkaar regelmatig en pakken problemen in de wijk aan
- ReVa Zuid kent tevreden bewoners en heeft een goede uitstraling.

Verloedering

- De Electriciteitsfabriek kent een mooi plein dat samen met bewoners vormgegeven is
- Het Newtonplein is weer van de buurt, omwonenden helpen elkaar om dat zo te houden
- Regentesselaan kent diverse ontmoetingplaatsen en bewoners kennen elkaar en gemeente kent problematiek achter de voordeur en verwijst mensen door naar voorzieningen
- Op de Beeklaan is een gemeenschappelijke aanpak gestart op basis van de inzichten die zijn op gedaan in de belronde.

Armoede

De gezamenlijke aanpak heeft geleid tot:

- 40 bereikte gezinnen van Midden en Europese Migranten die zijn doorverwezen naar voor hen geschikte voorzieningen
- 10 bereikte gezinnen van andere afkomst die zijn doorverwezen naar voor hen geschikte voorzieningen

Doelgroepen

Alle bewoners van ReVa Zuid en in het bijzonder:

- Actieve initiatiefnemers, ondernemers en winkeliers
- (Kinderen van) migranten uit Midden en Oost Europa

IV Projecten binnen het programma

A. Het stimuleren, versterken en verbinden van initiatieven in de wijk om zo mensen uit de anonimiteit te halen

Reuring op de Regentesselaan

Veel van bovengenoemde thema's in Reva Zuid concentreren zich aan de Regentesselaan of in de nabije omgeving. Een aantal inwoners rondom de Regentesselaan wil het anders. Zij willen hun burens uitnodigen in de openbare ruimte, juist om ze uit de anonimiteit te halen. Voordat dit kan, moet hier eerst de basis op orde. Het gebied is niet aantrekkelijk als verblijfsgebied en is zwaar verloederd. Daarom wordt er nu hard aan gewerkt om dit te verbeteren. Weesfietsen worden weggehaald, hondenpoep verwijderd en de middenberm van de laan wordt op deze manier aantrekkelijker gemaakt als ontmoetingsplek. Samen met de bewoners is een plan bedacht om hun ambities om van de Regentesselaan een leuke bruisende en leefbare laan waar mensen elkaar kennen waar te maken

Doel: Het stimuleren van sociale cohesie op de Laan, het creëren van eigenaarschap voor de omgeving en de openbare ruimte en de mogelijkheid tot het exposeren van kunst uit de wijk om ontmoeting te stimuleren.

Gezocht resultaat: er worden x mensen doorgeleid naar hulpverlening. Er exposeren x kunstenaars op de Middenberm.

Uitvindershof in Van Swindenstraat

Aan de Van Swindenstraat 10a is een voormalig schoolgebouw omgebouwd tot 12 units waar 23 statushouders zijn geplaatst voor de duur van maximaal tien jaar. Ter bevordering van de integratie van de statushouders en om de onderlinge verstandverhoudingen met de buurt te versterken stelt de gemeente het achter terrein beschikbaar voor sociale activiteiten. De tuin is een gezamenlijk project door en voor buurtbewoners. Deze buurtbewoners hebben zich inmiddels verenigd in Stichting 'De Uitvindershof'. Ze zijn zelf bezig met het maken van een ontwerp voor de tuin en worden betrokken bij aanleg, activiteiten, onderhoud en beheer van de tuin. De activiteiten die plaatsvinden hebben naast een bezigheid en een educatieve functie, ook als doel de sociale cohesie in de wijk te bevorderen. De invulling moet bijdragen aan het "samen" gevoel in de buurt. Door samen bezig te zijn worden de onderlinge contacten versterkt.

Bewoners willen activiteiten organiseren gerelateerd aan tuinieren en daarbij worden actief kinderen, ouderen en mensen met een achterstand tot de maatschappij en de statushouders betrokken. De tuin moet een plek worden waar mensen elkaar kunnen ontmoeten, ontspannen en genieten. Een groene, kleurige en geurende oase van rust in het Regentessekwartier, aanvullend op de al bestaande buurttuinen als Emma's Hof en Sunny Court).

Doel: stimuleren van sociale cohesie en het bevorderen van taal en integratie in de wijk door o.a. leertrajecten en taal in de buurt

Gezocht resultaat: binnen twee jaar beheren dertig bewoners de tuin en zetten projecten op voor andere bewoners. Het bereik van het project ligt eind 2018 rond de 100 bewoners.

Reva Connect

Behalve eerder genoemde burgerinitiatieven om de sociale infrastructuur in de wijk te vergroten, zijn er nog talloze anderen: we noemden al Het Circus, Emma's Hof en de Regentes. Soms kennen de initiatiefnemers elkaar, vaak ook niet. Voor de culturele

initiatiefnemers is er 17 januari 2017 al een succesvolle bijeenkomst geweest om hen met elkaar in verbinding te brengen. Het ligt voor de hand om de komende twee jaar dit netwerk steeds verder uit te breiden. Als initiatiefnemers elkaar en elkaars behoeften leren kennen en elkaars netwerk kunnen benutten, kunnen zij veel slagkrachtiger optreden. Hiermee wordt de sociale infrastructuur in de wijk versterkt en verduurzaamd. Vooral dit laatste is nodig in een wijk als ReVa Zuid waar de doorstroom hoog is en mensen van elkaar vaak niet weten wat er speelt.

Daarom wordt het project ReVa Connect verbreed naar initiatieven buiten de zogenaamde cultuurankers maar ook naar ondernemers, professionals en bedrijven in de wijk. Zo ontstaat, naar voorbeeld van Coalitie en Quartier Laak, een breed netwerk van actieve bewoners die gezamenlijk een aantal uitdagingen in de wijk gaan oppakken. Dit project verbindt en versterkt mensen, projecten en de vier pijlers met elkaar. De initiatieven worden zichtbaar gemaakt via www.denhaag.maex.nl. Zo kunnen voorzieningen als servicepunten in de wijk ook beter gaan doorverwijzen naar initiatieven en netwerken in de wijk die bijvoorbeeld iets doen aan eenzaamheid of mantelzorg.

Doel: de inzet voor de komende twee jaar ligt op het opzetten en uitbreiden van ReVa Connect

Gezocht resultaat: er zijn eind 2018 vijftig initiatieven, bewoners, bedrijven en professionals duurzaam met elkaar verbonden met een totaal bereik van 200 bewoners. De initiatieven zijn vindbaar in de Maex Den Haag.

Aan tafel gesprekken" Recepten voor een betere buurt

Naar aanleiding van het Circus 2016 en het beter bereiken van nieuwe doelgroepen is het project "Aan tafel gesprekken, recept voor een betere buurt" bedacht. Hoewel het Circus bijzonder succesvol is verlopen en veel bewoners uit het Stadsdeel van het festival hebben genoten, bleek een deel van Segbroek nog onvoldoende bereikt. Met name ReVa zuid. Een deel van het stadsdeel Segbroek waar veel wijkbewoners met een sociale economische achterstand wonen. Opvallend was dat tijdens het Buurtdiner van het Circus de publiekssamenstelling anders was. Het publiek dat eten kwam delen bleek zeer divers. Eten delen verbindt. Met dit in gedachte is "Aan tafel gesprekken" bedacht. Vier momenten in ReVa waarbij bewoners niet alleen hun favoriete gerechten delen, maar bovenal delen wat hen zoal bezighoudt. Wat zijn de wensen van deze doelgroepen? Wat inspireert hen? Als zij zelf iets mogen organiseren voor de wijk, wat zou dat dan zijn? Wat kunnen en willen zij zelf bijdragen aan het verbeteren van de leefbaarheid van hun wijk? Al hun wensen en ideeën worden geïnventariseerd en meegenomen.

Doel: het stimuleren van ontmoeting door samen te eten en je wensen voor een betere buurt uit te spreken en ideeën hiervoor te pitchen. Zowel de recepten als de ideeën worden verzameld.

Gezocht resultaat: Minimaal 500 buurtbewoners bereiken

Versterken zichtbaarheid, aanwezigheid en bekendheid in de wijk

Een project dat nauw samenhangt met ReVa Connect is het idee om als gemeente en coalitie in oprichting fysiek zichtbaarder en bereikbaarder aanwezig te zijn in de wijk. De wijkmanager en projectgroep ReVa Zuid moeten op een laagdrempelige en zichtbare plek in de wijk zitten, bijvoorbeeld in een leegstaand winkelpand in de Weimarstraat. Het is van belang om de huidige netwerken steviger te verankeren in de wijk en beter met elkaar te verbinden. Dit pand vormt het hart van de samenwerking. Hier kunnen alle samenwerkingspartners zoals bewoners, ondernemers en professionals gemakkelijk naar binnen lopen.

Doel: een pand in de Weimarstraat als hart van het programma

Resultaat: een ontmoetingsplek in de wijk voor een ieder die bij het programma betrokken is of wil worden.

B. Het tegengaan van verloedering van de sociale en fysieke ruimte in ReVa Zuid en specifiek rondom Beeklaan, Electriciteitsfabriek en een aantal nog te selecteren straten.

Electriciteitsfabriek

De plannen van de bewoners rondom de Electriciteitsfabriek kunnen doorgang vinden als de openbare ruimte eerst wordt aangepakt. In 2017 wordt de straat heringericht in het kader van de fietssteroute. Uniper is akkoord met het verplaatsen van het hek aan de voorkant. Dat geeft meer ruimte om, samen met bewoners, een nieuw en samenhangend plein te gaan ontwerpen, waarop de door hen eerder geuite wensen kunnen worden bewerkstelligd. Aan de kant van het Energiekwartier begint de vernieuwing ook door te zetten. Vanuit het stadsdeel wordt geld geïnvesteerd in de openbare ruimte, zo komt er geld uit de GREX en uit de fietssteroute. Zaal 3 kan meer worden ingezet voor de buurt, zoals op cultureel gebied als in werk- of leerplekken.

Doel: samen met bewoners een nieuw en samenhangend plein ontwerpen om een aantrekkelijke leefomgeving en een culturele ontmoetingsplek te krijgen voor zowel huidige als nieuwe bewoners rondom de Electriciteitsfabriek en het Energiekwartier.

Gezocht resultaat:

Samenbrengen fysiek en sociaal: VvE balie & Pandbrigade en Zorg & Welzijn

Op verschillende manieren wordt gewerkt aan het verbeteren van de wijk. Ook bestaande programma's richten hun pijlen op ReVa Zuid. Zo gaat de VvE balie op de Regentesselaan en Beeklaan in gesprek met eigenaar bewoners, doel is: 'zien wie er wonen', voorlichting geven aan bewoners over rechten en plichten. Daar waar ze bewoners tegen komen die de regie over hun leven kwijt zijn, wordt het sociaal wijkzorgteam ingeschakeld.

Doel: Een inventarisatie van wat er leeft in beide straten en doorverwijzen van bewoners naar de juiste voorzieningen.

Gezocht resultaat: we weten wat er speelt 'achter de voordeur', minder eenzaamheid, meer sociale cohesie ook door verbinding met initiatieven Regentesselaan en Van Swindenstraat.

Debatmobiel

Een groep creatieve en ondernemende bewoners die wonen in het Regentessekwartier hebben het aangedurfd om met bewoners uit de straat het gesprek aan te gaan over zaken die zij belangrijk vinden. Dit doen ze met behulp van een omgebouwde aanhangwagen die dient als ontmoetingsplek. Inmiddels hebben zij meerdere Debatmobielen ontworpen en geproduceerd in samenwerking met ROC Mondriaan. Zij willen deze graag inzetten om op meerdere plekken in de wijk de straat te gebruiken als plek om het gesprek aan te gaan over het gebruik van de openbare ruimte.

Doel: Het bevorderen van sociale cohesie en het gesprek aangaan over het gebruik van de openbare ruimte

Gezocht resultaat:

C. Het tegengaan van armoede vooral onder kinderen van Midden en Oost Europese Migranten.

Samenwerking aanpak Midden en Oost- Europese Migranten

ReVa Zuid huisvest naar schatting tegen de 2200 migranten van Oost Europese herkomst. Het is voor hen lastig gebleken om de weg te vinden naar allerlei (hulp) voorzieningen. Taal en armoedeproblemen zijn naast slechte woonomstandigheden aan de orde van de dag en het komt voor dat kinderen zich onthecht voelen om dat vader en moeder de hele dag werken.

We starten samen met zelforganisatie IdHem, Voor Welzijn, scholen (de Toermalijn en de Klimopschool) een project waarbij we in een aantal stappen deze mensen vinden, gaan vragen naar de behoeften en vervolgens op basis van deze behoeften een gezamenlijk (ook met bewoners uit de doelgroep) plan gaan maken om de problematiek aan te pakken.

Doel: het bereiken van een aantal Midden en Oost-Europese Migranten om hen te betrekken bij het inzichtelijk krijgen en aanpakken van de problematiek waar zij mee te kampen hebben.

Gezocht resultaat: een gezamenlijke aanpak, met grote inbreng van de doelgroep zelf, die leidt tot het oplossen van de problematiek en een onderling steviger netwerk Kinderen gaan naar school, de doelgroep zet zich actief in voor de wijk en is betrokken bij zijn leefomgeving.

Randvoorwaarden en draagvlak vanuit de wijk

Zoals in het programma-omschrijving is weergegeven, is de versterking van de informele infrastructuur en essentiële randvoorwaarde bij het realiseren van de doelen van dit programma. Dit vormt dan ook een integraal onderdeel van alle projecten.

V Projectorganisatie

De wijkmanager stuurt de verschillende projecten in het programma aan.

VI Begroting (kosten en opbrengsten)

PM

Cijfers Reva (Zuid)

Wijkaanpak 2017-2018
Reva Zuid

Stadsdeel Segbroek

Inleiding

In 2016 start de wijkaanpak in het zuidelijke deel van het Regentesse- en Valkenboskwartier. Reva Zuid is het wijkdeel dat wordt omgrensd door de Koning Emmakade, de Loosduinseweg, de Valkenboskade en de Weimarstraat. Het wijkdeel ligt op het raakvlak van zand en veen.

De inzet voor Reva Zuid richt zich op het verbeteren van het gebied onder 4 pijlers te weten:

1. Wonen en woonomgeving
2. Economische klimaat
3. Veiligheid
4. Werk en inkomen

Voor de uitwerking van projectvoorstellen wordt aan de hand van dit document een analyse gemaakt van de beschikbare cijfers uit het gebied.

Hoofdstuk 1, GBA gegevens

GBA peildatum 1-1-2016			
Reva Zuid: 15.023 inwoners		ReVa Noord: 16.559 inwoners	
Geslacht		Geslacht	
Man	50,6%	Man	48,8%
Vrouw	49,4%	Vrouw	51,2%
Leeftijd		Leeftijd	
0-18	17,0%	0-18	19,1%
19-64	73,9%	19-64	71,0%
65+	9,1%	65+	9,8%
0-11	11,3%	0-11	13,8%
12-18	5,7%	12-18	5,3%
19-34	34,4%	19-34	29,6%
35-49	23,3%	35-49	24,9%
50-64	16,2%	50-64	16,5%
65-74	5,9%	65-74	6,4%
75-84	2,5%	75-84	2,6%
85+	0,8%	85+	0,9%
Etnische herkomst		Etnische herkomst	
Autochtonen	44,7%	Autochtonen	55,8%
Surinamers	13,8%	Surinamers	9,8%
Antillianen	2,5%	Antillianen	2,2%
Turken	3,9%	Turken	2,6%
Marokkanen	3,8%	Marokkanen	2,3%
Overig niet-Westerse allochtonen	10,2%	Overig niet-Westerse allochtonen	8,0%
Westerse allochtonen	21,1%	Westerse allochtonen	19,3%

Analyse

Reva Zuid is een aantrekkelijk gebied om te wonen voor 19-34 jarigen In Reva Noord wonen 11,1% meer autochtonen dan in Reva Zuid. In Reva totaal ligt het percentage op 20,1% Westerse allochtonen, dit is hoger dan het Haags gemiddelde van 16,9%. Dit gegeven is te herleiden door de grote groep Midden- en Oost Europeanen die in Reva woont.

Hoofdstuk 2, demografie

Buurtmonitor 2017 <i>Buurt: Rond de energiecentrale 2017</i>		<i>Buurt: Koningsplein e.o. 2017</i>	
Eenpersoonshuishoudens	55%	Eenpersoonshuishoudens	53%
Samenwonend zonder kinderen	22%	Samenwonend zonder kinderen	25%
Samenwonend met kinderen	14%	Samenwonend met kinderen	16%
Eenoudergezin	8%	Eenoudergezin	6%

<i>Buurt: Valkenboskwartier 2017</i>		<i>Den Haag 2017</i>	
Eenpersoonshuishoudens	50%	Eenpersoonshuishoudens	47%
Samenwonend zonder kinderen	24%	Samenwonend zonder kinderen	22%
Samenwonend met kinderen	17%	Samenwonend met kinderen	22%
Eenoudergezin	8%	Eenoudergezin	9%

Analyse

In de buurt 'Rond de energiecentrale' wonen 8% meer eenpersoonshuishoudens dan het gemiddelde van Den Haag. In Reva is gemiddeld 15,6% samenwonend met kinderen. Dit aantal ligt een stuk lager dan het Haags gemiddelde van 22%.

Hoofdstuk 3, gezondheid

Gezondheidsmonitor 2016 <i>ReVa totaal(Zuid & Noord): 31.582 inwoners</i>		<i>Den Haag: 520.697 inwoners</i>	
ervaren gezondheid: (heel) goed	80%	ervaren gezondheid: (heel) goed	73%
Eenzaamheid: matig tot ernstig	40%	Eenzaamheid: matig tot ernstig	46%
Woning: onvoldoende	17%	Woning: onvoldoende	13%
Woonomgeving: onvoldoende	14%	Woonomgeving: onvoldoende	18%
risico op angst en depressie	34%	risico op angst en depressie	49%

<i>Wijken met achterstand</i>		<i>Wijken zonder achterstand</i>	
Ervaren gezondheid: (heel) goed	60%	Ervaren gezondheid: (heel) goed	79%
Eenzaamheid: matig tot ernstig	58%	Eenzaamheid: matig tot ernstig	39%
Woning: onvoldoende	23%	Woning: onvoldoende	8%
Woonomgeving: onvoldoende	34%	Woonomgeving: onvoldoende	9%
Risico op angst en depressie	59%	Risico op angst en depressie	43%

Analyse

Reva totaal scoort ongeveer gelijk aan de ervaren gezondheid als een wijk zonder achterstand. Dit geldt ook voor de beleving van eenzaamheid. De cijfers in Reva totaal zijn beter dan het Haags gemiddelde. Wat wel opvallend is dat bewoners uit Reva hun woning en woonomgeving lager beoordelen dan bewoners uit wijken zonder achterstand. Deze beoordeling is wel vergelijkbaar met het Haags gemiddelde.

Hoofdstuk 4, Wonen

Buurtmonitor 2017			
<i>Buurt: Rond de energiecentrale 2017</i>		<i>Buurt: Koningsplein e.o. 2017</i>	
Totaal woningen: 3.041		Totaal woningen: 3.969	
	15%		11%
Eengezinswoning		Eengezinswoning	
Appartement	83%	Appartement	88%
Koopwoningen	31%	Koopwoningen	43%
Particuliere huurwoningen	41%	Particuliere huurwoningen	44%
Sociale huurwoningen	27%	Sociale huurwoningen	11%
1-2 kamer woningen	690	1-2 kamer woningen	1.071
3 kamer woningen	1.145	3 kamer woningen	856
3+ kamer woningen	1.099	3+ kamer woningen	1.008

<i>Buurt: Valkenboskwartier 2017</i>			
<i>Den Haag 2017</i>			
Totaal woningen: 5.919		Totaal woningen: 255.103	
Eengezinswoning	9%	Eengezinswoning	22%
Appartement	90%	Appartement	76%
Koopwoningen	51%	Koopwoningen	45%
Particuliere huurwoningen	45%	Particuliere huurwoningen	22%
Sociale huurwoningen	3%	Sociale huurwoningen	32%
1-2 kamer woningen	1.220	1-2 kamer woningen	38.783
3 kamer woningen	1.932	3 kamer woningen	60.692
3+ kamer woningen	3.674	3+ kamer woningen	148.777

Analyse

In de buurt 'rond de energiecentrale' zijn de minst aantal koopwoningen van Reva. Het percentage ligt ook met 14% lager dan het Haags gemiddelde. De woningen bestaan vooral uit 3 kamers en er is sprake van een hoog aantal particuliere verhuur.

In de buurt 'koningsplein e.o.' zijn 2/3 minder sociale huurwoningen dan het Haags gemiddelde. De woningen bestaan vooral uit 1-2 kamer of 3+ kamers. Ook in deze buurt is sprake van een hoog aantal particuliere huurwoningen.

In de buurt 'Valkenboskwartier' is een groot gedeelte van de huurwoningen in particulier bezit. Er zijn weinig sociale huurwoningen. Het is de buurt in Reva met de meeste woningen die bestaan uit meer dan 3 kamers.

Hoofdstuk 5, Werk en inkomen

Buurtmonitor 2014 & 2016			
<i>Buurt: Rond de energiecentrale</i>		<i>Buurt: Koningsplein e.o.</i>	
Aantal inwoners(2016): 5.735		Aantal inwoners(2016): 7.435	
Gem. besteedbaar part. Huish. ink(2014)	27.300	Gem. besteedbaar part. Huish. ink(2014)	32.300
Aantal werkzame personen(2016)	1858	Aantal werkzame personen(2016)	1828
Niet werkende werkzoekenden(2014)	18%	Niet werkende werkzoekenden(2014)	9%
Huish met inkomen uit WW/Bijstand(2014)	290	Huish met inkomen uit WW/Bijstand(2014)	280
<i>Buurt: Valkenboskwartier</i>		<i>Den Haag</i>	
Aantal inwoners(2016): 11.637		Aantal inwoners(2016): 520.697	
Gem. besteedbaar part. Huish. ink(2014)	29.000	Gem. besteedbaar part. Huish. ink(2014)	33.300
Aantal werkzame personen(2016)	2658	Aantal werkzame personen(2016)	271.993
Niet werkende werkzoekenden(2014)	11%	Niet werkende werkzoekenden(2014)	12%
Huish met inkomen uit WW/Bijstand(2014)	450	Huish met inkomen uit WW/Bijstand(2014)	23.510

Analyse

Het gemiddeld besteedbaar particulier huishoudelijk inkomen ligt in alle buurten van Reva lager dan het Haags gemiddelde van €33.300. Het inkomen ligt in de buurt 'rond de energiecentrale' het laagst. Voor deze buurt geldt ook dat er het meest aantal huishoudens is met inkomen uit WW en WWB.

Hoofdstuk 6, Economie

Buurtmonitor 2015			
<i>Buurt: Rond de energiecentrale</i>		<i>Buurt: Koningsplein e.o.</i>	
Aantal horecavoorzieningen	22	Aantal horecavoorzieningen	34
Winkels: dagelijkse boodschappen	12	Winkels: dagelijkse boodschappen	25
Winkels: mode & luxe	2	Winkels: mode & luxe	8
Winkels: in & om het huis	10	Winkels: in & om het huis	13
<i>Buurt: Valkenboskwartier</i>		<i>Den Haag</i>	
Aantal horecavoorzieningen	61	Aantal horecavoorzieningen	1895
Winkels: dagelijkse boodschappen	25	Winkels: dagelijkse boodschappen	115
Winkels: mode & luxe	8	Winkels: mode & luxe	926
Winkels: in & om het huis	18	Winkels: in & om het huis	701

Analyse

Voor Reva totaal geldt dat er in 2015 totaal 117 horecavoorzieningen zijn, met de meeste in het Valkenboskwartier. Segbroek kenmerkt zich als stadsdeel met veel horecavoorzieningen, waar in de wijk Reva de meeste vestigingen zijn. Opvallend aan het winkelaanbod is het hoge aantal winkels in & om het huis. Dit percentage ligt hoger dan het Haags gemiddelde.

Hoofdstuk 7, Maatschappelijk vastgoed

Buurt: Rond de Energiecentrale

(Basis) scholen: De Klimop en de Algemene Hindoeschool.

Sportvoorzieningen: Sporthal Gaslaan, Sportpark Asmanweg (de verademing) en playgrounds Hondiusstraat/gaslaan/de groene slof.

Religieuze instellingen: Oud Gereformeerde Gemeente.

Buurt: Koningsplein e.o.

Sportvoorzieningen: playgrounds Copernicusstraat/ Kepplerstraat/Newtonstraat/Koningsplein.

Religieuze instellingen: spiritistencentrum MyZendo, Hindoeïstische tempel Arya Samaj en Tibetaans Boeddhistisch centrum Sakya Thegchen Ling.

Buurt: Valkenboskwartier

(Basis) scholen: CBS de Elout en Tourmalijn.

Bibliotheek: Segbroek.

Sportvoorzieningen: Tennispark het Breekpunt en playgrounds Copernicuslaan/ Newtonplein.

Religieuze instellingen: Stichting Iskcon SRI Krishna Dhaam, RK Parochie Maria Sterre der Zee, H. Agnes, Fatimakapel, Stichting Welzijn Voor Moslims, Mimesia, Faizul-Islam Moskee, Stichting Jamia Madinatul-islam, Bethel Den Haag (Wijkvereniging Bethel).

HET CIRCUS 2017 - BEGROTING

FESTIVAL

Programmering

Buurt diner + eten voor opbouw/afbouw	500 per lokatie	5.1.2,b
Workshops [15+ jaar]		5.1.2,b
Optredens dans		5.1.2,b
Optredens zangkoren		5.1.2,b
Optredens muziek		5.1.2,b
Optredens walking acts		5.1.2,b
Optredens theater		5.1.2,b
Optredens DJ's		5.1.2,b
Host/Sprekstaalmeester		5.1.2,b
Circus Circaso		5.1.2,b
Totaal programmering		5.1.2,b

Productie

Podium 1		5.1.2,b
Podium 2		5.1.2,b
Deco/aankleding		5.1.2,b
Beveiliging		5.1.2,b
EHBO & veiligheid		5.1.2,b
Techniek (geluid, kabels, licht)		5.1.2,b
Aggregaat		5.1.2,b
WC		5.1.2,b
Transport		5.1.2,b
Verzekering		5.1.2,b
Schoonmaak		5.1.2,b
Overal productie		5.1.2,b
Vrijwilligers catering		5.1.2,b
Kantoorkosten & materiaal		5.1.2,b
Totaal productie		5.1.2,b

PR & Communicatie

Vormgeving		5.1.2,b
Drukkosten		5.1.2,b
Registratiekosten	fotografen	5.1.2,b
Social Media		5.1.2,b
Totaal PR & Communicatie		5.1.2,b

Personeel festival

Coördinatie		5.1.2,b
Programmering		5.1.2,b
Productieleider		5.1.2,b
Horeca		5.1.2,b
PR medewerker		5.1.2,b
Vrijwilligerscoördinator		5.1.2,b

	(Financiële) administratie		5.1.2,b
	Totaal personeel festival		5.1.2,b
	Vrijwilligers		
	Coordinator scholen		5.1.2,b
	Coordinator foodcourt/buurtdiner		€500,00
	Coordinator techniek		5.1.2,b
	Vrijwilligers vergoeding rest		5.1.2,b
	Totaal vrijwilligers		5.1.2,b
	Participatie		
	Locatiecoördinatoren	3 stuks	5.1.2,b
	Ondersteuning en administratie		5.1.2,b
	Materiaal en overige kosten		5.1.2,b
	Totaal participatie		5.1.2,b
TOTAAL FESTIVAL			5.1.2,b

Dekking	Festival		
	Gemeente Den Haag		5.1.2,b
	Fonds 1818		5.1.2,b
	Sponsoring (Heymans)		5.1.2,b
	Inkomsten workshops		5.1.2,b
	Inkomsten bar en horeca		5.1.2,b
	Crowdfunding		5.1.2,b
	Totaal dekking festival		5.1.2,b

Wijkaanpak 2015-2018

Project	Korte omschrijving	Wijze van borging	Stedelijke uitrol mogelijk
Regentesse en Valkenboskwartier Zuid			
Newtonplein	Op het Newtonplein is sprake van alcohol en drugsoverlast in de avond en nacht. Dit zijn vooral volwassen mannen. Blanke Nederlanders mijden het plein omdat het gestigmatiseerd is. De werkgroep Newtonplein is gestopt omdat er geen aansluiting is met de huidige gebruikers van het plein. Jonker Frans is het buurthuis dat vlakbij ligt. De straten om het plein en het plein zijn toe aan een opknapbeurt. De uitdaging is om de behoeften van buurtbewoners als uitgangspunt te nemen. Daarom wordt een samenwerking geïnitieerd tussen bewoners en professionals om te komen tot een integrale aanpak van de problematiek gebaseerd op een analyse van de huidige situatie en de behoeften van de bewoners	Voor het Newtonplein is de huidige situatie in kaart gebracht (beelden van bewoners en professionals lagen ver uit elkaar). Bewoners zijn geconsulteerd door middel van de Debatmobiel, Aan Tafel Gesprekken en via achter de voordeur gesprekken. Doel is een actieve samenwerkingsgroep 'Newtonplein' die bestaat uit sleutelfiguren (bewoners, ondernemers) rondom het plein, vertegenwoordigers van de gemeente en professionals. Deze coalitie neemt verantwoordelijk voor een leefbaar en veilig plein.	
Moelanders	Een kwart van de bevolking van ReVa Zuid is van westers allochtone afkomst. Een groot deel van hen vestigt zich hier als gezin. We zien kinderen met een taalachterstand, die zonder ontbijt op school komen en rondzwerven na schooltijd. We weten te weinig van de behoeften van ouders en hun kinderen.	Onderzoek naar de behoeften van deze gezinnen wordt gedaan door de Haagse Hogeschool. Dit wordt onderdeel van het curriculum van de studenten vanaf februari 2018. Daarnaast is er meer tijd en inzet nodig op het versterken van het onderlinge netwerk. Samen met basisschool de Toermalijn zetten we in op extra schoolmaatschappelijk werk, ontbijt en het betrekken van ouders bij de opvoeding.	

Ontmoetingen in de buurt

Onder 'Ontmoetingen in de buurt' vallen een aantal projecten rondom de Regentesselaan die bewonersinitiatieven stimuleren, versterken en verbinden om zo mensen uit de anonimiteit te halen, verloedering en armoede tegen te gaan. Het gaat onder andere om een herinrichting van de openbare ruimte op de Regentesselaan en de buurttuin aan de van Swindenstraat (Uitvindershof)

Een netwerk van bewoners en professionals die met elkaar zorgen voor een sfeervollere Regentesselaan en bijdragen aan de sociale coalitie ReVa Zuid. Ook rond de Uitvindershof aan de Van Swindenstraat wordt een buurttuin gemaakt om sociale cohesie te stimuleren en het bevorderen van taal en integratie in de wijk door o.a. leertrajecten en taal in de buurt. Binnen twee jaar beheren bewoners de tuin en zetten projecten op voor andere bewoners. Het doelbereik van het project ligt eind 2018 rond de 100 bewoners. De bewoners helpen mee de community rondom de Regentesselaan vorm te geven.

Wijkbrede bewonersinitiatieven

Onder 'wijkbrede bewonersinitiatieven' worden een aantal projecten zoals de Debatmobiel, Aan Tafel Gesprekken, Het Circus en ReVa Connect gebundeld. Al deze projecten komen vanuit de bewoners uit de buurt en zijn gericht op het vergroten van de sociale cohesie en om de participatie te bevorderen.

De drie plaatsen (Regentesselaan, Elektriciteitsfabriek en Newtonplein) waarop het programma 'Samenwerken aan ReVa Zuid' is gestoeld kennen allemaal een actieve groep bewoners die wat willen met hun sociale leefomgeving. Om deze bewoners te versterken en te verbinden helpen we hen met de inzet van de Debatmobiel, Aan tafelgesprekken en de voorbereiding van het Circus. We verbinden en versterken de beweging op deze plaatsen door middel van ReVa Connect. Dit project vormt het hart van de aanpak en zorgt ervoor dat actieve bewoners, culturele instellingen, religieuze instellingen en ondernemers in de wijk elkaar vaker ontmoeten en op termijn een sociale coalitie gaan vormen. Zo ontstaat weer meer eigenaarschap voor de wijk, groter gevoel van sociale veiligheid en krijgt de wijk een positievere uitstraling.

Vooruitzichten	Korte omschrijving	Wijze van borging	Stedelijke uitrol mogelijk
Regentesse en Valkenboskwartier			
Moelanders	Een kwart van de bevolking van ReVa Zuid is van westers allochtone afkomst. Een groot deel van hen vestigt zich hier als gezin. We zien kinderen met een taalachterstand, die zonder ontbijt op school komen en rondzwerven na schooltijd. We weten te weinig van de behoeften van ouders en hun kinderen. Dit onderzoek wordt gedaan door de Haagse Hogeschool. Daarnaast is er meer tijd en inzet nodig op het versterken van het onderlinge netwerk.	Bestaand wijkaanpakproject dat in 2018 nog wordt gefinancierd, vanaf 2019 is ook nog inzet nodig, maar geen dekking	
ReVa Connect	Om in ReVa een solide buurtcoalitie neer te zetten is het noodzaak ReVa Connect nog even door te zetten aan de hand van een wijkmakelaar. Bloedgroepen (cult.instellingem, religieuze instellingen, ondernemers, bewoners etc) gaan onderling beter samenwerken, maar nemen ook een gezamenlijke verantwoordelijkheid om zaken of problemen op thema, buurt of straatniveau aan te pakken.	Bestaand wijkaanpakproject dat in 2018 nog wordt gefinancierd, vanaf 2019 is ook nog inzet nodig, maar geen dekking	
Aanpak Beeklaan	De Beeklaan maakt een verloederde indruk. We weten te weinig van wat er achter de voordeur speelt en we weten veel van de laagwaardige horeca en detailhandel in de straat. De Beeklaan moet weer een woonstraat worden waar mensen prettig en veilig wonen. De levensvatbare winkels moeten worden geconcentreerd op de Weimarstraat. Dat vereist een integrale aanpak, maar start met een nulmeting door middel van achter de voordeurgesprekken.	De nulmeting moet de inzet worden voor een plan van aanpak	

Aanpak particuliere
verhuurders/huisjesmelkers

Vanuit de Bestuurlijke Criminaliteits Beeld Analyse is een redelijk duidelijk beeld ontstaan over de particuliere verhuur in ReVa Zuid. Vanuit DSO/Wonen is ook behoefte aan meer grip op de verhuurders. Er moet een plan worden gemaakt.

Zevensprong

In het verleden zijn er regelmatig handhavingsacties geweest op de 7sprong. Soms integraal, soms vanuit de aparte stadsdelen. Structureel heeft dit niets veranderd. Sommige straten aanpalend aan de 7sprong zijn aangepakt, met als resultaat een waterbed effect: de problematiek verplaatst zich naar een ander deel van de 7sprong. Juist doordat het een knooppunt is verdeeld over verschillende stadsdelen is het bij uitstek een plek voor ondermijning en (beginnende) criminaliteit. Activiteiten van ondermijning heeft afd. veiligheid deels in beeld. De BCBA in ReVa Zuid draagt data aan die een aanpak onderbouwen. Maar er is waarschijnlijk behoefte aan meer gegevens om tot goede analyse te komen. De instrumenten ontbreken om gevallen van ondermijning gericht aan te pakken. Verkeerstechnisch is de 7sprong een struikelblok voor de stad, de doorstroming blijft achter. In 2020 staat het in de planning om aangepakt te worden. Economisch heeft het gebied potentie maar blijft achter. Eén van de redenen is dat de 'goede' ondernemingen niet aan zet komen. Vergunningen worden gemakkelijk verleend en gericht beleid ontbreekt. De 7sprong is geen prettig woongebied. Terwijl er wel aan de verschillende kanten mooie woonpanden staan.

Er wordt een plan van aanpak opgesteld om in ieder geval de fysieke omgeving aan te pakken. Dit plan van aanpak wordt in een collegevoorstel gegoten ten behoeve van een nieuw collegakkoord. Ook achter de voordeur is nog een wereld te winnen. Daar zou wijkaanpak een bijdrage aan kunnen leveren.

Samen met Escamp en Centrum

Kanswijken

Vooruitzichten	Korte omschrijving	Wijze van borging	Stedelijke uitrol mogelijk
----------------	--------------------	-------------------	----------------------------

Rustenburg Oostbroek			
----------------------	--	--	--

Duindorp			
----------	--	--	--

Binnenstad			
------------	--	--	--

Heesterbuurt			
--------------	--	--	--

De Heesterbuurt kenmerkt zich door een complexe problematiek die het welzijn van de bewoners negatief beïnvloeden. Zo toont een onderzoek (2015) naar armoede in de Heesterbuurt aan dat het gemiddeld besteedbaar inkomen van alle huishoudens in de Heesterbuurt in vergelijking tot Segbroek en Den Haag vrij laag is (15.9%). Daarnaast hebben bewoners het gevoel dat de wijk de afgelopen 5 jaar hard achteruit is gegaan, met name door de sterke wisseling van de bewoners. Bovendien zijn in deze buurt ook veel mensen met een rugzakje (GGZ problematiek) geplaatst. De corporatiewoningen zijn gehorig en hebben weinig isolatie, zodat de meeste mensen geconfronteerd worden met burenoverlast.

Programma aanpak Samen werken aan ReVa Zuid

Eerste concept 12 april 2017

Aanleiding

Met het aantreden van een nieuwe stadsdeeldirecteur, de komst van een wijkmanager, een impuls van de wijkenaanpak is dit het moment om voor ReVa Zuid een integraal programma te maken voor de komende vijf jaar om de wijk verder te versterken.

Op vrijdag 31 maart is een eerste sessie gehouden om een eerste opzet op hoofdlijnen te toetsen. Daaruit zijn een missie en visie gedestilleerd en eerste stappen besproken.

Onderliggend groeidocument is een eerste weergave op basis van deze sessie en wordt per stap verder aangevuld.

De volgende stap bestaat uit het achterhalen van een aantal ontbrekende cijfers, zodat er per thema gericht cijfers kunnen worden achterhaald, zodat in een volgende sessie in april keuzes kunnen worden gemaakt.

Inleiding

Inhoudsopgave

Missie

Samen vanuit verbinding en met oog voor ieders eigen verantwoordelijkheid zorgen voor een veilig en leefbaar ReVa Zuid waarin mensen prettig kunnen, wonen leven en werken.

Visie

Over vijf jaar zien we ReVa Zuid dat vanuit zijn eigen karakter(een tikkeltje eigenwijs), identiteit en kracht een voorbeeld is voor omliggende wijken met een duurzame en inspirerende woon, werk en leefomgeving. Een wijk waarin bewoners zich verbonden voelen en de vrijheid van de één de vrijheid van de ander permitteert.

Analyse

Uit verschillende sociale indicatoren blijkt dat de wijk aan het 'afzakken' is. Zo ligt het aantal minimahuishoudens rond de 15%, voor heel Segbroek is dat 10%, het percentage mensen met schulden is ook 5% hoger dan voor heel Segbroek. De diversiteit in het woningaanbod (veel particuliere verhuur, gesplitste woningen, winkelpanden) zorgt voor een hoge doorstroom (ruim 40% verhuisde in de afgelopen drie jaar) en lege panden. Het veiligheidsgevoel is relatief laag en er vindt ondermijning plaats. Tot slot zijn er meldingen van overlast en is er een groeiende armoede bij kinderen van Turkse, Marokkaans en Midden Europese afkomst. Dit afzakken is grotendeels te wijten aan een gebrek aan sociale cohesie in de wijk.

<invoegen tabel met nog ontbrekende cijfers>

Er zijn ook positieve punten te melden. De wijk heeft veel Haagse Kracht. Bewoners zetten zich op allerlei manieren in, starten initiatieven en zorgen daarmee voor leven in de brouwerij. In potentie heeft de wijk ook mooie pleinen en lanen en er wordt gewerkt aan het verbeteren van de fysieke leefomgeving.

Om over vijf jaar een wijk te hebben waar je veilig kunt wonen, werken en leven, start het programma: 'Samenwerken aan ReVa Zuid.'

Dit programma richt zich op vier thema's

1. Wonen
2. Samenleven
3. Werken
4. Veiligheid

Doelenboom invoegen

Wonen

Zoals uit de tabel bij de analyse blijkt, is er een hoge doorstroom en relatief veel particulier woningbezit. Mensen zijn wel tevreden over hun woonomgeving (onderhoud groen, straten en verlichting)

Doel 1

Iets doen aan de hoge doorstroom (41% verhuisd binnen 3 jaar) komt door een grote hoeveelheid pandjesbazen (veel pandjes bazen met 3 pandjes) verder hebben de woningen een tijdelijk karakter door formaat, prijs en kwaliteit.

Scenario 1 Handhaving/Verleiding

Dit alles is een probleem omdat het ruimte geeft voor weinig binding met de wijk en bewoning in een tussenfase stimuleert.

De inzet is om in de komende vijf jaar de verhuismobiliteit terug te brengen naar Haagse gemiddelde (14%)

Dit gebeurt door handhaving:

Via de juridische weg wordt uitgezocht of je wettelijke handvatten hebt om bijvoorbeeld:

het aantal vierkante meters van ruimtes te vergroten (naar 40 m²)

bewoners/pandjesbazen aan te schrijven bij achterstallig onderhoud

het aantal ingeschreven personen per huishouden/adres terug te brengen

We moeten wel achterhalen of en hoe deze route voldoende handvatten biedt, voor we gaan aanschrijven.

Verleiding

We gaan zoeken naar het gemeenschappelijke belang van pandjesbazen en stadsdeel (eventueel huurders) om te zien of we zo iets kunnen doen aan de hoge doorstroom

Scenario 2

We omarmen het feit dat er zo'n hoge doorstroom is en maken het tot een pluspunt van ReVa Zuid.

De stad heeft immers zo'n plek nodig en ReVa Zuid wil zo'n plek zijn.

Doel: mensen die hier tijdelijk (minder dan 3 jaar) wonen dragen zorg voor hun leefomgeving (en bezorgen op zijn minst geen overlast)

Cijfers nodig om keuzes te maken:

Oorzaak voor hoge doorstroom? (vragen aan bewoners)

Cijfers over: type huishouden, een ouderhuishouden, eigendom/huur, verhuisbeweging en bouwactiviteit en ook gegevens over onderhoudsstaat, straten, woningen, panden. Welke panden zijn van wie? BCBA?

Tevredenheid over leef/woon omgeving

Uitzoeken wat juridische handhavingmogelijkheden/regels zijn (aantal vierkante meters, aantal huishoudens ingeschreven op een adres, mogelijkheid tot ingrijpen bij achterstallig onderhoud)

Wonen doel 2

Doel: toename van bewoning in Regentesse- en Beeklaan, Weimarstraat en Fahrenheitstraat met 20%.

Analyse

Veel winkelpanden in deze straten zijn leeg/marginaal en er is veel van hetzelfde
Veel panden bieden dubbele mogelijkheden ook voor ZZP-ers

Resultaat

Omzetten van bestemming van 20% van de panden
ZZP-ers blijven in je wijk

Activiteiten

Bestemming in beeld brengen Beeklaan en Regentesselaan, Weimarstraat en Fahrenheitstraat.

Kosten en opbrengsten in beeld van omzetten bestemming

Doel 3

Door gentrification komt het goed, hooguit verander je de bestemming.

Doel: de wijk de kans geven zichzelf te ontplooien

Nadeel: type tussenwoning (tijdelijke bewoning max 3 jaar) verdwijnt en er is geen ruimte voor starters. (studio's appartementen, flexibele woningvoorraad)

Voordeel: de wijk trekt zich op

Vraag: welke angels moet je uit de woonomgeving halen om gentrification te versnellen/tot stand te laten komen?

Afspraken sessie 12 mei

5.1,2,E zorgt samen met 5.1,2,e DSO voor een goed verhaal hierover richting DSO

- We zoeken naar:
- Trendstudies over gentrification
- 5.1,2,e en 5.1,2,E zorgen voor een goede opdracht op de juiste plek
- Hoe staat het met de missie 'eigen kracht' 5.1,2,e vraagt na bij 5.1,2,e
- Verder cijfers Stabij en gebiedsscan bekijken en benutten

Samenleven

Voor dit thema is voor de komende twee jaar een Impuls gevraagd en gekregen uit de Wijkenaanpak. Hierin wordt ingezet om de problemen rondom anonimiteit, armoede, verloedering en probleemjongeren aan te pakken rondom de Beeklaan/Regentesselaan, Newtonplein en Constant de Rebecqueplein. Het doel is om in de komende vijf jaar verschillende duurzame coalities te smeden tussen bewoners, ondernemers, en professionals die in deze gebieden zich inzetten om de problematiek op dit gebied aan te pakken.

Verder worden er voor eind april projectplannen geschreven voor de wijkenaanpak op de drie gebieden en wordt er nog een extra plan geschreven voor de jongeren op basis van de resultaten van het onderzoek van Jonge Honden.

Zie uitwerking Newtonplein aan einde van dit document

Werken en onderwijs

ReVa Zuid kenmerkt zich door een culturele en kunstzinnige gemeenschap en bezit veel ondernemers. Het aantal werklozen is niet enorm hoog. Doel voor de komende vijf jaar is om.....

Analyse

Veel ZZP-ers in de wijk (kans, samen met 5.1,2,e 5.1,2,e en Broodfonds)

Financiële situatie zzp-ers

Hoeveel zijn het er?

Wat willen ze op gebied van wonen en andere thema's?

Borrels organiseren

Netwerk benutten.

Hoeveel mensen hebben we met afstand tot arbeidsmarkt? En wat zorgt voor die afstand? (schuldenproblematiek, psychische stoornis, gezondheid?
(kans: brouwerij in Esperanto gebouw (de pall?) vergunning staat in de weg

Wie woont en onderneemt/werkt in de wijk? (Stabij)

Hoe groot is de werkloosheid?

Wat is het gemiddelde inkomen?

Hoeveel procent van bevolking zit in werkzame leeftijd/beroepsbevolking? En welke achtergrond heeft die groep?

Onderwijs

Hoeveel kinderen gaan (niet) naar school?

Uit de wijk/buiten de wijk?

Hier worden nog cijfers gezocht over: aantal ondernemers in de wijk (specifiek ZZP-ers, en bestaande voorzieningen in de wijk)

Veiligheid

Hier wordt vooral onveiligheid ervaren bij de Zevensprong en is er overlast van horeca en ondermijning.

Doel is om te zorgen dat de ondermijning over vijf jaar het veiligheidsgevoel is verhoogd door een aantal punten aan te pakken

Ondermijning

Coffeeshops (Reva heeft een kwart van totaal Den Haag helft op Weimarstraat

Shisha lounges

Inbraak (in bepaalde driehoek)

Perceptie van veiligheidsgevoel?

Horeca (handhaving) 185 horecagelegenheden (verloop eigenaren en aanloop vanuit hele stad)

Overlast

Gevoel van onveiligheid veroorzaakt door verloedering (panden enz.)

Verder zoeken we cijfers over: aantal inbraken, aantal aangiftes van bijvoorbeeld fietsendiefstal en overlast van jongeren...

Jongeren/Jeugd

Dit onderwerp bestaat nu vooral uit vragen (het rapport van Jonge honden gaan we nog lezen)

Hoe groot is schooluitval en waar/wanneer vindt die plaats?

Welke signalen komen er van de CJG en GGZ?

Hoeveel onthechte kinderen en onstabiele gezinnen zijn er en welke verhuisbewegingen maken die?

Hoeveel kinderen van Moe landers zijn er, waar gaan die naar school hoeveel wel, hoeveel niet?

Hoe groot is de jeugdwerkloosheid?

Hoe zit het specifiek met GGZ problematiek? (verwardheid, door psychische storing afstand tot de arbeidsmarkt enz.

Vrije tijdsbesteding van jongeren?

Afspraken 12 mei

5.1,2,e

In beeld krijgen van jongeren (12-25 jr) en zorgen voor participatie

Er komt een bijeenkomst om te luisteren naar behoeften

Vindplekken worden in beeld gebracht door Voor Welzijn

Jeugdportraad en block Jam worden ingezet

gaan kijken wat problematiek is van kinderen tussen 0-12 jaar

Projecten

Om bovenstaande doelen per thema te behalen worden de volgende projecten ingezet <hier moet nog een scherpere keuze in gemaakt op basis van:

Past project in de missie?

Heeft het een programma nodig of is het 'regulier' werk

Beschikbare cijfers (dus draagt het voldoende bij om doel te behalen)

Wonen

- 1) Regentesselaan wordt woonstraat
- 2) Beeklaan wordt woonstraat en vergroening van buitenruimte
- 3) Kamerhuur rondom Newtonplein wordt omgezet in hoogwaardige kamers (cijfers!)
- 4) Weesfietsen (5.1,2,e)
- 5) Verkeersproblemen rondom Newtonstraat/cartesiusstraat, Beeklaan bij Toermalijn aanpakken (5.1,2,e & 5.1,2,e)
- 6) Pilot zelfbeheer (Staedion)
- 7) Particuliere verhuurders aanpakken (gem pakt rol/verwantwoordelijkheid)
- 8) Energiekwartier?
- 9) Openbare ruimte/fysiek pleinen
- 10) De Groene tuinman (participatie/Kades)
- 11) Loosduinse weg
- 12) Muurschilderingen

Samenleven

Dit thema wordt de komende 2 jaar aangepakt d.m.v. de Wijkenaanpak. Het zet in op drie gebieden

Regentesselaan, Beeklaan, Van Swindenstraat

Newtonplein

Electriciteitsfabriek

In al deze gebieden zijn bewoners bezig om hun omgeving leefbaarder en veiliger te maken. Deze initiatieven worden door de gemeente gefaciliteerd en ondersteund door drie andere bewonersinitiatieven:

Debatmobiel

Eten aan tafel

Circus

Alle initiatieven worden verbonden door ReVa connect dat duurzame coalities smeed tussen bewoners, ondernemers en professionals. Hier ontstaan o.a. nieuwe bewonersgroepen en collectieven uit.

(zie verder in bijlage projectaanvraag Wijkenaanpak)

Daarnaast wordt er nog een projectplan gemaakt voor de aanpak van jongerenproblematiek/benutten van kansen voor jongeren.

Analyse

Armoede

Schuldenproblematiek

Moe landers (onthechte kinderen)

Verloedering

Achterstallig onderhoud buiten en openbare ruimte

kwaliteit en gebruik van openbare ruimte, komt door fietsen, parkeerplaatsen e.d. het is te vol en nodigt niet uit tot bijvoorbeeld spontane ontmoetingen. (vb Koningsplein)

Anonimiteit

Ken je bureu

Doel: toename bewonersinitiatieven

Meer zorg voor elkaar, eenzaamheid verminderen

Verbinding vergroten

Werken

- 1) Nieuwe ondernemers
- 2) BiZ versterken
- 3) ZZP-ers en Crea's versterken, voorzieningen bieden
- 4) Culturele voorzieningen (DNR, cultuurschakel OCW)
- 5) KVO
- 6) Banenmarkt 2x
- 7) Verademing als ontmoetingsplek voor ZZP-ers netwerk
- 8) Andere economische modellen (5.1,2,e
- 9) ZZP Beleid 5.1,2,e

Veiligheid

- 1) Zevensprong (gemeenschappelijke aanpak?)
- 2) BCBA
- 3) Horeca overlast
- 4) Handhaving
- 5) Ondernijning tegengaan
- 6) Werkzame keten organiseren
- 7) Jongeroverlast rondom Hondiusterrein?
- 8) Verlichting???

Organisatie

Het programma richt zich op samenwerking. Het mooiste is als dit ook in de organisatie van het programma terugkomt. Het is de dood in de pot als het programma gezien en ervaren wordt als een programma van de gemeente. Daardoor voelen de samenwerkingspartners zich geen eigenaar en zich ook niet verantwoordelijk voor het bereiken van de doelen. Daarom vraagt het programma idealiter om een organisatie die anders is dan anders. Een andere manier van

samenwerken en aansturen. Er zijn twee mogelijke aanpakken waarin alle partners zich zoveel mogelijk eigenaar voelen. De ideale aanpak en de pragmatische aanpak die op termijn kan leiden tot de ideale aanpak. Dit is de derde mogelijkheid: van het ene scenario toewerken naar het andere.

Scenario 1: ideale aanpak

Alle deelnemende partijen worden onderdeel van programma dus bewonersinitiatieven, professionele organisaties als: Politie, Stedion, Voor Welzijn en Idhem leveren (tijdelijk) capaciteit (FTE) aan het programma op hun thema. Zo ontstaat er een programmateam dat het dagelijks werk doet. Er komt een programmadirecteur die de strategische besluiten neemt (eventueel met een raad van bestuurders/directeuren van deelnemende organisaties)

Een programmamanager stuurt het programmateam aan en is verantwoordelijk voor de uitvoering van het programma. Per thema is er een projectcoördinator van een van de deelnemende organisaties, die is verantwoordelijk zijn voor de voortgang van de projecten binnen dit thema en koppelt terug aan de programmamanager. Zij ondersteunen de projectleiders die eindverantwoordelijk zijn voor de voortgang en resultaten van hun project.

De kunst zal zijn om de energie die in de wijk zit op zo'n manier een plek te laten krijgen in dit programma, dat er snel geschakeld kan worden tussen projectleiders, programmacoördinatoren, programmamanager en programmadirecteur.

Het programma vestigt zich op de locatie Weimarstraat (zichtbaarheid in de wijk).

Voordeel: Alle partners zijn daadwerkelijk in capaciteit en geld gecommiteerd aan het programma en voelen zich (mede) eigenaar van het geheel.

Nadeel: deze manier van werken vraagt veel onderhandeling voordat het programma kan starten en die tijd is er

Scenario 2: pragmatische aanpak

Het programma is eigenlijk al begonnen. Verschillende projecten lopen al. Er moeten echter nog keuzes gemaakt worden over de programma opzet, organisatie en nog niet alle financiële middelen zijn geregeld.

Dit zou ervoor pleiten om voor nu te starten met het programma met de Stadsdeeldirecteur als (tijdelijk?) programmadirecteur en de wijkmanager als programma coördinator. Dit betekent dat je nu snel kunt schakelen en geen projectcoördinatoren van verschillende organisaties hebt, maar van het stadsdeel. De projectleiders zijn verantwoordelijk voor hun eigen project.

Voordeel: je kunt snel beginnen en samen aan de slag

Nadeel: programma is een stadsdeelprogramma en niet of minder van de mensen die het de komende vijf jaar zouden moeten dragen.

Scenario 3: pragmatisch starten en toewerken naar (een vorm van) ideale aanpak

Vanwege de gezochte snelheid en voorliggende keuzes kun je er ook voor kiezen om nu pragmatisch te starten en ondertussen scenario 1 te verkennen. Dus gesprekken voeren met de deelnemende organisaties over hoe samen het

programma vorm te geven. Welke bijdrage kunnen en willen organisaties in de wijk leveren?

Geld

Vooralsnog is alleen voor het thema samenleven geld vanuit de wijkenaanpak beschikbaar gesteld. De cofinanciering moet daarvoor nog geregeld worden. Voor de andere drie thema's kan een begroting gemaakt worden zodra helder is welke projecten onder het programma gaan vallen.

Planning

Vooralsnog is dit nog een procesplanning, zodra de keuzes voor projecten zijn gemaakt, volgt hier een planning per thema, waar verschillende projectplanningen onder hangen.

2017

Donderdag 13 april: bespreken van deze eerste opzet met Wijkmanager en stadsdeeldirecteur

Voor 12 mei: achterhalen noodzakelijke cijfers Elke coordineert

Voor ?? projectplan voor jeugd voor Wijkenaanpak 5.1.2,e schrijft? Of 5.1.2,e ?

Deadline? 21 april : Schrijven van projectplannen voor wijkenaanpak

(Beeklaan/Regentesselaan, Newtonplein, Constant de Rebecqueplein

Toets Reva Connect ligt bij Wijkenaanpak, komt niks op terug... Newtonplein is ook geschreven, nu (25 april) geen energie meer in...

Vrijdag 12 mei 10:00-12:30 uur Jonker Frans

Nieuwe sessie met 5.1.2,e 5.1.2,E 5.1.2,e en 5.1.2,e

Presenteren en toetsen programma aanpak (specifieke uitvraag gegevens, waar nog nodig)

Organisatie en taakverdeling: wie doet wat en wie stuurt wat aan?

Liefst ook opmaat naar project en procesplanning

Voor 12 mei

Zoveel mogelijk cijfers bij elkaar en idee over nul meting en op welke cijfers

Doelen en resultaten specifiek maken

Projecten verbeelden (icoontjes per thema) en zo witte vlekken en verbindingen zichtbaar maken

juni: partners bij elkaar die het moeten gaan doen (projectgroep ReVa Zuid?+)

Juni: startmoment met wijk aanwezigheid wethouder?

Newtonplein (teruggeven aan de buurt) Eigenaarschap!

5.1.2,E coördineert

5.1,2,e bewoner en actief in moskee, Bit en werkgroep Newtonplein, wil graag bijeenkomst met bewoners

5.1,2,e van Voor Welzijn wil dit ook samen met Debatmobiel

14 juni organiseert zij een buitenspeeldag waar schetsen tweede hopje worden gepresenteerd (5.1,2,e is aanspreekpunt gemeente)

Jeugdsportraad doet hier iets in (5.1,2,e) en ook is het dan opruimweek

Hondenpoep (daar gaat 5.1,2,e projectleider schoon dan weer over)

5.1,2,e gaat in gesprek met 5.1,2,e over coördinatie

Circus wordt ook betrokken (5.1,2,e) 5.1,2,e

Aan tafel gesprekken ook door 5.1,2,e wordt benaderd door 5.1,2,e

Streetsport 5.1,2,e wordt betrokken door 5.1,2,e

5.1,2,e gaat aan de slag met Van Swindenstraat (uitvindershof) en Hindoestaanse woongroepen.

Project aanvraag Wijkaanpak Nieuwe Stijl 2017 t/m 2018

Algemene gegevens	Versterken samenwerken aan ReVa Zuid
Stadsdeel en wijk	Segbroek-ReVa Zuid
Looptijd van project/initiatief	2017-2018
Opdrachtgever	Stadsdeeldirecteur Segbroek
Opdrachtnemer	Bewoners en partners in de wijk
Totale kosten programma	5.1.2.b
Totale aanvraag vanuit wijkenaanpak	2017 : 5.1.2.b 2018 : 5.1.2.b Totaal 5.1.2.b

I Inleiding

In 2017 start het programma: 'Samenwerken aan ReVa Zuid' in het zuidelijk deel van Regentesse- en Valkenboskwartier. ReVa Zuid is het wijkdeel dat wordt omgrensd door de Koningin Emmakade, de Loosduinseweg, de Valkenboskade en de Weimarstraat. Het wijkdeel ligt op het raakvlak van zand en veen. Er wonen ruim 12.000 mensen.

Analyse

Uit verschillende sociale indicatoren blijkt dat de wijk aan het 'afzakken' is. Zo ligt het aantal minimahuishoudens rond de 15%, voor heel Segbroek is dat 10%, het percentage mensen met schulden is ook 5% hoger dan voor heel Segbroek. De diversiteit in het woningaanbod (veel particuliere verhuur, gesplitste woningen, winkelpanden) zorgt voor een hoge doorstroom (ruim 40% verhuisde in de afgelopen drie jaar) en lege panden. Het veiligheidsgevoel is relatief laag en er vindt ondermijning plaats. Tot slot zijn er meldingen van overlast en is er een groeiende armoede bij kinderen van Turkse, Marokkaans en Midden Europese afkomst. Dit afzakken is grotendeels te wijten aan een gebrek aan sociale cohesie in de wijk. Dit leidt tot anonimiteit, verloedering, armoede en problematiek met jongeren (om welke problematiek dit exact gaat en wat de behoeften van de jongeren zijn wordt nu onderzocht, de resultaten zijn eind maart bekend).

Er zijn ook positieve punten te melden. De wijk heeft veel Haagse Kracht. Bewoners zetten zich op allerlei manieren in, starten initiatieven en zorgen daarmee voor leven in de brouwerij. In potentie heeft de wijk ook mooie pleinen en lanen en er wordt gewerkt aan het verbeteren van de fysieke leefomgeving.

Om de zwakke punten op het gebied van anonimiteit, verloedering, armoede en jongeren aan te pakken start het programma: 'Samenwerken aan ReVa Zuid.' Vertrekpunt van dit programma is de kracht van de bewoners van de wijk. Zo versterken en verduurzamen we vanuit Haagse Kracht de sociale infrastructuur van ReVa Zuid en vergroten we het eigenaarschap van de wijk, verbeteren we de toegang tot voorzieningen, de sociale veiligheid en daarmee de positieve uitstraling van de wijk.

II Omschrijving van het programma 'Samenwerken aan ReVa Zuid'

Het programma: 'Samenwerken aan ReVa Zuid' is een integrale aanpak. Het bevat projecten die inzetten op sociale en fysieke veiligheid, wonen, werkgelegenheid, Haagse Kracht en sociale cohesie, waarmee we de komende vijf jaar de wijk naar een hoger niveau te tillen.

Onderdelen van dit integrale programma zijn o.a. een gezamenlijke aanpak van de drie stadsdelen die betrokken zijn bij de Zevensprong (Escamp, Centrum en Segbroek), er wordt er een bestuurlijke criminaliteit beeld analyse (BCBA) opgesteld waarin vastgoed, bedrijvigheid en crimineel vermogen worden onderzocht, worden er experimenten gedaan

met zelfbeheer van woningen, wordt diefstal en inbraak zoveel mogelijk tegengegaan en worden er jaarlijks banenmarkten georganiseerd en zijn we met ondernemers in de wijk in gesprek om te kijken naar de kansen en mogelijkheden om de winkelstraten aantrekkelijk te maken. Het gehele programma wordt gefinancierd door het stadsdeel en de deelnemende partijen.

Het onderdeel van de sociale infrastructuur wordt in dit document verder uitgewerkt. Uitgaan van Haagse kracht, richt het zich op anonimiteit, verloedering, armoede en risicojongeren.

Voor dit sociale deel van het programma wordt een bijdrage vanuit de wijkaanpak nieuwe stijl, 'Opwaartse Kracht' gevraagd. Simpelweg omdat daar de komende twee jaar de meeste kansen liggen en tegelijkertijd daar de meeste impulsen nodig zijn om deze kansen te kunnen benutten. De sociale infrastructuur wordt versterkt en bewoners worden uit hun anonimiteit gehaald en verloedering en armoede wordt tegengegaan. Dit alles gebeurt door door community building op drie plaatsen: Newtonplein, Constant de Rebecqueplein en het gebied tussen Beeklaan en Weimarstraat.

Anonimiteit

Diverse groepen leven in anonimiteit en langs elkaar heen, er is problematiek achter de voordeur. De sociale opbouw in de wijk is zwak door de diversiteit en een gefragmenteerde sociale infrastructuur, men is onvoldoende op elkaar aangesloten. Het langs elkaar heen leven is een probleem. Het is een groot punt van zorg dat er te weinig sociale netwerken zijn en dat diegene die er zijn, langs elkaar heen werken. Voor ReVa is het van belang om mensen uit de anonimiteit te halen. Dit kan door het faciliteren van bewonersinitiatieven die gericht zijn op verbeteren van ontmoeting; het kennen en leren kennen. En dit vanuit Haagse Kracht. Dat is immers het investeren in sociale cohesie en het bouwen van een netwerk van sterke partijen rond de kwetsbare bewoners in de wijk. Zo krijgen we o.a. meer zicht op de problematiek achter de voordeur, schulden, armoede of anderszins zodat we op die sociale problemen een antwoord kunnen formuleren.

Verloedering

In een deel van ReVa Zuid ligt verloedering op de loer. Het gaat dan vooral om de omgeving van de Zevensprong, Beeklaan en Weimarstraat. Op een aantal van deze plaatsen willen bewoners en professionals gezamenlijk de verloedering tegengaan. Het gaat om de Electriciteitsfabriek, het Newtonplein en de Beeklaan en Weimarstraat waarbij verbindingen worden gelegd tussen fysieke problemen en sociale problematiek. Door de gemeenschappelijke aanpak wordt niet alleen de verloedering tegen gegaan maar ontstaan ook weer nieuwe netwerken waardoor de sociale cohesie en eigenaarschap voor de straat, buurt of wijk worden versterkt en de wijk krijgt weer een positievere uitstraling.

Armoede

Uit cijfers blijkt dat de laatste jaren de armoede in de wijk toeneemt. Het gaat dan vooral om armoede onder gezinnen met kinderen van specifieke doelgroepen zoals Turken, Marokkanen en Hindoestanen en meer in het bijzonder gezinnen van Midden- en Oost-Europese Migrantten. Deze doelgroepen wetende toegang naar voorzieningen het minst goed te vinden en zijn zeer gesloten. Daarom streven we naar een gemeenschappelijke aanpak waarbij vertrouwen wordt gewonnen, de problematiek in kaart wordt gebracht en gaan we samen met VOOR Welzijn, het CJG, scholen en stichting IdHEM een aanpak vormgeven die ertoe leidt dat de doelgroepen betrokken worden bij het aanpakken van de eigen problematiek. En dat onderlinge netwerken steviger verankerd worden wordt.

Dit moet leiden tot een sociaal sterk en duurzaam netwerk van partijen waar met eigenaarschap de eigen problematiek wordt opgepakt en sociale cohesie in de wijk wordt versterkt.

Risicjongeren

Op dit moment voert het bureau 'Jonge Honden' een onderzoek uit naar de leefwereld van (risico)jongeren in ReVa. Half maart worden hiervan de resultaten verwacht. Zodra helder is welke problematiek specifiek is voor ReVa Zuid, wat de behoeften zijn van de jongeren en hoe zij willen participeren, wordt hier een aanpak op geformuleerd die gericht is op het versterken van de uitgangspositie van jongeren en deelname van jongeren aan de beweging om ReVa Zuid te laten groeien vanuit eigen kracht.

Drie plaatsen voor community building

We willen op drie plaatsen in de wijk een sociaal netwerk van bewoners, ondernemers en professionals bouwen om zo saamhorigheid te organiseren en een vliegwielt op gang te brengen om de sociale problematiek gezamenlijk op te pakken. Het gaat om

1. Newtonplein
2. Constant de Rebecqueplein
3. Beeklaan en Weimarstraat

De drie plaatsen kennen allemaal een actieve groep bewoners die wat willen met hun sociale leefomgeving. Om de beweging op de drie plaatsen te versterken helpen we de bewoners met de gerichte inzet van wijkbrede bewonersinitiatieven: de Debatmobiel, Aan tafelgesprekken en de voorbereiding van het Circus.

We verbinden en versterken de beweging op deze plaatsen door middel van ReVa Connect. Dit project vormt het hart van de aanpak en zorgt ervoor dat actieve bewoners professionals, ambtenaren en ondernemers in de wijk elkaar vaker ontmoeten en op termijn een sociale coalitie gaan vormen zoals in stadsdeel Laak eerder is gebeurd. Zo ontstaat weer meer eigenaarschap voor de wijk, groter gevoel van sociale veiligheid en krijgt de wijk een positievere uitstraling.

III Doelen voor de periode tot en met 2018

Om de sociale situatie in REVA Zuid te versterken wordt gericht op het bereiken van de volgende deel doelstellingen/resultaten.

Anonimiteit

- Zoveel mogelijk bewoners stimuleren en activeren
- Initiatieven in de wijk met elkaar en professionals verbinden
- Initiatieven zichtbaar maken in de Maex Den Haag, een platform voor initiatiefnemers in de stad.
- Ontmoetingen tussen bewoners, professionals en ondernemers en gezamenlijke aanpak van problemen in de wijk
- ReVa Zuid kent tevreden bewoners en heeft een goede uitstraling.

Verloedering

- Een actieve bewonersgroep rondom De Electriciteitsfabriek
- Het Newtonplein is weer van de buurt, omwonenden helpen elkaar om dat zo te houden
- Leefbare straten (Weimarstraat, Beeklaan en pleinen (Newtonplein))

Armoede

- Een basisnetwerk van Midden en Oost- Europese Migranten van waaruit deze groep zelf verbindingen maakt met elkaar en zo een sociaal netwerk vormt, waarmee zij blijvend eigenaarschap kunnen nemen voor hun eigen problematiek
- Kinderen uit uitzichtloze situatie halen
- Afname van de schuldenproblematiek van diverse bevolkingsgroepen

Doelgroepen

Alle bewoners van ReVa Zuid en in het bijzonder:

- Actieve initiatiefnemers,
- Potentiële initiatiefnemers
- ondernemers en winkeliers
- (Kinderen van) migranten uit Midden en Oost Europa
- Risicjongeren

IV Wijkaanpak projecten binnen het programma Versterken samenwerken aan Reva Zuid

A Het stimuleren, versterken en verbinden van bewonersinitiatieven rondom de het Newtonplein om zo mensen uit de anonimiteit te halen, verloedering en armoede tegen te gaan.

Samenwerking rondom Newtonplein

Op dit plein is nu sprake van alcohol en drugsoverlast in de avond en nacht. Dit zijn vooral volwassen mannen. Blanke Nederlanders mijden het plein omdat het gestigmatiseerd is. De werkgroep Newtonplein is gestopt omdat er geen aansluiting is met de huidige gebruikers van het plein. Jonker Frans is het buurthuis dat vlakbij ligt. De straten om het plein en het plein zijn toe aan een opknapbeurt. De uitdaging is om de behoeften van buurtbewoners als uitgangspunt te nemen.

Daarom wordt door de wijkmanager een samenwerking geïnitieerd tussen bewoners en professionals om te komen tot een integrale aanpak van de problematiek gebaseerd op een analyse van de huidige situatie en de behoeften van de bewoners.

Doel: eind 2017 is de huidige situatie in kaart gebracht en zijn er oplossingsrichtingen gekozen door een actieve samenwerkingsgroep 'Newtonplein' die bestaat uit sleutelfiguren (bewoners, ondernemers) rondom het plein, vertegenwoordigers van de gemeente en professionals o.a. van Voor Welzijn.

Gewenst resultaat: in 2018 is er een actieve duurzame coalitie van bewoners, professionals en ondernemers die samen zorgen voor een leefbaar en aantrekkelijk Newtonplein.

Samenwerking aanpak Midden- en Oost- Europese Migranten

ReVa Zuid huisvest naar schatting tegen de 2200 migranten van Oost Europese herkomst. Het is voor hen lastig gebleken om de weg te vinden naar allerlei (hulp) voorzieningen. Taal en armoedeproblemen zijn naast slechte woonomstandigheden aan de orde van de dag en het komt voor dat kinderen zich onthecht voelen om dat vader en moeder de hele dag werken.

Uit een eerste sessie met zelforganisatie IdHem, Voor Welzijn, CJG en basisscholen (de Toermalijn en de Klimopschool) blijkt dat we te maken hebben met een gesloten gemeenschap. Het eerste wat moet gebeuren, is het winnen van vertrouwen. Daarom starten we een project waarbij we in een aantal stappen het vertrouwen van deze mensen

kunnen winnen en door hen te helpen (bijvoorbeeld met schoolmaatschappelijk werk) een relatie opbouwen met de doelgroep. We gaan naar deze mensen toe bijvoorbeeld op vindplaatsen als, kerken, supermarkten of het arbeidsbureau. We vragen naar de behoeften en vervolgens op basis van deze behoeften een gezamenlijk (ook met bewoners uit de doelgroep) plan gaan maken om de problematiek aan te pakken. Ideeën nu zijn events voor en met de doelgroep, ontbijtsessies op scholen, uitbreiding van het spreekuur in de Regenvalk.

Doel: het bouwen van een netwerk op basis van vertrouwen, het betrekken van een aantal Midden en Oost-Europese Migranten om zo de problematiek inzichtelijk te krijgen en gezamenlijk de problematiek aan te pakken waar zij mee te kampen hebben.

Gewenst resultaat: een gezamenlijke aanpak, met grote inbreng van de doelgroep zelf, die leidt tot een onderling steviger netwerk. Kinderen krijgen hulp op school om hun kansen te vergroten en de doelgroep zet zich actief in voor de wijk en is betrokken bij zijn leefomgeving.

B Het stimuleren, versterken en verbinden van bewonersinitiatieven rondom de het Constant Rebecqueplein om zo mensen uit de anonimiteit te halen, verloedering en armoede tegen te gaan.

Electriciteitsfabriek

De plannen van de bewoners rondom de Electriciteitsfabriek kunnen doorgang vinden als de openbare ruimte eerst wordt aangepakt. In 2017 wordt de straat heringericht in het kader van de fietssteroute. Uniper is akkoord met het verplaatsen van het hek aan de voorkant. Dat geeft meer ruimte om, samen met bewoners, een nieuw en samenhangend plein te gaan ontwerpen, waarop de door hen eerder geuite wensen kunnen worden bewerkstelligd. Aan de kant van het Energiekwartier begint de vernieuwing ook door te zetten. Vanuit het stadsdeel wordt geld geïnvesteerd in de openbare ruimte, zo komt er geld uit de GREX en uit de fietssteroute. Zaal 3 kan meer worden ingezet voor de buurt, zoals op cultureel gebied als in werk- of leerplekken. Zo kan dit relatief geïsoleerde stukje van de wijk vanuit de eigen kracht en eigenheid, weer verbinding krijgen met omliggend buurten en worden meegenomen in de beweging die ReVa Zuid weer opwaarts laat gaan.

Doel: samen met bewoners een nieuw en samenhangend plein ontwerpen om een aantrekkelijke leefomgeving en een culturele ontmoetingsplek te krijgen voor zowel huidige als nieuwe bewoners rondom de Electriciteitsfabriek en het Energiekwartier.

Gezocht resultaat: een stevig en duurzame netwerk van actieve bewoners die eigenaarschap pakken voor hun buurt en verbindingen leggen met de omliggende buurten.

C Het stimuleren, versterken en verbinden van bewonersinitiatieven rondom de Beeklaan en Weimarstraat om zo mensen uit de anonimiteit te halen, verloedering en armoede tegen te gaan.

Samenbrengen fysiek en sociaal: VvE balie & Pandbrigade en Zorg & Welzijn

Op verschillende manieren wordt gewerkt aan het verbeteren van de wijk. Ook bestaande programma's richten hun pijlen op ReVa Zuid. Zo gaat de VvE balie op de Beeklaan in gesprek met eigenaar/bewoners. (Dit werd eerder gedaan op de Regentesselaan) Zo wordt in kaart gebracht welke kansen en problematiek er speelt bij de bewoners en hoe daar met het programma samenwerken aan ReVa Zuid een aanpak op geformuleerd kan worden.

Doel: 'zien wie er wonen', voorlichting geven aan bewoners over rechten en plichten. Daar waar ze bewoners tegen komen die de regie over hun leven kwijt zijn, wordt het sociaal wijkzorgteam ingeschakeld.

Gewenst resultaat: we weten wat er speelt 'achter de voordeur', minder anonimiteit en verloedering, meer sociale cohesie, ook door verbinding met initiatieven als op de Van Swindenstraat.

Uitvindershof in Van Swindenstraat

Aan de Van Swindenstraat 10a is een voormalig schoolgebouw omgebouwd tot 12 units waar 23 statushouders zijn geplaatst voor de duur van maximaal tien jaar. Er is al een inzamelingsactie geweest door de buurt en statushouders en bewoners hebben al ontmoetingen gehad. Om op deze start voort te borduren en ter bevordering van de integratie van de statushouders en om de onderlinge verstandverhoudingen met de buurt te versterken, stelt de gemeente het achter terrein beschikbaar voor sociale activiteiten. De tuin is een gezamenlijk project door en voor buurtbewoners. Deze buurtbewoners hebben zich inmiddels verenigd in Stichting 'De Uitvindershof'. Ze zijn zelf bezig met het maken van een ontwerp voor de tuin en worden betrokken bij aanleg, activiteiten, onderhoud en beheer van de tuin. De activiteiten die plaatsvinden hebben naast een bezigheid en een educatieve functie, ook als doel de sociale cohesie in de wijk te bevorderen. De invulling moet bijdragen aan het "samen" gevoel in de buurt. Door samen bezig te zijn worden de onderlinge contacten versterkt.

Bewoners willen activiteiten organiseren gerelateerd aan tuinieren en daarbij worden actief kinderen, ouderen en mensen met een achterstand tot de maatschappij en de statushouders betrokken. De tuin moet een plek worden waar mensen elkaar kunnen ontmoeten, ontspannen en genieten. Een groene, kleurige en geurende oase van rust in het Regentessekwartier, aanvullend op de al bestaande buurttuinen als Emma's Hof en Sunny Court.

Doel: stimuleren van sociale cohesie en het bevorderen van taal en integratie in de wijk door o.a. leertrajecten en taal in de buurt

Gewenst resultaat: binnen twee jaar beheren bewoners de tuin en zetten projecten op voor andere bewoners. Het doelbereik van het project ligt eind 2018 rond de 100 bewoners. De bewoners helpen mee de community rondom de Regentesselaan vorm te geven.

Versterken zichtbaarheid, aanwezigheid en bekendheid in de wijk

Een project dat nauw samenhangt met Reva Connect is het idee om als gemeente en coalitie in oprichting fysiek zichtbaarder en bereikbaarder aanwezig te zijn in de wijk. De wijkmanager en projectgroep ReVa Zuid moeten op een laagdrempelige en zichtbare plek in de wijk zitten, bijvoorbeeld in een leegstaand winkelpand. Het is van belang om de huidige netwerken steviger te verankeren in de wijk en beter met elkaar te verbinden. Dit pand vormt het hart van de samenwerking. Hier kunnen alle samenwerkingspartners zoals bewoners, ondernemers en professionals gemakkelijk naar binnen lopen.

Doel: een laagdrempelige ontmoetingsplek pand in de wijk als hart van het programma 'samenwerken aan ReVa Zuid'

Gewenst resultaat: een plek in de wijk van waaruit de community wordt opgebouwd en de gezamenlijke problematiek in de wijk wordt aangepakt.

Ontmoetingen in de wijk

Veel van de onderwerpen op het gebied van anonimiteit in Reva Zuid concentreren in de nabije omgeving van de Regentesselaan. Een aantal inwoners rondom de Regentesselaan wil het anders. Zij willen hun burens uitnodigen in de openbare ruimte, het gaat dan vooral om bewoners die de weg naar het buurthuis (de Regenvalk) niet weten te vinden en die je toch mede eigenaar wilt laten voelen van hun buurt. De bewoners hebben

een plan bedacht om van de Regentesselaan een leuke bruisende en leefbare laan te maken. Zij willen een stichting oprichten die ervoor zorgt dat er diverse ontmoetingen, evenementen en tijdelijke en vaste kunstenaarsexposities op de Laan komen voor alle bewoners. Daarnaast wordt op basis van de resultaten van de aanbestedingen van de VvE Balie gekeken naar hoe nog meer bewoners betrokken kunnen worden bij dit project.

Doel: Het stimuleren van sociale cohesie op de Laan, het creëren van eigenaarschap voor de omgeving en de openbare ruimte en de mogelijkheid tot het exposeren van kunst uit de wijk om ontmoeting te stimuleren.

Gewenst resultaat: een netwerk van bewoners en professionals die met elkaar zorgen voor een sfeervollere Regentesselaan en bijdragen aan de sociale coalitie ReVa Zuid.

Ondersteuning van A, B en C

De drie plaatsen voor community building worden weer versterkt door wijkbrede bewonersinitiatieven die gericht worden ingezet op deze plaatsen. Het gaat om:

Debatmobiel

Een groep creatieve en ondernemende bewoners die wonen in het Regentessekwartier hebben het aangedurfd om met bewoners uit de straat het gesprek aan te gaan over zaken die zij belangrijk vinden. Dit doen ze met behulp van een omgebouwde aanhangwagen die dient als ontmoetingsplek. Inmiddels hebben zij meerdere Debatmobielen ontworpen en geproduceerd in samenwerking met ROC Mondriaan. Zij willen deze graag inzetten om op meerdere plekken in de wijk de straat te gebruiken als plek om het gesprek aan te gaan over het gebruik van de openbare ruimte.

Doel: Het bevorderen van sociale cohesie en het gesprek aangaan over het gebruik van de openbare ruimte

Gewenst resultaat: 250 bewoners bereikt, verbeterpunten voor de openbare ruimte een door bewoners gedragen plan om de openbare ruimte op de drie community buildingsplaatsen te verbeteren.

Aan tafel gesprekken: Recepten voor een betere buurt

Om nieuwe doelgroepen beter te bereiken hebben bewoners en sociaal ondernemers het project 'Aan tafel gesprekken, recept voor een betere buurt', bedacht. Het gaat om de wijkbewoners met een sociale economische achterstand die voornamelijk in ReVa Zuid wonen. 'Eten delen, verbindt' met dit motto in het achterhoofd organiseren bewoners en sociaal ondernemers momenten in ReVa Zuid, waarbij bewoners niet alleen hun favoriete gerechten delen, maar bovenal delen wat hen zoal bezighoudt. Wat zijn de wensen van deze doelgroepen? Wat inspireert hen? Als zij zelf iets mogen organiseren voor de wijk, wat zou dat dan zijn? Wat kunnen en willen zij zelf bijdragen aan het verbeteren van de leefbaarheid van hun wijk? De wensen en ideeën worden geïnventariseerd en waar mogelijk meegenomen in het programma: 'Samenwerken aan ReVa Zuid.'

Doel: het stimuleren van ontmoeting door samen te eten en je wensen voor een betere buurt uit te spreken en ideeën hiervoor te pitchen. Zowel de recepten als de ideeën worden verzameld. De ideeën dienen als input voor het programma.

Gewenst resultaat: Minimaal 500 buurtbewoners bereikt die met elkaar de community op de drie plaatsen en de sociale coalitie ReVa Zuid een versnelling geven.

Het Circus

Het Circus is een festival voor en door bewoners. Echter niet alle bewoners van de wijk worden in gelijke mate bereikt. Om het bereik te vergroten en ook de moeilijk bereikbare doelgroepen in de wijk te betrekken en het festival meer te laten wortelen in de wijk, gaat het Circus een vernieuwende aanpak toepassen. In 2017 wordt een week georganiseerd om Het Circus van 2018 samen vorm te geven. Een week lang worden er ontmoetingen

georganiseerd op diverse thema's en op basis van waar er energie en behoefte is in de wijk. De opbrengsten van deze week worden benut om het Circus van 2018 met elkaar te organiseren. Zo wordt de betrokkenheid van de wijk bij het Circus vergroot en de diversiteit aan deelnemers verbreed. En zo geeft het Circus een extra impuls aan de sociale cohesie in de wijk. Het is dan ook deze inzet waar we een extra impuls voor vragen. Het 'reguliere' Circus wordt deels betaald door het stadsdeel omdat het staand beleid is en voor het overige uit fondsen en steun van lokale ondernemers.

Doel: vergroten sociale cohesie en eigenaarschap voor de wijk.

Gewenst resultaat: minimaal 100 actief betrokken mensen in de organisatie van het Circus en een divers bereik van zo'n 500 wijkbewoners. De bewoners vormen een onderdeel van de sociale coalitie ReVa Zuid.

D Hart van de aanpak: het stimuleren, versterken en duurzaam verbinden van de drie bewegingen het vormen van een wijkcoalitie.

Hart van de samenwerking: Reva Connect

Behalve eerder genoemde burgerinitiatieven om de sociale infrastructuur in de wijk te vergroten, zijn er nog talloze anderen zoals: Klep en Co, Dialooghuis, Emma's Hof, Sunny Court en de Nieuwe Regentes. Soms kennen de initiatiefnemers elkaar, vaak ook niet. Voor de culturele initiatiefnemers is er 17 januari 2017 al een succesvolle bijeenkomst geweest om hen met elkaar in verbinding te brengen. Het ligt voor de hand om de komende twee jaar dit netwerk steeds verder uit te breiden. Als initiatiefnemers elkaar en elkaars behoeften leren kennen en elkaars netwerk kunnen benutten, kunnen zij veel slagkrachtiger optreden. Hiermee wordt de sociale infrastructuur in de wijk versterkt en verduurzaamd. Vooral dit laatste is nodig in een wijk als ReVa Zuid waar de doorstroom hoog is en mensen van elkaar vaak niet weten wat er speelt.

Daarom wordt het project ReVa Connect verbreed naar initiatieven buiten de zogenaamde cultuurankers maar ook naar ondernemers, professionals en bedrijven in de wijk. Zo ontstaat, naar voorbeeld van Coalitie Laak en Quartier Laak, een breed netwerk van actieve bewoners die gezamenlijk een aantal uitdagingen in de wijk gaan oppakken. Dit project verbindt en versterkt mensen, projecten en de vier pijlers met elkaar. De initiatieven worden zichtbaar gemaakt via www.denhaag.maex.nl. Een platform waar initiatiefnemers, fondsen, bedrijven en overheid elkaar vinden. Zo kunnen op termijn voorzieningen als servicepunten in de wijk ook beter gaan doorverwijzen naar initiatieven en netwerken in de wijk die bijvoorbeeld iets doen aan eenzaamheid of mantelzorg. Het project wordt ook benut om de communicatie naar en met bewoners van de wijk vorm te geven. Behoeften, waarden en overtuigingen van bewoners worden uitgevraagd om zo de branding van de wijk ter hand te nemen. We zoeken het antwoord op de vragen: wat maakt ReVa Zuid uniek? en hoe vergroten we de positieve uitstraling van de wijk?.

Doel: organiseren van de ontmoeting en verbinding om zo van elkaar te leren, elkaar te versterken en gezamenlijke problematiek in Reva Zuid aan te pakken.

Gewenst resultaat: een sociale coalitie ReVa zuid waarin bewoners, professionals en ondernemers met elkaar de sociale problematiek in de wijk aanpakken. De initiatieven zijn vindbaar in de Maex Den Haag.

Markering van de start

Voor het begin van de zomer markeren we de start van het sociale deel van het programma 'Samenwerken aan ReVa Zuid' met een startbijeenkomst voor de bewoners, ondernemers en professionals in de buurt. Hier kan de wethouder zijn ambities voor de sociale infrastructuur in de wijk toelichten.

Randvoorwaarden en draagvlak vanuit de wijk

Zoals in het programma-omschrijving is weergegeven, is de versterking van de informele infrastructuur en essentiële randvoorwaarde bij het realiseren van de doelen van dit programma. Dit vormt dan ook een integraal onderdeel van alle projecten.

V Projectorganisatie

De wijkmanager coördineert de verschillende projecten in het programma. De projectleiders sturen de verschillende projecten aan.

VI Begroting (kosten en opbrengsten)

Voor de aanvraag uit de wijkaanpak geldt dat dit gaat om het organiseren van ontmoetingen, evenementen of welzijns activiteiten/uren om de sociale cohesie te versterken. Er zitten geen fysieke zaken in die worden in de regel vanuit andere budgetten bekostigd.

Project	2017 aanvraag wijkaanpak	2017 cofinanci ering	2018 aanvraag wijkaanpak	2018 cofinanci ering	Totaal project	Aanvraag wijkaanpa k
A Newtonplein	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
A Midden en Oost Europese Migranten	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
B Elektriciteits fabriek	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
C Uitvindershof	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
C Fysiek sociaal	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	Bestaande inzet VvEbalie SWZT, Haagse pandbrigade	5.1,2,b	5.1,2,b
C Zichtbaar in de wijk	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
C Ontmoetingen in de buurt	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
Gerichte inzet A-B-C						
Circus	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
Aan tafel gesprekken	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
Debatmobiel	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
Verbinding A-B-C						
ReVa Connect inclusief communicatie/branding	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
Risicjongeren	PM volgt eind maart	PM volgt	PM volgt eind maart	PM volgt eind maart	PM volgt eind maart	PM volgt eind maart
Totaal	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b

Project aanvraag Wijkaanpak Nieuwe Stijl 2017 t/m 2018

Algemene gegevens	Versterken samenwerken aan ReVa Zuid
Stadsdeel en wijk	Segbroek-ReVa Zuid
Looptijd van project/initiatief	2017-2018
Opdrachtgever	Stadsdeeldirecteur Segbroek
Opdrachtnemer	Bewoners en partners in de wijk
Totale kosten programma	5.1.2.b
Totale aanvraag vanuit wijkenaanpak	2017 : 5.1.2.b 2018 : 5.1.2.b Totaal 5.1.2.b

I Inleiding

In 2017 start het programma: 'Samenwerken aan ReVa Zuid' in het zuidelijk deel van Regentesse- en Valkenboskwartier. ReVa Zuid is het wijkdeel dat wordt omgrensd door de Koningin Emmakade, de Loosduinseweg, de Valkenboskade en de Weimarstraat. Het wijkdeel ligt op het raakvlak van zand en veen. Er wonen ruim 12.000 mensen.

Analyse

Uit verschillende sociale indicatoren blijkt dat de wijk aan het 'afzakken' is. Zo ligt het aantal minimahuishoudens rond de 15%, voor heel Segbroek is dat 10%, het percentage mensen met schulden is ook 5% hoger dan voor heel Segbroek. De diversiteit in het woningaanbod (veel particuliere verhuur, gesplitste woningen, winkelpanden) zorgt voor een hoge doorstroom (ruim 40% verhuisde in de afgelopen drie jaar) en lege panden. Het veiligheidsgevoel is relatief laag en er vindt ondermijning plaats. Tot slot zijn er meldingen van overlast en is er een groeiende armoede bij kinderen van Turkse, Marokkaans en Midden Europese afkomst. Dit afzakken is grotendeels te wijten aan een gebrek aan sociale cohesie in de wijk. Dit leidt tot anonimiteit, verloedering, armoede en problematiek met jongeren (om welke problematiek dit exact gaat en wat de behoeften van de jongeren zijn wordt nu onderzocht, de resultaten zijn eind maart bekend).

Er zijn ook positieve punten te melden. De wijk heeft veel Haagse Kracht. Bewoners zetten zich op allerlei manieren in, starten initiatieven en zorgen daarmee voor leven in de brouwerij. In potentie heeft de wijk ook mooie pleinen en lanen en er wordt gewerkt aan het verbeteren van de fysieke leefomgeving.

Om de zwakke punten op het gebied van anonimiteit, verloedering, armoede en jongeren aan te pakken start het programma: 'Samenwerken aan ReVa Zuid.' Vertrekpunt van dit programma is de kracht van de bewoners van de wijk. Zo versterken en verduurzamen we vanuit Haagse Kracht de sociale infrastructuur van ReVa Zuid en vergroten we het eigenaarschap van de wijk, verbeteren we de toegang tot voorzieningen, de sociale veiligheid en daarmee de positieve uitstraling van de wijk.

II Omschrijving van het programma 'Samenwerken aan ReVa Zuid'

Het programma: 'Samenwerken aan ReVa Zuid' is een integrale aanpak. Het bevat projecten die inzetten op sociale en fysieke veiligheid, wonen, werkgelegenheid, Haagse Kracht en sociale cohesie, waarmee we de komende vijf jaar de wijk naar een hoger niveau te tillen.

Onderdelen van dit integrale programma zijn o.a. een gezamenlijke aanpak van de drie stadsdelen die betrokken zijn bij de Zevensprong (Escamp, Centrum en Segbroek), er wordt er een bestuurlijke criminaliteit beeld analyse (BCBA) opgesteld waarin vastgoed, bedrijvigheid en crimineel vermogen worden onderzocht, worden er experimenten gedaan

met zelfbeheer van woningen, wordt diefstal en inbraak zoveel mogelijk tegengegaan en worden er jaarlijks banenmarkten georganiseerd en zijn we met ondernemers in de wijk in gesprek om te kijken naar de kansen en mogelijkheden om de winkelstraten aantrekkelijk te maken. Het gehele programma wordt gefinancierd door het stadsdeel en de deelnemende partijen.

Het onderdeel van de sociale infrastructuur wordt in dit document verder uitgewerkt. Uitgaan van Haagse kracht, richt het zich op anonimiteit, verloedering, armoede en risicojongeren.

Voor dit sociale deel van het programma wordt een bijdrage vanuit de wijkaanpak nieuwe stijl, 'Opwaartse Kracht' gevraagd. Simpelweg omdat daar de komende twee jaar de meeste kansen liggen en tegelijkertijd daar de meeste impulsen nodig zijn om deze kansen te kunnen benutten. De sociale infrastructuur wordt versterkt en bewoners worden uit hun anonimiteit gehaald en verloedering en armoede wordt tegengegaan. Dit alles gebeurt door door community building op drie plaatsen: Newtonplein, Constant de Rebecqueplein en het gebied tussen Beeklaan en Weimarstraat.

Anonimiteit

Diverse groepen leven in anonimiteit en langs elkaar heen, er is problematiek achter de voordeur. De sociale opbouw in de wijk is zwak door de diversiteit en een gefragmenteerde sociale infrastructuur, men is onvoldoende op elkaar aangesloten. Het langs elkaar heen leven is een probleem. Het is een groot punt van zorg dat er te weinig sociale netwerken zijn en dat diegene die er zijn, langs elkaar heen werken. Voor ReVa is het van belang om mensen uit de anonimiteit te halen. Dit kan door het faciliteren van bewonersinitiatieven die gericht zijn op verbeteren van ontmoeting; het kennen en leren kennen. En dit vanuit Haagse Kracht. Dat is immers het investeren in sociale cohesie en het bouwen van een netwerk van sterke partijen rond de kwetsbare bewoners in de wijk. Zo krijgen we o.a. meer zicht op de problematiek achter de voordeur, schulden, armoede of anderszins zodat we op die sociale problemen een antwoord kunnen formuleren.

Verloedering

In een deel van ReVa Zuid ligt verloedering op de loer. Het gaat dan vooral om de omgeving van de Zevensprong, Beeklaan en Weimarstraat. Op een aantal van deze plaatsen willen bewoners en professionals gezamenlijk de verloedering tegengaan. Het gaat om de Electriciteitsfabriek, het Newtonplein en de Beeklaan en Weimarstraat waarbij verbindingen worden gelegd tussen fysieke problemen en sociale problematiek. Door de gemeenschappelijke aanpak wordt niet alleen de verloedering tegen gegaan maar ontstaan ook weer nieuwe netwerken waardoor de sociale cohesie en eigenaarschap voor de straat, buurt of wijk worden versterkt en de wijk krijgt weer een positievere uitstraling.

Armoede

Uit cijfers blijkt dat de laatste jaren de armoede in de wijk toeneemt. Het gaat dan vooral om armoede onder gezinnen met kinderen van specifieke doelgroepen zoals Turken, Marokkanen en Hindoestanen en meer in het bijzonder gezinnen van Midden- en Oost-Europese Migrantten. Deze doelgroepen wetende toegang naar voorzieningen het minst goed te vinden en zijn zeer gesloten. Daarom streven we naar een gemeenschappelijke aanpak waarbij vertrouwen wordt gewonnen, de problematiek in kaart wordt gebracht en gaan we samen met VOOR Welzijn, het CJG, scholen en stichting IdHEM een aanpak vormgeven die ertoe leidt dat de doelgroepen betrokken worden bij het aanpakken van de eigen problematiek. En dat onderlinge netwerken steviger verankerd worden wordt.

Dit moet leiden tot een sociaal sterk en duurzaam netwerk van partijen waar met eigenaarschap de eigen problematiek wordt opgepakt en sociale cohesie in de wijk wordt versterkt.

Risicjongeren

Op dit moment voert het bureau 'Jonge Honden' een onderzoek uit naar de leefwereld van (risico)jongeren in ReVa. Half maart worden hiervan de resultaten verwacht. Zodra helder is welke problematiek specifiek is voor ReVa Zuid, wat de behoeften zijn van de jongeren en hoe zij willen participeren, wordt hier een aanpak op geformuleerd die gericht is op het versterken van de uitgangspositie van jongeren en deelname van jongeren aan de beweging om ReVa Zuid te laten groeien vanuit eigen kracht.

Drie plaatsen voor community building

We willen op drie plaatsen in de wijk een sociaal netwerk van bewoners, ondernemers en professionals bouwen om zo saamhorigheid te organiseren en een vliegwielt op gang te brengen om de sociale problematiek gezamenlijk op te pakken. Het gaat om

1. Newtonplein
2. Constant de Rebecqueplein
3. Beeklaan en Weimarstraat

De drie plaatsen kennen allemaal een actieve groep bewoners die wat willen met hun sociale leefomgeving. Om de beweging op de drie plaatsen te versterken helpen we de bewoners met de gerichte inzet van wijkbrede bewonersinitiatieven: de Debatmobiel, Aan tafelgesprekken en de voorbereiding van het Circus.

We verbinden en versterken de beweging op deze plaatsen door middel van ReVa Connect. Dit project vormt het hart van de aanpak en zorgt ervoor dat actieve bewoners professionals, ambtenaren en ondernemers in de wijk elkaar vaker ontmoeten en op termijn een sociale coalitie gaan vormen zoals in stadsdeel Laak eerder is gebeurd. Zo ontstaat weer meer eigenaarschap voor de wijk, groter gevoel van sociale veiligheid en krijgt de wijk een positievere uitstraling.

III Doelen voor de periode tot en met 2018

Om de sociale situatie in REVA Zuid te versterken wordt gericht op het bereiken van de volgende deel doelstellingen/resultaten.

Anonimiteit

- Zoveel mogelijk bewoners stimuleren en activeren
- Initiatieven in de wijk met elkaar en professionals verbinden
- Initiatieven zichtbaar maken in de Maex Den Haag, een platform voor initiatiefnemers in de stad.
- Ontmoetingen tussen bewoners, professionals en ondernemers en gezamenlijke aanpak van problemen in de wijk
- ReVa Zuid kent tevreden bewoners en heeft een goede uitstraling.

Verloedering

- Een actieve bewonersgroep rondom De Electriciteitsfabriek
- Het Newtonplein is weer van de buurt, omwonenden helpen elkaar om dat zo te houden
- Leefbare straten (Weimarstraat, Beeklaan en pleinen (Newtonplein))

Armoede

- Een basisnetwerk van Midden en Oost- Europese Migranten van waaruit deze groep zelf verbindingen maakt met elkaar en zo een sociaal netwerk vormt, waarmee zij blijvend eigenaarschap kunnen nemen voor hun eigen problematiek
- Kinderen uit uitzichtloze situatie halen
- Afname van de schuldenproblematiek van diverse bevolkingsgroepen

Doelgroepen

Alle bewoners van ReVa Zuid en in het bijzonder:

- Actieve initiatiefnemers,
- Potentiële initiatiefnemers
- ondernemers en winkeliers
- (Kinderen van) migranten uit Midden en Oost Europa
- Risicjongeren

IV Wijkaanpak projecten binnen het programma Versterken samenwerken aan Reva Zuid

A Het stimuleren, versterken en verbinden van bewonersinitiatieven rondom de het Newtonplein om zo mensen uit de anonimiteit te halen, verloedering en armoede tegen te gaan.

Samenwerking rondom Newtonplein

Op dit plein is nu sprake van alcohol en drugsoverlast in de avond en nacht. Dit zijn vooral volwassen mannen. Blanke Nederlanders mijden het plein omdat het gestigmatiseerd is. De werkgroep Newtonplein is gestopt omdat er geen aansluiting is met de huidige gebruikers van het plein. Jonker Frans is het buurthuis dat vlakbij ligt. De straten om het plein en het plein zijn toe aan een opknapbeurt. De uitdaging is om de behoeften van buurtbewoners als uitgangspunt te nemen.

Daarom wordt door de wijkmanager een samenwerking geïnitieerd tussen bewoners en professionals om te komen tot een integrale aanpak van de problematiek gebaseerd op een analyse van de huidige situatie en de behoeften van de bewoners.

Doel: eind 2017 is de huidige situatie in kaart gebracht en zijn er oplossingsrichtingen gekozen door een actieve samenwerkingsgroep 'Newtonplein' die bestaat uit sleutelfiguren (bewoners, ondernemers) rondom het plein, vertegenwoordigers van de gemeente en professionals o.a. van Voor Welzijn.

Gewenst resultaat: in 2018 is er een actieve duurzame coalitie van bewoners, professionals en ondernemers die samen zorgen voor een leefbaar en aantrekkelijk Newtonplein.

Samenwerking aanpak Midden- en Oost- Europese Migranten

ReVa Zuid huisvest naar schatting tegen de 2200 migranten van Oost Europese herkomst. Het is voor hen lastig gebleken om de weg te vinden naar allerlei (hulp) voorzieningen. Taal en armoedeproblemen zijn naast slechte woonomstandigheden aan de orde van de dag en het komt voor dat kinderen zich onthecht voelen om dat vader en moeder de hele dag werken.

Uit een eerste sessie met zelforganisatie IdHem, Voor Welzijn, CJG en basisscholen (de Toermalijn en de Klimopschool) blijkt dat we te maken hebben met een gesloten gemeenschap. Het eerste wat moet gebeuren, is het winnen van vertrouwen. Daarom starten we een project waarbij we in een aantal stappen het vertrouwen van deze mensen

kunnen winnen en door hen te helpen (bijvoorbeeld met schoolmaatschappelijk werk) een relatie opbouwen met de doelgroep. We gaan naar deze mensen toe bijvoorbeeld op vindplaatsen als, kerken, supermarkten of het arbeidsbureau. We vragen naar de behoeften en vervolgens op basis van deze behoeften een gezamenlijk (ook met bewoners uit de doelgroep) plan gaan maken om de problematiek aan te pakken. Ideeën nu zijn events voor en met de doelgroep, ontbijtsessies op scholen, uitbreiding van het spreekuur in de Regenvalk.

Doel: het bouwen van een netwerk op basis van vertrouwen, het betrekken van een aantal Midden en Oost-Europese Migranten om zo de problematiek inzichtelijk te krijgen en gezamenlijk de problematiek aan te pakken waar zij mee te kampen hebben.

Gewenst resultaat: een gezamenlijke aanpak, met grote inbreng van de doelgroep zelf, die leidt tot een onderling steviger netwerk. Kinderen krijgen hulp op school om hun kansen te vergroten en de doelgroep zet zich actief in voor de wijk en is betrokken bij zijn leefomgeving.

B Het stimuleren, versterken en verbinden van bewonersinitiatieven rondom de het Constant Rebecqueplein om zo mensen uit de anonimiteit te halen, verloedering en armoede tegen te gaan.

Electriciteitsfabriek

De plannen van de bewoners rondom de Electriciteitsfabriek kunnen doorgang vinden als de openbare ruimte eerst wordt aangepakt. In 2017 wordt de straat heringericht in het kader van de fietssteroute. Uniper is akkoord met het verplaatsen van het hek aan de voorkant. Dat geeft meer ruimte om, samen met bewoners, een nieuw en samenhangend plein te gaan ontwerpen, waarop de door hen eerder geuite wensen kunnen worden bewerkstelligd. Aan de kant van het Energiekwartier begint de vernieuwing ook door te zetten. Vanuit het stadsdeel wordt geld geïnvesteerd in de openbare ruimte, zo komt er geld uit de GREX en uit de fietssteroute. Zaal 3 kan meer worden ingezet voor de buurt, zoals op cultureel gebied als in werk- of leerplekken. Zo kan dit relatief geïsoleerde stukje van de wijk vanuit de eigen kracht en eigenheid, weer verbinding krijgen met omliggend buurten en worden meegenomen in de beweging die ReVa Zuid weer opwaarts laat gaan.

Doel: samen met bewoners een nieuw en samenhangend plein ontwerpen om een aantrekkelijke leefomgeving en een culturele ontmoetingsplek te krijgen voor zowel huidige als nieuwe bewoners rondom de Electriciteitsfabriek en het Energiekwartier.

Gezocht resultaat: een stevig en duurzame netwerk van actieve bewoners die eigenaarschap pakken voor hun buurt en verbindingen leggen met de omliggende buurten.

C Het stimuleren, versterken en verbinden van bewonersinitiatieven rondom de Beeklaan en Weimarstraat om zo mensen uit de anonimiteit te halen, verloedering en armoede tegen te gaan.

Samenbrengen fysiek en sociaal: VvE balie & Pandbrigade en Zorg & Welzijn

Op verschillende manieren wordt gewerkt aan het verbeteren van de wijk. Ook bestaande programma's richten hun pijlen op ReVa Zuid. Zo gaat de VvE balie op de Beeklaan in gesprek met eigenaar/bewoners. (Dit werd eerder gedaan op de Regentesselaan) Zo wordt in kaart gebracht welke kansen en problematiek er speelt bij de bewoners en hoe daar met het programma samenwerken aan ReVa Zuid een aanpak op geformuleerd kan worden.

Doel: 'zien wie er wonen', voorlichting geven aan bewoners over rechten en plichten. Daar waar ze bewoners tegen komen die de regie over hun leven kwijt zijn, wordt het sociaal wijkzorgteam ingeschakeld.

Gewenst resultaat: we weten wat er speelt 'achter de voordeur', minder anonimiteit en verloedering, meer sociale cohesie, ook door verbinding met initiatieven als op de Van Swindenstraat.

Uitvindershof in Van Swindenstraat

Aan de Van Swindenstraat 10a is een voormalig schoolgebouw omgebouwd tot 12 units waar 23 statushouders zijn geplaatst voor de duur van maximaal tien jaar. Er is al een inzamelingsactie geweest door de buurt en statushouders en bewoners hebben al ontmoetingen gehad. Om op deze start voort te borduren en ter bevordering van de integratie van de statushouders en om de onderlinge verstandverhoudingen met de buurt te versterken, stelt de gemeente het achter terrein beschikbaar voor sociale activiteiten. De tuin is een gezamenlijk project door en voor buurtbewoners. Deze buurtbewoners hebben zich inmiddels verenigd in Stichting 'De Uitvindershof'. Ze zijn zelf bezig met het maken van een ontwerp voor de tuin en worden betrokken bij aanleg, activiteiten, onderhoud en beheer van de tuin. De activiteiten die plaatsvinden hebben naast een bezigheid en een educatieve functie, ook als doel de sociale cohesie in de wijk te bevorderen. De invulling moet bijdragen aan het "samen" gevoel in de buurt. Door samen bezig te zijn worden de onderlinge contacten versterkt.

Bewoners willen activiteiten organiseren gerelateerd aan tuinieren en daarbij worden actief kinderen, ouderen en mensen met een achterstand tot de maatschappij en de statushouders betrokken. De tuin moet een plek worden waar mensen elkaar kunnen ontmoeten, ontspannen en genieten. Een groene, kleurige en geurende oase van rust in het Regentessekwartier, aanvullend op de al bestaande buurttuinen als Emma's Hof en Sunny Court.

Doel: stimuleren van sociale cohesie en het bevorderen van taal en integratie in de wijk door o.a. leertrajecten en taal in de buurt

Gewenst resultaat: binnen twee jaar beheren bewoners de tuin en zetten projecten op voor andere bewoners. Het doelbereik van het project ligt eind 2018 rond de 100 bewoners. De bewoners helpen mee de community rondom de Regentesselaan vorm te geven.

Versterken zichtbaarheid, aanwezigheid en bekendheid in de wijk

Een project dat nauw samenhangt met Reva Connect is het idee om als gemeente en coalitie in oprichting fysiek zichtbaarder en bereikbaarder aanwezig te zijn in de wijk. De wijkmanager en projectgroep ReVa Zuid moeten op een laagdrempelige en zichtbare plek in de wijk zitten, bijvoorbeeld in een leegstaand winkelpand. Het is van belang om de huidige netwerken steviger te verankeren in de wijk en beter met elkaar te verbinden. Dit pand vormt het hart van de samenwerking. Hier kunnen alle samenwerkingspartners zoals bewoners, ondernemers en professionals gemakkelijk naar binnen lopen.

Doel: een laagdrempelige ontmoetingsplek pand in de wijk als hart van het programma 'samenwerken aan ReVa Zuid'

Gewenst resultaat: een plek in de wijk van waaruit de community wordt opgebouwd en de gezamenlijke problematiek in de wijk wordt aangepakt.

Ontmoetingen in de wijk

Veel van de onderwerpen op het gebied van anonimiteit in Reva Zuid concentreren in de nabije omgeving van de Regentesselaan. Een aantal inwoners rondom de Regentesselaan wil het anders. Zij willen hun burens uitnodigen in de openbare ruimte, het gaat dan vooral om bewoners die de weg naar het buurthuis (de Regenvalk) niet weten te vinden en die je toch mede eigenaar wilt laten voelen van hun buurt. De bewoners hebben

een plan bedacht om van de Regentesselaan een leuke bruisende en leefbare laan te maken. Zij willen een stichting oprichten die ervoor zorgt dat er diverse ontmoetingen, evenementen en tijdelijke en vaste kunstenaarsexposities op de Laan komen voor alle bewoners. Daarnaast wordt op basis van de resultaten van de aanbestedingen van de VvE Balie gekeken naar hoe nog meer bewoners betrokken kunnen worden bij dit project.

Doel: Het stimuleren van sociale cohesie op de Laan, het creëren van eigenaarschap voor de omgeving en de openbare ruimte en de mogelijkheid tot het exposeren van kunst uit de wijk om ontmoeting te stimuleren.

Gewenst resultaat: een netwerk van bewoners en professionals die met elkaar zorgen voor een sfeervollere Regentesselaan en bijdragen aan de sociale coalitie ReVa Zuid.

Ondersteuning van A, B en C

De drie plaatsen voor community building worden weer versterkt door wijkbrede bewonersinitiatieven die gericht worden ingezet op deze plaatsen. Het gaat om:

Debatmobiel

Een groep creatieve en ondernemende bewoners die wonen in het Regentessekwartier hebben het aangedurfd om met bewoners uit de straat het gesprek aan te gaan over zaken die zij belangrijk vinden. Dit doen ze met behulp van een omgebouwde aanhangwagen die dient als ontmoetingsplek. Inmiddels hebben zij meerdere Debatmobielen ontworpen en geproduceerd in samenwerking met ROC Mondriaan. Zij willen deze graag inzetten om op meerdere plekken in de wijk de straat te gebruiken als plek om het gesprek aan te gaan over het gebruik van de openbare ruimte.

Doel: Het bevorderen van sociale cohesie en het gesprek aangaan over het gebruik van de openbare ruimte

Gewenst resultaat: 250 bewoners bereikt, verbeterpunten voor de openbare ruimte een door bewoners gedragen plan om de openbare ruimte op de drie community buildingsplaatsen te verbeteren.

Aan tafel gesprekken: Recepten voor een betere buurt

Om nieuwe doelgroepen beter te bereiken hebben bewoners en sociaal ondernemers het project 'Aan tafel gesprekken, recept voor een betere buurt', bedacht. Het gaat om de wijkbewoners met een sociale economische achterstand die voornamelijk in ReVa Zuid wonen. 'Eten delen, verbindt' met dit motto in het achterhoofd organiseren bewoners en sociaal ondernemers momenten in ReVa Zuid, waarbij bewoners niet alleen hun favoriete gerechten delen, maar bovenal delen wat hen zoal bezighoudt. Wat zijn de wensen van deze doelgroepen? Wat inspireert hen? Als zij zelf iets mogen organiseren voor de wijk, wat zou dat dan zijn? Wat kunnen en willen zij zelf bijdragen aan het verbeteren van de leefbaarheid van hun wijk? De wensen en ideeën worden geïnventariseerd en waar mogelijk meegenomen in het programma: 'Samenwerken aan ReVa Zuid.'

Doel: het stimuleren van ontmoeting door samen te eten en je wensen voor een betere buurt uit te spreken en ideeën hiervoor te pitchen. Zowel de recepten als de ideeën worden verzameld. De ideeën dienen als input voor het programma.

Gewenst resultaat: Minimaal 500 buurtbewoners bereikt die met elkaar de community op de drie plaatsen en de sociale coalitie ReVa Zuid een versnelling geven.

Het Circus

Het Circus is een festival voor en door bewoners. Echter niet alle bewoners van de wijk worden in gelijke mate bereikt. Om het bereik te vergroten en ook de moeilijk bereikbare doelgroepen in de wijk te betrekken en het festival meer te laten wortelen in de wijk, gaat het Circus een vernieuwende aanpak toepassen. In 2017 wordt een week georganiseerd om Het Circus van 2018 samen vorm te geven. Een week lang worden er ontmoetingen

georganiseerd op diverse thema's en op basis van waar er energie en behoefte is in de wijk. De opbrengsten van deze week worden benut om het Circus van 2018 met elkaar te organiseren. Zo wordt de betrokkenheid van de wijk bij het Circus vergroot en de diversiteit aan deelnemers verbreed. En zo geeft het Circus een extra impuls aan de sociale cohesie in de wijk. Het is dan ook deze inzet waar we een extra impuls voor vragen. Het 'reguliere' Circus wordt deels betaald door het stadsdeel omdat het staand beleid is en voor het overige uit fondsen en steun van lokale ondernemers.

Doel: vergroten sociale cohesie en eigenaarschap voor de wijk.

Gewenst resultaat: minimaal 100 actief betrokken mensen in de organisatie van het Circus en een divers bereik van zo'n 500 wijkbewoners. De bewoners vormen een onderdeel van de sociale coalitie ReVa Zuid.

D Hart van de aanpak: het stimuleren, versterken en duurzaam verbinden van de drie bewegingen het vormen van een wijkcoalitie.

Hart van de samenwerking: Reva Connect

Behalve eerder genoemde burgerinitiatieven om de sociale infrastructuur in de wijk te vergroten, zijn er nog talloze anderen zoals: Klep en Co, Dialooghuis, Emma's Hof, Sunny Court en de Nieuwe Regentes. Soms kennen de initiatiefnemers elkaar, vaak ook niet. Voor de culturele initiatiefnemers is er 17 januari 2017 al een succesvolle bijeenkomst geweest om hen met elkaar in verbinding te brengen. Het ligt voor de hand om de komende twee jaar dit netwerk steeds verder uit te breiden. Als initiatiefnemers elkaar en elkaars behoeften leren kennen en elkaars netwerk kunnen benutten, kunnen zij veel slagkrachtiger optreden. Hiermee wordt de sociale infrastructuur in de wijk versterkt en verduurzaamd. Vooral dit laatste is nodig in een wijk als ReVa Zuid waar de doorstroom hoog is en mensen van elkaar vaak niet weten wat er speelt.

Daarom wordt het project ReVa Connect verbreed naar initiatieven buiten de zogenaamde cultuurankers maar ook naar ondernemers, professionals en bedrijven in de wijk. Zo ontstaat, naar voorbeeld van Coalitie Laak en Quartier Laak, een breed netwerk van actieve bewoners die gezamenlijk een aantal uitdagingen in de wijk gaan oppakken. Dit project verbindt en versterkt mensen, projecten en de vier pijlers met elkaar. De initiatieven worden zichtbaar gemaakt via www.denhaag.maex.nl. Een platform waar initiatiefnemers, fondsen, bedrijven en overheid elkaar vinden. Zo kunnen op termijn voorzieningen als servicepunten in de wijk ook beter gaan doorverwijzen naar initiatieven en netwerken in de wijk die bijvoorbeeld iets doen aan eenzaamheid of mantelzorg. Het project wordt ook benut om de communicatie naar en met bewoners van de wijk vorm te geven. Behoeften, waarden en overtuigingen van bewoners worden uitgevraagd om zo de branding van de wijk ter hand te nemen. We zoeken het antwoord op de vragen: wat maakt ReVa Zuid uniek? en hoe vergroten we de positieve uitstraling van de wijk?.

Doel: organiseren van de ontmoeting en verbinding om zo van elkaar te leren, elkaar te versterken en gezamenlijke problematiek in Reva Zuid aan te pakken.

Gewenst resultaat: een sociale coalitie ReVa zuid waarin bewoners, professionals en ondernemers met elkaar de sociale problematiek in de wijk aanpakken. De initiatieven zijn vindbaar in de Maex Den Haag.

Markering van de start

Voor het begin van de zomer markeren we de start van het sociale deel van het programma 'Samenwerken aan ReVa Zuid' met een startbijeenkomst voor de bewoners, ondernemers en professionals in de buurt. Hier kan de wethouder zijn ambities voor de sociale infrastructuur in de wijk toelichten.

Randvoorwaarden en draagvlak vanuit de wijk

Zoals in het programma-omschrijving is weergegeven, is de versterking van de informele infrastructuur en essentiële randvoorwaarde bij het realiseren van de doelen van dit programma. Dit vormt dan ook een integraal onderdeel van alle projecten.

V Projectorganisatie

De wijkmanager coördineert de verschillende projecten in het programma. De projectleiders sturen de verschillende projecten aan.

VI Begroting (kosten en opbrengsten)

Voor de aanvraag uit de wijkaanpak geldt dat dit gaat om het organiseren van ontmoetingen, evenementen of welzijns activiteiten/uren om de sociale cohesie te versterken. Er zitten geen fysieke zaken in die worden in de regel vanuit andere budgetten bekostigd.

Project	2017 aanvraag wijkaanpak	2017 cofinanci ering	2018 aanvraag wijkaanpak	2018 cofinanci ering	Totaal project	Aanvraag wijkaanpa k
A Newtonplein	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
A Midden en Oost Europese Migranten	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
B Elektriciteits fabriek	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
C Uitvindershof	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
C Fysiek sociaal	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	Bestaande inzet VvEbalie SWZT, Haagse pandbrigade	5.1,2,b	5.1,2,b
C Zichtbaar in de wijk	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
C Ontmoetingen in de buurt	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
Gerichte inzet A-B-C						
Circus	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
Aan tafel gesprekken	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
Debatmobiel	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
Verbinding A-B-C						
ReVa Connect inclusief communicatie/branding	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
Risicjongeren	PM volgt eind maart	PM volgt	PM volgt eind maart	PM volgt eind maart	PM volgt eind maart	PM volgt eind maart
Totaal	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b

Project aanvraag Wijkaanpak Nieuwe Stijl 2017 t/m 2018

I Inleiding

In 2017 start het programma: 'Samenwerken aan ReVa Zuid' in het zuidelijk deel van Regentesse- en Valkenboskwartier. ReVa Zuid is het wijkdeel dat wordt omgrensd door de Koningin Emmakade, de Loosduinseweg, de Valkenboskade en de Weimarstraat. Het wijkdeel ligt op het raakvlak van zand en veen. Er wonen ruim 12.000 mensen.

Analyse

Uit verschillende sociale indicatoren blijkt dat de wijk aan het 'afzakken' is. Zo is de werkloosheid (11%), zorgt de diversiteit in het woningaanbod (veel particuliere verhuur, gesplitste woningen, winkelpanden) voor een hoge doorstroom en lege panden, is het veiligheidsgevoel laag en vindt er ondermijning plaats en tot slot zijn er meldingen van overlast en is er een groeiende armoede bij kinderen van Turkse, Marokkaans en Midden Europese afkomst. Dit afzakken is grotendeels te wijten aan een gebrek aan sociale cohesie in de wijk. Dit leidt tot anonimiteit, verloedering, armoede en waarschijnlijk ook jongerenproblematiek (dit wordt momenteel onderzocht, de resultaten zijn eind maart bekend).

Er zijn ook positieve punten te melden. De wijk heeft veel Haagse Kracht. Bewoners zetten zich op allerlei manieren in en zorgen voor leven in de brouwerij. In potentie heeft de wijk ook mooie pleinen en lanen en er wordt ook gewerkt aan het verbeteren van de fysieke leefomgeving.

Om de zwakke punten op het gebied van anonimiteit, verloedering, armoede en eventueel jongeren aan te pakken en dat te doen vanuit de eigen kracht van de wijk, starten we met het programma: 'Samenwerken aan ReVa Zuid.' Daarmee versterken en verduurzamen we vanuit Haagse Kracht de sociale infrastructuur van ReVa Zuid en vergroten we het eigenaarschap van de wijk, verbeteren we de toegang tot voorzieningen, de sociale veiligheid en daarmee de positieve uitstraling van de wijk.

II Omschrijving van het programma 'samenwerken aan ReVa Zuid'

Het programma: 'Samenwerken aan ReVa Zuid' is een integrale aanpak waarbij de aanpak van de anonimiteit, verloedering, armoede en eventueel jongeren verbonden wordt om zo de komende vijf jaar de wijk naar een hoger niveau te tillen. Voor de wijkaanpak nieuwe stijl, 'Opwaartse Kracht', geldt dat we vooral inzetten op Haagse Kracht en sociale infrastructuur: simpelweg omdat daar de komende twee jaar de meeste kansen liggen en tegelijkertijd de meeste impulsen nodig zijn om deze kansen te kunnen benutten. We verliezen daarbij andere projecten die bijdragen aan het oplossen van de problematiek vanzelfsprekend niet uit het oog. We leggen verbindingen daar waar ze meerwaarde hebben en versterken de sociale component van al lopende projecten daar waar nodig.

Anonimiteit

Diverse groepen leven in anonimiteit en langs elkaar heen. De sociale opbouw in deze wijk is zeer divers en de sociale infrastructuur is zeer gefragmenteerd en onvoldoende op elkaar aangesloten. Het langs elkaar heen leven is een probleem. Het is een groot punt van zorg dat er te weinig sociale netwerken zijn en dat diegene die er zijn, langs elkaar heen werken. Voor ReVa is het van belang om mensen uit de anonimiteit te halen. Dit kan door het faciliteren van initiatieven die gericht zijn op verbeteren van ontmoeting; het kennen en merken kennen. En dit vanuit Haagse Kracht. Dat is immers ook het investeren

in sociale cohesie en het bouwen van een netwerk van sterke partijen rond de kwetsbare bewoners in de wijk.

Daarom zetten we in op Burgerinitiatieven als:

Ontmoetingen op Regentesselaan

Uitvindershof op Van Swindenstraat

Aan Tafel gesprekken 'Recepten voor een betere buurt'

En verbinden we deze projecten door middel van ReVa Connect.

Zo ontstaat weer meer eigenaarschap voor de wijk, groter gevoel van sociale veiligheid en krijgt de wijk een positievere uitstraling.

Verloedering

In een deel van ReVa Zuid ligt verloedering op de loer. Het gaat dan vooral om de omgeving van de Zevensprong, Regentesselaan, Beeklaan en Weimarstraat. Op een aantal van deze plaatsen willen burgers en professionals gezamenlijk de verloedering tegen gaan. Het gaat om de omgeving van de Electriciteitsfabriek, het Newtonplein, een aantal straten die worden bezocht door de Debat Mobiel en aanbel acties op Regentesselaan en Beeklaan waarbij verbindingen worden gelegd tussen fysieke problemen en sociale problematiek. Door de gemeenschappelijke aanpak wordt niet alleen de verloedering tegen gegaan maar ontstaan ook weer nieuwe netwerken waardoor de sociale cohesie en eigenaarschap voor de straat, buurt of wijk worden versterkt en de wijk krijgt weer een positievere uitstraling.

Armoede

Uit cijfers blijkt dat de laatste jaren de armoede in de wijk toeneemt. Het gaat dan vooral om armoede onder kinderen van specifieke doelgroepen zoals Turken, Marokkanen en Hindoestanen en meer in het bijzonder van Midden en Oost Europese Migranten. Deze doelgroepen weten ook de toegang naar voorzieningen het minst goed te vinden. Daarom streven we naar een gemeenschappelijke aanpak waarbij de problematiek nog beter in kaart wordt gebracht en gaan we samen met de Stichting Kaabassi, VOOR Welzijn, scholen en stichting Idhem een aanpak vormgeven die ertoe leidt dat de doelgroep betrokken wordt bij het aanpakken van de eigen problematiek.

Dit moet leiden tot een aanpak waarbij de toegang tot voorzieningen wordt vergroot, eigenaarschap voor de eigen problematiek wordt opgepakt en sociale cohesie in de wijk wordt versterkt.

Jongeren

Op dit moment voert een bureau genaamd 'Jonge Honden' een onderzoek uit naar de leefwereld van jongeren in ReVa. Half maart worden hiervan de resultaten verwacht. Zodra helder is welke problematiek specifiek is voor ReVa Zuid wordt hier een aanpak op geformuleerd.

Totaalprogramma Samenwerken aan ReVa Zuid

Naast de genoemde thema's waarop we inzetten voor de wijkaanpak Nieuwe Stijl, Opwaartse kracht, bevat het programma 'Samenwerken aan ReVa Zuid' projecten die inzetten op veiligheid, wonen en werkgelegenheid. Zo komt er een gezamenlijke aanpak van de drie stadsdelen die betrokken zijn bij de Zevensprong, wordt er een bestuurlijke criminaliteit beeld analyse (BCBA) gemaakt waarin vastgoed, bedrijvigheid en crimineel vermogen worden onderzocht, worden er experimenten gedaan met zelfbeheersing van woningen, wordt diefstal en inbraak zoveel mogelijk tegengegaan en worden er jaarlijks banenmarkten georganiseerd en zijn we met ondernemers in de wijk in gesprek om te kijken naar de kansen en mogelijkheden om de winkelstraten aantrekkelijk te maken.

III Doelen voor de periode tot en met 2018

Anonimiteit

- 50 bewoners hebben zich aangesloten bij een al bestaand initiatief in de wijk of zijn een nieuw initiatief gestart
- 20 initiatieven in de wijk zijn met elkaar verbonden en zichtbaar gemaakt in de Maex Den Haag.
- 400 bewoners, professionals en ondernemers ontmoeten elkaar regelmatig en pakken problemen in de wijk aan
- ReVa Zuid kent tevreden bewoners en heeft een goede uitstraling.

Verloedering

- De Electriciteitsfabriek kent een mooi plein dat samen met bewoners vormgegeven is
- Het Newtonplein is weer van de buurt, omwonenden helpen elkaar om dat zo te houden
- Regentesselaan kent diverse ontmoetingplaatsen en bewoners kennen elkaar en gemeente kent problematiek achter de voordeur en verwijst mensen door naar voorzieningen
- Op de Beeklaan is een gemeenschappelijke aanpak gestart op basis van de inzichten die zijn op gedaan in de belronde.

Armoede

De gezamenlijke aanpak heeft geleid tot:

- 40 bereikte gezinnen van Midden en Europese Migranten die zijn doorverwezen naar voor hen geschikte voorzieningen
- 10 bereikte gezinnen van andere afkomst die zijn doorverwezen naar voor hen geschikte voorzieningen

Doelgroepen

Alle bewoners van ReVa Zuid en in het bijzonder:

- Actieve initiatiefnemers, ondernemers en winkeliers
- (Kinderen van) migranten uit Midden en Oost Europa

IV Projecten binnen het programma

A. Het stimuleren, versterken en verbinden van initiatieven in de wijk om zo mensen uit de anonimiteit te halen

Reuring op de Regentesselaan

Veel van bovengenoemde thema's in Reva Zuid concentreren zich aan de Regentesselaan of in de nabije omgeving. Een aantal inwoners rondom de Regentesselaan wil het anders. Zij willen hun burens uitnodigen in de openbare ruimte, juist om ze uit de anonimiteit te halen. Voordat dit kan, moet hier eerst de basis op orde. Het gebied is niet aantrekkelijk als verblijfsgebied en is zwaar verloederd. Daarom wordt er nu hard aan gewerkt om dit te verbeteren. Weesfietsen worden weggehaald, hondenpoep verwijderd en de middenberm van de laan wordt op deze manier aantrekkelijker gemaakt als ontmoetingsplek. Samen met de bewoners is een plan bedacht om hun ambities om van de Regentesselaan een leuke bruisende en leefbare laan waar mensen elkaar kennen waar te maken

Doel: Het stimuleren van sociale cohesie op de Laan, het creëren van eigenaarschap voor de omgeving en de openbare ruimte en de mogelijkheid tot het exposeren van kunst uit de wijk om ontmoeting te stimuleren.

Gezocht resultaat: er worden x mensen doorgeleid naar hulpverlening. Er exposeren x kunstenaars op de Middenberm.

Uitvindershof in Van Swindenstraat

Aan de Van Swindenstraat 10a is een voormalig schoolgebouw omgebouwd tot 12 units waar 23 statushouders zijn geplaatst voor de duur van maximaal tien jaar. Ter bevordering van de integratie van de statushouders en om de onderlinge verstandverhoudingen met de buurt te versterken stelt de gemeente het achter terrein beschikbaar voor sociale activiteiten. De tuin is een gezamenlijk project door en voor buurtbewoners. Deze buurtbewoners hebben zich inmiddels verenigd in Stichting 'De Uitvindershof'. Ze zijn zelf bezig met het maken van een ontwerp voor de tuin en worden betrokken bij aanleg, activiteiten, onderhoud en beheer van de tuin. De activiteiten die plaatsvinden hebben naast een bezigheid en een educatieve functie, ook als doel de sociale cohesie in de wijk te bevorderen. De invulling moet bijdragen aan het "samen" gevoel in de buurt. Door samen bezig te zijn worden de onderlinge contacten versterkt.

Bewoners willen activiteiten organiseren gerelateerd aan tuinieren en daarbij worden actief kinderen, ouderen en mensen met een achterstand tot de maatschappij en de statushouders betrokken. De tuin moet een plek worden waar mensen elkaar kunnen ontmoeten, ontspannen en genieten. Een groene, kleurige en geurende oase van rust in het Regentessekwartier, aanvullend op de al bestaande buurttuinen als Emma's Hof en Sunny Court).

Doel: stimuleren van sociale cohesie en het bevorderen van taal en integratie in de wijk door o.a. leertrajecten en taal in de buurt

Gezocht resultaat: binnen twee jaar beheren dertig bewoners de tuin en zetten projecten op voor andere bewoners. Het bereik van het project ligt eind 2018 rond de 100 bewoners.

Reva Connect

Behalve eerder genoemde burgerinitiatieven om de sociale infrastructuur in de wijk te vergroten, zijn er nog talloze anderen: we noemden al Het Circus, Emma's Hof en de Regentes. Soms kennen de initiatiefnemers elkaar, vaak ook niet. Voor de culturele

initiatiefnemers is er 17 januari 2017 al een succesvolle bijeenkomst geweest om hen met elkaar in verbinding te brengen. Het ligt voor de hand om de komende twee jaar dit netwerk steeds verder uit te breiden. Als initiatiefnemers elkaar en elkaars behoeften leren kennen en elkaars netwerk kunnen benutten, kunnen zij veel slagkrachtiger optreden. Hiermee wordt de sociale infrastructuur in de wijk versterkt en verduurzaamd. Vooral dit laatste is nodig in een wijk als ReVa Zuid waar de doorstroom hoog is en mensen van elkaar vaak niet weten wat er speelt.

Daarom wordt het project ReVa Connect verbreed naar initiatieven buiten de zogenaamde cultuurankers maar ook naar ondernemers, professionals en bedrijven in de wijk. Zo ontstaat, naar voorbeeld van Coalitie en Quartier Laak, een breed netwerk van actieve bewoners die gezamenlijk een aantal uitdagingen in de wijk gaan oppakken. Dit project verbindt en versterkt mensen, projecten en de vier pijlers met elkaar. De initiatieven worden zichtbaar gemaakt via www.denhaag.maex.nl. Zo kunnen voorzieningen als servicepunten in de wijk ook beter gaan doorverwijzen naar initiatieven en netwerken in de wijk die bijvoorbeeld iets doen aan eenzaamheid of mantelzorg.

Doel: de inzet voor de komende twee jaar ligt op het opzetten en uitbreiden van ReVa Connect

Gezocht resultaat: er zijn eind 2018 vijftig initiatieven, bewoners, bedrijven en professionals duurzaam met elkaar verbonden met een totaal bereik van 200 bewoners. De initiatieven zijn vindbaar in de Maex Den Haag.

Aan tafel gesprekken" Recepten voor een betere buurt

Naar aanleiding van het Circus 2016 en het beter bereiken van nieuwe doelgroepen is het project "Aan tafel gesprekken, recept voor een betere buurt" bedacht. Hoewel het Circus bijzonder succesvol is verlopen en veel bewoners uit het Stadsdeel van het festival hebben genoten, bleek een deel van Segbroek nog onvoldoende bereikt. Met name ReVa zuid. Een deel van het stadsdeel Segbroek waar veel wijkbewoners met een sociale economische achterstand wonen. Opvallend was dat tijdens het Buurtdiner van het Circus de publiekssamenstelling anders was. Het publiek dat eten kwam delen bleek zeer divers. Eten delen verbindt. Met dit in gedachte is "Aan tafel gesprekken" bedacht. Vier momenten in ReVa waarbij bewoners niet alleen hun favoriete gerechten delen, maar bovenal delen wat hen zoal bezighoudt. Wat zijn de wensen van deze doelgroepen? Wat inspireert hen? Als zij zelf iets mogen organiseren voor de wijk, wat zou dat dan zijn? Wat kunnen en willen zij zelf bijdragen aan het verbeteren van de leefbaarheid van hun wijk? Al hun wensen en ideeën worden geïnventariseerd en meegenomen.

Doel: het stimuleren van ontmoeting door samen te eten en je wensen voor een betere buurt uit te spreken en ideeën hiervoor te pitchen. Zowel de recepten als de ideeën worden verzameld.

Gezocht resultaat: Minimaal 500 buurtbewoners bereiken

Versterken zichtbaarheid, aanwezigheid en bekendheid in de wijk

Een project dat nauw samenhangt met ReVa Connect is het idee om als gemeente en coalitie in oprichting fysiek zichtbaarder en bereikbaarder aanwezig te zijn in de wijk. De wijkmanager en projectgroep ReVa Zuid moeten op een laagdrempelige en zichtbare plek in de wijk zitten, bijvoorbeeld in een leegstaand winkelpand in de Weimarstraat. Het is van belang om de huidige netwerken steviger te verankeren in de wijk en beter met elkaar te verbinden. Dit pand vormt het hart van de samenwerking. Hier kunnen alle samenwerkingspartners zoals bewoners, ondernemers en professionals gemakkelijk naar binnen lopen.

Doel: een pand in de Weimarstraat als hart van het programma

Resultaat: een ontmoetingsplek in de wijk voor een ieder die bij het programma betrokken is of wil worden.

B. Het tegengaan van verloedering van de sociale en fysieke ruimte in ReVa Zuid en specifiek rondom Beeklaan, Electriciteitsfabriek en een aantal nog te selecteren straten.

Electriciteitsfabriek

De plannen van de bewoners rondom de Electriciteitsfabriek kunnen doorgang vinden als de openbare ruimte eerst wordt aangepakt. In 2017 wordt de straat heringericht in het kader van de fietssteroute. Uniper is akkoord met het verplaatsen van het hek aan de voorkant. Dat geeft meer ruimte om, samen met bewoners, een nieuw en samenhangend plein te gaan ontwerpen, waarop de door hen eerder geuite wensen kunnen worden bewerkstelligd. Aan de kant van het Energiekwartier begint de vernieuwing ook door te zetten. Vanuit het stadsdeel wordt geld geïnvesteerd in de openbare ruimte, zo komt er geld uit de GREX en uit de fietssteroute. Zaal 3 kan meer worden ingezet voor de buurt, zoals op cultureel gebied als in werk- of leerplekken.

Doel: samen met bewoners een nieuw en samenhangend plein ontwerpen om een aantrekkelijke leefomgeving en een culturele ontmoetingsplek te krijgen voor zowel huidige als nieuwe bewoners rondom de Electriciteitsfabriek en het Energiekwartier.

Gezocht resultaat:

Samenbrengen fysiek en sociaal: VvE balie & Pandbrigade en Zorg & Welzijn

Op verschillende manieren wordt gewerkt aan het verbeteren van de wijk. Ook bestaande programma's richten hun pijlen op ReVa Zuid. Zo gaat de VvE balie op de Regentesselaan en Beeklaan in gesprek met eigenaar bewoners, doel is: 'zien wie er wonen', voorlichting geven aan bewoners over rechten en plichten. Daar waar ze bewoners tegen komen die de regie over hun leven kwijt zijn, wordt het sociaal wijkzorgteam ingeschakeld.

Doel: Een inventarisatie van wat er leeft in beide straten en doorverwijzen van bewoners naar de juiste voorzieningen.

Gezocht resultaat: we weten wat er speelt 'achter de voordeur', minder eenzaamheid, meer sociale cohesie ook door verbinding met initiatieven Regentesselaan en Van Swindenstraat.

Debatmobiel

Een groep creatieve en ondernemende bewoners die wonen in het Regentessekwartier hebben het aangedurfd om met bewoners uit de straat het gesprek aan te gaan over zaken die zij belangrijk vinden. Dit doen ze met behulp van een omgebouwde aanhangwagen die dient als ontmoetingsplek. Inmiddels hebben zij meerdere Debatmobielen ontworpen en geproduceerd in samenwerking met ROC Mondriaan. Zij willen deze graag inzetten om op meerdere plekken in de wijk de straat te gebruiken als plek om het gesprek aan te gaan over het gebruik van de openbare ruimte.

Doel: Het bevorderen van sociale cohesie en het gesprek aangaan over het gebruik van de openbare ruimte

Gezocht resultaat:

C. Het tegengaan van armoede vooral onder kinderen van Midden en Oost Europese Migranten.

Samenwerking aanpak Midden en Oost- Europese Migranten

ReVa Zuid huisvest naar schatting tegen de 2200 migranten van Oost Europese herkomst. Het is voor hen lastig gebleken om de weg te vinden naar allerlei (hulp) voorzieningen. Taal en armoedeproblemen zijn naast slechte woonomstandigheden aan de orde van de dag en het komt voor dat kinderen zich onthecht voelen om dat vader en moeder de hele dag werken.

We starten samen met zelforganisatie IdHem, Voor Welzijn, scholen (de Toermalijn en de Klimopschool) een project waarbij we in een aantal stappen deze mensen vinden, gaan vragen naar de behoeften en vervolgens op basis van deze behoeften een gezamenlijk (ook met bewoners uit de doelgroep) plan gaan maken om de problematiek aan te pakken.

Doel: het bereiken van een aantal Midden en Oost-Europese Migranten om hen te betrekken bij het inzichtelijk krijgen en aanpakken van de problematiek waar zij mee te kampen hebben.

Gezocht resultaat: een gezamenlijke aanpak, met grote inbreng van de doelgroep zelf, die leidt tot het oplossen van de problematiek en een onderling steviger netwerk Kinderen gaan naar school, de doelgroep zet zich actief in voor de wijk en is betrokken bij zijn leefomgeving.

Randvoorwaarden en draagvlak vanuit de wijk

Zoals in het programma-omschrijving is weergegeven, is de versterking van de informele infrastructuur en essentiële randvoorwaarde bij het realiseren van de doelen van dit programma. Dit vormt dan ook een integraal onderdeel van alle projecten.

V Projectorganisatie

De wijkmanager stuurt de verschillende projecten in het programma aan.

VI Begroting (kosten en opbrengsten)

PM

Algemene gegevens	Programma 'samenwerken aan ReVa'
Stadsdeel en wijk	Segbroek-ReVa Zuid
Looptijd van project/initiatief	2017-2018
Opdrachtgever	Stadsdeeldirecteur Segbroek
Opdrachtnemer	Bewoners en partners in de wijk
Totale kosten	5.1,2,b
Totale aanvraag vanuit wijkenaanpak	5.1,2,b

I Inleiding

In 2017 start het programma: 'Samenwerken aan ReVa Zuid' in het zuidelijk deel van Regentesse- en Valkenboskwartier. ReVa Zuid is het wijkdeel dat wordt omgrensd door de Koningin Emmakade, de Loosduinseweg, de Valkenboskade en de Weimarstraat. Het wijkdeel ligt op het raakvlak van zand en veen. Er wonen ruim 12.000 mensen.

Analyse

Uit verschillende sociale indicatoren blijkt dat de wijk aan het 'afzakken' is. Zo ligt het aantal minimahuishoudens rond de 15%, voor heel Segbroek is dat 10%, het percentage mensen met schulden is ook 5% hoger dan voor heel Segbroek. De diversiteit in het woningaanbod (veel particuliere verhuur, gesplitste woningen, winkelpanden) zorgt voor een hoge doorstroom (ruim 40% verhuisde in de afgelopen drie jaar) en lege panden. Het veiligheidsgevoel is relatief laag en er vindt ondermijning plaats. Tot slot zijn er meldingen van overlast en is er een groeiende armoede bij kinderen van Turkse, Marokkaans en Midden Europese afkomst. Dit afzakken is grotendeels te wijten aan een gebrek aan sociale cohesie in de wijk. Dit leidt tot anonimiteit, verloedering, armoede en problematiek met jongeren (om welke problematiek dit exact gaat en wat de behoeften van de jongeren zijn wordt nu onderzocht, de resultaten zijn eind maart bekend).

Er zijn ook positieve punten te melden. De wijk heeft veel Haagse Kracht. Bewoners zetten zich op allerlei manieren in, starten initiatieven en zorgen daarmee voor leven in de brouwerij. In potentie heeft de wijk ook mooie pleinen en lanen en er wordt gewerkt aan het verbeteren van de fysieke leefomgeving.

Om de zwakke punten op het gebied van anonimiteit, verloedering, armoede en eventueel jongeren aan te pakken starten we met het programma: 'Samenwerken aan ReVa Zuid.' Vertrekpunt van dit programma is de kracht van de bewoners van de wijk. Zo versterken en verduurzamen we vanuit Haagse Kracht de sociale infrastructuur van ReVa Zuid en vergroten we het eigenaarschap van de wijk, verbeteren we de toegang tot voorzieningen, de sociale veiligheid en daarmee de positieve uitstraling van de wijk.

II Omschrijving van het programma 'samenwerken aan ReVa Zuid'

Het programma: 'Samenwerken aan ReVa Zuid' is een integrale aanpak. Het bevat projecten die inzetten op sociale en fysieke veiligheid, wonen, werkgelegenheid, Haagse Kracht en sociale cohesie, waarmee we de komende vijf jaar de wijk naar een hoger niveau te tillen.

Zo komt er een gezamenlijke aanpak van de drie stadsdelen die betrokken zijn bij de Zevensprong (Escamp, Centrum en Segbroek), er wordt er een bestuurlijke criminaliteit beeld analyse (BCBA) opgesteld waarin vastgoed, bedrijvigheid en crimineel vermogen worden onderzocht, worden er experimenten gedaan met zelfbeheer van woningen, wordt

diefstal en inbraak zoveel mogelijk tegengegaan en worden er jaarlijks banenmarkten georganiseerd en zijn we met ondernemers in de wijk in gesprek om te kijken naar de kansen en mogelijkheden om de winkelstraten aantrekkelijk te maken.

De aanpak van de sociale infrastructuur, uitgaande van Haagse kracht, richt zich op anonimiteit, verloedering, armoede en risicojongeren.

Voor dit deel van het programma vragen we een bijdrage van de wijkaanpak nieuwe stijl, 'Opwaartse Kracht'. Simpelweg omdat daar de komende twee jaar de meeste kansen liggen en tegelijkertijd de meeste impulsen nodig zijn om deze kansen te kunnen benutten. Zo willen we een beweging in gang zetten om de sociale infrastructuur te versterken en zo bewoners uit hun anonimiteit te halen en verloedering en armoede tegen te gaan. We doen dit op drie plaatsen: Regentesselaan, Newtonplein en Constant de Rebecqueplein.

De andere projecten die bijdragen aan het oplossen van de problematiek verliezen we vanzelfsprekend niet uit het oog. We leggen verbindingen daar waar ze meerwaarde hebben en versterken de sociale component van al lopende projecten daar waar nodig. Deze projecten worden gefinancierd door het stadsdeel.

Anonimiteit

Diverse groepen leven in anonimiteit en langs elkaar heen. De sociale opbouw in deze wijk is zeer divers en de sociale infrastructuur is zeer gefragmenteerd en onvoldoende op elkaar aangesloten. Het langs elkaar heen leven is een probleem. Het is een groot punt van zorg dat er te weinig sociale netwerken zijn en dat diegene die er zijn, langs elkaar heen werken. Voor ReVa is het van belang om mensen uit de anonimiteit te halen. Dit kan door het faciliteren van bewonersinitiatieven die gericht zijn op verbeteren van ontmoeting; het kennen en leren kennen. En dit vanuit Haagse Kracht. Dat is immers het investeren in sociale cohesie en het bouwen van een netwerk van sterke partijen rond de kwetsbare bewoners in de wijk.

Verloedering

In een deel van ReVa Zuid ligt verloedering op de loer. Het gaat dan vooral om de omgeving van de Zevensprong, Regentesselaan, Beeklaan en Weimarstraat. Op een aantal van deze plaatsen willen bewoners en professionals gezamenlijk de verloedering tegengaan. Het gaat om de Electriciteitsfabriek, het Newtonplein en de Regentesselaan, waarbij verbindingen worden gelegd tussen fysieke problemen en sociale problematiek. Door de gemeenschappelijke aanpak wordt niet alleen de verloedering tegen gegaan maar ontstaan ook weer nieuwe netwerken waardoor de sociale cohesie en eigenaarschap voor de straat, buurt of wijk worden versterkt en de wijk krijgt weer een positievere uitstraling.

Armoede

Uit cijfers blijkt dat de laatste jaren de armoede in de wijk toeneemt. Het gaat dan vooral om armoede onder gezinnen met kinderen van specifieke doelgroepen zoals Turken, Marokkanen en Hindoestanen en meer in het bijzonder van Midden- en Oost- Europese Migranten. Deze doelgroepen weten ook de toegang naar voorzieningen het minst goed te vinden. Daarom streven we naar een gemeenschappelijke aanpak waarbij de problematiek in kaart wordt gebracht en gaan we samen met VOOR Welzijn, CJG, scholen en stichting IdHEM een aanpak vormgeven die ertoe leidt dat de doelgroep betrokken wordt bij het aanpakken van de eigen problematiek. En dat het onderlinge netwerk steviger verankerd wordt.

Dit moet leiden tot een aanpak waarbij de toegang tot voorzieningen wordt vergroot, eigenaarschap voor de eigen problematiek wordt opgepakt en sociale cohesie in de wijk wordt versterkt.

Risicjongeren

Op dit moment voert een bureau genaamd 'Jonge Honden' een onderzoek uit naar de leefwereld van jongeren in ReVa. Half maart worden hiervan de resultaten verwacht. Zodra helder is welke problematiek specifiek is voor ReVa Zuid, wat de behoeften zijn van de jongeren en hoe zij willen participeren, wordt hier een aanpak op geformuleerd die gericht is op het versterken van de uitgangspositie van jongeren en deelname van jongeren aan de beweging om ReVa Zuid te laten groeien vanuit eigen kracht.

Drie plaatsen voor community building

We willen op drie plaatsen in de wijk een sociaal netwerk van bewoners, ondernemers en professionals bouwen om zo saamhorigheid te organiseren en een vliegwieltje op gang te brengen om de sociale problematiek gezamenlijk op te pakken. Het gaat om

1. Regentesselaan
2. Newtonplein
3. Constant de Rebecqueplein

De drie plaatsen kennen allemaal een actieve groep bewoners die wat willen met hun sociale leefomgeving. Om deze bewoners te versterken en te verbinden helpen we hen met de inzet van de Debatmobiel, Aan tafelgesprekken en de voorbereiding van het Circus.

We verbinden en versterken de beweging op deze plaatsen door middel van ReVa Connect. Dit project vormt het hart van de aanpak en zorgt ervoor dat actieve bewoners professionals, ambtenaren en ondernemers in de wijk elkaar vaker ontmoeten en op termijn een sociale coalitie gaan vormen zoals in stadsdeel Laak eerder is gebeurd. Zo ontstaat weer meer eigenaarschap voor de wijk, groter gevoel van sociale veiligheid en krijgt de wijk een positievere uitstraling.

A Doelen voor de periode tot en met 2018

Om de situatie in REVA Zuid te versterken richten het programma wijkaanpak zich op het bereiken van de volgende deel doelstellingen/resultaten.

Anonimiteit

- Zoveel mogelijk bewoners stimuleren en activeren
- Initiatieven in de wijk met elkaar en professionals verbinden
- Initiatieven zichtbaar maken in de Maex Den Haag, een platform voor initiatiefnemers in de stad.
- Ontmoetingen tussen bewoners, professionals en ondernemers en gezamenlijke aanpak van problemen in de wijk
- ReVa Zuid kent tevreden bewoners en heeft een goede uitstraling.

Verloedering

- Een actieve bewonersgroep rondom De Electriciteitsfabriek
- Het Newtonplein is weer van de buurt, omwonenden helpen elkaar om dat zo te houden
- Leefbare straten (Regentesselaan, Weimarstraat, Beeklaan en pleinen (Newtonplein))

Armoede

- Een basisnetwerk van Midden en Oost- Europese Migranten van waaruit deze groep zelf verbindingen maakt met elkaar en zo een sociaal netwerk vormt, waarmee zij blijvend eigenaarschap kunnen nemen voor hun eigen problematiek
- Kinderen uit uitzichtloze situatie halen
- Afname van de schuldenproblematiek van diverse bevolkingsgroepen

B Doelgroepen

Alle bewoners van ReVa Zuid en in het bijzonder:

- Actieve initiatiefnemers,
- Potentiële initiatiefnemers
- ondernemers en winkeliers
- (Kinderen van) migranten uit Midden en Oost Europa
- Risicjongeren

IV Projecten binnen het programma

A. Het stimuleren, versterken en verbinden van bewonersinitiatieven rondom de Regentesselaan om zo mensen uit de anonimiteit te halen, verloedering en armoede tegen te gaan.

Reuring op de Regentesselaan

Veel van de onderwerpen op het gebied van anonimiteit in Reva Zuid concentreren zich aan de Regentesselaan of in de nabije omgeving. Een aantal inwoners rondom de Regentesselaan wil het anders. Zij willen hun burens uitnodigen in de openbare ruimte, juist om ze uit de anonimiteit te halen. Voordat dit kan, moet hier eerst de basis op orde. Het gebied is niet aantrekkelijk als verblijfsgebied en is zwaar verloederd. Daarom wordt er nu hard aan gewerkt om dit te verbeteren. Weesfietsen worden weggehaald, hondenpoep verwijderd en de middenberm van de laan wordt op deze manier aantrekkelijker gemaakt als ontmoetingsplek. De bewoners hebben een plan bedacht om van de Regentesselaan een leuke bruisende en leefbare laan te maken. Zij willen een stichting oprichten die ervoor zorgt dat er diverse ontmoetingsplaatsen, evenementen en kunstenaarsplekken (o.a. kiosken) op de laan komen voor alle bewoners. Daarnaast wordt op basis van de resultaten van de aanbestedingen van de VvE Balie gekeken naar hoe bewoners betrokken kunnen worden bij dit project.

Doel: Het stimuleren van sociale cohesie op de Laan, het creëren van eigenaarschap voor de omgeving en de openbare ruimte en de mogelijkheid tot het exposeren van kunst uit de wijk om ontmoeting te stimuleren.

Gewenst resultaat: een netwerk van bewoners en professionals die met elkaar zorgen voor een sfeervollere Regentesselaan en bijdragen aan de sociale coalitie ReVa Zuid.

Uitvindershof in Van Swindenstraat

Aan de Van Swindenstraat 10a is een voormalig schoolgebouw omgebouwd tot 12 units waar 23 statushouders zijn geplaatst voor de duur van maximaal tien jaar. Er is al een inzamelingsactie geweest door de buurt en statushouders en bewoners hebben al ontmoetingen gehad. Om op deze start voort te borduren en ter bevordering van de integratie van de statushouders en om de onderlinge verstandverhoudingen met de buurt te versterken, stelt de gemeente het achter terrein beschikbaar voor sociale activiteiten. De tuin is een gezamenlijk project door en voor buurtbewoners. Deze buurtbewoners hebben zich inmiddels verenigd in Stichting 'De Uitvindershof'. Ze zijn zelf bezig met het maken van een ontwerp voor de tuin en worden betrokken bij aanleg, activiteiten, onderhoud en beheer van de tuin. De activiteiten die plaatsvinden hebben naast een bezigheid en een educatieve functie, ook als doel de sociale cohesie in de wijk te bevorderen. De invulling moet bijdragen aan het "samen" gevoel in de buurt. Door samen bezig te zijn worden de onderlinge contacten versterkt.

Bewoners willen activiteiten organiseren gerelateerd aan tuinieren en daarbij worden actief kinderen, ouderen en mensen met een achterstand tot de maatschappij en de statushouders betrokken. De tuin moet een plek worden waar mensen elkaar kunnen ontmoeten, ontspannen en genieten. Een groene, kleurige en geurende oase van rust in het Regentessekwartier, aanvullend op de al bestaande buurttuinen als Emma's Hof en Sunny Court.

Doel: stimuleren van sociale cohesie en het bevorderen van taal en integratie in de wijk door o.a. leertrajecten en taal in de buurt

Gewenst resultaat: binnen twee jaar beheren bewoners de tuin en zetten projecten op voor andere bewoners. Het doelbereik van het project ligt eind 2018 rond de 100

bewoners. De bewoners helpen mee de community rondom de Regentesselaan vorm te geven.

Debatmobiel

Een groep creatieve en ondernemende bewoners die wonen in het Regentessekwartier hebben het aangedurfd om met bewoners uit de straat het gesprek aan te gaan over zaken die zij belangrijk vinden. Dit doen ze met behulp van een omgebouwde aanhangwagen die dient als ontmoetingsplek. Inmiddels hebben zij meerdere Debatmobielen ontworpen en geproduceerd in samenwerking met ROC Mondriaan. Zij willen deze graag inzetten om op meerdere plekken in de wijk de straat te gebruiken als plek om het gesprek aan te gaan over het gebruik van de openbare ruimte.

Doel: Het bevorderen van sociale cohesie en het gesprek aangaan over het gebruik van de openbare ruimte

Gewenst resultaat: 250 bewoners bereikt, verbeterpunten voor de openbare ruimte een door bewoners gedragen plan om de openbare ruimte op de drie community buildingsplaatsen te verbeteren.

Aan tafel gesprekken” Recepten voor een betere buurt

Om nieuwe doelgroepen beter te bereiken hebben bewoners en sociaal ondernemers het project ‘Aan tafel gesprekken, recept voor een betere buurt’, bedacht. Het gaat dan om de wijkbewoners met een sociale economische achterstand die voornamelijk in ReVa Zuid wonen. ‘Eten delen verbindt’ met dit motto in het achterhoofd organiseren bewoners en sociaal ondernemers vier momenten in ReVa Zuid, waarbij bewoners niet alleen hun favoriete gerechten delen, maar bovenal delen wat hen zoal bezighoudt. Wat zijn de wensen van deze doelgroepen? Wat inspireert hen? Als zij zelf iets mogen organiseren voor de wijk, wat zou dat dan zijn? Wat kunnen en willen zij zelf bijdragen aan het verbeteren van de leefbaarheid van hun wijk? Al hun wensen en ideeën worden geïnventariseerd en waar mogelijk meegenomen in het programma: ‘Samenwerken aan ReVa Zuid.’

Doel: het stimuleren van ontmoeting door samen te eten en je wensen voor een betere buurt uit te spreken en ideeën hiervoor te pitchen. Zowel de recepten als de ideeën worden verzameld. De recepten in een boekje, de ideeën dienen als input voor het programma.

Gewenst resultaat: Minimaal 500 buurtbewoners bereikt die met elkaar de community op de drie plaatsen en de sociale coalitie ReVa Zuid een versnelling geven.

Circus

Het Circus wordt al diverse jaren georganiseerd in de wijk. Het is een festival voor en door bewoners. Echter niet alle bewoners van de wijk worden in gelijke mate bereikt. Om het bereik te vergroten en ook de moeilijk bereikbare doelgroepen in de wijk te betrekken en het festival meer te laten wortelen in de wijk, gaat het Circus een vernieuwende aanpak toepassen. In 2017 wordt een week georganiseerd om Het Circus van 2018 samen vorm te geven. Een week lang worden er ontmoetingen georganiseerd op diverse thema's en op basis van waar er energie en behoefte is in de wijk. De opbrengsten van deze week worden benut om het Circus van 2018 met elkaar te organiseren. Zo wordt de betrokkenheid van de wijk bij het Circus vergroot en de diversiteit aan deelnemers verbreed.

Doel: vergroten sociale cohesie en eigenaarschap voor de wijk.

Gewenst resultaat: minimaal 100 actief betrokken mensen in de organisatie van het Circus en een divers bereik van zo'n 500 wijkbewoners. De bewoners vormen een onderdeel van de sociale coalitie ReVa Zuid.

B Het stimuleren, versterken en verbinden van bewonersinitiatieven rondom de het Newtonplein om zo mensen uit de anonimiteit te halen, verloedering en armoede tegen te gaan.

Samenwerking rondom Newtonplein

Op dit plein is nu sprake van alcohol en drugsoverlast in de avond en nacht. Dit zijn vooral volwassen mannen. Blanke Nederlanders mijden het plein omdat het gestigmatiseerd is. De werkgroep Newtonplein is gestopt omdat er geen aansluiting is met de huidige gebruikers van het plein. Jonker Frans is het buurthuis dat vlakbij ligt. De straten om het plein en het plein zijn toe aan een opknapbeurt. De uitdaging is om de behoeften van buurtbewoners als uitgangspunt te nemen.

Daarom wordt door de wijkmanager een samenwerking geïnitieerd tussen bewoners en professionals om te komen tot een integrale aanpak van de problematiek gebaseerd op een analyse van de huidige situatie en de behoeften van de bewoners.

Doel: eind 2017 is de huidige situatie in kaart gebracht en zijn er oplossingsrichtingen gekozen door een actieve samenwerkingsgroep 'Newtonplein' die bestaat uit sleutelfiguren (bewoners, ondernemers) rondom het plein, vertegenwoordigers van de gemeente en professionals o.a. van Voor Welzijn.

Gewenst resultaat: in 2018 is er een actieve duurzame coalitie van bewoners, professionals en ondernemers die samen zorgen voor een leefbaar en aantrekkelijk Newtonplein.

Samenwerking aanpak Midden- en Oost- Europese Migranten

ReVa Zuid huisvest naar schatting tegen de 2200 migranten van Oost Europese herkomst. Het is voor hen lastig gebleken om de weg te vinden naar allerlei (hulp) voorzieningen. Taal en armoedeproblemen zijn naast slechte woonomstandigheden aan de orde van de dag en het komt voor dat kinderen zich onthecht voelen om dat vader en moeder de hele dag werken.

Uit een eerste sessie met zelforganisatie IdHem, Voor Welzijn, CJG en basisscholen (de Toermalijn en de Klimopschool) blijkt dat we te maken hebben met een gesloten gemeenschap. Het eerste wat moet gebeuren, is het winnen van vertrouwen. Daarom starten we een project waarbij we in een aantal stappen het vertrouwen van deze mensen kunnen winnen en door hen te helpen (bijvoorbeeld met schoolmaatschappelijk werk) een relatie opbouwen met de doelgroep. We gaan naar deze mensen toe bijvoorbeeld op vindplaatsen als, kerken, supermarkten of het arbeidsbureau. We vragen naar de behoeften en vervolgens op basis van deze behoeften een gezamenlijk (ook met bewoners uit de doelgroep) plan gaan maken om de problematiek aan te pakken. Ideeën nu zijn events voor en met de doelgroep, ontbijtsessies op scholen, uitbreiding van het spreekuur in de Regenvalk.

Doel: het bouwen van een netwerk op basis van vertrouwen, het betrekken van een aantal Midden en Oost-Europese Migranten om zo de problematiek inzichtelijk te krijgen en gezamenlijk de problematiek aan te pakken waar zij mee te kampen hebben.

Gewenst resultaat: een gezamenlijke aanpak, met grote inbreng van de doelgroep zelf, die leidt tot een onderling steviger netwerk. Kinderen krijgen hulp op school om hun kansen te vergroten en de doelgroep zet zich actief in voor de wijk en is betrokken bij zijn leefomgeving.

Versterken zichtbaarheid, aanwezigheid en bekendheid in de wijk

Een project dat nauw samenhangt met ReVa Connect is het idee om als gemeente en coalitie in oprichting fysiek zichtbaarder en bereikbaarder aanwezig te zijn in de wijk. De wijkmanager en projectgroep ReVa Zuid moeten op een laagdrempelige en zichtbare plek

in de wijk zitten, bijvoorbeeld in een leegstaand winkelpand. Het is van belang om de huidige netwerken steviger te verankeren in de wijk en beter met elkaar te verbinden. Dit pand vormt het hart van de samenwerking. Hier kunnen alle samenwerkingspartners zoals bewoners, ondernemers en professionals gemakkelijk naar binnen lopen.

Doel: een laagdrempelige ontmoetingsplek pand in de wijk als hart van het programma 'samenwerken aan ReVa Zuid'

Gewenst resultaat: een plek in de wijk vanwaaruit de community wordt opgebouwd en de gezamenlijke problematiek in de wijk wordt aangepakt.

Samenbrengen fysiek en sociaal: VvE balie & Pandbrigade en Zorg & Welzijn

Op verschillende manieren wordt gewerkt aan het verbeteren van de wijk. Ook bestaande programma's richten hun pijlen op ReVa Zuid. Zo gaat de VvE balie op de Regentesselaan en Beeklaan in gesprek met eigenaar/bewoners.

Doel: 'zien wie er wonen', voorlichting geven aan bewoners over rechten en plichten. Daar waar ze bewoners tegen komen die de regie over hun leven kwijt zijn, wordt het sociaal wijkzorgteam ingeschakeld.

Gewenst resultaat: we weten wat er speelt 'achter de voordeur', minder anonimiteit en verloedering, meer sociale cohesie, ook door verbinding met initiatieven Regentesselaan en Van Swindenstraat.

Debatmobiel, aan tafel gesprekken en Circus zoals bij A beschreven

C Het stimuleren, versterken en verbinden van bewonersinitiatieven rondom de het Constant Rebecqueplein om zo mensen uit de anonimiteit te halen, verloedering en armoede tegen te gaan.

Electriciteitsfabriek

De plannen van de bewoners rondom de Electriciteitsfabriek kunnen doorgang vinden als de openbare ruimte eerst wordt aangepakt. In 2017 wordt de straat heringericht in het kader van de fietssteroute. Uniper is akkoord met het verplaatsen van het hek aan de voorkant. Dat geeft meer ruimte om, samen met bewoners, een nieuw en samenhangend plein te gaan ontwerpen, waarop de door hen eerder geuite wensen kunnen worden bewerkstelligd. Aan de kant van het Energiekwartier begint de vernieuwing ook door te zetten. Vanuit het stadsdeel wordt geld geïnvesteerd in de openbare ruimte, zo komt er geld uit de GREX en uit de fietssteroute. Zaal 3 kan meer worden ingezet voor de buurt, zoals op cultureel gebied als in werk- of leerplekken. Zo kan dit relatief geïsoleerde stukje van de wijk vanuit de eigen kracht en eigenheid, weer verbinding krijgen met omliggend buurten en worden meegenomen in de beweging die ReVa Zuid weer opwaarts laat gaan.

Doel: samen met bewoners een nieuw en samenhangend plein ontwerpen om een aantrekkelijke leefomgeving en een culturele ontmoetingsplek te krijgen voor zowel huidige als nieuwe bewoners rondom de Electriciteitsfabriek en het Energiekwartier.

Gezocht resultaat: een stevig en duurzame netwerk van actieve bewoners die eigenaarschap pakken voor hun buurt en verbindingen leggen met de omliggende buurten.

Debatmobiel, aan tafelgesprekken en Circus zoals bij A beschreven.

D hart van de aanpak het stimuleren, versterken en duurzaam verbinden van de drie bewegingen het vormen van een wijkcoalitie.

Hart van de samenwerking: Reva Connect

Behalve eerder genoemde burgerinitiatieven om de sociale infrastructuur in de wijk te vergroten, zijn er nog talloze anderen zoals: Klep en Co, Dialooghuis, Emma's Hof, Sunny Court en de Nieuwe Regentes. Soms kennen de initiatiefnemers elkaar, vaak ook niet. Voor de culturele initiatiefnemers is er 17 januari 2017 al een succesvolle bijeenkomst geweest om hen met elkaar in verbinding te brengen. Het ligt voor de hand om de komende twee jaar dit netwerk steeds verder uit te breiden. Als initiatiefnemers elkaar en elkaars behoeften leren kennen en elkaars netwerk kunnen benutten, kunnen zij veel slagkrachtiger optreden. Hiermee wordt de sociale infrastructuur in de wijk versterkt en verduurzaamd. Vooral dit laatste is nodig in een wijk als ReVa Zuid waar de doorstroom hoog is en mensen van elkaar vaak niet weten wat er speelt.

Daarom wordt het project ReVa Connect verbreed naar initiatieven buiten de zogenaamde cultuurankers maar ook naar ondernemers, professionals en bedrijven in de wijk. Zo ontstaat, naar voorbeeld van Coalitie Laak en Quartier Laak, een breed netwerk van actieve bewoners die gezamenlijk een aantal uitdagingen in de wijk gaan oppakken. Dit project verbindt en versterkt mensen, projecten en de vier pijlers met elkaar. De initiatieven worden zichtbaar gemaakt via www.denhaag.maex.nl. Een platform waar initiatiefnemers, fondsen, bedrijven en overheid elkaar vinden. Zo kunnen op termijn voorzieningen als servicepunten in de wijk ook beter gaan doorverwijzen naar initiatieven en netwerken in de wijk die bijvoorbeeld iets doen aan eenzaamheid of mantelzorg. Het project wordt ook benut om de communicatie naar en met bewoners van de wijk vorm te geven. Behoeften, waarden en overtuigingen van bewoners worden uitgevraagd om zo de branding van de wijk ter hand te nemen. We zoeken het antwoord op de vragen: wat maakt ReVa Zuid uniek? en hoe vergroten we de positieve uitstraling van de wijk?.

Doel: organiseren van de ontmoeting en verbinding om zo van elkaar te leren, elkaar te versterken en gezamenlijke problematiek in ReVa Zuid aan te pakken.

Gewenst resultaat: een sociale coalitie ReVa zuid waarin bewoners, professionals en ondernemers met elkaar de sociale problematiek in de wijk aanpakken. De initiatieven zijn vindbaar in de Maex Den Haag.

Markering van de start

Voor het begin van de zomer markeren we de start van het sociale deel van het programma 'Samenwerken aan ReVa Zuid' met een startbijeenkomst voor de bewoners, ondernemers en professionals in de buurt. Hier kan de wethouder zijn ambities voor de sociale infrastructuur in de wijk toelichten.

Randvoorwaarden en draagvlak vanuit de wijk

Zoals in het programma-omschrijving is weergegeven, is de versterking van de informele infrastructuur en essentiële randvoorwaarde bij het realiseren van de doelen van dit programma. Dit vormt dan ook een integraal onderdeel van alle projecten.

V Projectorganisatie

De wijkmanager coördineert de verschillende projecten in het programma. De projectleiders sturen de verschillende projecten aan.

VI Begroting (kosten en opbrengsten)

Project	2017 aanvraag wijkaanpak	2017 cofinanciering	2018 aanvraag wijkaanpak	2018 cofinanciering	Totaal project	Aanvraag wijkaanpak
Reuring Regentesselaan	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
Uitvindershof	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
Circus	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
Aan tafel gesprekken	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
ReVa Connect inclusief communicatie/b randing	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
Zichtbaar in de wijk	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
Electriciteits fabriek	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
Newtonplein	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
Fysiek sociaal	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	Bestaande inzet VvEbalie SWZT, Haagse pandbrigade	5.1,2,b	5.1,2,b
Debatmobiel	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
Midden en Oost Europese Migranten	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
Risicjongeren	PM volgt eind maart	PM volgt	PM volgt eind maart	PM volgt eind maart	PM volgt eind maart	PM volgt eind maart
Totaal	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b

Project aanvraag Wijkaanpak Nieuwe Stijl 2017 t/m 2018

Algemene gegevens	Versterken samenwerken aan ReVa Zuid
Stadsdeel en wijk	Segbroek-ReVa Zuid
Looptijd van project/initiatief	2017-2018
Opdrachtgever	Stadsdeeldirecteur Segbroek
Opdrachtnemer	Bewoners en partners in de wijk
Totale kosten programma	5.1,2,b
Totale aanvraag vanuit wijkenaanpak	2017 : 5.1,2,b 2018 : 5.1,2,b Totaal 5.1,2,b

I Inleiding

In 2017 start het programma: 'Samenwerken aan ReVa Zuid' in het zuidelijk deel van Regentesse- en Valkenboskwartier. ReVa Zuid is het wijkdeel dat wordt omgrensd door de Koningin Emmakade, de Loosduinseweg, de Valkenboskade en de Weimarstraat. Het wijkdeel ligt op het raakvlak van zand en veen. Er wonen ruim 12.000 mensen.

Analyse

Uit verschillende sociale indicatoren blijkt dat de wijk aan het 'afzakken' is. Zo ligt het aantal minimahuishoudens rond de 15%, voor heel Segbroek is dat 10%, het percentage mensen met schulden is ook 5% hoger dan voor heel Segbroek. De diversiteit in het woningaanbod (veel particuliere verhuur, gesplitste woningen, winkelpanden) zorgt voor een hoge doorstroom (ruim 40% verhuisde in de afgelopen drie jaar) en lege panden. Het veiligheidsgevoel is relatief laag en er vindt ondermijning plaats. Tot slot zijn er meldingen van overlast en is er een groeiende armoede bij kinderen van Turkse, Marokkaans en Midden Europese afkomst. Dit afzakken is grotendeels te wijten aan een gebrek aan sociale cohesie in de wijk. Dit leidt tot anonimiteit, verloedering, armoede en problematiek met jongeren (om welke problematiek dit exact gaat en wat de behoeften van de jongeren zijn wordt nu onderzocht, de resultaten zijn eind maart bekend).

Er zijn ook positieve punten te melden. De wijk heeft veel Haagse Kracht. Bewoners zetten zich op allerlei manieren in, starten initiatieven en zorgen daarmee voor leven in de brouwerij. In potentie heeft de wijk ook mooie pleinen en lanen en er wordt gewerkt aan het verbeteren van de fysieke leefomgeving.

Om de zwakke punten op het gebied van anonimiteit, verloedering, armoede en jongeren aan te pakken start het programma: 'Samenwerken aan ReVa Zuid.' Vertrekpunt van dit programma is de kracht van de bewoners van de wijk. Zo versterken en verduurzamen we vanuit Haagse Kracht de sociale infrastructuur van ReVa Zuid en vergroten we het eigenaarschap van de wijk, verbeteren we de toegang tot voorzieningen, de sociale veiligheid en daarmee de positieve uitstraling van de wijk.

II Omschrijving van het programma 'Samenwerken aan ReVa Zuid'

Het programma: 'Samenwerken aan ReVa Zuid' is een integrale aanpak. Het bevat projecten die inzetten op sociale en fysieke veiligheid, wonen, werkgelegenheid, Haagse Kracht en sociale cohesie, waarmee we de komende vijf jaar de wijk naar een hoger niveau te tillen.

Onderdelen van dit integrale programma zijn o.a. een gezamenlijke aanpak van de drie stadsdelen die betrokken zijn bij de Zevensprong (Escamp, Centrum en Segbroek), er wordt er een bestuurlijke criminaliteit beeld analyse (BCBA) opgesteld waarin vastgoed, bedrijvigheid en crimineel vermogen worden onderzocht, worden er experimenten gedaan

met zelfbeheer van woningen, wordt diefstal en inbraak zoveel mogelijk tegengegaan en worden er jaarlijks banenmarkten georganiseerd en zijn we met ondernemers in de wijk in gesprek om te kijken naar de kansen en mogelijkheden om de winkelstraten aantrekkelijk te maken. Het gehele programma wordt gefinancierd door het stadsdeel en de deelnemende partijen.

Het onderdeel van de sociale infrastructuur wordt in dit document verder uitgewerkt. Uitgaan van Haagse kracht, richt het zich op anonimiteit, verloedering, armoede en risicojongeren.

Voor dit sociale deel van het programma wordt een bijdrage vanuit de wijkaanpak nieuwe stijl, 'Opwaartse Kracht' gevraagd. Simpelweg omdat daar de komende twee jaar de meeste kansen liggen en tegelijkertijd daar de meeste impulsen nodig zijn om deze kansen te kunnen benutten. De sociale infrastructuur wordt versterkt en bewoners worden uit hun anonimiteit gehaald en verloedering en armoede wordt tegengegaan. Dit alles gebeurt door door community building op drie plaatsen: Newtonplein, Constant de Rebecqueplein en het gebied tussen Beeklaan en Weimarstraat.

Anonimiteit

Diverse groepen leven in anonimiteit en langs elkaar heen, er is problematiek achter de voordeur. De sociale opbouw in de wijk is zwak door de diversiteit en een gefragmenteerde sociale infrastructuur, men is onvoldoende op elkaar aangesloten. Het langs elkaar heen leven is een probleem. Het is een groot punt van zorg dat er te weinig sociale netwerken zijn en dat diegene die er zijn, langs elkaar heen werken. Voor ReVa is het van belang om mensen uit de anonimiteit te halen. Dit kan door het faciliteren van bewonersinitiatieven die gericht zijn op verbeteren van ontmoeting; het kennen en leren kennen. En dit vanuit Haagse Kracht. Dat is immers het investeren in sociale cohesie en het bouwen van een netwerk van sterke partijen rond de kwetsbare bewoners in de wijk. Zo krijgen we o.a. meer zicht op de problematiek achter de voordeur, schulden, armoede of anderszins zodat we op die sociale problemen een antwoord kunnen formuleren.

Verloedering

In een deel van ReVa Zuid ligt verloedering op de loer. Het gaat dan vooral om de omgeving van de Zevensprong, Beeklaan en Weimarstraat. Op een aantal van deze plaatsen willen bewoners en professionals gezamenlijk de verloedering tegengaan. Het gaat om de Electriciteitsfabriek, het Newtonplein en de Beeklaan en Weimarstraat waarbij verbindingen worden gelegd tussen fysieke problemen en sociale problematiek. Door de gemeenschappelijke aanpak wordt niet alleen de verloedering tegengegaan maar ontstaan ook weer nieuwe netwerken waardoor de sociale cohesie en eigenaarschap voor de straat, buurt of wijk worden versterkt en de wijk krijgt weer een positievere uitstraling.

Armoede

Uit cijfers blijkt dat de laatste jaren de armoede in de wijk toeneemt. Het gaat dan vooral om armoede onder gezinnen met kinderen van specifieke doelgroepen zoals Turken, Marokkanen en Hindoestanen en meer in het bijzonder gezinnen van Midden- en Oost-Europese Migranten. Deze doelgroepen wetende toegang naar voorzieningen het minst goed te vinden en zijn zeer gesloten. Daarom streven we naar een gemeenschappelijke aanpak waarbij vertrouwen wordt gewonnen, de problematiek in kaart wordt gebracht en gaan we samen met VOOR Welzijn, het CJG, scholen en stichting IdHEM een aanpak vormgeven die ertoe leidt dat de doelgroepen betrokken worden bij het aanpakken van de eigen problematiek. En dat onderlinge netwerken steviger verankerd worden wordt.

Dit moet leiden tot een sociaal sterk en duurzaam netwerk van partijen waar met eigenaarschap de eigen problematiek wordt opgepakt en sociale cohesie in de wijk wordt versterkt.

Risicjongeren

Op dit moment voert het bureau 'Jonge Honden' een onderzoek uit naar de leefwereld van (risico)jongeren in ReVa. Half maart worden hiervan de resultaten verwacht. Zodra helder is welke problematiek specifiek is voor ReVa Zuid, wat de behoeften zijn van de jongeren en hoe zij willen participeren, wordt hier een aanpak op geformuleerd die gericht is op het versterken van de uitgangspositie van jongeren en deelname van jongeren aan de beweging om ReVa Zuid te laten groeien vanuit eigen kracht.

Drie plaatsen voor community building

We willen op drie plaatsen in de wijk een sociaal netwerk van bewoners, ondernemers en professionals bouwen om zo saamhorigheid te organiseren en een vliegwiel op gang te brengen om de sociale problematiek gezamenlijk op te pakken. Het gaat om

1. Newtonplein
2. Constant de Rebecqueplein
3. Beeklaan en Weimarstraat

De drie plaatsen kennen allemaal een actieve groep bewoners die wat willen met hun sociale leefomgeving. Om de beweging op de drie plaatsen te versterken helpen we de bewoners met de gerichte inzet van wijkbrede bewonersinitiatieven: de Debatmobiel, Aan tafelgesprekken en de voorbereiding van het Circus.

We verbinden en versterken de beweging op deze plaatsen door middel van ReVa Connect. Dit project vormt het hart van de aanpak en zorgt ervoor dat actieve bewoners professionals, ambtenaren en ondernemers in de wijk elkaar vaker ontmoeten en op termijn een sociale coalitie gaan vormen zoals in stadsdeel Laak eerder is gebeurd. Zo ontstaat weer meer eigenaarschap voor de wijk, groter gevoel van sociale veiligheid en krijgt de wijk een positievere uitstraling.

III Doelen voor de periode tot en met 2018

Om de sociale situatie in REVA Zuid te versterken wordt gericht op het bereiken van de volgende deel doelstellingen/resultaten.

Anonimiteit

- Zoveel mogelijk bewoners stimuleren en activeren
- Initiatieven in de wijk met elkaar en professionals verbinden
- Initiatieven zichtbaar maken in de Maex Den Haag, een platform voor initiatiefnemers in de stad.
- Ontmoetingen tussen bewoners, professionals en ondernemers en gezamenlijke aanpak van problemen in de wijk
- ReVa Zuid kent tevreden bewoners en heeft een goede uitstraling.

Verloedering

- Een actieve bewonersgroep rondom De Electriciteitsfabriek
- Het Newtonplein is weer van de buurt, omwonenden helpen elkaar om dat zo te houden
- Leefbare straten (Weimarstraat, Beeklaan en pleinen (Newtonplein)

Armoede

- Een basisnetwerk van Midden en Oost- Europese Migranten van waaruit deze groep zelf verbindingen maakt met elkaar en zo een sociaal netwerk vormt, waarmee zij blijvend eigenaarschap kunnen nemen voor hun eigen problematiek
- Kinderen uit uitzichtloze situatie halen
- Afname van de schuldenproblematiek van diverse bevolkingsgroepen

Doelgroepen

Alle bewoners van ReVa Zuid en in het bijzonder:

- Actieve initiatiefnemers,
- Potentiële initiatiefnemers
- ondernemers en winkeliers
- (Kinderen van) migranten uit Midden en Oost Europa
- Risicjongeren

IV Wijkaanpak projecten binnen het programma Versterken samenwerken aan Reva Zuid

A Het stimuleren, versterken en verbinden van bewonersinitiatieven rondom de het Newtonplein om zo mensen uit de anonimiteit te halen, verloedering en armoede tegen te gaan.

Samenwerking rondom Newtonplein

Op dit plein is nu sprake van alcohol en drugsoverlast in de avond en nacht. Dit zijn vooral volwassen mannen. Blanke Nederlanders mijden het plein omdat het gestigmatiseerd is. De werkgroep Newtonplein is gestopt omdat er geen aansluiting is met de huidige gebruikers van het plein. Jonker Frans is het buurthuis dat vlakbij ligt. De straten om het plein en het plein zijn toe aan een opknapbeurt. De uitdaging is om de behoeften van buurtbewoners als uitgangspunt te nemen.

Daarom wordt door de wijkmanager een samenwerking geïnitieerd tussen bewoners en professionals om te komen tot een integrale aanpak van de problematiek gebaseerd op een analyse van de huidige situatie en de behoeften van de bewoners.

Doel: eind 2017 is de huidige situatie in kaart gebracht en zijn er oplossingsrichtingen gekozen door een actieve samenwerkingsgroep 'Newtonplein' die bestaat uit sleutelfiguren (bewoners, ondernemers) rondom het plein, vertegenwoordigers van de gemeente en professionals o.a. van Voor Welzijn.

Gewenst resultaat: in 2018 is er een actieve duurzame coalitie van bewoners, professionals en ondernemers die samen zorgen voor een leefbaar en aantrekkelijk Newtonplein.

Samenwerking aanpak Midden- en Oost- Europese Migranten

ReVa Zuid huisvest naar schatting tegen de 2200 migranten van Oost Europese herkomst. Het is voor hen lastig gebleken om de weg te vinden naar allerlei (hulp) voorzieningen. Taal en armoedeproblemen zijn naast slechte woonomstandigheden aan de orde van de dag en het komt voor dat kinderen zich onthecht voelen om dat vader en moeder de hele dag werken.

Uit een eerste sessie met zelforganisatie IdHem, Voor Welzijn, CJG en basisscholen (de Toermalijn en de Klimopschool) blijkt dat we te maken hebben met een gesloten gemeenschap. Het eerste wat moet gebeuren, is het winnen van vertrouwen. Daarom starten we een project waarbij we in een aantal stappen het vertrouwen van deze mensen

kunnen winnen en door hen te helpen (bijvoorbeeld met schoolmaatschappelijk werk) een relatie opbouwen met de doelgroep. We gaan naar deze mensen toe bijvoorbeeld op vindplaatsen als, kerken, supermarkten of het arbeidsbureau. We vragen naar de behoeften en vervolgens op basis van deze behoeften een gezamenlijk (ook met bewoners uit de doelgroep) plan gaan maken om de problematiek aan te pakken. Ideeën nu zijn events voor en met de doelgroep, ontbijtsessies op scholen, uitbreiding van het spreekuur in de Regenvalk.

Doel: het bouwen van een netwerk op basis van vertrouwen, het betrekken van een aantal Midden en Oost-Europese Migranten om zo de problematiek inzichtelijk te krijgen en gezamenlijk de problematiek aan te pakken waar zij mee te kampen hebben.

Gewenst resultaat: een gezamenlijke aanpak, met grote inbreng van de doelgroep zelf, die leidt tot een onderling steviger netwerk. Kinderen krijgen hulp op school om hun kansen te vergroten en de doelgroep zet zich actief in voor de wijk en is betrokken bij zijn leefomgeving.

B Het stimuleren, versterken en verbinden van bewonersinitiatieven rondom de het Constant Rebecqueplein om zo mensen uit de anonimiteit te halen, verloedering en armoede tegen te gaan.

Electriciteitsfabriek

De plannen van de bewoners rondom de Electriciteitsfabriek kunnen doorgang vinden als de openbare ruimte eerst wordt aangepakt. In 2017 wordt de straat heringericht in het kader van de fietssteroute. Uniper is akkoord met het verplaatsen van het hek aan de voorkant. Dat geeft meer ruimte om, samen met bewoners, een nieuw en samenhangend plein te gaan ontwerpen, waarop de door hen eerder geuite wensen kunnen worden bewerkstelligd. Aan de kant van het Energiekwartier begint de vernieuwing ook door te zetten. Vanuit het stadsdeel wordt geld geïnvesteerd in de openbare ruimte, zo komt er geld uit de GREX en uit de fietssteroute. Zaal 3 kan meer worden ingezet voor de buurt, zoals op cultureel gebied als in werk- of leerplekken. Zo kan dit relatief geïsoleerde stukje van de wijk vanuit de eigen kracht en eigenheid, weer verbinding krijgen met omliggend buurten en worden meegenomen in de beweging die ReVa Zuid weer opwaarts laat gaan.

Doel: samen met bewoners een nieuw en samenhangend plein ontwerpen om een aantrekkelijke leefomgeving en een culturele ontmoetingsplek te krijgen voor zowel huidige als nieuwe bewoners rondom de Electriciteitsfabriek en het Energiekwartier.

Gezocht resultaat: een stevig en duurzame netwerk van actieve bewoners die eigenaarschap pakken voor hun buurt en verbindingen leggen met de omliggende buurten.

C Het stimuleren, versterken en verbinden van bewonersinitiatieven rondom de Beeklaan en Weimarstraat om zo mensen uit de anonimiteit te halen, verloedering en armoede tegen te gaan.

Samenbrengen fysiek en sociaal: VvE balie & Pandbrigade en Zorg & Welzijn

Op verschillende manieren wordt gewerkt aan het verbeteren van de wijk. Ook bestaande programma's richten hun pijlen op ReVa Zuid. Zo gaat de VvE balie op de Beeklaan in gesprek met eigenaar/bewoners. (Dit werd eerder gedaan op de Regentesselaan) Zo wordt in kaart gebracht welke kansen en problematiek er speelt bij de bewoners en hoe daar met het programma samenwerken aan ReVa Zuid een aanpak op geformuleerd kan worden.

Doel: 'zien wie er wonen', voorlichting geven aan bewoners over rechten en plichten. Daar waar ze bewoners tegen komen die de regie over hun leven kwijt zijn, wordt het sociaal wijkzorgteam ingeschakeld.

Gewenst resultaat: we weten wat er speelt ‘achter de voordeur’, minder anonimiteit en verloedering, meer sociale cohesie, ook door verbinding met initiatieven als op de Van Swindenstraat.

Uitvindershof in Van Swindenstraat

Aan de Van Swindenstraat 10a is een voormalig schoolgebouw omgebouwd tot 12 units waar 23 statushouders zijn geplaatst voor de duur van maximaal tien jaar. Er is al een inzamelingsactie geweest door de buurt en statushouders en bewoners hebben al ontmoetingen gehad. Om op deze start voort te borduren en ter bevordering van de integratie van de statushouders en om de onderlinge verstandverhoudingen met de buurt te versterken, stelt de gemeente het achter terrein beschikbaar voor sociale activiteiten. De tuin is een gezamenlijk project door en voor buurtbewoners. Deze buurtbewoners hebben zich inmiddels verenigd in Stichting ‘De Uitvindershof’. Ze zijn zelf bezig met het maken van een ontwerp voor de tuin en worden betrokken bij aanleg, activiteiten, onderhoud en beheer van de tuin. De activiteiten die plaatsvinden hebben naast een bezigheid en een educatieve functie, ook als doel de sociale cohesie in de wijk te bevorderen. De invulling moet bijdragen aan het “samen” gevoel in de buurt. Door samen bezig te zijn worden de onderlinge contacten versterkt. Bewoners willen activiteiten organiseren gerelateerd aan tuinieren en daarbij worden actief kinderen, ouderen en mensen met een achterstand tot de maatschappij en de statushouders betrokken. De tuin moet een plek worden waar mensen elkaar kunnen ontmoeten, ontspannen en genieten. Een groene, kleurige en geurende oase van rust in het Regentessekwartier, aanvullend op de al bestaande buurttuinen als Emma’s Hof en Sunny Court.

Doel: stimuleren van sociale cohesie en het bevorderen van taal en integratie in de wijk door o.a. leertrajecten en taal in de buurt

Gewenst resultaat: binnen twee jaar beheren bewoners de tuin en zetten projecten op voor andere bewoners. Het doelbereik van het project ligt eind 2018 rond de 100 bewoners. De bewoners helpen mee de community rondom de Regentessestraat vorm te geven.

Versterken zichtbaarheid, aanwezigheid en bekendheid in de wijk

Een project dat nauw samenhangt met Reva Connect is het idee om als gemeente en coalitie in oprichting fysiek zichtbaarder en bereikbaarder aanwezig te zijn in de wijk. De wijkmanager en projectgroep ReVa Zuid moeten op een laagdrempelige en zichtbare plek in de wijk zitten, bijvoorbeeld in een leegstaand winkelpand. Het is van belang om de huidige netwerken steviger te verankeren in de wijk en beter met elkaar te verbinden. Dit pand vormt het hart van de samenwerking. Hier kunnen alle samenwerkingspartners zoals bewoners, ondernemers en professionals gemakkelijk naar binnen lopen.

Doel: een laagdrempelige ontmoetingsplek pand in de wijk als hart van het programma ‘samenwerken aan ReVa Zuid’

Gewenst resultaat: een plek in de wijk van waaruit de community wordt opgebouwd en de gezamenlijke problematiek in de wijk wordt aangepakt.

Ontmoetingen in de wijk

Veel van de onderwerpen op het gebied van anonimiteit in Reva Zuid concentreren in de nabije omgeving van de Regentessestraat. Een aantal inwoners rondom de Regentessestraat wil het anders. Zij willen hun burens uitnodigen in de openbare ruimte, het gaat dan vooral om bewoners die de weg naar het buurthuis (de Regenvalk) niet weten te vinden en die je toch mede eigenaar wilt laten voelen van hun buurt. De bewoners hebben

een plan bedacht om van de Regentesselaan een leuke bruisende en leefbare laan te maken. Zij willen een stichting oprichten die ervoor zorgt dat er diverse ontmoetingen, evenementen en tijdelijke en vaste kunstenaarsexposities op de Laan komen voor alle bewoners. Daarnaast wordt op basis van de resultaten van de aanbestedingen van de VvE Balie gekeken naar hoe nog meer bewoners betrokken kunnen worden bij dit project.

Doel: Het stimuleren van sociale cohesie op de Laan, het creëren van eigenaarschap voor de omgeving en de openbare ruimte en de mogelijkheid tot het exposeren van kunst uit de wijk om ontmoeting te stimuleren.

Gewenst resultaat: een netwerk van bewoners en professionals die met elkaar zorgen voor een sfeervollere Regentesselaan en bijdragen aan de sociale coalitie ReVa Zuid.

Ondersteuning van A, B en C

De drie plaatsen voor community building worden weer versterkt door wijkbrede bewonersinitiatieven die gericht worden ingezet op deze plaatsen. Het gaat om:

Debatmobiel

Een groep creatieve en ondernemende bewoners die wonen in het Regentessekwartier hebben het aangedurfd om met bewoners uit de straat het gesprek aan te gaan over zaken die zij belangrijk vinden. Dit doen ze met behulp van een omgebouwde aanhangwagen die dient als ontmoetingsplek. Inmiddels hebben zij meerdere Debatmobielen ontworpen en geproduceerd in samenwerking met ROC Mondriaan. Zij willen deze graag inzetten om op meerdere plekken in de wijk de straat te gebruiken als plek om het gesprek aan te gaan over het gebruik van de openbare ruimte.

Doel: Het bevorderen van sociale cohesie en het gesprek aangaan over het gebruik van de openbare ruimte

Gewenst resultaat: 250 bewoners bereikt, verbeterpunten voor de openbare ruimte een door bewoners gedragen plan om de openbare ruimte op de drie community buildingsplaatsen te verbeteren.

Aan tafel gesprekken: Recepten voor een betere buurt

Om nieuwe doelgroepen beter te bereiken hebben bewoners en sociaal ondernemers het project 'Aan tafel gesprekken, recept voor een betere buurt', bedacht. Het gaat om de wijkbewoners met een sociale economische achterstand die voornamelijk in ReVa Zuid wonen. 'Eten delen, verbindt' met dit motto in het achterhoofd organiseren bewoners en sociaal ondernemers momenten in ReVa Zuid, waarbij bewoners niet alleen hun favoriete gerechten delen, maar bovenal delen wat hen zoal bezighoudt. Wat zijn de wensen van deze doelgroepen? Wat inspireert hen? Als zij zelf iets mogen organiseren voor de wijk, wat zou dat dan zijn? Wat kunnen en willen zij zelf bijdragen aan het verbeteren van de leefbaarheid van hun wijk? De wensen en ideeën worden geïnventariseerd en waar mogelijk meegenomen in het programma: 'Samenwerken aan ReVa Zuid.'

Doel: het stimuleren van ontmoeting door samen te eten en je wensen voor een betere buurt uit te spreken en ideeën hiervoor te pitchen. Zowel de recepten als de ideeën worden verzameld. De ideeën dienen als input voor het programma.

Gewenst resultaat: Minimaal 500 buurtbewoners bereikt die met elkaar de community op de drie plaatsen en de sociale coalitie ReVa Zuid een versnelling geven.

Het Circus

Het Circus is een festival voor en door bewoners. Echter niet alle bewoners van de wijk worden in gelijke mate bereikt. Om het bereik te vergroten en ook de moeilijk bereikbare doelgroepen in de wijk te betrekken en het festival meer te laten wortelen in de wijk, gaat het Circus een vernieuwende aanpak toepassen. In 2017 wordt een week georganiseerd om Het Circus van 2018 samen vorm te geven. Een week lang worden er ontmoetingen

georganiseerd op diverse thema's en op basis van waar er energie en behoefte is in de wijk. De opbrengsten van deze week worden benut om het Circus van 2018 met elkaar te organiseren. Zo wordt de betrokkenheid van de wijk bij het Circus vergroot en de diversiteit aan deelnemers verbreed. En zo geeft het Circus een extra impuls aan de sociale cohesie in de wijk. Het is dan ook deze inzet waar we een extra impuls voor vragen. Het 'reguliere' Circus wordt deels betaald door het stadsdeel omdat het staand beleid is en voor het overige uit fondsen en steun van lokale ondernemers.

Doel: vergroten sociale cohesie en eigenaarschap voor de wijk.

Gewenst resultaat: minimaal 100 actief betrokken mensen in de organisatie van het Circus en een divers bereik van zo'n 500 wijkbewoners. De bewoners vormen een onderdeel van de sociale coalitie ReVa Zuid.

D Hart van de aanpak: het stimuleren, versterken en duurzaam verbinden van de drie bewegingen het vormen van een wijkcoalitie.

Hart van de samenwerking: Reva Connect

Behalve eerder genoemde burgerinitiatieven om de sociale infrastructuur in de wijk te vergroten, zijn er nog talloze anderen zoals: Klep en Co, Dialooghuis, Emma's Hof, Sunny Court en de Nieuwe Regentes. Soms kennen de initiatiefnemers elkaar, vaak ook niet. Voor de culturele initiatiefnemers is er 17 januari 2017 al een succesvolle bijeenkomst geweest om hen met elkaar in verbinding te brengen. Het ligt voor de hand om de komende twee jaar dit netwerk steeds verder uit te breiden. Als initiatiefnemers elkaar en elkaars behoeften leren kennen en elkaars netwerk kunnen benutten, kunnen zij veel slagkrachtiger optreden. Hiermee wordt de sociale infrastructuur in de wijk versterkt en verduurzaamd. Vooral dit laatste is nodig in een wijk als ReVa Zuid waar de doorstroom hoog is en mensen van elkaar vaak niet weten wat er speelt.

Daarom wordt het project ReVa Connect verbreed naar initiatieven buiten de zogenaamde cultuurankers maar ook naar ondernemers, professionals en bedrijven in de wijk. Zo ontstaat, naar voorbeeld van Coalitie Laak en Quartier Laak, een breed netwerk van actieve bewoners die gezamenlijk een aantal uitdagingen in de wijk gaan oppakken. Dit project verbindt en versterkt mensen, projecten en de vier pijlers met elkaar. De initiatieven worden zichtbaar gemaakt via www.denhaag.maex.nl. Een platform waar initiatiefnemers, fondsen, bedrijven en overheid elkaar vinden. Zo kunnen op termijn voorzieningen als servicepunten in de wijk ook beter gaan doorverwijzen naar initiatieven en netwerken in de wijk die bijvoorbeeld iets doen aan eenzaamheid of mantelzorg. Het project wordt ook benut om de communicatie naar en met bewoners van de wijk vorm te geven. Behoeften, waarden en overtuigingen van bewoners worden uitgevraagd om zo de branding van de wijk ter hand te nemen. We zoeken het antwoord op de vragen: wat maakt ReVa Zuid uniek? en hoe vergroten we de positieve uitstraling van de wijk?.

Doel: organiseren van de ontmoeting en verbinding om zo van elkaar te leren, elkaar te versterken en gezamenlijke problematiek in Reva Zuid aan te pakken.

Gewenst resultaat: een sociale coalitie ReVa zuid waarin bewoners, professionals en ondernemers met elkaar de sociale problematiek in de wijk aanpakken. De initiatieven zijn vindbaar in de Maex Den Haag.

Markering van de start

Voor het begin van de zomer markeren we de start van het sociale deel van het programma 'Samenwerken aan ReVa Zuid' met een startbijeenkomst voor de bewoners, ondernemers en professionals in de buurt. Hier kan de wethouder zijn ambities voor de sociale infrastructuur in de wijk toelichten.

Randvoorwaarden en draagvlak vanuit de wijk

Zoals in het programma-omschrijving is weergegeven, is de versterking van de informele infrastructuur en essentiële randvoorwaarde bij het realiseren van de doelen van dit programma. Dit vormt dan ook een integraal onderdeel van alle projecten.

V Projectorganisatie

De wijkmanager coördineert de verschillende projecten in het programma. De projectleiders sturen de verschillende projecten aan.

VI Begroting (kosten en opbrengsten)

Voor de aanvraag uit de wijkaanpak geldt dat dit gaat om het organiseren van ontmoetingen, evenementen of welzijns activiteiten/uren om de sociale cohesie te versterken. Er zitten geen fysieke zaken in die worden in de regel vanuit andere budgetten bekostigd.

Project	2017 aanvraag wijkaanpak	2017 cofinanci ering	2018 aanvraag wijkaanpak	2018 cofinanci ering	Totaal project	Aanvraag wijkaanpa k
A Newtonplein	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
A Midden en Oost Europese Migranten	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
B Elektriciteits fabriek	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
C Uitvindershof	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
C Fysiek sociaal	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	Bestaand e inzet VvEbalie SWZT, Haagse pandbrigade	5.1,2,b	5.1,2,b
C Zichtbaar in de wijk	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
C Ontmoetingen in de buurt	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
Gerichte inzet A-B-C						
Circus	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
Aan tafel gesprekken	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
Debatmobiel	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
Verbinding A-B-C						
ReVa Connect inclusief communicatie/branding	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b
Risicjongeren	PM volgt eind maart	PM volgt	PM volgt eind maart	PM volgt eind maart	PM volgt eind maart	PM volgt eind maart
Totaal	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b	5.1,2,b

Projectplan

Het Circus 2017

Stichting Het Circus

lkdoemee@hetcircus.me

www.hetcircus.me

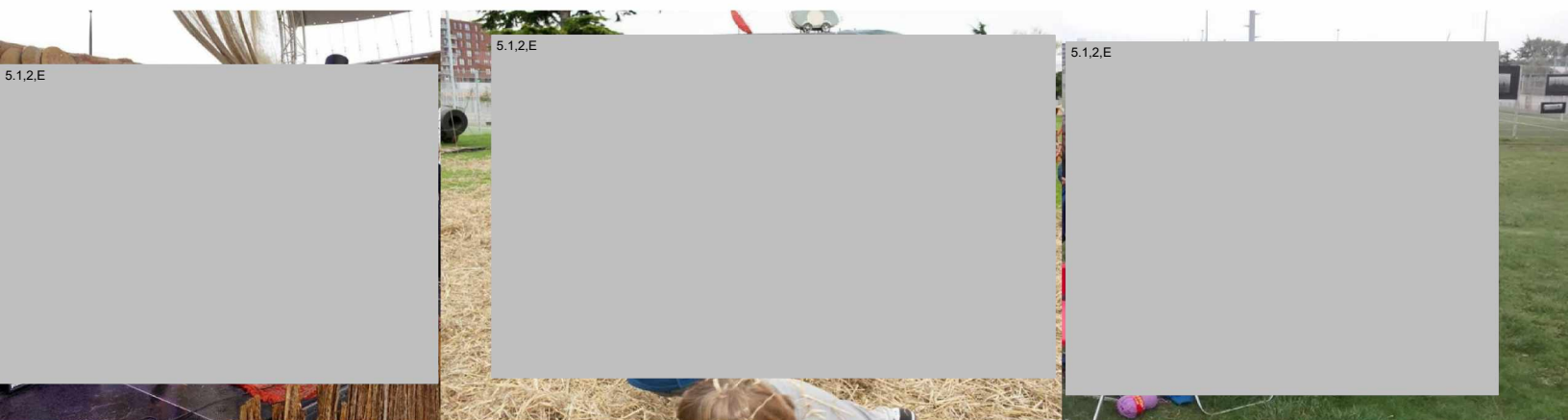
KVK: 61775436 Den Haag

0

Projectplan: Het Circus 2017

Bank: 5.1,2,e t.n.v. Stichting Het Circus

1. Het Circus is...

Het Circus is een jaarlijks terugkerend festival met als hoofdthema's; cultuurparticipatie, wijk- participatie, verbinding en duurzaamheid. Het Circus zal plaatsvinden in het Regentesse-kwartier in Den Haag eind augustus/begin september 2017.

Vanwege de verbouwing van wijkpark De Verademing waar de vorige twee edities hebben plaatsgevonden, is het noodzakelijk om de opzet te wijzigen. Het Circus gaat meer de wijk in en zal op drie verschillende plekken in de wijk op drie verschillende dagen een kleinere versie van Het Circus bieden, waarbij de nadruk ligt op verbinding. Het Circus zal zich dit jaar manifesteren als een 'Circus Karavaan' of een "Pop-up Circus".

Het Buurtdiner in de vorm van een pot-luck diner was voorgaande jaren een groot succes en zorgde voor een breed bereik in de wijk. Daarom zetten we deze traditie voort op de drie lokaties.

Met verschillende wijk-stakeholders zal de overige programmering zich vormen. Dit zal onder andere bestaan uit: voorstellingen, workshops, acts, presentaties, brainstorm sessies, muziek en horeca.

Het plan, de regie en de coördinatie voor Het Circus is ontstaan vanuit een krachtige samenwerking van buurtbewoners onder de noemer 'Regiegroep Het Circus'.

Pilaren van Het Circus

1.1 Cultuurparticipatie

Het Circus is een sociaal kunstproject dat door de gemeenschap gezamenlijk is georganiseerd, gecureerd en ingevuld. Van het ontwikkelen van de visie en de organisatie van de logistiek, tot de artistieke verantwoordelijkheid en de optredens en acts. Het Circus is een kunstproject dat door de community is geïnitieerd en gedragen. In, met, door en voor de wijk.

1.2 Wijkparticipatie

Het Circus is een initiatief van wijkbewoners. In samenwerking met andere, hierboven genoemde wijk-stakeholders, is Het Circus een interdisciplinair, multi-stakeholder project geworden. Wijkparticipatie in de brede zin. Deze participatie, gekatalyseerd en gevoed door Het Circus, uit zich voor en tijdens het festival, maar ook ver daarbuiten.

1.3 Verbinding

Het Circus is een arena waarin verschillende wijk-stakeholders op een speelse en laagdrempelige manier samenkomen en samenwerken. De verbinding in de wijk wordt bevorderd door in elke fase, van conceptontwikkeling tot uitvoering en follow-up, ontmoeting centraal te stellen. Het Circus is dan ook het initiële bindmiddel tussen verschillende wijk-stakeholders.

1.4 Duurzaamheid

Het Circus neemt de drie P's van duurzaamheid als uitgangspunt door [People] de kracht van wijk-stakeholders te bundelen en te mobiliseren, [Planet] elk element van het festival zo duurzaam mogelijk in te richten en [Profit] de lokale economie te bevorderen en te streven naar een zelfredzaam verdienmodel voor het festival.

2. Doelstellingen

Achtergrond

Circus 2016 was een groot succes, zowel inhoudelijk als qua bezoekersaantallen. Tegelijkertijd weet iedereen die erbij betrokken was, dat het niet zomaar van de

grond kwam. We hebben het voor elkaar gebokst, maar de druk was hoog. Met een beetje gevoel voor drama zou je kunnen zeggen dat we bijna ten onder gingen aan ons eigen succes.

Door de hoge druk verloren we ook een aantal oorspronkelijke uitgangspunten. Twee daarvan verdienen in de komende editie een sterkere positie.

1. Het duurzaamheidsaspect. Het Circus is niet alleen fun en wijkbinding. Het gaat ook over de verandering naar een duurzamer samenleving. Het gaat ook over bewustwording van ieders rol en kansen daarin.
2. Het bouwen aan een stevige basis voor toekomstige edities door het maken van sterke verbindingen met allerlei instituties in de wijk.

Voor de goede orde: op beide punten is wel degelijk belangrijk werk verricht. Het mag alleen meer en explicieter.

Dat gaat niet lukken als we op de oude voet verder gaan. Sterker nog: we krijgen het dan nog veel drukker. Het Circus heeft in twee edities een aardige naam voor zichzelf opgebouwd. Als we op deze manier doorgaan, worden we dadelijk de nieuwe Parade.

Daar komt een laatste factor bij: de verbouwing van De Verademing. Een festival als 2016 is sowieso niet mogelijk dit jaar.

Uitgangspunten 2017

Het bovenstaande leidt tot een aantal breed gedeelde uitgangspunten voor de komende editie van Het Circus.

1. *Kleiner* > Een kleiner festival is een beter behapbaar festival. Het is feitelijk een randvoorwaarde voor de overige uitgangspunten.
2. *Verbinding* > Er zijn al allerlei mooie verbindingen met mensen en organisaties in de buurt, maar er zijn ook nog genoeg organisaties, belangengroepen etc. die nog niet actief benaderd en/of betrokken zijn. Zowel in de breedte, als in de diepte is het goed dat het Circus zich bewust en gericht verbindt met een brede basis van mensen en groeperingen in de wijk.
3. *Duurzaamheid* > Het Circus wil niet alleen op een zo duurzame manier georganiseerd worden, het wil het thema duurzaamheid ook actief uitdragen.

Naast deze actuele uitgangspunten, zijn er een aantal 'klassiekers' – uitgangspunten die inmiddels zo direct bij het Circus horen, dat ze in welke vorm het festival georganiseerd wordt, altijd erbij horen.

4. *Stijl* > Het Circus heeft een zeer kenmerkende aankleding en stijl: kleurrijk, ambachtelijk en met gebruik van oude materialen. Als grote eyecatcher binnen deze kenmerkende Circusstijl is er de Tramontana. Deze is echter voor de opzet van de Karavaan niet geschikt. Het Circus gaat op zoek naar een podium wat wel deze uitstraling biedt, maar wat sneller op te zetten is en ook een betaalbare alternatief biedt.
5. *Speelsheid* > Het Circus is een speels, creatief en vrolijk organisch festival. Dit komt in alle elementen terug: de aankleding, de diverse programmering,

de kostuums van de vrijwilligers, het eten, de diversiteit, de kinderactiviteiten etc. Wat de vorm van een activiteit ook is: die speelsheid moet terugkomen.

6. *Doelgroep*> Wellicht ten overvloede, maar het Circus gaat per definitie voor maximaal divers. In alle vormen is er royaal aandacht voor kinderen, maar eigenlijk geldt hetzelfde voor elke andere mogelijke doelgroep.

Het hoofddoel van Het Circus is om een positief impuls te geven aan de verbinding, duurzaamheid en identiteit van de wijk. Hiernaast heeft Het Circus een aantal additionele doelen, zoals:

- Verschillende buurtbewoners, groeperingen en organisaties samenbrengen in het proces van het organiseren van Het Circus.
- Met dit vernieuwende initiatief wijkpark de Verademing op de kaart te zetten en nieuw leven in te blazen in het jaar 2018

2.1 Output en outcome

De doelstellingen van Het Circus zijn, in lijn met de hoofdthema's van het festival, opgesteld op output (wat meetbaar is) en outcome (hoe dit ervaren wordt).

Outcome	Output
• Cultuurparticipatie • Verbinding • Wijkparticipatie	Podium bieden aan minimaal 150 buurtbewoners om samen te werken en hun kunst, act of muziek tentoon te stellen
• Cultuurparticipatie • Verbinding	Podium bieden aan minimaal 50 organisaties, lokale ondernemers en scholen om samen te

• Wijkparticipatie • Duurzaamheid	werken en zichzelf te presenteren.
• Cultuurparticipatie • Verbinding • Wijkparticipatie • Duurzaamheid	Samenbrengen van minimaal 7000 buurtbewoners als bezoekers en minimaal 200 buurtbewoners als actieve deelnemers.
cipatie • Duurzaamheid	Minimaal 5 nieuwe duurzame wijkinitiatieven katalyseren in aanloop of vervolg op het festival

3. Plan en tijdspad

Het Circus gaat in 2017 als 'Circus Karavaan' de wijk in en zal op drie verschillende locaties een dag neerstrijken. De organisatie behelst 3 wijkcoördinatoren die gaan inventariseren wat er nodig is op de drie verschillende locaties en de communicatie met de overkoepelende organisatie, de productie, de programmering, de horeca en de vrijwilligers coördineren.

De drie locaties waar nu aan wordt gedacht zijn:

1. Het Newtonplein
2. Het Koningsplein
3. Eén veld van wijkpark de Verademing

Het Circus biedt op elke locaties een Circus pakket, die ervoor zorgt dat er eenheid is en het beeld en de kwaliteit van het festival gewaarborgd blijft.

Circus Pakket

Podia/tenten/mobiele constructies:

(Rijdend) Circus podium

Kinderpodium (mini podium)

Tribune/zitjes (rijdend)

Infokraam/kassa

Mobiele toiletten (compost?)

Deco:

Strobalen

Entreepoort

Bewegwijzering/borden

Bar (van de planken met streepjes)

Vlaggen

Autobanden (meubels: zitje, tafeltje)

Jute zitzakken (van de koffie)

Programmering:

Circusdirecteur/presentator (5.1,2,e ? 5.1,2,E ?)

Wandelende akt/straatartiest (Circo Solevio)

DJ (5.1,2,e of soortgelijks)

Goede (feest)band

Circasso (met bakfiets)

Solar Skelter (5.1,2,e) met muziek

Iets multicultureels (5.1,2,e ?)

Kinderpodium (5-16 jaar)

Repairkid (5.1.2.e)

Schmick

Debat-mobile

De Groene Regentes

Windowfarms

Kid Carera? (of Gitaarschool en Make your Own Music?)

Horeca:

Buurtdiner/picknick (biertafel + bierbanken) – oude deuren met schragen?

Bakfiets/kleine wagentjes (Fietzeria, Soepmobiel van 5.1.2.e ijsbakfiets etc)

Bar!

Productie:

Vergunning

EHBO

Beveiliging (met buurtpreventie?)

Backstage (met kleedruimte)

Vrijwilligers

Transport

Bierbanken/tafels?

Opslagruimte

Techniek:

Geluidsapparatuur

Verlichting (prikkabels)

Generator

PR

Flyers/posters

Nieuwsbrief/bewonersbrief

Aandacht via Facebook en website

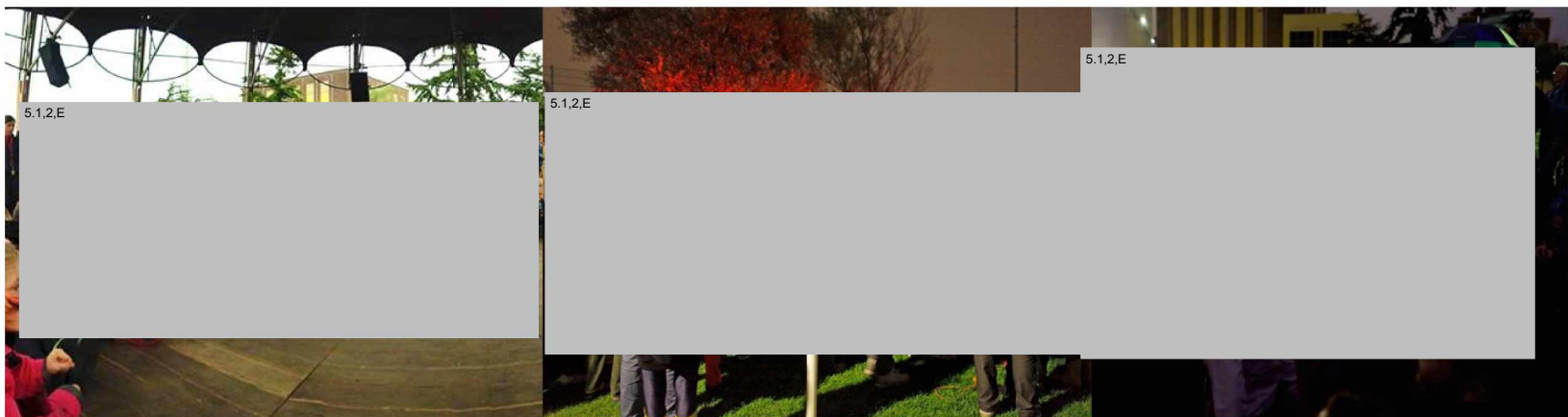
3.1 Realisatieplan

Hoe te realiseren?	Doelstelling
• Inschrijvingen op Het Circus spreekuur en pitch-events • Netwerken en scouten in de wijk • podia met programmering op het festival • Professionele productie, organisatie en begeleiding	Podium bieden aan minimaal 150 buurtbewoners om samen te werken en hun kunst, act of muziek tentoon te stellen
• Inschrijvingen op Het Circus spreekuur en pitch-	Podium bieden aan minimaal 50 organisaties,

events • Netwerken en scouten in de wijk • In voorbereidingsfase betrekken bij uitwerking van Het Circus • Gelegenheid bieden om zich op Het Circus te presenteren	lokale ondernemers en scholen om samen te werken en zichzelf te presenteren.
• PR en communicatie (o.a. mond tot mond, social media, ludieke acties, flyers en posters, sand graffiti, artikel in de Konkreet, animatie op digitale wijkkrant, Circus etalage in de Weimarstraat, optredens op Energiefestival en Eigenwijs Weimar) • Samenwerking met wijkkrant De Konkreet • Vrijwilligers werven uit de wijk	Samenbrengen van minimaal 7000 buurtbewoners als bezoekers en minimaal 200 buurtbewoners als actieve deelnemers.

n samenwerking de Gemeente Den Haag en verschillende mogelijkheden onderzoeken voor activering.

maal 5 nieuwe duurzame wijkinitiatieven katalyseren in aanloop of vervolg op het festival

3.2 Participatietraject

Het participatie- of voortraject van Het Circus is een doorlopend proces van transitie- en participatiemanagement, waarin gebruikt wordt gemaakt van de ABCD en Transitie Management methodieken. Medio mei begint het Circus met een verkenningsfase onder stakeholders zoals (basis) scholen en het opbouwwerk, zodat we in augustus met workshops kunnen starten.

3.3 Tijdsfad

Vorbereidingsfase (mei– september 2017)

De voorbereidingsfase is een arbeidsintensieve fase waarin het onderzoeken, in kaart brengen en verbinden van de verschillende krachten (of *assets*) in de wijk centraal staat. Ook worden de uitdagingen in de wijk geïnventariseerd en samen met de verschillende wijk-stakeholders wordt hiervoor een visie opgesteld. Deze fase wordt in nauwe samenwerking tussen professionals, amateurs en vrijwilligers uitgevoerd met zorg, professionaliteit en enthousiasme. Om de krachten uit de wijk te versterken en om gezamenlijk de uitdagingen in de wijk aan te pakken worden door de verschillende partijen initiatieven voor op Het Circus geïnitieerd.

Uitvoering (september 2017)

De voorbereiding van Het Circus culmineert in een festival, verdeeld over drie dagen. Het Circus zal drie dagen lang de wijk samenbrengen in de uitvoering door middel van coördinatie, creatieve en culinaire invulling en honderden vrijwilligers die bijstaan in de realisatie. De verschillende netwerken die gemobiliseerd zijn in de voorbereidingsfase brengen hun initiatieven en experimenten tot uiting tijdens Het Circus.

Evaluatie en follow-up (september – november 2017)

Het Circus zet iets in gang. Het fungeert als vliegwiel voor innovatieve en daadkrachtige wijkparticipatie. Om de dynamiek dat Het Circus creëert tot volle uiting te laten komen is een goede evaluatie en follow-up van belang. Aan de hand van de evaluatie (enquêtes en bijeenkomsten) zal gekeken worden naar de geleerde lessen en nieuwe samenwerkingsverbanden die doorgevoerd kunnen worden in een follow-up.

In de follow-up strategie, net als het hele traject van Het Circus zelf, staan de hoofdthema's cultuurparticipatie, wijkparticipatie, verbinding en duurzaamheid centraal. Voor elk van deze aspecten zal gezamenlijk met de deelnemers van Het Circus in de evaluatie gekeken worden naar een passende follow-up. Het is cruciaal om ook de evaluatie en follow-up in lijn met de ideologie van Het Circus, participatief en van onderop, te organiseren.

Persmomenten Segbroek Breed

Za 13 mei	Banenmarkt	12:00 – 15:00 uur	Stichting Eekta, Boylestraat
Vr 19 Mei	Stadsspelen		Krajicek Playground Hondius
Za 20 mei	Stadsspelen		Krajicek Playground Hondius
Wo 1 nov	TV Breekpunt 25-jarig jubileum		TV Breekpunt Teijlerstraat

Programma Samenleven in ReVa Zuid/ Wijkaanpak

Newtonplein

Eerste bijeenkomsten gehad met bewoners en professionals. Ervaringen vanuit verschillende partijen zijn anders. Doel is vooral nu breder informatie op te halen; wat vinden ze van het plein, waarom geven zij het plein een cijfer 7/8, wat kunnen zij bijdragen? Dat doen we door inzet debatmobiel, aan tafel gesprekken en een ronde van de veebalie langs de woningen. Daarnaast wordt mensen gevraagd om hun mening over de vernieuwing van het Haags hopje. Start hier van is op de Buitenspeeldag van 14 juni. (persmoment?)

Midden en Oost Europese migranten

Eerste verkennende bijeenkomst gehad. Moet nog vervolg krijgen.

Elektriciteitsfabriek

Fietssteroute gaat de inspraak in einde van het jaar. Uniper is akkoord met het verplaatsen van de hekken. Dat betekent dat de wens van ebwoners om te komen tot een samenhangend ontwerp voor het plein en een 30 km gerealiseerd kan worden. Er gaat begin juni een bijeenkomst worden gepland om dit ontwerp samen met bewoners te maken.

Uitvindershof

Bewoners hebben met hun plan om de tuin in de Uitvindershof te

Regentesselaan

Het Circus

Aan tafel gesprekken

Ontmoetingen in de buurt

Debatmobiel

RevA Connect

Beste allen,

Graag nodig ik jullie uit voor een werkbezoek/ uitgebreid DSO gebiedsteamoverleg op locatie in aan ReVa Zuid en in het bijzonder de Zevensprong, op donderdag 7 september van 9:30 12:30 met aansluitend een lunch

Aanleiding

Directe aanleiding is het bezoek van de burgemeester op 7 juni aan de Zevensprong. Daar heeft zij de opdracht gegeven om deze hotspot en sleutelplaats in de stad in kaart te brengen en aanbevelingen te geven over wat te doen.

De problematiek rond veiligheid, wonen, en sociale samenhang zien we eigenlijk in heel ReVa Zuid. Criminele activiteiten vinden plaats en legale en illegale structuren staan, soms zichtbaar, met elkaar in verbinding. De leefbaarheid van het hele gebied staat onder druk als gevolg van een overconcentratie van zwakke horeca en detailhandel, maar ook door illegale woonsituaties, overbewoning, (nieuwe) migranten,. Juist daarom wordt ReVa Zuid op dit moment onder de loep genomen in de Bestuurlijke Criminaliteits Beeld Analyse (B-CBA).

Handhaven alleen werkt onvoldoende

Verbeteringsacties ten aanzien van de laagwaardige horeca en detailhandel hebben in het verleden onvoldoende duurzaam effect gehad. Repressieve integrale maatregelen voor de aanpak van horecagelegenheden hebben weinig effect. Telkens weer ontspringen deze criminelen hier de dans. Het probleem is even opgelost, maar ze kunnen ongestoord verder gaan in een ander- aangrenzend-stadsdeel. Het zogenaamde waterbedeffect.

Met andere woorden, alleen handhaven werkt niet. Naast handhaven moet worden nagedacht over een strategie. De kostbare handhavingsacties dienen ondersteund te worden door aanvullende maatregelen die werken, goedkoper zijn en die zijn gebaseerd op economische principes en een economische agenda. De economische structuur moet leidend zijn in het handelen, gericht op verbeteren van het vestigingsklimaat, de leefbaarheid en de wijkeconomie. Het kruispunt wordt in 2020 verkeerskundig ook aangepakt. Een mooie kans om een de Zevensprong als project integraal aan te pakken.

Het bezoek: Gezamenlijk nadenken over integrale strategie

Veel van de aan te pakken problemen hebben een relatie met DSO. Zeker als we als gemeente willen streven naar een meer structurele aanpak. Denk daarbij aan Wonen (veel particuliere eigenaren, volop woningsplitsingen), Verkeer (wel/niet herinrichten Zevensprong), Economie (veel overlast gevende horeca en retail, 2 winkelstraten), Haagse Pandbrigade (aanpak overlastgevende panden), Juridische Zaken (Bestemmingsplannen), Grondzaken (Welke instrumenten zijn er om in te zetten: WOM, aankopen van panden, Stedenbouw en Planologie.

Maar ook BSD-OOV en de handhavingsorganisatie etc. zijn nodig om te komen tot een integrale strategie te komen, net als een vertegenwoordiging van de stadsdelen Escamp en Centrum.

Op 7 september willen we een start maken met een gezamenlijke kennismaking met de interdisciplinaire problematiek van de Zevensprong en ReVazuid. Samen nemen we de tijd om

polshoogte te nemen in dit stadskwartier en samen oude en nieuwe oplossingsrichtingen te exploreren en afspraken te maken over het vervolg.

- 9:30 start en ontvangst met presentatie van problematiek
- 10:15 Verklarende Wijkwandeling
- 11:30 Reflectie en Discussie
- 12:15 Afspraken
- 12:30 Afsluiting en lunch

De bijeenkomst vind ws. plaats bij Jonker Frans (Florence zorgcentrum), Newtonplein, Segbroek Den Haag.

DSO gebiedsteam Segbroek:

5.1.2,e - PSO

5.1.2,e - Verkeer

5.1.2,e - Economie

5.1.2,e - Stedenbouw en Planologie

5.1.2,e - Projectmanagement Den Haag

5.1.2,e - Wonen

5.1.2,e - Grondzaken

DSO afdelingen

5.1.2,e - Directeur Economie

5.1.2,e - Hoofd Wonen

5.1.2,e - Hoofd Verkeer

5.1.2,e - Hoofd Grondzaken

5.1.2,e - Wonen

5.1.2,e - Afdelingsmanager Haagse Pandbrigade

5.1.2,e - Haagse Pandbrigade

5.1.2,e - adjunct manager Wonen

5.1.2,e – PWWbalie

Vanuit Escamp

5.1,2,e Wijkmanager 5.1,2,e

5.1,2,e gebiedsregisseur

Vanuit Centrum

5.1,2,e wijkmanager

5.1,2,e gebiedsregisseur

Veiligheid:

5.1,2,e

5.1,2,e

5.1,2,e

Politie

5.1,2,e

5.1,2,e

Vanuit Segbroek:

5.1,2,e

5.1,2,e

5.1,2,e

5.1,2,e

Buurt

5.1.2.e @decupcoffee.nl
5.1.2.e @gmail.com
5.1.2.e @ 5.1.2.e
5.1.2.e @hotmail.com <5.1.2.e @hotmail.com>;
info@5.1.2.e.nl
5.1.2.e @gmail.com
5.1.2.e @gmail.com
5.1.2.e @xs4all.nl
5.1.2.e @xcelcior.nl
5.1.2.e @yahoo.com
5.1.2.e @ 5.1.2.e

extern

5.1.2.e @dtvconsultants.nl
5.1.2.e @dtvconsultants.nl
5.1.2.e @gmail.com
5.1.2.e @ 5.1.2.e ???

gemeente

5.1.2.e	@den Haag.nl
5.1.2.e	@den Haag.nl
5.1.2.e	@den Haag.nl
5.1.2.e	@den Haag.nl
5.1.2.e	@den Haag.nl
5.1.2.e	@den Haag.nl
5.1.2.e	@den Haag.nl

Notulen (digitaal) Wijkoverleg 18 januari 2022.

1. Welkom.

5.1.2.e heeft de aanwezigen welkom.

2. Stand van zaken werkgroepen (o.a. Uitstraling Weimar Werkt, Buitenruimte Weimarstraat/Beeklaan).

Er is inmiddels een aantal werkgroepen actief, zowel binnen de gemeente als in samenwerking met de buurt, professionals en gemeente. De buurt (bewoners, ondernemers) zijn ook met elkaar in gesprek over de verschillende acties. Onder andere werken we samen aan een (middel)lange termijnvisie (zie verder in het verslag) en er is een overleg geweest over Streetart. Het verslag van dit gesprek zal met het wijkoverleg worden gedeeld (**Actie** 5.1.2.e). Er is veelvuldig overleg met de BIZ en we bereiden een werkgroep Communicatie voor (zie verder in het verslag). Voor de werkgroep WeimarWerkt/ZZP-hub staat op 31 januari de 1ste afspraak gepland. Voor de werkgroep Uitstraling gaan we een wervingsactie starten onder de ondernemers zodat we snel van start kunnen. Voor de werkgroep inrichten buitenruimte zal op hernieuwde oproep worden gedaan om hier aan deel te nemen.

Elke werkgroep wordt gevraagd een terugkoppeling te geven van de voortgang. In het wijkoverleg worden beslispunten naar voren gebracht en kunnen de deelnemers mede richting geven aan de verschillende acties.

Per onderwerp zal gekeken worden of een werkgroep ingericht moet worden of we de acties via het wijkoverleg laten verlopen.

3. Korte presentatie concept communicatieplan en opzet werkgroep Communicatie.

5.1.2.e is als communicatieadviseur verbonden aan het prioritaire gebied en geeft een presentatie van een concept communicatieplan. De presentatie zal worden gedeeld (**Actie** 5.1.2.e). Doel van het plan is de communicatie met de buurt te verbeteren. Hierin is ook een belangrijke rol weggelegd voor de buurt. Het streven is een interactief platform waar zowel de gemeente als de buurt gebruik van maken. Een samenstelling van

de werkgroep van alle partijen is gewenst. Hiervoor is al eerder een oproep geweest in een voortgangsbericht, maar daar is geen response op gekomen. Een nieuwe oproep zal worden gedaan (**actie** 5.1,2,e / 5.1,2,e). Naar aanleiding van de presentatie wordt een aantal opmerkingen gemaakt. Deze worden meegenomen in de werkgroep.

- Zorg ook voor 'offline' communicatie voor bepaalde doelgroepen.
- Denk ook aan activiteiten, zoals een koffiekar in de buurt, om de communicatie op gang te brengen.
- Kan de Konkreet hierin een rol spelen? Als vervolgactie wordt dit in het programmateam WijWeimar en/of redactieraad besproken. Er komt een terugkoppeling naar 5.1,2,e / 5.1,2,e (**actie** 5.1,2,e).
- Bekijk ook de mogelijkheden van Whatsapp, Instagram, Facebook en (al bestaande) websites.

4. Stand van zaken Visie werkgroep.

5.1,2,e is de externe begeleider van deze werkgroep. In een korte toelichting wordt aangegeven welke processtappen en planning worden gevolgd. De eerstvolgende stap is de 'visie-pakketjes'. Op een creatieve en interactieve wijze worden beelden opgehaald over de Weimarstraat/Beeklaan. De opbrengst van de visiegroep is een gedeeld beeld over het gebied. Op basis van dit gedeelde beeld wordt de raad geïnformeerd, kunnen acties worden benoemd en verder plan(vorming) worden voorbereid. De 'visie-pakketjes' worden breed uitgezet. In een volgend wijkoverleg zal een terugkoppeling worden gegeven.

5. Professionals op bezoek (dit keer vanuit het Resilience programma dat aan de slag gaat op de Noorderbeekdwarsstraat).

5.1,2,e is werkzaam bij de gemeente bij de afdeling Resilient The Hague. Deze afdeling organiseert activiteiten die de weerbaarheid van de bewoners, zowel individueel als in samenwerkingsverband, vergroten. Deze activiteiten kunnen op een breed terrein worden ingezet, zoals digitale weerbaarheid,

beperken/voorkomen van gevolgen van klimatologische situaties (denk aan hitte(stress), overvloedige regenval e.d.), leefbaarheid (vergroening) en veiligheid (beschikbaarheid defibrillator, rookmelders e.d.). Binnen ons gebied is de Noorbeekdwarsstraat uitgekozen om een onderzoek (Streetlab) uit te voeren. Op basis van de uitkomsten worden acties opgesteld en ook uitgevoerd! Belangrijk is om ervoor te zorgen dat acties die structureel van aard zijn ook worden opgenomen in de reguliere dienstverlening van de gemeente of de welzijnsorganisaties. Het onderzoek is met enthousiasme ontvangen in de buurt.

6. Actielijst.

Een actielijst moet nog worden opgesteld. Het streven is om dit in het volgende overleg te kunnen presenteren.

Bijeenkomst wijkoverleg 14 april 2022

Aanwezig:

Aanwezig:

De (ex-)wijk bewoners

5.1.2,e

5.1.2,e (tevens illustrator) 5.1.2,e

(tevens WijWeimar) 5.1.2,e

(tevens WijWeimar),

5.1.2,e (verlag)

Huisartsenpost ;

5.1.2,e

Gemeente

5.1.2,e

Voorzitter wijkoverleg

5.1.2,e

Agenda:

1. Waar staan we
2. Wat is bereikt
3. Wat willen wij de volgende wijk-overleggen
4. Aandacht visiegroep

5.1.2,e opent het overleg en heet de aanwezigen welkom. Daarnaast maakt hij een compliment aan "WijWeimar" voor de goed georganiseerde picknick op het Regentesseplein ter ondersteuning van het behoud van de terrassen op het middenplein.

Er is een prachtig overzicht opgehangen met tekeningen (van 5.1.2,e) en uitleg over resultaten (5.1.2,e en 5.1.2,e) over het hele proces tot nu toe.

De verslaggever (5.1.2,e) kiest er dan ook voor deze illustraties etc te gebruiken in dit verslag en op pagina 14 een verder kort verslag van deze bijeenkomst.

Dit verslag zal vergezeld gaan van deze illustraties en uitleg over vorderingen.

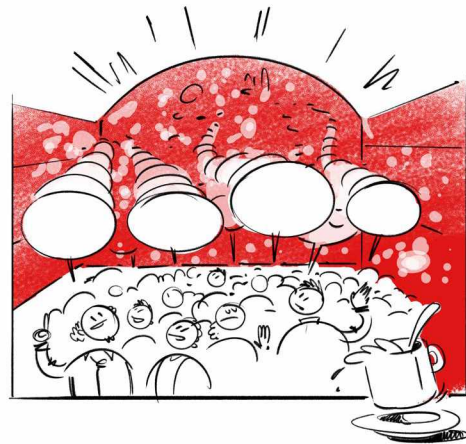
Links van de illustraties een verslag van de uitleg op 14 april, maar onder de illustraties is er duidelijke uitleg wat er tijdens het betreffende wijkoverleg besproken is, en de illustraties geven op een zeer duidelijke manier het proces en de sfeer weer :-)

Veel kijk- en leesplezier!

5.1.2,e

(de illustrator) neemt het woord en legt bij iedere illustratie de gang van zaken uit.

Er werd veel informatie
gedeeld
Het was zoeken
met elkaar naar doelen,
wensen en
(on)mogelijkheden

WIJKOVERLEG 1

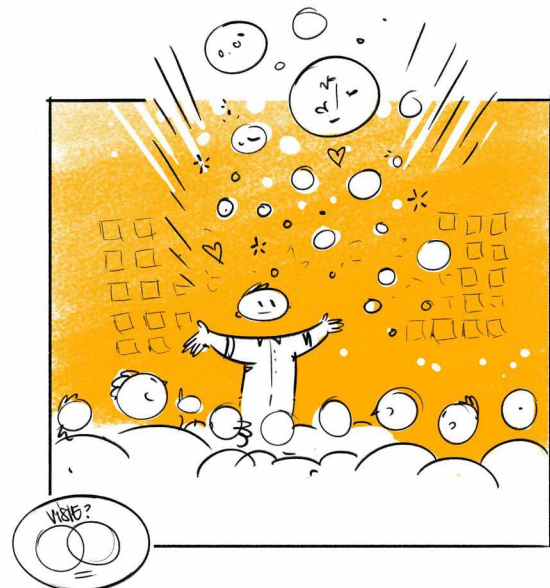
23 september 2021 - DNR

- 1e keer, zoeken met elkaar
- Informatie delen
- afspraken maken over vervolg

Wat zijn de ideeën in deze
wijk?

Er worden ideeën verzameld
en op de muur gehangen.
(Zie bijlage)

Er wordt gestemd over de
ideeën

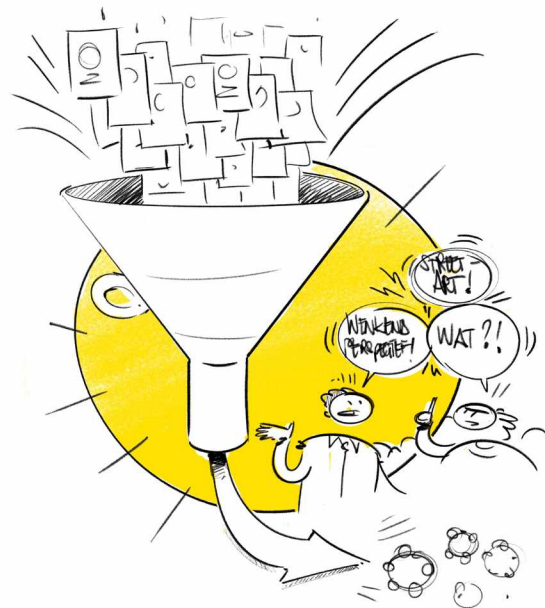

WIJKOVERLEG 2

12 oktober 2021 - Stadsdeelkantoor

- Overleg wordt wijkoverleg
- Ideeën verzamelen
- Informatie delen
- Bespreken ideeën vs visie(s)

De 36 ideeën worden verdeeld
 Er wordt geprobeerd een focus aan te brengen
 En van daaruit te realiseren
 Er worden verschillende groepjes voorgesteld

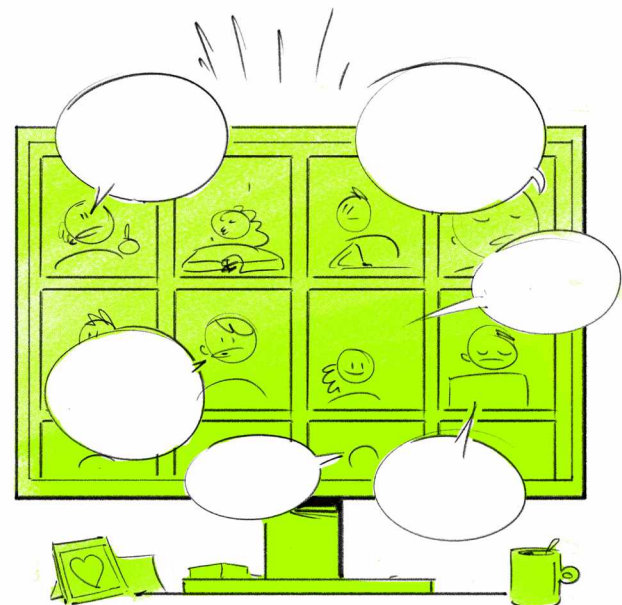
WIJKOVERLEG 3

4 november 2021 - Stadsdeelkantoor

- Ideeën bespreken -> achterliggende wensen
 - uiteen in groepjes
- selecteren ideeën om op door te gaan
 - inventarisatie wie wat wil doen

Aantal mensen aangemeld voor werkgroepen:

1. Visie (bestaat 6 personen)
2. Buitenruimte (we moeten zoeken naar mensen)
3. Uitstraling panden (is dit voor de gemeente?)
4. Streetlife
5. Weimar werkt (bestaat)
6. Werkgroep communicatie (

WIJKOVERLEG 4

30 november 2021 - digitaal

- geen wenkend perspectief: wordt gezamenlijke visie
 - aanmelden voor werkgroepen:
 - Visie
 - Buitenruimte
 - Uitstraling panden

ANDRE@BENINGADESIGNER.COM

Stand van zaken werkgroepen
(o.a. Uitstraling Weimar Werkt,
Buitenruimte Weimarstraat/
Beeklaan).

Korte presentatie concept
communicatieplan en opzet
werkgroep Communicatie.

Presentatie

Resilient The Hague

5.1,2,e

5.1,2,e

Deze afdeling organiseert
activiteiten die de weerbaarheid
van de bewoners, zowel
individueel als in
samenwerkingsverband,
vergroten.

Werkgroep Weimar Werkt

werkgroep bijeen gekomen en er zijn
plannen en aanzien van een ZZP hub aan
de Weimarsstraat.

Werkgroep Visie

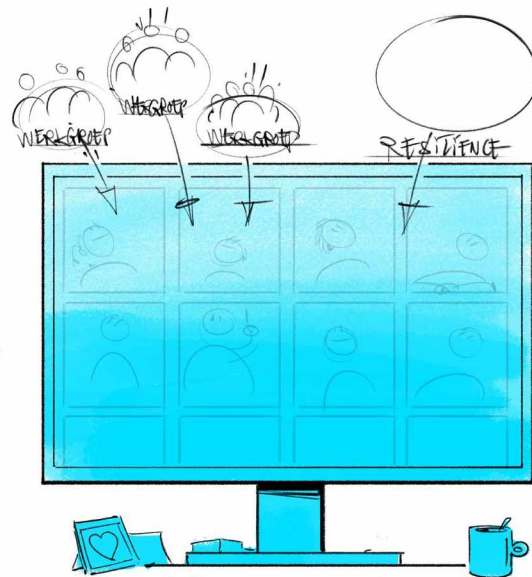
5.1,2,e geeft aan dat de werkgroep
meerdere malen bij een is geweest en zich
vooral bezig houdt met het meer input
ophalen uit de buurt (grotere
vertegenwoordiging) en mogelijk andere
creatieve manieren van het visualisering
van de visie

Verkeersproject

Professionals op bezoek | Herinrichting
verkeerssituatie Weimarstraat deel 3

5.1,2,e

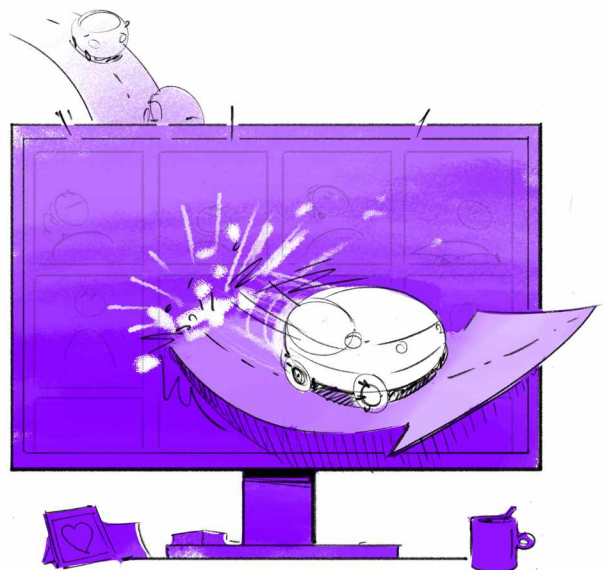
(Verkeer, gemeente Den
Haag)

WIJKOVERLEG 5

18 januari 2022 - digitaal

- terugkoppeling status werkgroepen

WIJKOVERLEG 6

9 februari 2022 - digitaal

- terugkoppeling werkgroepen
- verkeersproject Weimarstraat

ANDRE@PENGABDESIGNER.COM

Presentatie Bureau voor Verkeer is DTVC.

5.1.2,e

Presentatie afdeling veiligheid van de gemeente

5.1.2,e

Tijdens deze presentatie kreeg
5.1.2,e niet de kans een goede
presentatie te houden omdat er
kritiek kwam o.a. dat er niets
zichtbaar was.

Niet iets om trots op te zijn
concludeerden de aanwezigen nu.

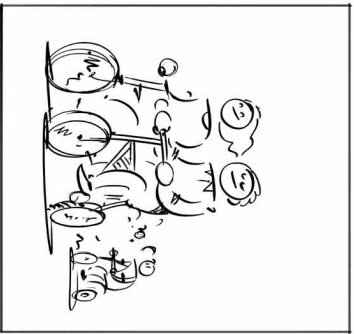

WIJKOVERLEG 7

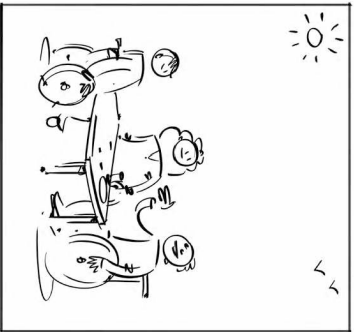
10 maart 2022 - Stadsdeelkantoor

- verkeer en veiligheid als onderwerpen
- presentaties van 5.1.2,e en 5.1.2,e
- discussie over 'veiligheid'

ANZRE@BRONKHORSTEN.COM

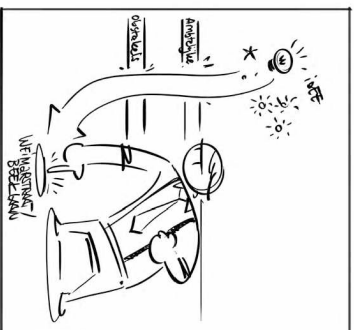
**1. AUTO TE GAST
FIETSTRAAT**

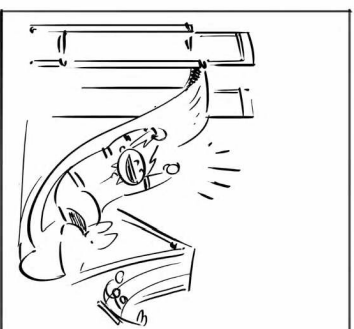
**2. PICKNICKTAfel
GEMANDICAPTE**

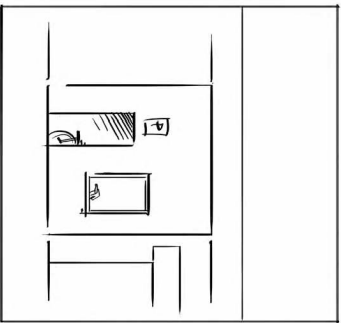
**3. WATERPOMP
(VOOR HET GROEN)**

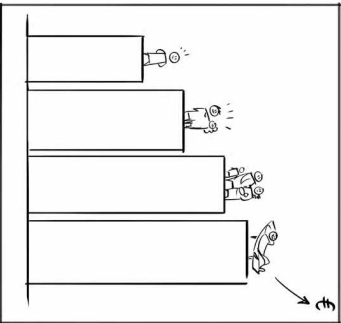
4. STADSMARINIËR

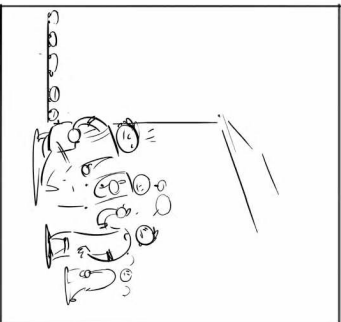
5. SPEELPLEKEN

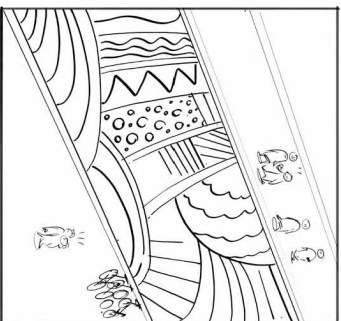
**6. IMPADIDE
FIETSENSTALLING**

7. VARIANTE IN BOUW

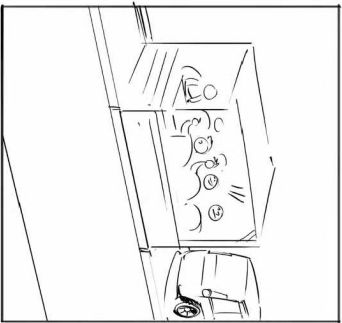
8. AUTOLUW

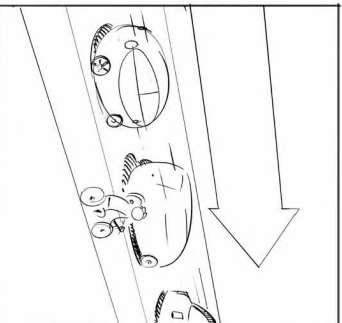
9. STREETART

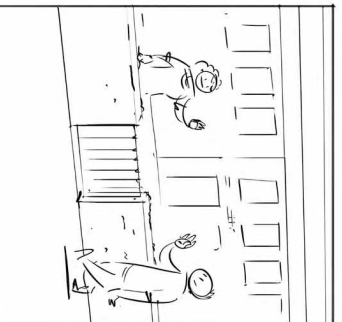
10. AUTOVRIJE ZONDAG

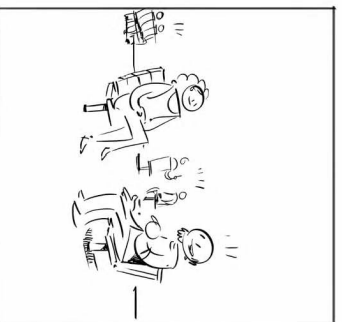
**11. PARKLETS
(GASTEN, MEER, OOK
VOOR FIETSMAXIERS)**

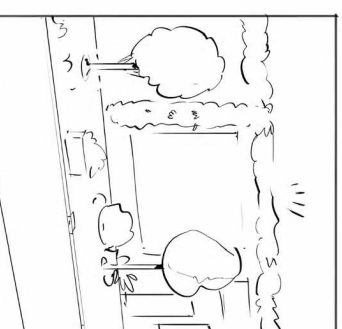
12. EENRICHTINGSVERKEER

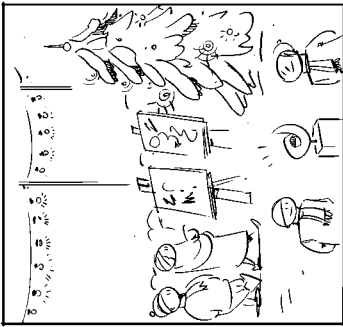
**13. BEERKLAAW WINKELLEN
EN WOIEN**

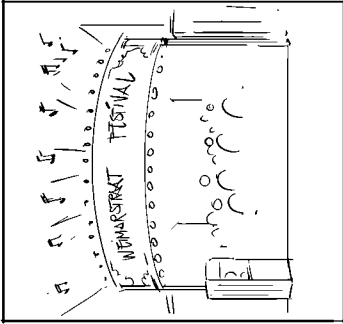
14. STRAATMEUBILAIR

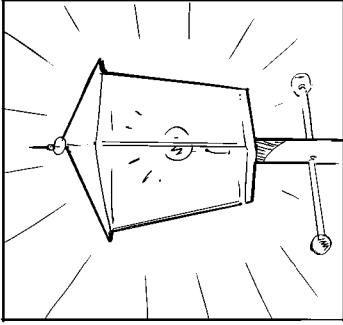
15. GROENE WINKELSTRAAT

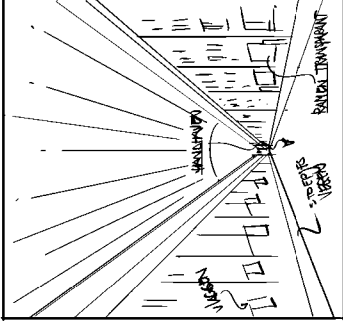
16. KUNST EN KERST

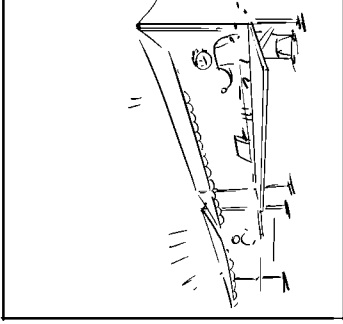
17. WEIMARSTRAT FESTIVAL

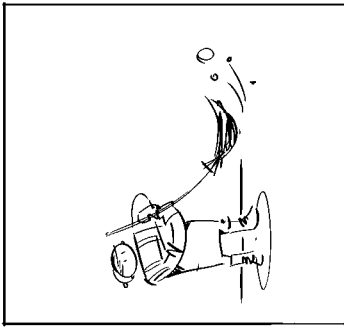
18. LEUKE LANTARENPALEN

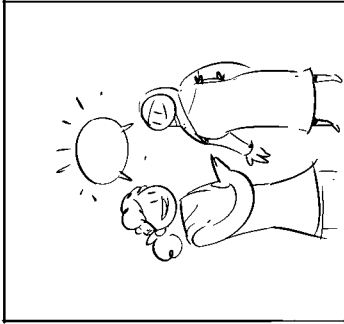
19. UITSTRALING PANDEN VERBETEREN

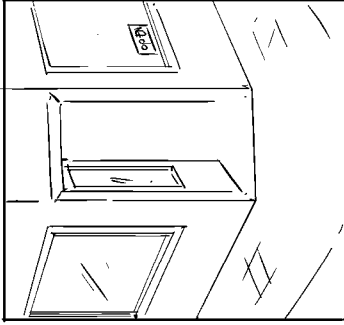
20. MAANDELIJKE ACTIVITEIT VAN DE WINKELIERS (KLEIN EN INTIEM)

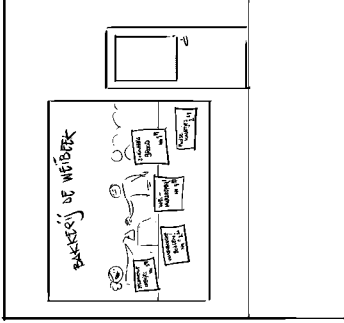
21. MEER SCHOONMAKEN

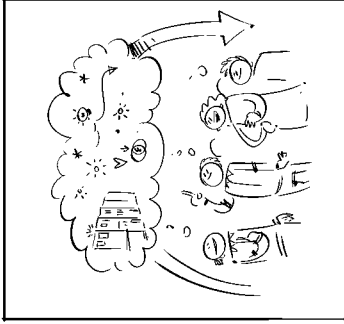
22. NIEUWE DOELGROEPEN BETREKEN

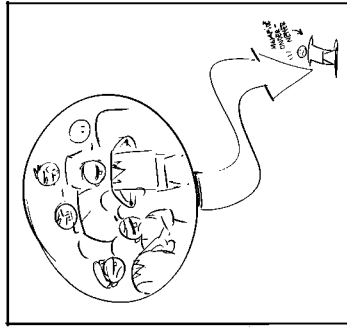
23. STEPPINGSTONES (UITGESNITTE WINKELIERS OP DE HADSEN)

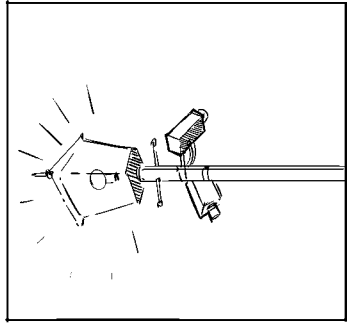
24. LOKAAL ONDER- NEMERSCHAP STIMULEREN

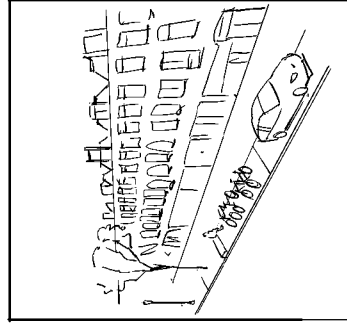
25. WIJKLABORATORIUM STIMULEREN

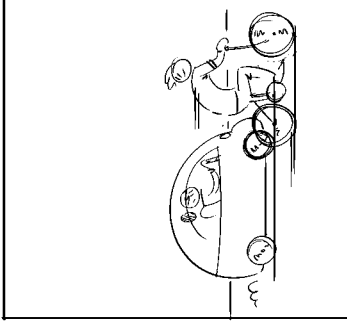
26. INTEGRALE HANDHAVINGSACTIES

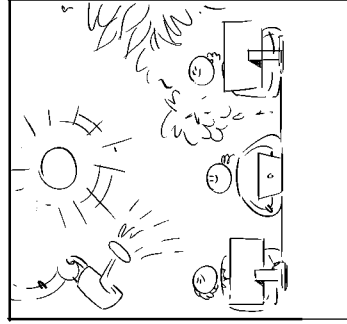
27. OPENBARE ORDE CAMERA

28. HERSCHIKKEN RUIMTE WEIMARSTRAT

29. 30 KM/H ZONE WEIMARSTRAT, BOESLAAN, AUGUSTENSLAN EN -PLAN

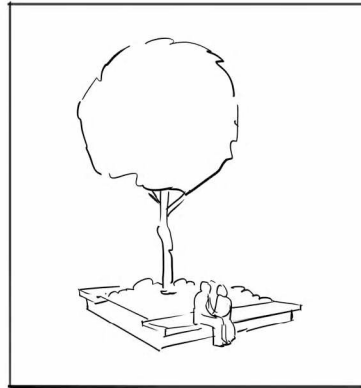
30. ECONOMISCHE IMPULS (NIEUW ONDERSTREKEN DE FORTIETEN AUTOONTWIKKELINGEN -IMPULS -PLAN)

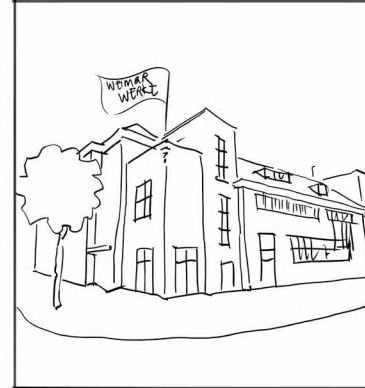
**31. WEKELIJKSE
ECO-MARKT**

32. SFEERVOLLE VERLICHTING

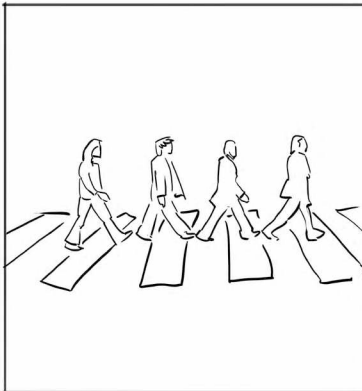
33. WEIMARBANKJE

34. WEIMAR WERKT

**35. BETERE WATEROPVANG
(DOOR MEER GROEN)**

36. MAKKELIJK OVERSTEKEN

Na overleg werden deze ideeën op volgorde
Van prioriteit gezet:

Korte voortgang/stand van zaken acties.

Aanwijsbesluit Vergunning; Nieuwe ondernemers doorlopen aanvraagtraject. Opening NIET voor toekenning vergunning. Uitgereikte vergunningen worden regelmatig gecontroleerd. Ondernemers zonder vergunning zijn niet open en hier wordt op gecontroleerd.

Openbare orde camera.

Is actief. Weinig overtredingen geconstateerd. Evaluatie vindt plaats in mei 2022 en besluit volgt over continuering.

Overleg coffeeshops.

Maandelijks overleg met eigenaren coffeeshops over aangepaste sluitingstijden, beveiliging, detectiepoorten het aanspreken van bezoekers op ongewenst gedrag. Uitplaatsing heeft prioriteit; politiek haalbaarheid beperkt.

Integrale Handhavingsacties.

In gebied Weimarstraat/Beeklaan/Zevensprong extra IHA's. Opbrengsten worden gecommuniceerd via de media.

Sociaal/maatschappelijk.

Diensten SZW en OCW doe gericht onderzoek naar relevante problematiek (sociale en maatschappelijke kwetsbaarheid) en een gebiedsgerichte aanpak. Pilotproject 'Vroeg-signalering' voor het gebied Weimarstraat-Beeklaan (aandacht voor het ontstaan van schulden en directe aanpak). Onderzoek naar integratie Oost-Europese (Poolse) Families in de wijk.

Goed verhuurderschap en aanpak leegstand.

Voortzetten pilotproject Goed verhuurderschap. Initiatief voor formatieve inzet en aanpak leegstand woningen en achterstallig onderhoud.

Aanpak winkelbranchering en -leegstand.

Inzet transformatiemanager op nieuw ondernemerschap, begeleiding ondernemers en aanpak leegstand winkels Weimarstraat.

Werkgroep Visie.

Bewoners, ondernemers, partners en gemeente werken samen aan een gedragen visie voor de (middel)lange termijn, stellen een actieplan op en initiëren draagvlak, zowel in de buurt, ambtelijk als politiek.

Werkgroep Communicatie.

Gemeente wil samen met buurt en partners werken aan een communicatieplan. Realisatie (Hoplr)-projectpagina met relevante informatie. Regelmatig update activiteiten via voortgangsberichten en projectpagina.

Wijklaboratorium.

Subsidiering van wijklaboratorium en activiteiten bewonersvertegenwoordiging.

BIZ.

Actieve ondersteuning (geslaagd) initiatief in de oprichting van de een winkeliersvereniging (BIZ) voor deel 1 en 2.

Banieren.

Financiering en ondersteuning in project om banieren in de HELE Weimarstraat op te hangen met een uniforme uitstraling en uitdagende en wervende teksten.

Wijkoverleg.

Structureel overleg met buurt en partners over de voortgang van de aanpak voor de Weimarstraat-Beeklaan.

LER.

Financiering en ondersteuning van een Leefbaarheids Effecten Rapportage (LER) op initiatief van bewoners.

Interne, gemeentelijke werkgroepen met partners.

Diverse actieve werkgroepen die zich richten op:

- Integrale aanpak diensten in gebied Weimarstraat-Beeklaan
- Veiligheid
- Aanvraag vergunningen en toetsing aan Bibob-beleidsregels

Inzet Haagse Panenbrigade.

Prioritering van de aanpak van meldingen binnen het gebied Weimarstraat-beeklaan en gebiedsgerichte aanpak overlast gevende en gevaarlijke (situaties in) panden.

Winkel-woon transformatie.

Actieve begeleiding van eigenaren die leegstaande winkels willen omvormen naar woningen op de Beeklaan.

Werkgroep Uitstraling.

Buurt, winkeliers en gemeente overleggen de aanpak en uitvoering van uitstralingsexcessen en een actieve begeleiding van een architect bij de aanpak van het exterieur, waaronder de bouwtechnische aspecten, kleurstelling en reclame-uitingen.

Retailmonitor.

Met de Retailmonitor brengt Den Haag op unieke en overzichtelijke wijze in beeld hoe de Haagse winkelgebieden zich in de tijd en ten opzichte van elkaar ontwikkelen. Dit onderzoek loopt nu voor het 3de deel van de Weimarstraat en Beeklaan.

Vergroening.

Na de vergroening van de Zevensprong 2021-2022 is een aantal projecten opgestart vanuit (het budget van) de aanpak Weimarstraat-Beeklaan. Er is ruimte voor meer vergroeningsplannen. Deze moeten vanuit een nog op te richten werkgroep worden geïnitieerd.

Vervriendelijken buitenruimte.

In het 2de wijkoverleg is een aantal ideeën geopperd voor een verbetering van de uitstraling en gebruik van de openbare ruimte. Deze moeten vanuit een nog op te richten werkgroep worden geïnitieerd.

Snelheidsremmende maatregelen.

Om de snelheid van het verkeer terug te dringen is, na een tijdelijke maatregel, Weimarstraat deel 3 voorzien van plateau's en zijn bestaande drempels op niveau gebracht.

Herinrichting Weimarstraat deel 3.

Participatieve aanpak om te komen tot een gedragen ontwerp van de Weimarstraat deel 3 met bijbehorende kostenraming. Doel is om dit middels een raadsvoorstel voor te leggen aan de politiek om tot besluitvorming over te kunnen gaan.

Verwijderen fietswrakken.

Extra inzet van de handhavingsorganisatie op het verwijderen van fietswrakken en weesfietsen. Tevens een opzet om een bewustwordingscampagne op te starten om o.a. foutparkeren aan te pakken.

Onderzoek fietsparkeren.

Onderzoek naar knelpunten en oplossing fietsparkeren op de Beeklaan.

Buurtfietsenstalling (in oprichting).

(Subsidie)mogelijkheden onderzoeken naar de mogelijkheid om een buurtfietsenstalling te realiseren.

Regentesseplein.

Participatieve aanpak om te komen tot een gedragen ontwerp van de Regentesseplein 3 met bijbehorende kostenraming. Doel is om dit middels een raadsvoorstel voor te leggen aan de politiek om tot besluitvorming over te kunnen gaan.

Participatieve aanpak om te komen tot een gedragen ontwerp van de Weimarstraat deel 3 met bijbehorende kostenraming. Doel is om dit middels een raadsvoorstel voor te leggen aan de politiek om tot besluitvorming over te kunnen gaan.

Resilient aanpak Noorderbeekdwarsstraat.

Inventarisatie en actieprogramma om met de voorstellen vanuit de buurt initiatieven te ontwikkelen om de weerbaarheid en veerkracht van de buurt te vergroten.

Werkgroep Streetart.

Opstart van een participatieve aanpak om te onderzoeken op welke wijze we Streetart kunnen realiseren.

Werkgroep Weimar Werkt.

In deze werkgroep worden plannen gemaakt ten aanzien van een ZZP hub aan de Weimarstraat. Weimar Werkt moet 2 ledig worden opgevat; de Weimarstraat Werkt, maar ook dat er mensen fysiek in de straat werken. Een bruisende ZZP hub past hier prima in. Het idee is niet dat het enkel een werkplek wordt voor ZZP ers, maar dat het ook een plek wordt voor culturele activiteiten en activiteiten voor de buurt.

Coaching ondernemers.

Een aantal ondernemers wordt gecoacht op verschillende onderdelen; zoals inrichting en uitstraling winkels, financieel/administratieve zaken en ondernemerschap.

Vragen/opmerkingen die verder in dit overleg d.d. 14 april 2022 aan de orde kwamen:

Klacht over verslag vorige bijeenkomst

Een van de aanwezigen merkt op dat verslag niet goed de sfeer en vragen weergaf. Zou in het blad Konkreet beter uitgewerkt zijn. Niet iedereen was het daarmee eens.

Er wordt afgesproken het verslag voortaan als concept meegestuurd wordt bij de daarop volgende vergadering en dan ter vergadering aangevuld/verbeterd kan worden. Kritiek wordt bestraft met het opnemen van het eerstvolgende verslag. :-)

Aanwezigheid vorige keer mensen van beveiligingsbureau koffieshops:

Er is met de koffieshopseigenaren afgesproken dat zij wel welkom zijn, maar geen mensen van door hen ingehuurd beveiligingsbureau.

Presentatie verstoort door aanwezigen wijkoverleg dd. 10 maart jl.

5.1.2,e dit overleg was beschamend tegenover 5.1.2,e De aanwezigen wilden zichtbaarheid en actie en zij was gekomen over veiligheid te praten. Er zijn n.a.v. dit overleg veel geïrriteerde emails binnen gekomen. Daar kwam vooral uit naar voren: velen spreken alleen voor eigen hachje.

Herinrichting Weimarstraat deel 3

Project afdoening moties mogelijke herinrichting Weimarstraat deel 3. 5.1.2,e geeft aan dat de kosten voor het participatietraject een gemeentelijke norm overschrijden waardoor de aanpak van dit project meervoudig onderhands aanbesteed moet worden. Dit zal enige vertraging geven in de planning. Het bureau DTV, dat in de afgelopen 2 wijkoverleggen middels een presentatie van het participatietraject een toelichting heeft gegeven, zal 1 van de genodigde opdrachtnemers zijn. Naar aanleiding van deze opmerking ontstaat een levendige discussie over de aanpak in relatie tot de visie WijWeimar en de mate waarin de participatie vorm gegeven zou moeten worden. 5.1.2,e geeft aan dat in het vorige wijkoverleg door de aanwezige buurtbewoners en -ondernemers een besluit genomen is over de aanpak. De gemeente zal deze ook volgen. Er wordt gevraagd of de aanbesteding naar de partijen gedeeld kan worden, waarbij de vraag vooral is of er voldoende aandacht is dat de bureaus voldoende kennis hebben van wat de buurt nodig heeft en middels de visie WijWeimar is opgeschreven. 5.1.2,e geeft aan dat dit meegenomen is in de voorbereiding van de gemeente en DTV, inclusief de visie van WijWeimar, en dat in het participatietraject de opstellers zullen worden meegenomen. Op de opmerking dat in de visie WijWeimar voldoende participatie heeft plaatsgevonden geeft 5.1.2,e aan dat dit niet zo is. Mede door Corona is de visie niet breed met de buurt gedeeld. Het participatietraject zal uiteindelijk leiden naar een 1ste schetsontwerp die zal worden gedeeld met het wijkoverleg. Dit schetsontwerp gaat een gedetailleerder beeld geven van de inrichting van de Weimarstraat dan in de visie is opgeschreven.

Vraag en punten van werkgroep Visie :

5.1.2,e

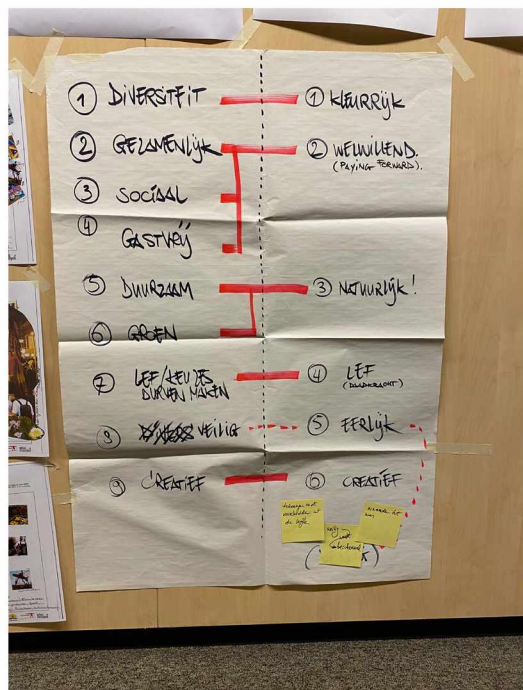
Hoe verhoudt de visie zich tot participatieplan en moeten we niet visie leidend zijn.

Er wordt toegezegd hen vooral onze ideeën en wensen voor te leggen en te vragen de mogelijkheden uit te zoeken.

Uit eerder overleg werkgroep Visie kwam naar voren nav onderzoek buurtbewoners:

Er waren duidelijke overeenkomsten. Men was positief over de buurt, de diversiteit ervan, en de wijze waarop men met elkaar omgaat. Wensen waren wat meer groen, waar mogelijk auto te gast, diverser winkelaanbod.

Niet positief over coffeeshops derde deel en dat het delen van de wijk verloederen en het er vies is. Ook werden huizenprijzen (koop en huur) vaak genoemd: te hoog waardoor de wijk verandert. En projectontwikkelaars; daar heeft men ook niet zoveel mee op. Wat ons positief opviel was dat degenen die meededen allemaal graag een wijk willen waar heel veel mensen zich thuis voelen en kunnen wonen. De werkgroep heeft uit alle ideeën en opmerkingen de punten zo bij elkaar gezet dat er een duidelijk overzicht komt voor de uitgangspunten voor de komende tijd.

Kleurrijk, Welwillend, Natuurlijk, Lef, Eerlijk en Creatief zijn de uitgangspunten voor alle 36 ideeën
En deze 6 punten zouden gezamenlijk ons uitgangspunt kunnen/moeten zijn.

Aan- en afwezigheid wijkbewoners

Kan achterhaald worden waarom mensen wegblijven bij dit overleg? Is het idee mensen die weggebleven zijn toch stukken te sturen.

Er wordt toegezegd daar achter aan te gaan via mailcontact.

Werkgroep uitstraling panden:

Is dit niet iets voor de gemeente?

5.1.2,e gaat dat na.

Korte voortgang/stand van zaken acties.

Er hangt op het bord ook een lijst met voortgang en actiepunten tot nu toe (zie pagina 12)

En als laatste zeer positieve mededeling van dit overleg

Er wordt een nieuwe werkgroep opgericht

Werkgroep BUITENRUIMTE:

Bestaande uit

5.1.2,e

5.1.2,e

5.1.2,e

From: "5.1,2,e" <5.1,2,e@denhaag.nl>
Sent: Thu, 12 Nov 2020 18:01:47 +0200
To: "5.1,2,e" <5.1,2,e@septool.nl>
Cc: "5.1,2,e" <5.1,2,e@denhaag.nl>; "5.1,2,e" <5.1,2,e@denhaag.nl>
Subject: reactie op je bericht van 11 november

5.1,2,e

Dank voor je mail,

Uit je laatste zin maak ik op dat er verwarring is nav mijn eerder mail van 23 oktober 2020. Naar aanleiding van je laatste zin in onderstaande mail (11 november) reageer ik.

Eerder heb ik mondeling en schriftelijk al aangegeven dat wat ons betreft de subsidie voor de huur van het pand doorloopt in 2021. Enkel dan dit wel hoort te verlopen volgens de regels van de subsidieverordening. Daarvoor zijn een tweetal dingen nog nodig: een plan/programmering en een begroting die voldoen aan de regels.

In mijn brief van 23 oktober heb ik laten zien op basis van welke criteria subsidie verstrekt hoort te worden. Zodat ook jullie op de hoogte zijn van de afwegingen, de zorgvuldigheid en transparantie bij subsidieverlening.

In mijn brief van 23 oktober staat op basis van de gemaakte afweging: "Het verstrekken van de subsidie is maatschappelijk relevant, maar om de subsidieaanvraag te kunnen honoreren moet toegewerkt worden naar een optimaler gebruik van het pand". Ik begrijp dat over een optimaler gebruik overleg is geweest tussen jou, 5.1,2,e en 5.1,2,e. Dat klinkt goed. Is daar iets over op papier? Dat zou mijn inziens al kunnen volstaan.

Wat betreft de begroting ook die moet voldoen aan de subsidie kaders. In de brief van 23 oktober staat over de begroting "De gemeente Den Haag heeft als uitgangspunt dat de begrotingen binnen beide subsidieregelingen geen post onvoorzien mogen hebben." Praktisch betekent dit dat de post onvoorzien niet wordt toegekend (en jullie dus minder geld krijgen). Om dat te voorkomen wordt gebruikelijk de suggestie gedaan de andere begrotingsposten te verhogen. Ook hierop wacht ik nog.

Positief is dat ik jullie kan melden dat de gemeentebegroting is goed gekeurd. Daarmee worden de subsidie aanvragen voor 2021 in behandeling genomen. Zoals genoemd zijn daarvoor nog 2 documenten nodig. (programmering/planning en de begroting die voldoen aan de regels). Zodra jullie die insturen zal casemanager die uploaden. Nadat de subsidieaanvraag en toekenning is afgerond in het systeem ontvangen jullie de verleningsbeschikking. Vanaf het moment dat de stukken compleet zijn hoort dit binnen 6 weken juridisch geregeld te zijn.

Tot die tijd staat mijn mondelingen en deze schriftelijke toezegging om deze subsidie toe te kennen overeind op basis van de nog te ontvangen stukken van jullie kant. Begrijp mij goed het zijn de subsidieregels die vragen dit volledig volgens de kaders af te handelen.

Vriendelijke groet

5.1,2,e

Van: 5.1,2,e 5.1,2,e @septool.nl>
Verzonden: woensdag 11 november 2020 17:44
Aan: 5.1,2,e <5.1,2,e@denhaag.nl>
CC: 5.1,2,e <5.1,2,e@denhaag.nl>
Onderwerp: reactie

5.1,2,e

Ik heb je bericht gelezen over de beoordeling van ons jaarverslag en ben verbaasd over jullie reactie. Op 19 december 2019 (zie bijlage) hadden wij overleg over de begroting voor WijWeimar / BEV&R voor 2020. Jullie vonden die veel te hoog en we kregen geen groen licht. Zoals je weet heeft het proces om onze activiteiten voor de buurt / wijken Valkenbos en Regentes zich over heel 2020 uitgestrekt omdat jullie op geen enkele manier enige vorm van toeschietelijkheid onze kant uit hebben laten zien. Maar daar hebben we het genoeg over gehad en gelukkig hebben we de mailwisseling op dit punt goed bewaard.

Terug naar het overleg op 19 december 2019. Wij hebben toen in onze aanvraag een bedrag van 5.1.2.b euro gevraagd om een jaarrekening te kunnen maken van de stichting BEV&R. Jullie reactie toen was, dat dat veel te veel geld was en dat een jaarrekening voor zo'n kleine club met zo weinig subsidies niet nodig was. Jullie vroegen een korte financiële verantwoording van de door ons ontvangen subsidies. In de ASV staat dat "het financieel verslag kan de vorm hebben van een jaarrekening of een projectverantwoording". Jullie kozen niet voor een jaarrekening, maar voor een projectverantwoording. Dat hebben we gedaan in het jaarverslag waar jij naar verwijst.

Als ik kijk naar de eisen die je nu stelt, ook nog eens ultimatief aangezet dat de aanvullende gegevens voor 1 december aangeleverd moeten zijn, dan is datgene wat jullie vragen niets anders dan een jaarrekening en die wordt niet geleverd door een administratiekantoor voor 475 euro excl. Btw zoals nu het geval is. Je vraagt namelijk:

"Gezien het rapport van bevindingen en de regels voor de verantwoording van de subsidie kom ik tot de volgende vragen:

- Kunt u aangeven wat de eindbalans was van 2018?
- Kunt u de uitgaven overeenkomstig de begroting specificeren?
- Kunt u een verklaring geven voor de verschillen tussen begrotingsposten en uitgaven?
- Er is een verschil tussen de verkregen subsidie en de uitgegeven gelden, kunt u dat verklaren?"

Een balans en een verantwoording van de verschillen tussen begroting en realisatie zijn typische zaken die in een jaarrekening aan de orde zijn. Jullie hebben in december 2019 aangegeven niet voor deze optie te kiezen.

De vragen die jullie nu stellen willen we uiteraard beantwoorden, maar dan zullen we een formele jaarrekening laten opstellen. De kosten hiervoor gaan we uiteraard bij jullie in rekening brengen want hiervoor hebben jullie bewust nooit budget beschikbaar gesteld. Ik stel voor dat we de gemeentelijke accountantsdienst in te schakelen om dit te doen conform te richtlijnen van de gemeente. Mocht deze dienst dit niet kunnen of mogen doen dan gaan we terug naar het administratiekantoor waar we het jaarverslag hebben laten maken. Wij kunnen niet garanderen dat de jaarrekening dan voor 1 december klaar is gelet op de vele werkzaamheden die accountants- en administratiekantoren einde jaar hebben.

Maar laten we even de essentie onder ogen zien. Kijkend naar de bijlagen kunnen jullie constateren dat jullie van iets heel kleins iets heel groots proberen te maken. Dat wij voor een bepaalde manier van registreren in ons verslag hebben gekozen is ingegeven door het administratiekantoor. Onze inhoudelijke en financiële verantwoording, ook voor het bedrag van € 5.1.2.b hebben we als volgt in het jaarverslag verantwoord:

"Toelichting op de jaarcijfers en ontvangen subsidies 2019 vastgesteld op 25 mei 2020 St.

BEV&R / WijWeimar heeft naast de bijdrage aan de kosten voor huisvesting (huur en exploitatie) IN 2019 ook nog een eenmalige subsidie ontvangen van 5.1.2.b Het ging om een bijdrage voor activiteiten, onderzoek, begeleiding en catering. Door de bezoeken van drie wethouders en twee burgemeesters en daarnaast gesprekken met een aantal deskundigen op het gebied van wijkontwikkeling en ondermijning zijn er de nodige uitgaven geweest voor catering. Ook de opening van het pand op 17 januari door burgemeester Krikke bracht extra kosten met zich mee. Ook diverse bewonersvergaderingen, openstelling / voorlichting tijdens de braderie heeft de nodige kosten met zich meegebracht (hapjes en drankjes). De activiteiten van bijvoorbeeld de visiegroep Weimarstraat zijn begeleid door deskundigen / sprekers die weliswaar vaak geen kosten in rekening brachten maar die wel op een passende manier een bedankje hebben gekregen. Verder is er een extra investering gedaan in de aankleding van het pand. De oorspronkelijk geprognoseerde kosten voor de exploitatie waren lager dan de werkelijkheid. Dat kwam o.a. doordat er geen verwarming in het pand zit en er elektrisch verwarmd moest worden. Extra kosten bijna 5.1.2.b ,-. Ook worden er niet begrote kosten voor website beheer gemaakt van 5.1.2.b per maand. Andere kosten vielen mee en er kon een deel van de reserveringskosten voor herinvesteringen worden gebruikt om de extra exploitatielasten op te vangen. Verder worden er door de leden van WijWeimar zelf veel zaken rond onderhoud en beheer opgelost zonder hiervoor derden in te schakelen."

Voor 2020 zal het jaarverslag de volledige verantwoording over de hele periode van twee jaar dat we het pand huren zichtbaar worden.

Tenslotte: de tijd dringt wat betreft het continueren van de huurovereenkomst van het pand. **Wij willen voor maandag 22 november een definitief antwoord van jullie of jullie de subsidie voor de exploitatie van ons pand ook in 2021 gaan verstrekken in de vorm van een beschikking.** Anders zien wij ons genoodzaakt om op 1 december tot opzegging van de huur per 1 januari 2021 over te gaan.

We horen wel hoe jullie verder willen.

Namens het bestuur van BEV&R en WijWeimar,

5.1.2.e

(penningmeester)

Subsidieverzoek

Aan: Mevrouw 5.1.2,e
Stadsdeelorganisatie Segbroek

Aanvrager:

Naam:

5.1.2,e , namens:

Werkgroep Wij Weimar

Van Stichting Buurteigenaren Valkenbos/Regentes

Adres

5.1.2,e Den Haag

Email: 5.1.2,e @planet.nl

Tel: 5.1.2,e

Den Haag, 30 november 2018

Onderwerp: Presentatieavond Wij Weimar

Geachte mevrouw 5.1.2,e

Vanuit Voor Welzijn is in overleg met de werkgroep Wij Weimar van de Stichting Buurteigenaren Valkenbos/Regentes een verkennend onderzoek gedaan naar de straat- en winkelbeleving onder bewoners en naar straatbinding en wijkbeleving van winkeliers tussen Beeklaan en Conradkade. In het totaal zijn 41 winkeliers en 32 bewoners geïnterviewd.

De uitkomsten bieden interessant materiaal voor een presentatie voor een groter publiek en een gesprek over de Weimarstraat en mogelijke verbeteringen in het winkelklimaat. Tevens willen wij op deze avond een studie presenteren van twee stedenbouwkundigen die hun blik laten gaan over de fysieke kwaliteit en mogelijkheden van straat en bebouwing. De uitkomsten van deze avond willen wij gebruiken voor het vergroten van de betrokkenheid bij de straat (en elkaar) van bewoners en winkeliers en voor het inventariseren van mogelijke verbeterplannen voor de zeer korte tot middellange termijn.

Voor de organisatie van deze avond vragen wij een bijdrage in de kosten ad 5.1.2,b De kostenposten betreffen de huur van een zaal, ontwerp- en drukkosten voor flyers en uitnodigingen, consumpties, verzorging van de presentaties en verslaglegging. De avond staat gepland voor eind januari 2019.

Hoogachtend,
Namens de Stichting

5.1.2,e voorzitter

Den Haag

AGENDA

**Evaluatie 1e 3 maanden Wij
Weimar**

Datum

12 april 2019

Tijd

9.30-10.30 uur

Locatie

NBDS 218

Opening en mededelingen

Te bespreken

1. Ervaringen 1^e drie maanden
2. Doe kracht /samenwerking
3. Invulling van het pand
4. Uitstraling
5. Begroting

Overige punten

Jaarverslag en financieel verslag 2019

Buurtgroep Wij Weimar

- 5.1.2,e
- 5.1.2,e
- 5.1.2,e
- 5.1.2,e
- 5.1.2,e

Stichting BEV&R

- 5.1.2,e (voorzitter)
- 5.1.2,e (secetaris)
- 5.1.2,e (penningmeester)
- 5.1.2,e (bestuurslid)

WIJ WEIMAR

Inhoud

Wij Weimar in 2019: doelbewust op weg naar een betere Weimarstraat en omgeving	3
Doelbewust op weg naar een visie voor straat en buurt.....	3
Visieontwikkeling hand in hand met een strategie om ondermijning en onveiligheid in ReVa aan te pakken	3
Op weg waarnaar toe?	3
Gebruikers pand in 2019/2020	5
Overzicht	5
Beleidsplan 2019-2024 stichting BEV&R (Buurteigenaren Valkenbos & Regentes)	6
Vooraf	6
1 Verbinding	7
1.1 Gebruik van het pand Noorderbeekdwarsstraat 218 als verbindende schakel	7
1.1.1 Bewonersgroepen als bindende factoren in de wijk.....	7
1.1.2 De Wijk-VVV.....	7
1.1.3 Groene donderdag	7
1.1.4 Cultuur	7
2 Ontwikkeling.....	7
2.1 Weimarstraat Ontwikkel Groep	7
2.2 Winkelstraatmanagement.....	7
3 Presentatie	8
4 Werkwijze.....	8
5 Financiën	8
De Weimarstraat... en nu?	10
1	10
2	10
3	11
4	11
5	12
6	13
Financieel jaarverslag	14
Toelichting op de jaarcijfers en ontvangen subsidies 2019 vastgesteld op 25 mei 2020	15

Bijlage: Onze Weimarstraat - KonkreetNieuws

Wij Weimar in 2019: doelbewust op weg naar een betere Weimarstraat en omgeving

Op 17 januari opende burgemeester Krikke het wijklaboratorium van Wij Weimar op de hoek van de Noorderbeekdwarsstraat. Vanaf dat moment werkte de buurtgroep onder de paraplu van Stichting BEV&R aan een draagvlak van bewoners, winkeliers en van de bestaande buurtstichting MaFuGaNoVa voor verbetering van de Weimarstraat.

Valkenbos en Regentes verdienen een betere slagader dan de door versnippering, overdaad aan coffeeshops met de bijpassende verkeerswoekering en het speculeren met vastgoed geteisterde winkelstraat, was het uitgangspunt. Van begin af aan maakten tal van actieve buurtgroepen gebruik van het pand als uitvalsbasis voor groen beleid, buurtontwikkeling, vrouwenwerk en wijkactiviteiten. Bijlage 11 geeft een overzicht van al de groepen die van het pand gebruik maakten en nog steeds maken in 2020. In Bijlage 2 is het overkoepelende Beleidsplan 2019 – 2024 van Stichting BEV&R te vinden.

Doelbewust op weg naar een visie voor straat en buurt

Wij Weimar organiseerde een periodiek inloopspreekuur en met name op Koningsdag en de braderie werden bezoekers en voorbijgangers geïnformeerd over de planontwikkeling voor straat en buurt. Wij Weimar zocht gericht naar buurtgenoten die vanuit hun deskundigheid en betrokkenheid mee wilden werken aan de ontwikkeling van een visie. Deze groep van acht personen stelde drie enquêtes op die tijdens de braderie uitgezet werden onder de bezoekers. Mede op verzoek van Stadsdeelwethouder Robert van Asten werd een eerste visiedocument opgesteld (zie pagina 10 t/m 12).

Inmiddels is in 2020 dit document uitgewerkt tot het in april aan College en Raad aangeboden document “Onze Weimarstraat”. Deze productie werd ook in de buurt verspreid als bijlage bij de buurtkrant KonkreetNieuws. Zie bijlage.

Visieontwikkeling hand in hand met een strategie om ondermijning en onveiligheid in ReVa aan te pakken

Vanaf het begin realiseerde de buurtgroep zich dat je er niet bent met een prachtige visie. De belemmeringen op het vlak van ondermijning en onveiligheid en de vaak niet goed uitpakkende vastgoedinvesteringen in de omgeving zijn groot. Een publicatie in de Groene Amsterdammer over de hardnekkigheid van de Weimarstraatproblematiek demonstreerde nog eens helder hoe structureel deze kwesties zijn. Hoewel Wij Weimar zich vooral wilde concentreren op de positieve ontwikkelkant, ontkwam zij er niet aan om op basis van de vele klachten van bewoners, samen met andere participanten stelling te nemen in deze problematiek. Een en ander leidde tot druk op politiek en bestuur van de Gemeente. Dit resulteerde in een breed gedragen motie in de Raad van november 2019 om de Weimarstraat tot een pilot te maken voor een nieuw vergunnings en APV beleid om tot een gerichte, vernieuwende aanpak te komen. De resultaten hiervan moeten in de loop van 2020 naar voren komen. Inmiddels was burgemeester Remkes aangetreden en ook hij bezocht nog in 2019 het buurtlaboratorium. Twee burgemeesters in 1 jaar tijd op bezoek dus. Natuurlijk hopen we dat het vooralsnog stroperig verlopend proces in 2020 alsnog een versnelling krijgt. Aan het einde van 2019 kwam de toezegging dat er door bestuur en stadsdeel in januari 2020 een Transformatiemanager voor de Weimarstraat in de persoon van 5.1.2.e zou worden aangesteld. Deze is inmiddels een aantal maanden aan de slag en afhankelijk van de besluitvorming in het College kan zijn aantelling in juni 2020 wellicht verlengd worden en dan met een groter mandaat.

Opgeteld is er veel politieke belangstelling voor ons werk geweest. Met het bezoek aan “ons pandje” van drie wethouders, twee burgemeesters (en in 2020 zelfs een minister) naast bovendien veel raadsleden, ambtenaren en landelijke deskundigen op het gebied van ondermijning en wijkopbouw mogen we ons verheugen in een brede belangstelling voor onze activiteiten. Maar in lijn met oud staatssecretaris Schäfer – “in gelul kun je niet wonen” – moet deze belangstelling omgezet worden in effectiviteit en zichtbaarheid. 2020 is cruciaal in dat opzicht.

Op weg waarnaar toe?

2019 was een zeer bewogen jaar voor de buurt en de buurtgroep Wij Weimar. Er deden zich opnieuw een aantal nare incidenten voor in de straat en er was veel politiek rumoer. De samenwerking tussen bewoners, winkeliers en buurtgroepen is absoluut versterkt. Er zijn enthousiaste mensen gevonden om een nieuw elan in de winkelstraat te krijgen. Er ligt

een goed uitgangspunt en er is een momentum gecreeerd om eindelijk de oude patstellingen te doorbreken. Maar dan moet er wel daadwerkelijk een doorbraak komen. Het is tijd voor enig oogsten. Anders gaat alle vrijgekomen energie verloren. De gemeente is echt aan zet. Wij willen door op dit pad als er een perspectief is. Mogelijk als een soort nieuwe Buurtonwikkelingsmaatschappij.

Wij Weimar: 5.1.2.e en 5.1.2.e en bestuur Stichting BEV&R: 5.1.2.e
5.1.2.e 5.1.2.e en 5.1.2.e

Gebruikers pand in 2019/2020

Vanaf begin 2019 maakten vele groepen gebruik van het pand van het Buurtlaboratorium. Een aantal groepen zijn zeer nauw verbonden met de initiatiefgroep Wij Weimar. De overige groepen zijn verbonden met de wijk. Soms maken incidenteel groepen uit de buurt op verzoek gebruik van het pand.

Daarnaast hield de vrouwengroep Zorgen voor Morgen een groot deel van 2019 1 of 2 keer per week haar bijeenkomsten in het pand. Vervolgens zijn er een aantal grote bijeenkomsten rond de visieontwikkeling geweest en vonden er een tweetal kleine americana concerten plaats. Er waren twee fototentoonstellingen van lokale fotografen te zien in 2019. Aan een uitbouw van de expositiemogelijkheden wordt gewerkt na de lockdown vanwege Covid-19 in 2020.

Overzicht

1. Wij Weimar initiatiefgroep wekelijks. Inlooptijden 1 of 2 keer per week.
2. Wij Weimar visiegroep veertiendaagse bijeenkomsten.
3. Weimar Archiefgroep: periodieke bijeenkomsten.
4. Groene Regentes periodiek.
5. Duurzaam Den Haag periodiek
6. Duurzaam Den Haag Kopgroep 2030 incidenteel.
7. Hoom Hou van je huis. Periodiek spreekuur.
8. VE-balie. Periodiek spreekuur.
9. GroenLinks Den Haag. Incidenteel
10. D66 Den Haag. Incidenteel
11. PvdA Den Haag. Incidenteel
12. Diversen lokale VE's
13. Wijkfestival /Het Circus. Incidenteel
14. Buurtcamping. incidenteel
15. AED-cursus Stroom en Fultonstraat diverse cursussen.
16. Buurtinitiatief Regentesseplein. periodiek
17. Initiatiefgroep Tiny Forest. Incidenteel.
18. Stadsdeel Segbroek, opbouwwerker. Wekelijks.
19. Initiatiefgroep Gereedschapsschuur. Incidenteel.
20. Buurtstichting MaFuGaNova.
21. Redactie KonkreetNieuws en bezorgersgroep KN. Frequent rond uit komen editie.
22. Voorbereidingsgroep NIMBY festival. Incidenteel.
23. Zorgen voor Morgen, 1 tot 2 keer per week.

Inmiddels vindt er in het pand ook twee keer per week uitgifte plaats van groenten/zuivelpakketten direct van de boer aan buurtbewoners door de organisatie Rechtstreex.

Beleidsplan 2019-2024 stichting BEV&R (Buurteigenaren Valkenbos & Regentes)

Vastgesteld mei 2019

Vooraf

Stichting BEV&R heeft als doel "het bevorderen van de leefbaarheid binnen het Aandachtsgebied en het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de Bewoners, e.e.a. in de ruimste zin van het woord". Een van de manieren om dit doel te bereiken is "het organiseren van activiteiten ter bevordering van de sociale cohesie binnen het Aandachtgebied." Verder kent de stichting tenminste drie en maximaal zes door het bestuur in te stellen permanente werkgroepen. De drie vaste werkgroepen zijn Leefbaarheid, Activiteiten en Communicatie en ondersteuning. De werkgroepen zijn o.a. gericht op sociale cohesie in het Aandachtsgebied, communicatie tussen bewoners onderling alsmede tussen de stichting en externe partijen en de collectieve veiligheid van bewoners. WIJ-Weimar is de belangrijkste werkgroep binnen de stichting BEV&R.

Om haar doelen te bereiken beschikt de stichting over het pand Noorderbeekdwarsstraat 218. De stichting exploiteert dit en biedt onderdak aan diverse groeperingen in het Aandachtsgebied alsmede aan de wijkkrant KonKreet Nieuws. De Stichting BEV&R en voor haar de werkgroep WIJ-Weimar beheert het pand namens de Stichting BEV&R.

Als speerpunt op het gebied van activiteiten heeft de stichting de werkgroep Wij-Weimar opgericht. Deze werkgroep heeft tot doel een bijdrage te leveren aan de versterking van de Weimarstraat als lange doorgaande winkelstraat tussen de wijken Valkenbos en Regentes. De werkgroep doet dit door ruimte te bieden aan positieve initiatieven vanuit de wijk. In dit op uitvoering gerichte beleidsplan wil de stichting BEV&R en voor haar de werkgroep WIJ-Weimar haar plannen voor de komende tijd voor het voetlicht brengen.

Wij-Weimar is vooral een laboratorium / broedplaats / kraamkamer waar plannen en ideeën kunnen worden ontwikkeld en uitgewerkt tot concrete activiteiten en projecten.

De veiligheid in en rondom de Weimarstraat is een actueel onderwerp. Een terugkerend thema daarbij is de concentratie van coffeeshops en slijterijen in de Weimarstraat tussen Beeklaan en Valkenboskade. Maar er zijn meer facetten die de veiligheid en de leefbaarheid in de Weimarstraat negatief beïnvloeden.

Stichting BEV&R en voor haar de werkgroep WIJ-Weimar kiest ervoor zich niet direct met het thema veiligheid te bemoeien maar zich te richten op de organisatie van positieve activiteiten. Naar onze stellige overtuiging zullen deze nu en op termijn een gunstige invloed kunnen hebben op woon- leef en ondernemersklimaat in de Weimarstraat. Stichting BEV&R en voor haar de werkgroep WIJ-Weimar houdt uiteraard goed contact met bewoners en groepen die zich primair richten op aspecten van veiligheid.

De activiteiten vanuit Stichting BEV&R vallen globaal in drie categorieën uiteen:

1. Verbinding
2. Ontwikkeling
3. Presentatie

1 Verbinding

Voor alle initiatieven die in of vanuit Stichting BEV&R en de werkgroep WIJ-Weimar worden georganiseerd geldt dat deze (uiteindelijk) tot positieve effecten op de Weimarstraat en de wijken Valkenbos&Regentes zullen leiden. Daarmee heeft het bestuur een belangrijk criterium in handen om te bepalen welke initiatieven en organisaties gebruik kunnen maken van het pand Noorderbeekdwarsstraat 218.

1.1 Gebruik van het pand Noorderbeekdwarsstraat 218 als verbindende schakel

1.1.1 *Bewonersgroepen als bindende factoren in de wijk*

Stichting BEV&R biedt gelegenheid aan groepen om zichzelf te versterken op het gebied van integratie en emancipatie en die tegelijkertijd proberen hun “broeders en zusters” in de wijk bij hun integratie en emancipatie te betrekken. Het gaat hierbij in 2019 in ieder geval om o.a. de Turkse en Koerdische vrouwengroep Zorgen voor Morgen en een groep Poolse vrouwen.

1.1.2 *De Wijk-VVV*

Stichting BEV&R wil een zogenoemde Wijk-VVV oprichten waarin informatie over de wijk beschikbaar komt voor geïnteresseerden en met name voor mensen die nieuw zijn in de wijk (geschiedenis, toekomstplannen, evenementen, info over gebouwen, recreatie, bijzondere zaken). De Wijk-VVV zal ook in het pand Noorderbeekdwarsstraat 218 gehuisvest worden.

De Wijk-VVV zal onder leiding van gidsen wandelingen in de wijk organiseren, langs de tegelweetjes (de vijftig in de wijk gelegde QR tegels), langs interessante gebouwen, langs historische punten, eindigend in café's zoals bijvoorbeeld De Prael, café Emma of Theater de Nieuwe Regentes.

Voor dit doel wordt een pool van gidsen gevormd die na een introductie cursus groepen door de wijk kunnen rondleiden.

1.1.3 *Groene donderdag*

Op donderdag zijn bij toerbeurt de vier belangrijkste groene, duurzame organisaties in de wijk aanwezig voor informatie, inloop, advies. De groene donderdag is een samenwerkingsverband van Duurzaam Den Haag, HOOM, HouvanjeHuis, Groene Regentes.

1.1.4 *Cultuur*

Stichting BEV&R wil in het pand door wisselende tentoonstellingen kunstenaars uit de wijk “in de etalage zetten”. Daarnaast willen wij huiskamerconcerten van muzikanten uit de wijk organiseren.

2 Ontwikkeling

2.1 *Weimarstraat Ontwikkel Groep*

Een aantal zaken vraagt meer, langer en gestructureerde aandacht.

Met name de positieve ontwikkeling van de Weimarstraat op de langere termijn is zo'n onderwerp. Inmiddels is door Stichting BEV&R en voor haar de werkgroep WIJ-Weimar de Weimarstraat Ontwikkel Groep opgericht die een plan zal gaan opstellen voor de ontwikkeling van de Weimarstraat op de langere termijn. Vraagstukken zoals openbare ruimte, inrichting, verkeersafwikkeling en economische vitaliteit komen daarbij aan de orde. In de werkgroep hebben (landschaps)architecten, stedenbouwkundigen, ondernemers en bewoners zitting.

2.2 *Winkelstraatmanagement*

Bij de Weimarstraat als geheel - op een klein deel na - is sprake van een zogenaamde hoofdwinkelstructuur. Dat heeft als consequentie dat de economische functie is dit gebied op de eerste plaats staat. Ook in het geval waarbij de Weimarstraat als een geheel wordt beschouwd - dit wordt onderschreven door Stichting BEV&R - is duidelijk dat de Weimarstraat uit verschillende onderdelen bestaat met een eigen sfeer en karakter: nadruk eigentijds en creatief, nadruk op ketens en een deel waarbij het karakter op zijn best rommelig is te noemen.

Voor de hele winkelstraat geldt dat een betere branchering de aantrekkelijkheid van de straat kan vergroten. Voor het

deel tussen Beeklaan en Valkenboslaan geldt dat branchering pure noodzaak is om de levensvatbaarheid van dit deel te handhaven cq terug te brengen.

Op dit moment is er niet of nauwelijks sprake van winkelstraatmanagement. Stichting BEV&R en de werkgroep WIJ-Weimar bepleiten om op korte termijn in samenwerking met de gemeente en de BIZ / de ondernemers de voorbereidingen te treffen voor de instelling van winkelstraatmanagement.

Stichting BEV&R is bereid het winkelstraatmanagement onderdak te verschaffen en is tevens bereid te zorgen voor inbedding en begeleiding.

3 Presentatie

Behalve kunst willen wij ook ideeën, plannen en initiatieven uit de wijk een podium geven door het organiseren van informatie- en discussieavonden over thema's die in de wijk spelen. Daarbij willen wij de activiteiten het liefst niet alleen beperken tot het geven van informatie, maar ook aanzetten tot concretisering en uitvoering.

Voorbeelden hiervan zijn:

- de Waterhuishouding in Regentes / Valkenbos: hoe wordt de wijk waterbestendig, hoe kunnen de riolen hevige stortbuien opvangen; is het Regentesseplein geschikt te maken als waterbuffer, wanneer worden de riolen vernieuwd en komt er parallelle hemelwaterafvoer, hoe krijgen we meer regentonnen in de wijk.
- In het verlengde van het vorige punt, hoe krijgen we een groenere wijk met geveltuinen, hoe wordt de wijk gasloos, CO2-neutraal.
- Aandacht voor een groep die gaat werken aan een "tiny forest" in de wijk (plek tussen Agneskerk en Jonker Frans; plek langs de trambaan van lijn 11 ter hoogte van elektriciteitscentrale).

4 Werkwijze

De werkwijze van Stichting BEV&R en de werkgroep WIJ-Weimar zal per situatie kunnen verschillen. In een aantal gevallen neemt Stichting BEV&R en voor haar de werkgroep WIJ-Weimar zelf het initiatief en gedragen zich ook als "eigenaar", overigens meestal wel in samenwerking met partners. Voorbeelden hiervan zijn Weimarstraat Ontwikkel Groep, de presentatie van kunstenaars en de Wijk VVV. Maar het uiteindelijke doel van Wij Weimar is om het eigenaarschap van iedere activiteit die ze zelf initieert of waar ze bij betrokken raakt, bij de direct betrokkenen te leggen. Daarbij dient iedere activiteit bij te dragen aan meer en sterkere verbindingen binnen de wijk; tussen bewoners onderling, tussen bewoners en ondernemers, tussen bewoners en maatschappelijke organisaties, tussen bewoners en overheidsinstanties. Vergelijkbaar met de ontwikkeling van neurale netwerken in de hersenen van de mens.

Als voorbeelden hiervan ondersteunt Stichting BEV&R initiatieven van bijvoorbeeld de Groene Donderdag, de vrouwen-groep Zorgen voor Morgen en de groep van Poolse vrouwen.

Zoals gezegd geldt voor alle initiatieven die in of vanuit Stichting BEV&R en de werkgroep WIJ-Weimar worden georganiseerd dat deze (uiteindelijk) tot positieve effecten op de Weimarstraat en de omliggende wijken zullen moeten leiden.

5 Financiën

Stichting BEV&R en voor haar de werkgroep WIJ-Weimar beschikken tot nu toe niet over een budget waarmee eigen of activiteiten van derden en communicatie hierover kunnen worden betaald. Stichting BEV&R exploiteert echter het pand Noorderbeekdwarsstraat 218 als een instrument om haar doelen te verwezenlijken. Geld hiervoor ontvangt de stichting van het Stadsdeel Segbroek.

Om de in deze notitie bedoelde activiteiten te financieren is een budget nodig. In feite zou Stichting BEV&R en voor haar de werkgroep WIJ-Weimar de beschikking moeten hebben over een deel van het Wijkbudget Segbroek. Eind 2019 is hierover met het Stadsdeel de afspraak gemaakt dat hiervoor ruimte gemaakt zal worden in het budget van het Stadsdeel. Daarvoor gaan we de volgende activiteiten doen:

Publiciteit en PR voor activiteiten van Stichting BEV&R en voor haar de werkgroep WIJ-Weimar in het algemeen en voor specifieke activiteiten zoals presentatie kunstenaars.

Op de etalages, in het pand en op de website moet zichtbaar gemaakt worden wie en wat doet in het pand: belettering, LED scherm met agenda en achtergrondinfo, ontwerp en onderhoud website.

Activiteitenbudget om initiatieven mee op te kunnen starten en deskundigheid op de diverse onderwerpen in te kunnen huren. Stichting BEV&R wil nooit alleen financieel verantwoordelijk zijn voor activiteiten van derden maar een bijdrage bijvoorbeeld in een opstartfase kan relevant zijn.

Voor kleine onderzoekjes en presentaties bijvoorbeeld in het kader van de Weimarstraat Ontwikkel Groep is een budget relevant. Ook voor de begeleiding en ondersteuning van Winkelstraatmanagement is een budget vereist.

De Weimarstraat... en nu?

1. De Weimarstraat, hart van de wijk
2. Wij Weimar
3. Wat Wij Weimar denkt en doet
4. De Weimarstraat opgeknipt in sferen
5. Strategische opmerkingen en versterking van de stukken
6. Een begin

1

De Weimarstraat is een straat van 1500 meter lang met ongeveer 180 winkels in het hart van Regentes-Valkenbos. De straat is een centrale as die dwars door 'veen en zand' snijdt en verschillende buurtjes en culturen verbindt. Het is een doorgaande route voor fietsers en wandelaars. Midden in de straat ligt het Regentesseplein dat het hart van de wijk Regentes vormt. De straat heeft een rijke historie waar Hagenaars nog regelmatig naar verwijzen en is onveranderd een plek waar buurtbewoners elkaar ontmoeten, hun inkopen doen en een drankje drinken. Geen wonder dat straat en plein een belangrijke rol spelen in de harten en hoofden van veel oude en nieuwe wijkbewoners.

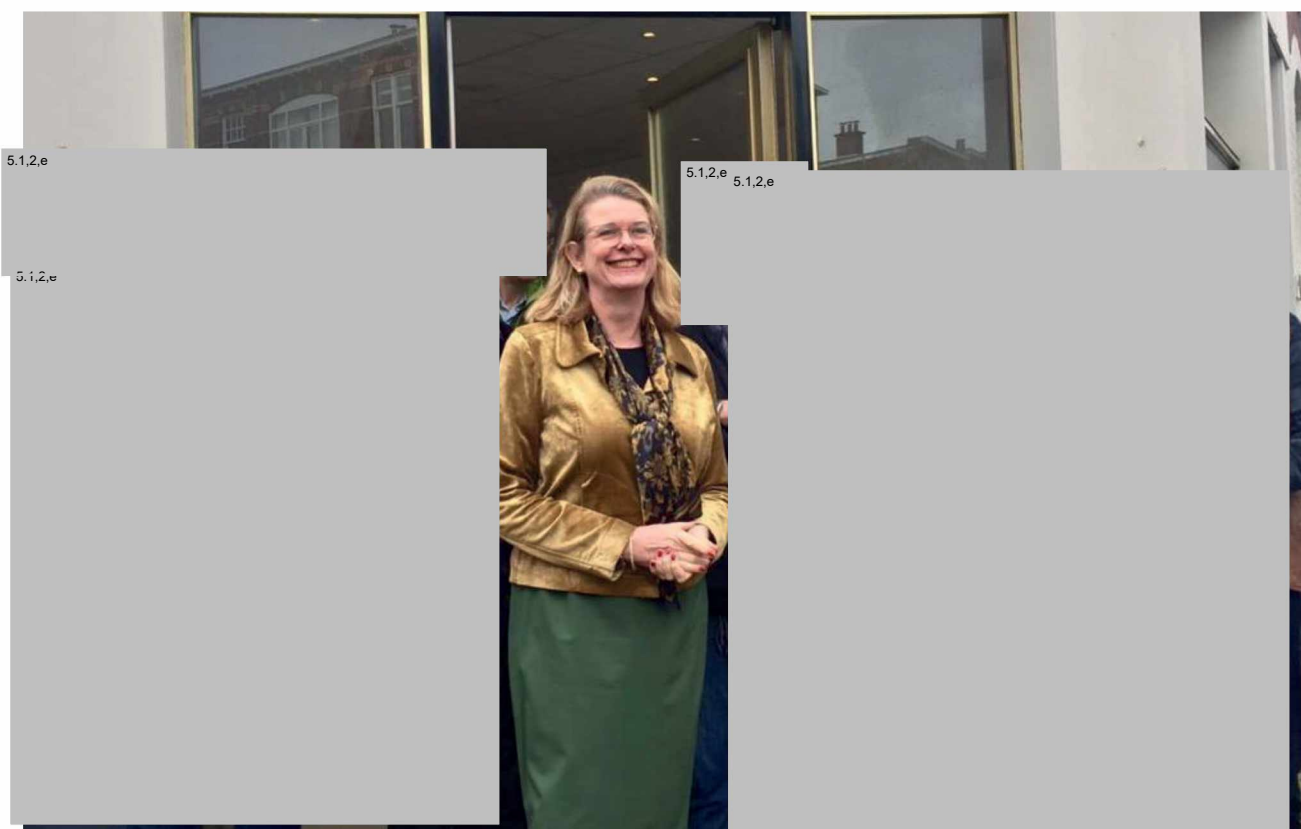
De Weimarstraat komt echter steeds vaker negatief in het nieuws: concentratie van coffeeshops, (illegale en semilegale) slijterijen, leegstand, woningsplitsing tot het maximaal haalbare, onduidelijke kamerbewoning, duistere vastgoedrelaties, criminaliteit en ondermijning. De veiligheid en de leefbaarheid lopen terug. Niet al het negatieve geldt voor de hele straat, daarvoor zijn de verschillen in kwaliteit en beleving van de delen van de straat te groot. Het onderdeel van de Weimarstraat dat niet tot de hoofdwinkelstructuur wordt gerekend, is echt aan het verloederen.

Dus...

2

... moet er iets gebeuren om de straat (of stukken ervan) niet ten onder te laten gaan. De straat moet aangepakt worden. Halverwege vorig jaar is Wij Weimar door een aantal betrokken bewoners opgericht. Dit vanuit de gedachte dat een goed lopende winkelstraat niet alleen het belang is van ondernemers en gemeente, maar zeker ook van bewoners uit de buurt. Bewoners die zichzelf niet alleen willen zien als consumenten, maar als eigenaren van de buurt.

Binnen Wij Weimar is een aantal wijkbewoners, allen zeer betrokken, met soms grote, soms kleinere belangen, met uiteenlopende deskundigheden, zich gaan inzetten voor het verbeteren van "hun" straat. Wij Weimar wil werkenderwijs wijzer worden. We geloven niet in langdurige evaluatie van misstanden of topzware inrichtingsplannen. Kwesties uitzoeken, ideeën realiseren en dan het effect beoordelen als basis voor verdere stappen. Om deze aanpak te laten werken, onderhoudt en werkt Wij Weimar aan korte lijnen met alle belanghebbenden in de Weimarstraat: winkeliers, gemeente, verenigingen in de wijk, onderzoekers enz. Wij Weimar wil een laboratorium zijn voor plannen en ideeën rond de Weimarstraat. Sinds januari dit jaar beschikt Wij Weimar over een eigen laboratoriumlocatie aan de Noorderbeekdwarsstraat, hoek Weimarstraat.

opening pand Wij Weimar door burgemeester Krikke, 17-1-2019

3

Op basis van een lange aanwezigheid in de wijk als bewoner of als winkelier, van het lezen van gemeentelijke nota's, luisteren naar verhalen van bewoners, gesprekken met externe deskundigen, van gevoelens en van gewoon rondkijken en rondlopen, trekken we conclusies en zien we dat het winkelaanbod verandert.

We zien ondernemers die zich richten op de lokale markt en ondernemers in nicheproducten, we zien landelijke ketens en uit-de-hand-gelopen-hobby-winkels, we zien ondernemers die kiezen voor snel en voor langzaam geld, ondernemers die op de rand van het wettelijk toegestane en over de grens opereren. Ondernemers geven de straat kleur, weinig winkelstraten kennen zoveel onafhankelijke winkels met een eigen gezicht en aanbod.

In dit zeer diverse aanbod zoeken we naar gedeelde ideeën over kwaliteiten en waarden in de Weimarstraat van nu als basis voor een betere toekomst. Ons startpunt is de bewoner en de alledaagse ervaringen van een divers publiek. We willen geen belangen tegenover elkaar zetten, we denken dat een gezond winkelaanbod en gezond woonmilieu aan de Weimarstraat heel goed samen kunnen gaan.

4

In al de diversiteit aan winkelaanbod en straatruimte valt op dat je de Weimarstraat kunt opknippen in delen met eigen kenmerken en kwaliteiten. We geven hier geen opsomming van winkels, maar zien de algemene sfeer (waarbij natuurlijk foute panden en prima winkels zich in alle delen te vinden zijn. De twee uiteinden, van Waldeck Pyrmont tot Conradkade en van Valkenboslaan tot –kade zijn meer aanlooproutes, nauwelijks onderwerp van zorg en we richten onze aandacht dan ook op de volgende stukken:

- van Conradkade tot Regentesseplein
- van Regentesseplein tot Beeklaan

- van Beeklaan tot Valkenboslaan

Het winkelaanbod in het deel tussen Conradkade en Regentesseplein kenmerkt zich onder andere door kunst, ecologische winkels, theater, hippe koffie- en eettentjes, hoog en laag segment fietsenzaken, een kinderkledingzaak, naast toch nog leegstand. Het deel tussen Regentesseplein en Beeklaan kenmerkt zich door winkels die zich richten op de dagelijkse boodschappen en enkele speciaalzaken. Verder ook in dit stuk de leegstand. Het volgende stuk, dat tussen Beeklaan en Valkenboslaan, kenmerkt zich door enkele prima zaken, maar vooral in het middendeel door verdergaande neergang; onduidelijke winkels en bedrijven, leegstand, coffeeshops, slijterijen (al dan niet legaal), eettentjes. Dit stuk heeft het meest te maken met drugs traffic, coffeeshopbezoekers, veel onduidelijk autoverkeer, kleine en grote criminaliteit.

5

Strategische opmerkingen en versterking van de stukken

Deze globale karakterisering van de drie besproken stukken wordt gedeeld door de meeste mensen en partijen, er zijn kennelijk drie onderscheiden sferen en in ieder stuk ligt het accent op een ietwat ander publiek:

- in het eerste stuk: creatief, hip, kunst, recreatie, terrasjes;
- in het middenstuk: dagelijkse boodschappen en
- in het derde stuk is het beeld heel divers.

Zowel winkels met een dagelijks en met een nietdagelijks, meer bovenwijks aanbod zitten in dit deel van de straat. Natuurlijk is dit geen zwart-wit indeling, toch kan rekening worden gehouden met deze door iedereen gevoelde sfeertekening. Deze sfeertekening is naast branchering mede bepalend bij het zoeken naar bestendige oplossingen voor de toekomst. De sfeertekening kan verder aangescherpt worden door informele gesprekken, rondlopen, kwalitatief onderzoek.

Vanzelfsprekend moet de basis op grond waarvan we deze visie opstellen, versterkt worden en moet zorgvuldig onderzoek worden gedaan naar onderwerpen als

- winkelaanbod; welke winkels bedienen welk publiek; binnen, buiten de wijk/ fietsers, voetgangers, automobilisten
- gewenste en feitelijke openingstijden
- verkeersbewegingen nu en in het verleden
- eigenaarschap en prijzen van huur en onroerend goed nu en in het verleden genomen en eventuele nieuwe maatregelen voor handhaving
- inzicht in gemeentelijke inzet in de wijk
- bereidheid van gemeente en andere partijen om te investeren in serieuze herstructurering

Voor de toekomst zien we een samenhangend beleid ten aanzien van bewonersinspraak, inspraak van winkeliers, branchering, winkelstraatmanagement, functioneren van de BIZ, verkeersstromen, handhaving, bestrijding van ondermijning, etc.

Als we denken aan de versterking van de onderscheiden stukken, komen bij de verschillende partijen al vele ideeën naar boven. Deze ideeën worden over het algemeen gedeeld door vele relevante partijen.

- leegstand, quasi leegstand en onduidelijke winkels vervangen door echte winkels die passen bij de sfeer van het deel Weimarstraat;
- verhouding auto-fiets onderwerpen aan het "auto te gast"-regime;
- verkeersmaatregelen zoals het onmogelijk maken van het gebruik van kruising Weimar- Noorderbeekdwarsstraat als keerplek en quasi-rotonde, het veiliger maken van laadlosplaatsen;
- in het "dagelijkse boodschappen"- deel kleine winkels van ca. 70-80 m² samenvoegen tot winkels met 150-a200 m² oppervlakte;
- het verloederende deel rigoureuus aanpakken met uitplaatsing, sluiting, handhaving (en het niet aan laten komen op een rechtszaak tegen de gemeente met een eis tot handhaving vanwege nabijheid coffeeshop en school).
- Vitale winkels van Beeklaan en andere semi-winkelstraten die gaan veranderen in woonstraten, verplaatsen naar relevante delen van Weimarstraat

- Afstemmen van verkeersfuncties en verkeersafwikkeling op gebruik van straat
- In het creatieve deel aanleggen van terrasjes, meer groen en gebruik van passend straatmeubilair
- Stringent toepassen van het "schoon-heel-veilig"-principe (snel weghalen graffiti, alcohol- en drugsgebruik in openbare ruimte,
- Buurtbewoners betrekken bij wel-niet herinrichting van Regentesseplein (kwalitatief betere en grotere verblijfsruimte)
- Sluitingstijden meer onderling afstemmen en afstemmen op het feit dat er ook in de Weimarstraat en de zijstraten gewoond wordt; (nu zijn er eettentjes die al om 5 uur 's morgens open gaan en slijterijen die tot 11 uur 's avonds en coffeeshops die tot kwart over een 's nachts open zijn).
- Strenger controleren van gebruik van woningen boven winkels, tegengaan van splitsing, van illegale bewoning, van "overbewoning" en te intensieve kamerverhuur aan teveel mensen tegelijk;
- Aanstellen van winkelstraatmanager met bevoegdheden en budget, korte lijn met gemeente en burgemeester. Als taken o.a. reallocatie van te verplaatsen winkels uit andere delen van de straat en uit aanpalende straten uit de wijken Regentes en Valkenbos; het verloederende deel heeft een manager met een 'stadsmarinierachtig' profiel nodig.
- Aandacht voor de hoekpanden die beeldbepalend zijn

6

Een begin

Op korte termijn moet een begin worden gemaakt met een integrale aanpak van de Weimarstraat. Om het vertrouwen van de winkeliers en buurtbewoners in de overheid te herstellen en om een positieve sfeer in de Weimarstraat en omstreken op te roepen, kan begonnen worden met snelle acties.

- Stroomlijnen en beperken van openings- en sluitingstijden;
- Aanpakken verkeerssituatie op enkele gevaarlijke plekken (kruising Noorderbeekdwarsstraat en Weimarstraat, laad- en losplekken Jumbo, ...)
- Leegstaand pandje veranderen in Biesieklette-fietsenstalling in midden of eerste deel
- Vergroten trottoirs: terrasjes, winkeluitstalling in creatieve deel
- Auto te gast in creatieve deel
- Meer en gezondere groenvoorzieningen en minder graffiti in alle delen

aardappelhandel, 1915, foto van huidige pand Wij Weimar

Financieel jaarverslag

Datum: 25-05-20
Tijd: 14:06:07

AVZ Administraties WATERINGEN
Stg Buurteigenaren Nw. Valkenbos 2019 - EUR
Gecombineerde balans Periode 0 tot en met 12

Bladzijde: 1

Rekening	Omschrijving	Balans		Verlies & winst	
		Debet	Credit	Debet	Credit
0309	Eigen vermogen Stichting		5.1.1,c		
	Subtotaal 03:		5.1.1,c		
0500	Waarborgsommen	5.1.1,c			
	Subtotaal 05:	5.1.1,c			
1001	5.1.2,e	5.1.1,c			
	Subtotaal 10:	5.1.1,c			
1350	Vooruitbetaalde kosten	5.1.1,c			
	Subtotaal 13:	5.1.1,c			
1450	Vooruitontvangen bedragen		5.1.1,c		
	Subtotaal 14:		5.1.1,c		
4100	Huur			5.1.1,c	
4101	Energiekosten			5.1.1,c	
4102	Schoonmaakkosten			5.1.1,c	
4103	Onderhoud pand			5.1.1,c	
	Subtotaal 41:			5.1.1,c	
4200	Kantoorbenodigdheden			5.1.1,c	
4202	Drukwerk			5.1.1,c	
4203	Porti			5.1.1,c	
4207	Computerkosten (internet)			5.1.1,c	
4212	Advieskosten			5.1.1,c	
	Subtotaal 42:			5.1.1,c	
4300	Kleine aanschaffingen inventaris			5.1.1,c	
	Subtotaal 43:			5.1.1,c	
4500	Reclamekosten			5.1.1,c	
4502	Representatiekosten			5.1.1,c	
4509	Diverse verkoopkosten			5.1.1,c	
	Subtotaal 45:			5.1.1,c	
4600	Bankkosten			5.1.1,c	
4606	Kasverschillen credit			5.1.1,c	
	Subtotaal 46:			5.1.1,c	
8010	Ontvangen subsidies				5.1.1,c
8011	Bijdragen gebruik wijklaboratorium				5.1.1,c
	Subtotaal 80:				5.1.1,c

Toelichting op de jaarcijfers en ontvangen subsidies 2019 vastgesteld op 25 mei 2020

Stichting BEV&R / WijWeimar heeft naast de bijdrage aan de kosten voor huisvesting (huur en exploitatie) IN 2019 ook nog een eenmalige subsidie ontvangen van 5.1.2.b Het ging om een bijdrage voor activiteiten, onderzoek, begeleiding en catering. Door de bezoeken van drie wethouders en twee burgemeesters en daarnaast gesprekken met een aantal deskundigen op het gebied van wijkontwikkeling en ondermijning zijn er de nodige uitgaven geweest voor catering. Ook de opening van het pand op 17 januari door burgemeester Krikke bracht extra kosten met zich mee. Ook diverse bewonersvergaderingen, openstelling / voorlichting tijdens de braderie heeft de nodige kosten met zich meegebracht (hapjes en drankjes).

De activiteiten van bijvoorbeeld de visiegroep Weimarstraat zijn begeleid door deskundigen / sprekers die weliswaar vaak geen kosten in rekening brachten maar die wel op een passende manier een bedankje hebben gekregen. Verder is er een extra investering gedaan in de aankleding van het pand.

De oorspronkelijk geprognoseerde kosten voor de exploitatie waren lager dan de werkelijkheid. Dat kwam o.a. doordat er geen verwarming in het pand zit en er elektrisch verwarmd moest worden. Extra kosten bijna 5.1.2.b Ook worden er niet begrote kosten voor website beheer gemaakt van 5.1.2.b per maand. Andere kosten vielen mee en er kon een deel van de reserveringskosten voor herinvesteringen worden gebruikt om de extra exploitatielasten op te vangen. Verder worden er door de leden van WijWeimar zelf veel zaken rond onderhoud en beheer opgelost zonder hiervoor derden in te schakelen.

Samenvattend kan de conclusie worden getrokken dat WijWeimar aan vaste lasten ongeveer 5.1.2.b per maand betaalt hetgeen op jaarbasis 5.1.2.b is. Uit de overige kosten, ongeveer 5.1.2.b worden bewonersbijeenkomsten georganiseerd, worden politici en deskundigen ontvangen voor besprekingen en festiviteiten (nieuwjaarsreceptie en braderie), wordt voorlichtingsmateriaal gemaakt, wordt huisvesting geboden aan diverse belangengroeperingen die bijdragen aan de leefbaarheid van de wijk en worden incidentele investeringen gedaan in het pandje. Als groep WeiWijmar en als bestuur van BEV&R zijn we trots dat we met zo weinig middelen een grote naamsbekendheid en effectiviteit hebben kunnen realiseren van onze activiteiten.

5.1.2.e penningmeester Stichting BEV&R. Lid Wij Weimar.

N.B.

Ter aanvulling op het Overzicht Jaarrekening van AVZ Administraties nog het volgende:

Beginvermogen van Stichting BEV&R per 01-01-20 is € 5.1.2.b Eigen vermogen van (5.1.2.b) per 31-12-2019 minus verlies van 2019 (5.1.2.b). Het werkelijke banksaldo is hoger daar de subsidie van 2020 gestort is.

Goedemorgen deelnemers aan de gebiedsstuurgroep Weimarstraat/Beeklaan,

Hierbij stuur ik jullie de agenda en stukken voor het overleg morgenmiddag.

Voorstel agenda

1. Opening en welkom door wethouder Van Asten en introductie deelnemers.
2. Korte introductie op de 'Programma actieplan Weimarstraat – Beeklaan (bijlage 1)' en 'Stand van zaken Weimarstraat – Beeklaan (bijlage 2)' door 5.1,2,e / 5.1,2,e / 5.1,2,e
3. Inhoudelijk ronde
 - Wat wil je aan de wethouder en de anderen meegeven:
 - **Need to know:**
specifieke vraag/dilemma/ kwestie waar extra aandacht voor nodig is (bestuurlijk of vanuit de andere partners).
 - **Nice to know:**
leuk om te weten, iets positiefs, opvallends, etc.
4. Na de inhoudelijke ronde ruimte voor dialoog, discussie en advies
5. Samenvatting, afspraken en afronding.
 - Frequentie overleg

Ik kijk uit naar ons overleg.

Met vriendelijke groet,

5.1,2,e

Telefoon: 5.1,2,e

Werkdagen: alle dagen

Gemeente Den Haag
DPZ S&W sadsdeel Segbroek
Gebiedsmanager Weimarstraat, Beeklaan en Zevensprong.
Postbus 12640
2500 DN Den Haag
www.denhaag.nl

Projectleider Weimarstraat-Beeklaan

De Weimarstraat maakt deel uit van de Haagse hoofdwinkelstructuur. De hoofdwinkelstructuur is er op gericht om het winkelaanbod in Den Haag te concentreren. Daarmee worden de winkelgebieden economisch sterker en aantrekkelijker voor consument én ondernemer. De cijfers uit de Haagse Retailmonitor van 2017 schetsen een positief beeld voor de Weimarstraat. Als er puur naar die cijfers gekeken wordt, is er weinig aanleiding tot ingrijpen. De Weimarstraat heeft, in de ranking van de Haagse winkelgebieden, een enorme sprong gemaakt, van plek 51 in 2009 naar plek 18 in 2017. Deze sprong is vooral te wijten aan het economisch functioneren van de straat. Dit economisch functioneren wordt onder andere gebaseerd op het afnemen van de leegstand, ontwikkelingen van de huurprijzen en de Retail Risk index. De Retail Risk Index brengt het risicoprofiel van winkels en winkelgebieden in Nederland in kaart en is een graadmeter of een ondernemer uit branche X op locatie Y er over een jaar nog zit (toekomstige “overlevingskans” van de winkel). Naast de Retailmonitor geven de recent gepubliceerde cijfers van het CBS geen aanleiding tot ingrijpen. De omzetcijfers lijken te stijgen.

Toch is er aanleiding om een plan te maken. Het gevoel van bewoners, ondernemers, politie en stadsdeel is anders. In zijn geheel is de Weimarstraat geen afspiegeling van de wijk. Er is een stijgend gevoel van onveiligheid, er zijn winkels waar niets gebeurt, er staan panden leeg, er zitten 4 coffeeshops in de Weimarstraat met een groot verzorgingsgebied. Daar bovenop hebben er de laatste tijd ook een paar stevige incidenten plaatsgevonden.

Dan is er ook nog de Beeklaan. Een straat die niet binnen de hoofdwinkelstructuur valt en waar een groot deel van de aanwezige horeca en detailhandel op het randje van omvallen staat en waar ondermijning op de loer ligt. Het omzetten van detailhandel en horeca naar wonen is hier zeer gewenst

Wat ga je doen?

Wij zoeken een projectleider die van de Weimarstraat een goede winkelstraat kan maken en de Beeklaan omdoopt tot een prachtige woonstraat. De projectleider Weimarstraat-Beeklaan gaat lobbyen voor nieuwe ondernemers, is aanwezig in de straat voor vragen, doet accountmanagement voor de straat, kan ondernemers helpen, stimuleert samenwerking en gaat actief in gesprek met:

- Pandeigenaren om hen aan te sporen
 - hun pand op te knappen en wellicht te verduurzamen
 - te verhuren aan bonafide ondernemers, dan wel bonafide ondernemers aan te dragen
 - na te denken over branchevergroting. Dat wil zeggen dat winkelpanden worden samengevoegd, zodat ze aantrekkelijker zijn voor (landelijke) ketens.
- Ondernemers
 - Stimuleren tot een actieve rol in de BIZ
 - Stimuleren tot eigenaarschap binnen de Weimarstraat

Je werkt intensief samen met de projectleider ondermijning vanuit de Directie Veiligheid, de afdeling Wonen en Economie, de Haagse Pandbrigade en de gebiedsregisseur van DSO.

Wie zijn wij?

Je werkplek is aan stadsdeeltkantoor Segbroek.

Wat bieden wij?

- een detachering voor een halfjaar;
- salarisschaal 12 (max. € 5.520,- op basis van een volledige werkweek);
- een werkweek van 36 uur;
- prima arbeidsvoorwaarden, die je voor een groot deel naar je eigen wensen kunt vormgeven.

Wat vragen wij?

Jouw werk- en denkniveau is hbo/wo. Je hebt voor dit vakgebied relevante (aanvullende) opleidingen afgerond en minimaal drie jaar werkervaring in een vergelijkbare functie. We verwachten uitstekende communicatieve vaardigheden. Je hebt ervaring met projectmatig werken.

Meer weten?

Contactpersoon m.b.t. de sollicitatieprocedure en m.b.t. vacature-informatie:

5.1,2,e

stadsdeeldirecteur Segbroek

Extra informatie.

Deze vacature staat open voor zowel interne als externe kandidaten.

Afhankelijk van je opleiding en werkervaring kun je in de aanloopschaal geplaatst worden.